

Capitolul 1

Algebră

1.1 Multimi, functii. Functia de gradul al doilea

1.1A Înlocuim variabila $z = a - (x + y)$ în egalitatea $2xy - z^2 = 9$; $2xy - [a - (x + y)]^2 = 9$, $x^2 + y^2 - 2ax = -a^2 - 9$ sau $(x - a)^2 + (y - a)^2 = a^2 + 9$.

Aven soluție unică dacă $a^2 - 9 = 0$, $a = \pm 3$ deci $x = y = -z = a$, $S = 0$.

1.2A Condițiile $f(0) = 6$, $f(2) = 0$, $f(3) = 0$ se scriu pentru $f = a_0 + a_1X + a_2X^2$: $a_0 = 6$, $2a_1 + 4a_2 = -6$, $3a_1 + 9a_2 = -6$ și rezultă $a_1 = -5$, $a_2 = 1$, $f = 6 - 5X + X^2$.

1.3A Se scrie $(\sqrt{3x+19})^2 = (\sqrt{x+7} + \sqrt{x+2})^2$ și se obține $(x+10)^2 = 4(x^2 + 9x + 14)$, $3x^2 + 16x - 44 = 0$ cu rădăcinile $x_1 = 2$, $x_2 = -\frac{22}{3}$; numai $x_1 = 2$ este soluție în domeniul $D : x \geq -7$.

1.4A Ecuatia $x^2 - 4x = 3\sqrt{x^2 - 4x + 20} - 10$ se poate scrie $x^2 - 4x + 20 = 3\sqrt{x^2 - 4x + 20} + 10$ și cu notația $\sqrt{x^2 - 4x + 20} = t$, $t > 0$, devine $t^2 - 3t - 10 = 0$ cu rădăcinile $t_1 = 5$, $t_2 = -2$; soluție este numai $t_1 = 5 = \sqrt{x^2 - 4x + 20}$, deci $x^2 - 4x - 5 = 0$ cu $x_1 = -1$, $x_2 = 5$.

1.5A Pentru ecuațiile $x^2 + px + 1 = 0$, $x^2 + x + p = 0$, notând rădăcinile cu x_1, x_2 respectiv x'_1, x'_2 , condiția din enunț se scrie $x_1^2 + x_2^2 = (x'_1)^2 + (x'_2)^2$ deci $(x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 = (x'_1 + x'_2)^2 - 2x'_1x'_2$ sau folosind relațiile lui Viette: $x_1 + x_2 = -p$, $x_1x_2 = 1$, $x'_1 + x'_2 = -1$, $x'_1x'_2 = p$ se obține $p^2 - 2 = 1 - 2p$, $p^2 + 2p - 3 = 0$ cu soluțiile $p_1 = 1$, $p_2 = -3$.

1.6A Ecuatia $\frac{1}{x} + \frac{1}{x+1} + \frac{1}{x+3} + \frac{1}{x+4} = 0$, $x \in \mathbb{R} \setminus \{-4, -3, -1, 0\}$ se poate scrie $\frac{2x+4}{x(x+4)} + \frac{2x+4}{(x+1)(x+3)} = 0$, deci $(2x+4)[2x^2+8x+3] = 0$

cu rădăcinile $x_1 = -2$, $x_{2,3} = -2 \pm \sqrt{\frac{5}{2}}$.

1.7A Condiția din enunț, $x_1 < 2 < x_2$ pentru ecuația $ax^2 + bx + c = 0$ ne dă $\Delta > 0$, $a f(2) < 0$ unde $a = m - 1$: $\Delta = 4(m-2)^2 - 4(m-1)(m-4) > 0$, $(m-1)f(2) = (m-1)[4(m-1) - 4(m-2) + m-4] = (m-1)m < 0$ sau $\Delta = 4m > 0$, $(m-1)m < 0$ deci $m \in (0, 1)$.

1.8A Notând $\sqrt[3]{x-1} = t$, ecuația $\sqrt[3]{x-1} - x = -1$ se scrie $t^3 - t = 0$; $t_1 = 0$, $t_2 = 1$, $t_3 = -1 \Rightarrow x-1 = 0$, $x-1 = 1$, $x-1 = -1$ deci $x \in \{0, 1, 2\}$. Altfel: $(\sqrt[3]{x-1})^3 - \sqrt[3]{x-1} = \sqrt[3]{x-1}[(\sqrt[3]{x-1})^2 - 1] = 0$.

1.9A Cu condiția $x \geq 8$, ecuația $\sqrt{x-8} + \sqrt{x-2} = \sqrt{2x-10}$ se scrie $\sqrt{(x-8)(x-2)} = 0$ deci $x = 8$.

1.10A Pentru $2x-1 \geq 0$, $x \geq \frac{1}{2}$ din $x + \sqrt{x^2 - 2x + 1} = 1 \Rightarrow |x-1| = -x+1$,

deci $x \in \left[\frac{1}{2}, 1\right]$.

1.11A Sistemul $\begin{cases} xyz = \frac{np}{y+z}, & \frac{xyz}{z+x} = \frac{mp}{m+p}, \\ \frac{y+z}{n+p}, & \frac{x+y}{m+n} = \frac{mn}{m+n} \end{cases}$ se poate scrie succesiv $\begin{cases} \frac{y+z}{n+p} = \frac{np}{xyz}, & \frac{z+x}{m+p} = \frac{mp}{xyz}, \\ \frac{x+y}{m+n} = \frac{mn}{xyz}, & \frac{1}{z+x} = \frac{1}{xy} + \frac{1}{yz} + \frac{1}{xz} = \frac{1}{p} + \frac{1}{m} + \frac{1}{n}. \end{cases}$

Adunând toate ecuațiile rezultă $\frac{1}{xy} + \frac{1}{yz} + \frac{1}{xz} = \frac{1}{p} + \frac{1}{m} + \frac{1}{n}$ de unde $\frac{1}{xy} = \frac{1}{p}$, $\frac{1}{yz} = \frac{1}{m}$, $\frac{1}{xz} = \frac{1}{n}$, $xy = \frac{1}{p}$ sau

$yz = m$, $xz = n$, $xy = p$. Prin înmulțirea tuturor rezultă $(xyz)^2 = mnp > 0$ și $xyz = \pm \sqrt{mnp}$ deci $x = \pm \frac{\sqrt{mnp}}{m}$, $y = \pm \frac{\sqrt{mnp}}{n}$, $z = \pm \frac{\sqrt{mnp}}{p}$.

1.12A Prin adunarea tuturor relațiilor $x+y+z = d$, $y+z+t = a$, $z+t+x = b$, $t+x+y = c$ obținem $x+y+z+t = \frac{1}{3}(a+b+c+d)$ de unde scăzând pe fiecare

rezultă $x = \frac{1}{3}(-2a+b+c+d)$, $y = \frac{1}{3}(a-2b+c+d)$, $z = \frac{1}{3}(a+b-2c+d)$,

$t = \frac{1}{3}(a+b+c-2d)$.

1.13A Egalitățile $x+y+z = 14$, $x^2+y^2+z^2 = 98$ ne dau $xy+xz+yz = (x+y+z)^2 - (x^2+y^2+z^2) = 49$

1.14A Dacă $f(x) = 2x-3$ și $g(x) = 3x-2$, $A = \{x|f(x)g(x) \geq 0\}$, $B = \{x|f(x)/g(x) \geq 0\}$ atunci $B \subset A$ deoarece $x = \frac{2}{3} \in A$, dar $\frac{2}{3} \notin B$.

1.15A $A = \{x \in \mathbb{R}|x^2 - x > 12\}$, $B = \{x \in \mathbb{R}|x(x-2) > 8\}$, $C = \{x \in \mathbb{R}|x^2 - x - 2 > 0\} \Rightarrow A \subset B \subset C : A = (-\infty, -3) \cup (4, \infty)$, $B = (-\infty, -2) \cup (4, \infty)$, $C = (-\infty, -1) \cup (2, \infty)$. $A \subset B \subset C = B \cap C$.

1.16A $|x-1|-3|x+1| = 6 \Rightarrow x \in \emptyset : x \leq -1 \Rightarrow -x+1-3(-x-1) = 6$, $x = 1$;

1.1. MULTIMI, FUNCTII. FUNCTIA DE GRADUL AL DOILEA 311

$-1 < x \leq 1 \Rightarrow -x+1-3(x+1) = 6$, $x = -2$; $1 < x \Rightarrow x-1-3(x+1) = 6$, $x = -5$, deci $x \in \emptyset$.

1.17A $A = \{x \in \mathbb{R}|2x+3 \geq 0 \text{ și } \frac{x-2}{x(x-3)} < 0\} = \left[-\frac{3}{2}, \infty\right) \cap ((-\infty, 0) \cup (2, 3)) = \left[-\frac{3}{2}, 0\right) \cup (2, 3)$.

1.18A $A = \left\{ \sum_{k=1}^{n^2+4n+3} \frac{1}{\sqrt{k} + \sqrt{k+1}} \mid n \in \mathbb{N} \right\} = - \sum_{k=1}^{m=n^2+4n+3} (\sqrt{k} - \sqrt{k+1}) = -(\sqrt{1} - \sqrt{2} + \sqrt{2} - \sqrt{3} + \sqrt{3} - \sqrt{4} + \dots + \sqrt{n-1} - \sqrt{n} + \sqrt{n} - \sqrt{n+1}) = \sqrt{n+1} - 1 = \sqrt{(n+2)^2 - 1} - 1 = n+1$, deci $A = \mathbb{N}^*$.

1.19A Cât este $m = \inf A$, $M = \sup A$ dacă $A = \left\{ \frac{9+x^2}{9-x^2} \mid x \in (-1, 2)\right\}$?

Schimbând graficul lui $f(x) = \frac{9+x^2}{9-x^2}$ pe $(-3, 3)$ ($\lim_{x \rightarrow \pm 3} f(x) = +\infty$, f descrește pe $(-3, 0]$ crește pe $[0, 3)$). $f(-1) = \frac{5}{4}$, $f(0) = 1$, $f(2) = \frac{13}{5}$ deci $m = 1$, $M = \frac{13}{5}$.

1.20A Funcția $f : (-2, 0) \cup (2, \infty) \rightarrow [-4, \infty)$, $f(x) = x^2 - 4$ nu este bijectivă (este injectivă) deoarece f nu este surjectivă, $-4 \notin \text{im}(f)$.

1.21A Pentru funcția $f(x) = 2\sqrt{x(5-x)}$, $M = \max_{x \in [0, 5]} f(x)$, $m = \min_{x \in [0, 5]} f(x)$,

sunt $M = 5$, $m = 0$ (M și m se obțin pentru $x = \frac{5}{2}$ și $x = 0$, $x = 0$ și $x = 5$ ca și pentru $g(x) = x(5-x) = y$ parabolă cu vârful $x = \frac{5}{2}$ (vezi 2.78IA)).

1.22A $\frac{1-\sqrt{1-x^2}}{x} < 2 \Rightarrow x \in \left[-\frac{1}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{1}{2}\right)$, domeniul $\left[-\frac{1}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{1}{2}\right)$; pentru $x < 0 \Rightarrow 2x^2 - x > 0$ deci $x \in \left[-\frac{1}{2}, 0\right)$ iar pentru $0 < x$, $2x^2 - x < 0$, $0 < x < \frac{1}{2}$.

1.23A Graficele funcțiilor $f(x) = mx^2 - 2(m+2)x - 1$ și $g(x) = x^2 - 2x + m$ au două puncte comune distințe dacă ecuația $f(x) = g(x)$ are discriminantul $\Delta > 0$: $(m-1)x^2 - 2(m+1)x - (m-1) = 0$, $\Delta = 2m(m+1) > 0$, $m \in (-\infty, -1) \cup (0, 1) \cup (1, \infty)$ ($m = 1 \Rightarrow x_1 = x_2 = -\frac{1}{2}$).

1.24A $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt{mx^2 - (m-1)x + m-1} \geq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$ deci $\Delta = -3m^2 + 2m + 1 \leq 0$, $m > 0 \Rightarrow m \in \left(-\infty, -\frac{1}{3}\right] \cup [1, \infty)$, $m > 0$ deci $m \in [1, \infty)$.

1.25A $(x^2 - 5x)(x^2 - 6x + 8) \leq 0$ dacă $x \in [0, 2] \cup [4, 5]$ deoarece acolo trinomialle $x^2 - 5x$ și $x^2 - 6x + 8$ au semne contrare: $[0, 5] \cap ((-\infty, 2] \cup [4, \infty))$.

1.26A Ecuația $x^2 - 3|x| - 4 = 0$ are soluțiile $x = \pm 4$: $x < 0 \Rightarrow x^2 + 3x - 4 = 0$ deci $x = -4$, $x > 0 \Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0$ deci $x = 4$.

1.27A Valoarea lui $a \in \mathbb{R}$ astfel încât $f : [4, \infty) \rightarrow [a, \infty)$, $f(x) = x - 5 - 2\sqrt{x-4}$ să fie surjectivă este $a = 2$; $f(x) = (\sqrt{x-4} - 2)^2 - 2 \geq -2$.

1.28A În sistemul $|x - 2| + |y + 3| = 4$, $x = 2 + |y + 3|$ observăm că $x - 2 = |y + 3| = |x - 2|$ (deoarece $x - 2 \geq 0$) deci $|x - 2| = 2$, $|y + 3| = 2$ și $x - 2 = \pm 2$, $y + 3 = \pm 2$, $x = 2 \pm 2$, $y = -3 \pm 2$ de unde $x_1 = 0$, $x_2 = 4$, $y_1 = -1$, $y_2 = -5$. Dar $x = 0$ nu este soluție și avem $x = 4$, $y = -1$ sau $x = 4$ și $y = -5$.

1.29A Ecuatia $(x+1)(x+2)(x+3)(x+4) = 120$ se scrie $[(x+1)(x+4)][(x+2)(x+3)] = 120$, $(x^2 + 5x + 4)(x^2 + 5x + 6) = 120$. Notăm $x^2 + 5x + 4 = t$; $t(t+2) = 120$, $t_1 = -12$, $t_2 = 10$ de unde rezultă $x = 1$, $x = -6$.

1.30A Inecuația $\sqrt{6-x} > x$ ($x < 6$) este evidentă pentru $x \leq 0$; dacă $x > 0$ obținem $6 - x > x^2$, $x \in (0, 2)$ deci soluția este $A = \{x \in \mathbb{R} \mid x < 2\}$.

1.31A În fiecare din ecuațiile $x^3 + 3 = 0$, $x^4 + 4 = 0$, $x^5 + 5 = 0$ coeficienții termenilor x^2 respectiv x^3 sau x^4 sunt zero deci suma tuturor rădăcinilor fiecărei este zero. Rădăcinile reale sunt $x_1 = -\sqrt[3]{3}$ (pentru $x^3 + 3 = 0$) și $x_2 = -\sqrt[5]{5}$ (pentru $x^5 + 5 = 0$), deci suma celor complexe este $\sqrt[3]{3} + \sqrt[5]{5}$.

1.32A Expresia E se scrie

$$\begin{aligned} E &= \frac{1}{(\sqrt{x}+\sqrt{y})^2} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right) + \frac{2}{(\sqrt{x}+\sqrt{y})^3} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{x}} + \frac{1}{\sqrt{y}} \right) = \\ &= \frac{1}{(\sqrt{x}+\sqrt{y})^2 \sqrt{xy}} \left[\frac{x+y}{\sqrt{xy}} + 2 \right] = \frac{1}{xy} \end{aligned}$$

$$1.33A \quad E = \frac{1}{\sqrt{abc}-2} \cdot \sqrt{\frac{abc+4}{a}} - 4\sqrt{\frac{bc}{a}} \quad (a, b, c > 0), \sqrt{abc} > 2 \text{ este}$$

$$E = \frac{1}{\sqrt{abc}-2} \cdot \sqrt{\frac{abc-4\sqrt{abc}+4}{a}} = \frac{1}{\sqrt{abc}-2} \cdot \frac{\sqrt{(abc-2)^2}}{\sqrt{a}} = \frac{1}{\sqrt{a}}.$$

1.34A În inecuația $5x^2 - 20x + 26 > \frac{4}{x^2 - 4x + 5}$, notăm $x^2 - 4x + 5 =$

$t > 0$ și obținem $5t + 1 > \frac{4}{t}$, $5t^2 + t - 4 > 0$, $t < -1$, $\frac{4}{5} < t$ și deci rămâne

$\frac{4}{5} < t = x^2 - 4x + 5$, $5x^2 - 20x + 21 > 0$. Deoarece $\Delta < 0$, $(\forall)x \in \mathbb{R}$ verifică.

1.35A Să se determine m astfel ca $x^2 + y^2 - 8x - 8y + m > 0$, $\forall x, y \in \mathbb{R}$, $(x-4)^2 + (y-4)^2 + m - 32 > 0$ deci $m - 32 > 0$, $m > 32$.

1.36A Valorile parametrului m pentru care vârfurile parabolelor $y = x^2 + 2(m-1)x + m-1$ sunt deasupra axei Ox , adică $yv > 0$, $yv = f(x_v)$, $x_v = -\frac{b}{2a} = -(m-1)$, $V(x_v, y_v)$ sunt vârfurile parabolelor. Deci $yv = -m^2 + 3m - 2 > 0$, $m^2 - 3m + 2 < 0$, $m_{1,2} = 1, 2$, $m \in (1, 2)$.

1.37A Valoarea expresiei $E = x^2 + y^2 + z^2$, unde (x, y, z) este soluția sistemului $\begin{cases} x + y + z = 2 \\ xy + xz + yz = 0 \end{cases}$: $E = (x + y + z)^2 - 2(xy + xz + yz) = 4$.

1.1. MULTIMI, FUNCȚII. FUNCȚIA DE GRADUL AL DOILEA 313

1.38A Soluțiile pozitive ale sistemului $x\sqrt{yzt} = 1$, $y\sqrt{xtz} = 4$, $z\sqrt{xyt} = 9$, $t\sqrt{xyz} = 16$. Înmulțim toate ecuațiile $xyzt\sqrt[3]{(xyzt)^3} = 1^2 \cdot 2^2 \cdot 3^2 \cdot 4^2 \Rightarrow xyzt = 4!$ și $x^2(yzt) = 1^6$, $y^2(yzt) = 2^6$, $z^2(yzt) = 3^6$, $t^2(yzt) = 4^6$ deci $x = \frac{1^3}{\sqrt[3]{4!}}$, $y = \frac{2^3}{\sqrt[3]{4!}}$, $z = \frac{3^3}{\sqrt[3]{4!}}$, $t = \frac{4^3}{\sqrt[3]{4!}}$.

1.39A Soluțiile sistemului: $u + v = 2$, $ux + vy = 1$, $ux^2 + vy^2 = -1$, $ux^3 + vy^3 = -5$: primele două ecuații ne dau $u = \frac{1-2y}{x-y}$, $v = -\frac{1-2x}{x-y}$ și

înlocuim în ultime două: $\frac{x^2-1-2y}{x-y} - y^2\frac{1-2x}{x-y} = -1$, $x^2\frac{1-2y}{x-y} - y^3\frac{1-2x}{x-y} = -5 \Rightarrow \frac{1}{x-y}[x^2 - y^2 - 2xy(x-y)] = -1$, $\frac{1}{x-y}[x^3 - y^3 - 2xy(x^2 - y^2)] = 5$ sau $x+y - 2xy = -1$, $(x+y)^2 - 3xy - 2xy(x+y) = -5$. Sistemul $s-2p = -1$, $s^2 - 3p - 2ps = -5$ are soluția $s = 3$, $p = 2$ deci $x = 1$, $y = 2$ sau $x = 2$, $y = 1$ de unde $u = 3$, $v = -1$ sau $u = -1$, $v = 3$ deci soluțiile sunt $(x, y, u, v) : (1, 2, 3, -1)$ și $(2, 1, -1, 3)$.

1.40A Ordinea crescătoare a numerelor $x = \sqrt{3}-1$, $y = \sqrt{5}-\sqrt{2}$, $z = 1+\sqrt{2}$: evident $z > x$, $z > y$ iar $x > y \Rightarrow \sqrt{3}-1 > \sqrt{5}-\sqrt{2}$, $\sqrt{3} + \sqrt{2} > 1 + \sqrt{5}$, $5 + 2\sqrt{6} > 6 + 2\sqrt{5}$, $2(\sqrt{6}-\sqrt{5}) > 1$, $4(11-2\sqrt{30}) > 1$, $43 > 8\sqrt{30}$, $43^2 > 64.30$ fals, deci $x < y$.

1.41A Ordinea crescătoare a numerelor $A = \sqrt[12]{6}$, $B = \sqrt[12]{12}$, $C = \sqrt[12]{8}$, $D = \sqrt[12]{20}$: le aducem la același indice, $A = \sqrt[12]{6^6} = \sqrt[12]{2^6 \cdot 3^6}$, $B = \sqrt[12]{12^3} = \sqrt[12]{2^6 \cdot 3^3}$, $C = \sqrt[12]{8^4} = \sqrt[12]{2^{12}}$, $D = \sqrt[12]{20^2} = \sqrt[12]{2^4 \cdot 5^2}$ deci ordinea este $D < B < C < A$.

1.42A Numerele $x = \frac{17}{6}$ și $y = 2, 8(3)$ sunt egale deoarece împărțind pe 17 la 6 obținem 2, 83333... = 2, 8(3).

1.43A Fiind date mulțimile $A = \{x \in \mathbb{R} \mid 2x-1 < 3x+2\} = \{x \in \mathbb{R} \mid -3 < x\}$, $B = \{x \in \mathbb{R} \mid 3x+2 \leq x+5\} = \left\{x \in \mathbb{R}, x \leq \frac{3}{2}\right\}$ avem $A \cap B = \left(-3, \frac{3}{2}\right]$.

1.44A Valorile parametrului $a \in \mathbb{R}$ pentru care mulțimea $A = \{x \in \mathbb{R} \mid x^2 + ax = 0\}$ este formată dintr-un singur element este $a = 0$ deoarece soluțiile ecuației $x^2 + ax = 0$ sunt $x_1 = 0$, $x_2 = -a$ deci $x_1 = x_2 = 0 \Rightarrow a = 0$.

1.45A Graficul funcției $f(x) = x^2 - (a+3)x + a^2$ tăie axa Ox în două puncte distincte dacă rădăcinile ecuației asociate $x^2 - (a+3)x + a^2 = 0$ sunt reale și distincte, deci discriminantul $\Delta > 0$, $\Delta = (a+3)^2 - 4a^2 = -3a^2 + 6a + 9 > 0$, $3a^2 - 6a - 9 < 0$, $a_{1,2} = \frac{3+\sqrt{9+27}}{3}$ deci $a \in (-1, 3)$.

1.46A Inecuația $\frac{x^2 - 16}{x} \leq 0$, $x \neq 0$ are soluția $A = (-\infty, -4] \cup (0, 4]$.

$1 + \frac{3}{x+1}$ deci $x+1 = \pm 1$, $x+1 = \pm 3$, $x = -1 \pm 1$, $x = -1 \pm 3$ și rezultă $A = \{-4, -2, 0, 2\}$. Se poate verifica și direct grila.

1.70A Să se determine mulțimea $A = \{x \in \mathbb{N} | x = \frac{4n}{n+2}, n \in \mathbb{N}\}$; $x = \frac{4n}{n+2} = \frac{4n+8-8}{n+2} = 4 - \frac{8}{n+2}$ și alegem din $n+2 = 2 \Rightarrow n=1, 2, 4, 8$, $A = \{0, 2, 6\}$.

1.71A Găsiți patru numere naturale consecutive x, y, z, w în această ordine care verifică $x^3 + y^3 + z^3 = w^3$. Singurele care verifică sunt 3, 4, 5, 6.

1.72A Ordinea crescătoare a numerelor $x = \sqrt[8]{64}$, $y = \sqrt[8]{12}$, $z = \sqrt[8]{72}$ este $z < y < x$. Aducem la același indice $x = \sqrt[8]{64}$, $y = \sqrt[8]{12^2}$, $z = \sqrt[8]{72}$ și $72 < 144 < 36^2$.

1.73A Funcțiile $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 3x+2$, $g(x) = 3|x|+2$ sunt f bijectivă, g nu este bijectivă: f este crescătoare, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$, $\text{Im } g = \{y, y \geq 2\}$, g nu este injectivă, $g(-x) = g(x)$.

1.74A Ecuația $x^2 + x + m = 0$ are rădăcini reale și distințe dacă $\Delta = 1 - 4m > 0$ deci $m < \frac{1}{4}$.

1.75A Pentru ecuația $ax^2 + bx + c = 0$ cu soluțiile x_1, x_2 și $s = \frac{x_1+x_2}{2}$, $p = x_1x_2$ expresia $d = |x_1 - x_2|$ în funcție de s și p este $d = \sqrt{s^2 - 4p}$; $d = |x_1 - x_2| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2} = \sqrt{(x_1 + x_2)^2 - 4x_1x_2} = \sqrt{s^2 - 4p}$.

1.76A Imaginea funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 - 3x + \frac{1}{4}$ este $\text{Im } f = [-2, \infty)$.

$f(x) = \left(x - \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{9}{4} + \frac{1}{4} = \left(x - \frac{3}{2}\right)^2 - 2 \geq -2$.

1.77A Soluțiile sistemului $x(x+y+z+t) = 10$, $y(x+y+z+t) = 20$, $z(x+y+z+t) = 30$, $t(x+y+z+t) = 40$ sunt $x = \pm 1$, $y = \pm 2$, $z = \pm 3$, $t = \pm 4$: adunăm toate ecuațiile $(x+y+z+t)^2 = 100$, $x+y+z+t = \pm 10$ și înlocuind în fiecare ecuație rezultă $x = \pm 1$, $y = \pm 2$, $z = \pm 3$, $t = \pm 4$.

1.78A Valorile parametrului real m pentru care ecuația $\frac{x(x+1)}{x+2} = m$ are soluții reale de semne contrare sunt $m > 0$; condițiile sunt pentru ecuația $x^2 + x(1-m) - 2m = 0$, $\Delta = m^2 + 6m + 1 > 0$, $P = x_1x_2 = -2m < 0$, $m \in [(-\infty, -3 - 2\sqrt{2}) \cup (-3 + 2\sqrt{2}, \infty)] \cap (0, \infty) = (0, \infty)$.

1.79A Dacă $a, b \in \mathbb{R}$ astfel încât $\alpha = a+b$, $\beta = a-b$ să fie raționale atunci $a = \frac{1}{2}(\alpha + \beta)$, $b = \frac{1}{2}(\alpha - \beta)$ sunt raționale, $a \in Q$, $b \in Q$.

1.80A Soluția ecuației $|6-x| = 2x+3$ este $x = 1 : 6-x = \pm(2x+3)$, $x=1$, $x=-9$ dar $x=-9$ nu verifică ecuația.

1.81A Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care rădăcinile x_1, x_2 ale ecuației $x^2 - (m+1)x + m = 0$ satisfac relația $|x_1 - x_2| = 1$ sunt $\{0, 2\}$: $x_1 + x_2 = m+1$, $x_1x_2 = m$, $|x_1 - x_2| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2} = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 - 2x_1x_2} = \sqrt{(x_1 + x_2)^2 - 4x_1x_2} = \sqrt{(m+1)^2 - 4m} = |m-1| = 1$ deci $m = 0$ sau $m = 2$, $m \in \{0, 2\}$.

1.82A Soluțiile inecuației $|x^2 - x - 2| \leq 1$ echivalentă cu inecuațiile $-1 \leq x^2 - x - 2 \leq +1$ adică $0 \leq x^2 - x - 1$, $x^2 - x - 3 \leq 0$ sunt date de

1.1. MULȚIMI, FUNCȚII. FUNCȚIA DE GRADUL AL DOILEA 317

$$x \in \left[-\frac{\sqrt{13}}{2}, \frac{1-\sqrt{5}}{2}\right] \cup \left[\frac{1+\sqrt{5}}{2}, \frac{1+\sqrt{13}}{2}\right].$$

1.83A Mulțimea S a soluțiilor sistemului $\begin{cases} x^2 + xy + y^2 = 3 \\ x^2 - xy + y^2 = 7 \end{cases} : x^2 + y^2 = 5$, $xy = -2$ sau $x+y = \pm 1$, $xy = -2$ ne dă soluțiile $S = \{(1, -2), (-2, 1), (-1, 2), (2, -1)\}$.

1.84A Soluțiile sistemului $\begin{cases} x+2y = 5 \\ x^2 + 2y^2 - xy = 7 \end{cases}$ sunt $(1, 2)$ și $(\frac{11}{4}, \frac{9}{8})$: $x = 5 - 2y$, $(5 - 2y)^2 + 2y^2 - y(5 - 2y) = 7$, $8y^2 - 25y + 18 = 0$, $y_{1,2} = \begin{cases} 2 \\ \frac{9}{8} \end{cases}$

$x_{1,2} = \begin{cases} 1 \\ \frac{11}{4} \end{cases}$.

1.85A Imaginea funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2x}{1+x^2}$ este $\text{Im } f = [-1, 1]$. $\frac{2x}{1+x^2} \leq 1 \Rightarrow 0 \leq (x-1)^2$ iar $-1 \leq \frac{2x}{1+x^2} \Rightarrow -(x-1) \leq 0$ sau $\sin 2t = \frac{2tg t}{1+tg^2 t}$. Altfel: $\frac{2x}{1+x^2} = y$, $yx^2 - 2x + y = 0$, $\Delta y = 1 - y^2 \geq 0$, $|y| \leq 1$.

1.86B Pentru $a > 0$ mulțimea $B = \left\{x \in \mathbb{R} \mid \frac{1}{x} \sqrt{a^2 - x^2} = \sqrt{\frac{a^2}{x^2} - 1}\right\} = (0, a]$: avem egalitatea $\frac{1}{x} \sqrt{a^2 - x^2} = \frac{1}{|x|} \sqrt{a^2 - x^2} = \sqrt{\frac{a^2 - x^2}{x^2}} = \sqrt{\frac{a^2}{x^2} - 1}$, deoarece pentru $x > 0$, $x = |x| = \sqrt{x^2}$.

1.87B Fie $M = \{(a, b) \in \mathbb{Q}^2 \mid \sqrt{a - \sqrt{3}} = a + b\sqrt{3}\}$ și $k \in N$ numărul elementelor mulțimii M . Avem $M = \emptyset : a - \sqrt{3} = a^2 + 3b^2 + 2ab\sqrt{3} \Rightarrow a = a^2 + 3b^2$, $2ab = -1$, $12b^4 + 1 = -2b$; dar evident $-2b < 12b^4 + 1$ (y b ∈ R sau altfel $b = -\frac{1}{2a}$, $a = a^2 + 3\left(-\frac{1}{2a}\right)^2$, $4a^4 - 4a^3 + 3 = 0$; ultima ecuație nu are nici o rădăcină reală deoarece $f(a) = 4a^4 - 4a^3 + 3$, cu derivata $f'(a) = 16a^3 - 12a^2$ are $a = 0$ rădăcină dublă (punct de inflexiune) și un minim în $a = \frac{3}{4}$, unde $f\left(\frac{3}{4}\right) = 4\left(\frac{3}{4}\right)^4 - 4\left(\frac{3}{4}\right)^3 + 3 = -\left(\frac{3}{4}\right)^3 + 3 > 0$.

1.88B Mulțimea $M = \{x \in \mathbb{R} \mid \sqrt{1 + \sqrt{2x - x^2}} + \sqrt{1 - \sqrt{2x - x^2}} = \sqrt{4 - 2x}\} = \{1\}$. Domeniul de definiție al egalității este $[0, 2]$ deoarece pe $[0, 2]$ $1 - \sqrt{2x - x^2} = \frac{(1-x)^2}{1+\sqrt{2x-x^2}} > 0$. Ridicăm la patrat, obținem $2 + |1-x| = 2(2-x)$: dacă $x \in [0, 1]$, $|1-x| = 1-x$, $2 + 1-x = 4-2x \Rightarrow x = 1$ iar pentru $x \in [1, 2]$, $|1-x| = x-1$, $2+x-1 = 4-2x$, $x = 1$, deci $M \setminus [0, 1] = \emptyset$.

1.89B Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax^5 + (a^2 + 1)x^3 + a + 2$ este surjectivă pentru $\forall a \in \mathbb{R}$ deoarece pentru $a > 0$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$ polinoamele sunt continue deci $\text{Im } f = \mathbb{R}$; analog pentru $a < 0$.

1.90B Dacă x_1, x_2 sunt soluțiile ecuației $x^2 - 2x + 5 = 0$ atunci expresia

$E = \frac{x_1^2 - x_1^2 + 2x_1 + 4}{x_1^2 - x_1^2 + 3x_1 + 3} + \frac{x_2^2 - x_2^2 + 2x_2 + 4}{x_2^2 - x_2^2 + 3x_2 + 3}$ este egală cu 2. Avem evident egalitatea $x_1^2 - 2x_1 + 5 = 0$, $x_2^2 - 2x_2 + 5 = 0$, $x_1^3 - 2x_1^2 + 5x_1 = 0$, $x_2^3 - 2x_2^2 + 5x_2 = 0$ și ordonând convenabil termenii putem scrie $x_1^3 - x_1^2 + 2x_1 + 4 = (x_1^3 - 2x_1^2 + 5x_1) + (x_1^2 - 2x_1 + 5) - x_1 - 1 = -x_1 - 1$, analog $x_2^3 - x_2^2 + 2x_2 + 4 = -x_2 - 1$, $x_1^3 - x_1^2 + 3x_1 + 3 = (x_1^3 - 2x_1^2 + 5x_1) + (x_1^2 - 2x_1 + 5) - 2 = -2$, $x_2^3 - x_2^2 + 3x_2 + 3 = -2$ deci $E = \frac{-x_1 - 1}{-2} + \frac{-x_2 - 1}{-2} = \frac{x_1 + x_2}{2} + 1 = 2$.

1.918 Dacă x_1, x_2, x_3, x_4 sunt soluții ale ecuației $x^4 - 5x^2 + \frac{\sqrt{17}}{2} = 0$, atunci $S = |x_1| + |x_2| + |x_3| + |x_4| = \sqrt{5} + \frac{\sqrt{17}}{2} \in (4, 5)$. Ecuția este reciprocă, împărțim prin x^2 , $2\left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right) + 3\left(x - \frac{1}{x}\right) - 3 = 0$, facem substituția $x - \frac{1}{x} = t$, obținem $2(t^2 + 2) + 3t - 3 = 0$, $2t^2 + 3t + 1 = 0$, $t_{1,2} = \frac{-3 \pm \sqrt{9 - 8}}{4} = \frac{-3 \pm 1}{4} \Rightarrow t_1 = -1, t_2 = -\frac{1}{2}$, $x - \frac{1}{x} = -1$, $x - \frac{1}{x} = -\frac{1}{2}$ dau rădăcinile $x_1 = \frac{-1 - \sqrt{5}}{2}$, $x_2 = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2}$, $x_3 = \frac{1 - \sqrt{17}}{2} = -\frac{1 + \sqrt{17}}{2}$, deci $S = \sqrt{5} + \frac{\sqrt{17}}{2} \in (4, 5)$.

1.92B Dacă $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ are proprietatea $f(x-y) = f(x) + f(y) - 2xy$ atunci $\alpha = f(3) = 9$; avem $f(0) = f(0) + f(0)$ deci $f(0) = 0$ iar pentru $x = y = 3$ $f(3-3) = f(3) + f(3) - 18$, $f(3) = 9$.

1.93B Multimile $A = \{x \in \mathbb{R} | x^2 + 2ax + b = 0, a, b \in \mathbb{Z}\}$, $B = \{x \in \mathbb{R} | x^2 + 2bx + a = 0, a, b \in \mathbb{Z}\}$, K = numărul elementelor multșimii și $M = \{K\}$. Atunci $M = \emptyset$ ($x^2 + 2ax + b = 0$ și $x^2 + 2bx + a = 0$).

$R[x^2 + 2ax + a = 0, \forall x \in \mathbb{Z}}$.
 $(a, b) \in S \cap A \cap B$ are exact element. Atunci $M = \emptyset$. $(x_0^2 + 2ax_0 + a) = (x_0^2 + 2bx_0 + b) = (x_0^2 + 2bx_0 + a) = 0 \Rightarrow (a - b)(2x_0 - 1) = 0$; dacă $a = b$, $A \cap B$ are două elemente deci $a \neq b$ și $x_0 = \frac{1}{2}$, $a + b = -\frac{1}{4}$ dar $a, b \in \mathbb{Z} \Rightarrow a + b \in \mathbb{Z}$ și relația $a + b = -\frac{1}{4}$ este imposibilă, deci $M = \emptyset$.

1.94 B) Multimea M a valorilor lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care $-7 < \frac{x^2 + (m+1)x - 5}{x^2 - x + 1} < 3$ și $\forall x \in R$, rezultă: inegalitățile $0 < 8x^2 + (m-6)x + 2$, $0 < 2x^2 - (m+4)x + 8$, $\forall x \in R$ deci $\Delta_1 = (m-6)^2 - 64 < 0$, $\Delta_2 = (m+4)^2 - 64 < 0 \Rightarrow -8 < m-6 < 8$, $-8 < m+4 < 8 \Rightarrow -2 < m < 14$, $-12 < m < 4$ deci $(-2, 4) = M$.

1.95B Ecuatia $\sqrt[5]{2x+1+2\sqrt{x^2+x}} + \sqrt[5]{2x+1-2\sqrt{x^2+x}} = 2$ are o solutie, $x = 0$. Observam ca $\sqrt[5]{2x+1-2\sqrt{x^2+x}} = \frac{1}{\sqrt[5]{2x+1+2\sqrt{x^2+x}}} = t$ deci $+ \frac{1}{t} = 2$ de unde $t = 1$, $2x+1-2\sqrt{x^2+x} = 1$, $x = \sqrt{x^2+x}$ deci $x = 0$.

19.6B Dacă $A = \{a | R/\sqrt{x^2 + 1} \leq ax, (\forall)x \in [\frac{1}{2}, 1]\}$, atunci $A = [\sqrt{5}, \infty)$: avem succesiv $\frac{1}{2} \leq x \leq 1, \frac{1}{4} \leq x^2 \leq 1, 1 \leq \frac{1}{x^2} \leq 4, 2 \leq \frac{1}{x^2} + 1 \leq 5$ și $\sqrt{2} \leq \sqrt{\frac{1}{x^2} + 1} \leq \sqrt{5} \leq a$, $a > 0$, deci $A = [\sqrt{5}, \infty)$.

4.97 B) Fie ecuația $\sqrt{x-4\sqrt{x-4}} + \sqrt{x+5-6\sqrt{x-4}} = a$ și A mulțimea celor $a \in \mathbb{R}$ pentru care ecuația are două soluții reale distințe. Atunci $A = [5, 5]$. Ecuația se scrie $\sqrt{(x-4-2)^2} + \sqrt{(x-4-3)^2} = a$, $|\sqrt{x-4}-2| +$

1.1. MULȚIMI, FUNCȚII. FUNCȚIA DE GRADUL AL DOILEA 319

$\sqrt{x-4-3} = a$, $x > 4$. Luând separat cazurile $\sqrt{x-4} \leq 2$, $2 < \sqrt{x-4}$, rezultă $A = (1, 5]$.

1.98B Ecuatia $\sqrt{1 - \sqrt{x^4 - x}} = x - 1$ are o singură rădăcină $x = \frac{1 + \sqrt{2}}{\sqrt{4 - x}}$, condiții de existență $x \geq 1$, $x^4 - x - 1 < 0$, $2x - x^2 \leq 0$ deci $x \leq 2$. După ridicare la patrat, $1 - \sqrt{x^4 - x} = x^2 - 2x + 1$, $(2x - x^2)^2 = (\sqrt{x^4 - x})^2$, $4x^3 - 4x^2 - x = 0$ cu singura soluție convenabilă $x = \frac{1 + \sqrt{2}}{\sqrt{4 - x}}$ (care îndeplinește și în ecuația inițială o verifică).

1.99B $f : Q \rightarrow R$, $f(x) = 2x^2 + ax + 2$ este injectivă pentru $a \in R \setminus Q$ (deci a irațional): $f(x_1) = 2x_1^2 + ax_1 + 2 = 2x_2^2 + ax_2 + 2 = f(x_2) \Rightarrow 2(x_1^2 - x_2^2) + a(x_1 - x_2) = 0$, $(x_1 - x_2)[2(x_1 + x_2) + a] = 0$; f este injectivă dacă și $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$ sau $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$. Dacă $a \in R \setminus Q$, atunci egalitatea $x_1 + x_2 = -\frac{a}{2}$ este imposibilă (deoarece $x_1 + x_2 \in Q$) deci f este injectivă dacă a este irațional.

1.100B Dacă S este suma soluțiilor reale ale ecuației $\sqrt{97-x} + \sqrt{9+x} = 8$, atunci $S = 16$. Condiții: $x \in [-9, 97]$. Notăm $\sqrt{97-x} = u \geq 0$, $\sqrt{9+x} = v \geq 0$ și rezultă $u + v = 8$, $u^4 + v^2 = 106$, $u^4 + v^2 - 16u - 42 = 0$ (avem $(u-3)(u^3+3u^2+10u+14) = 0$) cu singura soluție pozitivă $u = 3$ deci $x = 16$. Altfel se observă direct că $x = 16$ este soluție $(\sqrt{97-16} = 3, \sqrt{9+16} = 5)$ și rezultă că este unică intersecție $y = \sqrt{97-x}$, $y = 8 - \sqrt{9+x}$.

1.101B Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} 2x+1, & x \leq 0 \\ x+1, & x > 0 \end{cases}$ este o bijecție.

deoarece $\operatorname{Im} f = R$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$; f este strict crescătoare și reuniunea a două semidedrepte de puncte 2 și 1, $f(-0) = f(+0) = 1$ deci f este injectivă (se verifică și direct că $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$, o relație de forma $x_1 + 1 = 2x_2 + 1$ cu $x_1 > 0$, $x_2 \leq 0$ este imposibilă deoarece $x_1 = 2x_2$).
1102B Fie $f, g : R \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - 2$, $g(x) = -x + 1$, $x > 0$.

102B Fie $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 - 2$, $g(x) = x + 1$. f nu este nici injectivă, nici surjectivă ($y = f(x)$ reprezintă o parabolă) deci nu este inversabilă. $(g \circ f)(x) = x^2 - 1 \neq (x+1)^2 - 2$, $(f \circ g)(x) = g^2(x) - 2 = (x+1)^2 - 2 = x^2 + 2x + 1 - 2 = x^2 + 2x - 1$ nu este bijecție. Evident $\text{Im } f = \{y, y = x^2 - 2, y \geq -2\} = [-2, \infty)$.

103B Dacă multimea A are n elemente și $a \in A$, atunci multimea $B = A \setminus \{a\}$ are $n-1$ elemente.

11.103D Dacă mulțimea A are n elemente și $a \in A$, atunci numărul $m = 2^{n-1}$ de submulțimiile lui A care nu conține pe a este $m = 2^{n-1}$; submulțimile sunt multimea vidă C_{n-1}^0 mulțimile formate dintr-un element C_{n-1}^1 din două elemente C_{n-1}^2 din 3 elemente C_{n-1}^3 ... din $n-2$ și din $n-1$ elemente, C_{n-1}^{n-2} , C_{n-1}^{n-1} respectiv $m = C_{n-1}^0 + C_{n-1}^1 + C_{n-1}^2 + C_{n-1}^3 + \dots + C_{n-1}^{n-2} + C_{n-1}^{n-1} = 2^{n-1}$.

1.104B Dacă $A = \{x \in \mathbb{R} | \sqrt{2x-1} < \sqrt{3x+2}\}$ și $B = \{x \in \mathbb{R} | \sqrt{3x+2} < \sqrt{x+5}\}$ atunci $A \cup B = \left[-\frac{2}{3}, \infty\right)$: $A = \left[\frac{1}{2}, \infty\right) \cap (-3, \infty) = \left[\frac{1}{2}, \infty\right)$, $B = \left[-\frac{2}{3}, \infty\right) \cap (-\infty, \frac{3}{2}] = \left[-\frac{2}{3}, \frac{3}{2}\right]$ deci $A \cup B = \left[-\frac{2}{3}, \infty\right)$.

1.105B Multimea valorilor $m \in \mathbb{R}$ astfel încât $x_1^2 + x_2^2 > m - 4$ unde x_1, x_2 sunt rădăcinile ecuației $x^2 - mx + 2 = 0$ este $m \in (-\infty, 0) \cup (1, \infty)$; $x_1 + x_2 = m$, $x_1 \cdot x_2 = 2$, $x_1^2 + x_2^2 = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 = m^2 - 4 > m - 4 \Rightarrow m^2 - m > 0$, $m_1 = 0$, $m_2 = 1 \Rightarrow m \in (-\infty, 0) \cup (1, \infty)$.

1.106B Idem ca în 1.105B pentru ecuația $x^2 + 2(m+2)x + m^2 + 4m + 3 = 0$ cu condiția $|x_1 + x_2 + 3x_1x_2| < 1$. R. $x_1 + x_2 = -(m+2)$, $x_1 \cdot x_2 = \frac{1}{2}(m^2 + 4m + 3)$, $|x_1 + x_2 + 3x_1x_2| = |- (m+2) + \frac{3}{2}(m^2 + 4m + 3)| = \frac{1}{2}|3m^2 + 10m + 5| < |x_1 + x_2 + 3x_1x_2| < \sqrt{2} - 1$, $3 < \sqrt{3} + \sqrt{2}$, $9 < 5 + 2\sqrt{6}$, $2 < \sqrt{6}$ deci $x < y$; $\sqrt{5} - 2 < \sqrt{2} - 1$, $\sqrt{5} - \sqrt{2} < 1$, $5 + 2 - 2\sqrt{10} < 1$, $3 < \sqrt{10}$ deci $z < y$; $\sqrt{5} - 2 < 2 - \sqrt{3}$, $\sqrt{5} + \sqrt{3} < 4$, $8 + 2\sqrt{15} < 16$, $\sqrt{15} < 4$ deci $z < x$ ordinea avem $\left[(-\infty, -\frac{7}{3}) \cup (-1, \infty)\right] \cap \left(-3, -\frac{7}{3}\right) \cup \left(-1, -\frac{1}{3}\right) \ni m$.

1.107B Multimea valorilor $m \in \mathbb{R}$ astfel că ecuația $x^2 + mx - 2 = 0$ să aibă ambele rădăcini în intervalul $(-1, 2)$ este $m \in \emptyset$. Facem schimbarea de variabilă $y = \frac{x-2}{x+1}$ și pentru $x \in (-1, 2)$ y ia valori negative, deci rădăcinile ecuației în y transformate, $y_1 = \frac{x_1-2}{x_1+1}$, $y_2 = \frac{x_2-2}{x_2+1}$ sunt ambele negative, deci condițiile sunt $\Delta \geq 0$, $S = y_1 + y_2 < 0$, $P = y_1y_2 > 0$ pentru $y_1, y_2 < 0$ deci $y : x = -\frac{y+2}{y-1}$, $\left(\frac{y+2}{y-1}\right)^2 - m \frac{y-2}{y-1} - 2 = 0$, $(m+1)y^2 + (m-8)y - 2(m+1) = 0$, $\Delta = (m-8)^2 + 8(m+1)^2 \geq 0$, $S = -\frac{m-8}{m+1} < 0$, $P = -2 > 0$ (fals) deci $m \in \emptyset$.

1.108B Valorile lui $a \in \mathbb{R}$ astfel încât pentru $f(x) = (a+1)x^2 - ax + a - 2$ să avem $f(x) < 0$ pentru orice $x \in \mathbb{R}$. Condițiile sunt $\Delta < 0$ (semn constant) și $a+1 < 0$, $3a^2 - 4a - 8 > 0$ și $a < -1$, deci $a < -\frac{2-\sqrt{28}}{3}$.

1.109B Expresia $E(x, m) = m^3x^2 - 2(m-1)^3x + m - 3$, $x \in \mathbb{R}$, $m \in \mathbb{R}^*$ este negativă pentru orice $x \in \mathbb{R}$ pe multimea $M = \{m \in \mathbb{R}^*, E(m, x) < 0\} = (-\infty, -1)$. Condițiile sunt $\Delta < 0$, $m < 0$: $\Delta = (m-1)^2 - m(m-3) = m+1 < 0$ deci $m < -1$. Lui $m = -1$ îi corespunde $3^x = t = 2$ ($x = \log_3 2$); multimea $(-\infty, -1)$ obținută pentru trinomul $mt^2 - 2(m-1)t + m - 3$ unde $t \in \mathbb{R}$ rămâne aceeași și pentru $t' > 0$, $t = 3^x$, $(\forall)x \in \mathbb{R}$, $m(t-1)^2 + 2t - 3 < 0$.

1.110B Multimea valorilor (imaginări) $\text{Im } f$ pentru $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ $f(x) = x^2 + 2x - 2$ este $\text{Im } f = [-3, +\infty)$ deoarece $y = f(x) = (x+1)^2 - 3 \geq -3$.

1.111B Funcțiile $f_\lambda : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f_\lambda(x) = \lambda x^2 + x + 1 - \lambda$, $\lambda \in \mathbb{R}$ au graficele ce trec prin aceleasi puncte $(1, 2)$, $(-1, 0)$: $\lambda(x^2 - 1) + x + 1 - y \equiv 0$ în λ deci verificată pentru orice λ (polinom identic nul în λ) $\Rightarrow x^2 - 1 = 0$, $x = \pm 1$, $x + 1 - y = 0$ deci punctele $(1, 2)$ și $(-1, 0)$.

1.112B Pentru ce valori $\alpha \in \mathbb{R}$ sistemul $\begin{cases} |x| + |y| = 1 \\ x^2 + y^2 = \alpha \end{cases}$ are patru soluții;

$|x| + |y| = 1$ ne dă un pătrat (romb) cu vîrfurile $(1, 0)$, $(0, 1)$, $(-1, 0)$, $(0, -1)$ (în cele patru cadre I, II, III, IV avem respectiv $x + y = 1$, $-x + y = 1$, $x - y = 1$, $x - y = -1$) iar $x^2 + y^2 = (\sqrt{\alpha})^2$ este un cerc cu centru în

1.1. MULTIMI, FUNCTII. FUNCTIA DE GRADUL AL DOILEA 321

$(0,0)$ de rază $\sqrt{\alpha}$. Patru soluții avem când cercul este înscris sau circumscris pătratului, $\alpha = 1$, $\alpha = \frac{1}{2}$, $\alpha \in \left\{\frac{1}{2}, 1\right\}$.

1.113B Soluțiile sistemului $\begin{cases} x^2 + y^2 = 2(xy + 2) \\ x + y = 6 \end{cases}$: $y = 6 - x$, $x^2 - 6x + 8 =$

$0 \Rightarrow x_1 = 4$, $y_1 = 2$, $x_2 = 2$, $y_2 = 4$; altfel, $x + y = 6$, $xy = 8$.

1.114B Ordonații crescător numerele $x = 2 - \sqrt{3}$, $y = \sqrt{2} - 1$, $z = \sqrt{5} - 2$, $2 - \sqrt{3} < \sqrt{2} - 1$, $3 < \sqrt{3} + \sqrt{2}$, $9 < 5 + 2\sqrt{6}$, $2 < \sqrt{6}$ deci $x < y$; $\sqrt{5} - 2 < \sqrt{2} - 1$, $\sqrt{5} - \sqrt{2} < 1$, $5 + 2 - 2\sqrt{10} < 1$, $3 < \sqrt{10}$ deci $z < y$; $\sqrt{5} - 2 < 2 - \sqrt{3}$, $\sqrt{5} + \sqrt{3} < 4$, $8 + 2\sqrt{15} < 16$, $\sqrt{15} < 4$ deci $z < x$ ordinea este $z < x < y$.

1.115B Numărul $P = \frac{(2n)!}{2^n n!}$ este impar: $\frac{(2n)!}{2^n n!} = \frac{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 \dots (2n-1) \cdot (2n)}{2^n n!} = 1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 7 \dots (2n-1)!!$ deci P este impar.

1.116B Funcția $f : \mathbb{R} \setminus \{1\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{2\}$, $f(x) = \frac{2x-3}{x-1}$ este bijectivă deci inversabilă: este continuă pe $(-\infty, 1)$ și pe $(1, \infty)$, $x = 1$ este asimptotă verticală, $y = 2$ asimptotă orizontală $\text{Im } f = \mathbb{R} \setminus \{2\}$ deci este surjectivă, $f'(x) = \frac{1}{(x-1)^2} > 0$ este strict crescătoare pe $(-\infty, 1)$ și pe $(1, \infty)$ deci este injectivă (altfel $f(x_1) = \frac{2x_1-3}{x_1-1} = \frac{2x_2-3}{x_2-1} = f(x_2) \Rightarrow 2(x_2-x_1) = 3(x_2-x_1) \Rightarrow x_1 = x_2$). Faptul că este inversabilă se verifică și direct, calculând inversa: $y = \frac{2x-3}{x-1} \Rightarrow yx - y = 2x - 3$, $x = \frac{y-3}{y-2}$, $f^{-1}(x) = \frac{x-3}{x-2}$.

1.117B Valoarea lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care ecuația $m^2x - m = mx - 1$ are o singură soluție număr întreg este $m = -1$: $x(m-1)m = m - 1 \Rightarrow m = 1$ identitate, $m \neq 1$ și $m \neq 0 \Rightarrow x = \frac{1}{m}$, deci $m = -1$.

1.118B Pentru ecuația $x^2 - (m+2)x + m = 0$ cu rădăcinile x_1, x_2 și $m \in \mathbb{R}$, valorile lui m astfel ca $\frac{x_1^2 + x_2^2}{x_1x_2} = -4$ sunt $m = -1$: $\frac{x_1^2 + x_2^2}{x_1x_2} = \frac{x_1^2 + x_2^2}{x_1x_2} = \frac{(x_1+x_2)^2 - 2x_1x_2}{x_1x_2} = \frac{(m+2)^2 - 3m(m+2)}{x_1x_2} = \frac{-4m^2 + 3m + 8}{m} = -4 \Rightarrow m^3 + 3m^2 + 10m + 8 = 0$ deci $m = -1$ iar $m^2 + 2m + 8 = 0$ are rădăcini complexe.

1.119B Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care soluțiile ecuației $2mx^2 + 4(m+1)x + 4m + 1 = 0$ sunt reale și strict pozitive: $m \in \left(-\frac{1}{2}, -\frac{1}{4}\right)$: $\Delta > 0$, $\Delta = -4m^2 + 6m + 4 > 0 \Rightarrow m \in \left(-\frac{1}{2}, 2\right)$, $S > 0$, $S = -\frac{2(m+1)}{m} > 0 \Rightarrow m \in (-1, 0)$ și $P > 0$, $P = \frac{4m+1}{m} > 0 \Rightarrow m \in \left(-\infty, -\frac{1}{4}\right) \cup (0, \infty)$ deci $m \in \left(-\frac{1}{2}, -\frac{1}{4}\right)$.

1.120B $m \in \mathbb{R}$ pentru care $x^2 + y^2 - 2x - y - m \geq 0$ (\forall) $x, y \in \mathbb{R}$: $x^2 + y^2 - 2x - y - m = (x-1)^2 + \left(y - \frac{1}{2}\right)^2 - \left(\frac{5}{4} + m\right) \geq 0 \Rightarrow \frac{5}{4} + m \leq 0$ deci $m \leq -\frac{5}{4}$. Altfel: trinomul în x , $x^2 - 2x + (y^2 - y - m) \geq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$ dacă $\Delta_y = 1 - (y^2 - y - m) \leq 0$ deci $y^2 - y - (m+1) \geq 0$ $\forall y \in \mathbb{R} \Rightarrow \Delta_m = 4m + 5 \leq 0$.

1.121B Pentru sistemul $\begin{cases} x^2 - y^2 + xy = 2 \\ x^2 - 2xy = 2 \end{cases}$ cu soluțiile $(x_1, y_1), (x_2, y_2)$

$\dots (x_n, y_n)$ și $A = \sum_{k=1}^n x_k$, $B = \sum_{k=1}^n y_k$ avem $A = B = 0 : (x^2 - y^2 + xy) - (x^2 - 2xy) = 0$, $-y^2 + 3xy = 0$ de unde $y = 0$ și $x = \pm\sqrt{2}$ sau $y = 3z$, $x = \pm\frac{1}{\sqrt{3}}$, $y = \pm\frac{3}{\sqrt{3}}z$. Dacă luăm numai soluțiile reale, $A = B = 0$ iar dacă luăm toate soluțiile avem tot $A = B = 0$.

1.122B Soluțiile sistemului $\begin{cases} x + y = a + b \\ (ax + by)(bx + ay) = ab(a + b)^2 \end{cases}$ pentru $a \neq b, a, b \in \mathbb{R}$ sunt $\{(0, a+b), (a+b, 0)\}$; $(a^2 + b^2)xy + (x^2 + y^2)ab = ab(a+b)^2 \Rightarrow (a^2 + b^2)xy + [(a+b)^2 - 2xy]ab = ab(a+b)^2 \Rightarrow (a-b)^2xy = 0$ deci $x = 0$, $y = a+b$ sau $y = 0$, $x = a+b$.

1.123B Funcția $f(x) = \begin{cases} 2x, & x < 0 \\ ax^2 + bx, & x \geq 0 \end{cases}$ este bijectivă dacă: $a > 0$,

$b \geq 0$ sau $a = 0$, $b > 0$: graficul este o semidireapta pentru $x < 0$ urmat de o porțiune de parabolă pentru $x \geq 0$. f este crescătoare dacă $a > 0$ și $b \geq 0$ (sau dacă $a = 0$, $b > 0$) deoarece $xv = -\frac{b}{2a} < 0 \Rightarrow$ pe $(0, \infty)$ f este crescătoare. Evident este surjectivă.

1.124B Soluția inecuației $|||x| + 1| - 1| \leq 1$ este $x \in [-1, 1]$. $||x| + 1| > 0 \Rightarrow$

$||x| + 1| = |x| + 1$, deci $||x| + 1| - 1| = ||x|| = |x| \leq 1$, $-1 \leq x \leq 1$.

1.125B Expresia $E = \frac{x_1^2}{x_1^2} + \frac{1}{x_2^2} + \frac{1}{x_1 x_2}$ unde x_1, x_2 sunt rădăcinile ecuației $x^2 -$

$mx + m + 3 = 0$ este egală cu $\frac{m^2 - m - 3}{m^2 + 6m + 9} : E = \frac{x_1 + x_2}{(x_1 x_2)^2} + \frac{1}{x_1 x_2} = \frac{(x_1 + x_2)^2 - x_1 x_2}{(x_1 x_2)^2} =$

$\frac{m^2 - m - 3}{(m+3)^2}$.

1.126B Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care ecuația $(m-2)x^2 - 2x + (m-2) = 0$ admite rădăcini reale distinse: $m \in (1, 3) \setminus \{2\}$. $\Delta = 1 - (m-2)^2 = -m^2 + 4m - 3 > 0$, $m^2 - 4m + 3 < 0$, $m \in (1, 3)$; dar $m = +2$ nu convine deoarece avem o singură rădăcină $x = 0$.

1.127B Coordonatele (x, y) ale vârfurilor parabolelor $\Gamma_m : y = mx^2 + 2(m-1)x + m + 1$, $m \neq 0$ verifică relația $y = 2-x$, $x \neq -1$. $x_V = -\frac{b}{2a} = -\frac{2(m-1)}{2m} = -1 + \frac{1}{m}$, $y_V = f(x_V) = \left(\frac{m-1}{m}\right)^2 - 2\left(\frac{m-1}{m}\right)^2 + m + 1 = -\frac{(m-1)^2}{m} + m + 1 = 3 - \frac{1}{m}$, deci $x_V + y_V = 2$ sau $x + y = 2$. $x = -1$, $y = 1$ nu este vârful nici unei parabolă.

1.128B Soluțiile sistemului $\begin{cases} 2x + y = 0 \\ x^2 + y^2 - 5y = 0 \end{cases}$ sunt $(0, 0)$ și $(-2, 4)$: $y = -2x$, $x^2 + 4x^2 + 10x = 0$, $x = 0$, $x = -2$ respectiv $y = 0$, $y = 4$.

1.1. MULTIMI, FUNCTII. FUNCTIA DE GRADUL AL DOILEA 323

1.129B Dacă $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 3x$, $g(x) = -x^2$ și $a = (f \circ g)(1)$ atunci $a = f(g(x))|_{x=1} = 3g(x)|_{x=1} = 3(-x^2)|_{x=1} = -3$, $(g \circ f) = -(f(x))^2 = -x^2$.

1.130B Numărul n de soluții reale ale ecuației $|x| - \frac{1}{2}x = 3$ este $n = 2$: $x > 0 \Rightarrow x - \frac{1}{2}x = 3$, $x = 6$ iar $x < 0 \Rightarrow -x - \frac{1}{2}x = 3$, $x = -2$ deci $n = 2$.

1.131B Suma pătratelor soluțiilor ecuației $x^2 + (m-2)x - (m+3) = 0$, $S = x_1^2 + x_2^2$ verifică condiția $S = 25$ dacă $m \in \{5, -3\}$: $S = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 = (m-2)^2 + 2(m+3) = m^2 - 2m + 10 = 25$, $m \in \{5, -3\}$.

1.132B Multimea $A = \{x \in \mathbb{R} | x^2 + |x| - 2 \leq 0\}$ este $A = [-1, 1]$: dacă $x \geq 0$, $x^2 + x - 2 \leq 0$, $x_{1,2} = 1, -2$ deci $x \in [-2, 1]$, $x \geq 0$ rezultă $x \in [0, 1]$; pentru $x \leq 0$, $x^2 - x - 2 \leq 0$, $x_{1,2} = -1, 2$, $x \in [-1, 2]$ și $x \leq 0$ deci $x \in [-1, 0]$, rezultă $A = [-1, 1]$.

1.133B Numărul de soluții ale sistemului $\begin{cases} 2x^2 + 3xy + y^2 = 70 \\ 6x^2 + xy - y^2 = 50 \end{cases}$. Avem

$-5(2x^2 + 3xy + y^2) + 7(6x^2 + xy - y^2) = 32x^2 - 8xy - 12y^2 = 0$, $8x^2 - 2xy - 3y^2 = 0$, $8 - 2\frac{y}{x} - 3\left(\frac{y}{x}\right)^2 = 0 \Rightarrow \frac{y}{x} = -2$, $\frac{y}{x} = \frac{4}{3}$; înlocuim în una din ecuații succesiv $y = -2x$ sau $y = \frac{4}{3}x$ și obținem două soluții $(3, 4)$ și $(-3, -4)$.

1.134B Trinomul $x^2 - 2(4m+3)x + 6m + 7$ este pătratul unui binom deci un pătrat perfect dacă $\Delta = (4m+3)^2 - (6m+7) = 2(8m^2 + 9m + 1) = 0$ deci $m = -1$ sau $m = -\frac{1}{8}$.

1.135B Valorile parametrului real m pentru care rădăcinile ecuației $(m^2 + 1)x^2 - (2m + 1)x + 1 = 0$ sunt mai mici sau egale cu 1; $x_1, x_2 \in (-\infty, 1]$ verifică inegalitatea $m \geq \frac{3}{4}$. Facem schimbarea $x = y + 1$, $x_1 = y_1 + 1 \leq 1$,

$x_2 = y_2 + 1 \leq 1$ și rezultă $y_1 \leq 0$, $y_2 \leq 0$ deci $\Delta \geq 0$, $S = y_1 + y_2 \leq 0$, $P = y_1 y_2 \geq 0$ pentru ecuația în y : $(m^2 + 1)y^2 + y(2m^2 - 2m + 1) + m^2 - 2m + 1 = 0$.

Δ poate fi calculat de la ecuația în x , $\Delta = (2m+1)^2 - 4(m^2+1) = 4m-3 \geq 0$ deci $m \geq \frac{3}{4}$. $S = y_1 + y_2 = -(2m^2 - 2m + 1) = -[(m-1)^2 + m^2] < 0$, $P = (m-1)^2 \geq 0$ deci rămâne condiția $m \geq \frac{3}{4}$.

1.136B Dacă $f(x) = \begin{cases} 2x - 3, & x \leq 0 \\ 7x, & x > 0 \end{cases}$ și $g(x) = \begin{cases} x^2, & x \leq -2 \\ 2x - 1, & x > -2 \end{cases}$

atunci $h = g \circ f$ este dată de $h(x) = \begin{cases} (2x-3)^2, & x \leq 0 \\ 14x-1, & x > 0 \end{cases}$. $(g \circ f)(x) =$

$g(f(x)) = \begin{cases} (f(x))^2, & f(x) \leq -2 \\ 2f(x) - 1, & f(x) > -2 \end{cases}$ dar $f(x) = 2x - 3 < -2$ pentru $x < 0$

și $f(x) = 7x > -2$ pentru $x > 0$ deci $h(x) = \begin{cases} (2x-3)^2, & x \leq 0 \\ 14x-1, & x > 0 \end{cases}$

1.137B Soluția ecuației $1 - x = |x + 1|$ este $x = 0$. Avem pentru $x < -1$, $1 - x = -x - 1$ imposibil și pentru $x \geq -1$, $1 - x = x + 1 \Rightarrow x = 0$.

1.138B Multimea A a valorilor lui m pentru care rădăcinile x_1, x_2 ale ecuației $x^2 - 5x + m = 0$ sunt în intervalul $(1, 4)$ este $A = \left(4, \frac{25}{4}\right)$. Vizualizăm problema 1.107B: se face schimbarea $y = \frac{x-1}{x-4}$ și pentru ecuația în y obținută se pun condițiile $\Delta \geq 0$, $S = y_1 + y_2 < 0$, $P = y_1y_2 > 0$.

1.139B Inecuația $(\sqrt{x-1} + \sqrt{x+1}) \left(\frac{1}{\sqrt{x-1}} + \frac{1}{\sqrt{x+1}} \right) < 4$ are soluția \emptyset (nu sunt soluții): $\sqrt{\frac{x-1}{x+1}} + \sqrt{\frac{x+1}{x-1}} < 2$, deci $t + \frac{1}{t} < 2$ cu $t > 0$. $t^2 - 2t + 1 < 0$, $(t-1)^2 < 0$ fals.

1.140B Funcțiile $f(x) = 2x^4 + 3x^3 + 4$ și $g(x) = x^3 + x + 2$ sunt prima neinjectivă a două injectivă deoarece spre exemplu $f(0) = f\left(-\frac{3}{2}\right) = 4$, $g(x_1) = g(x_2) \Rightarrow x_1^3 - x_2^3 + x_1 - x_2 = 0$, $(x_1 - x_2) \left[(x_1 + \frac{x_2}{2})^2 + \frac{3}{4}x_2^2 + 1 \right] = 0 \Rightarrow x_1 = x_2$.

1.141B Inecuația $|x-3| > x-1$ este verificată pentru $x \in (-\infty, 2)$: $x > 3 \Rightarrow x-3 > x-1$ fals, $x < 3 \Rightarrow -x+3 > x-1$, $2x < 4$, $x < 2$.

1.142B Valoarea parametrului $m \in \mathbb{R}$ astfel încât ecuațiile $x^2 + mx + 1 = 0$, $x^2 + x + m = 0$ să aibă exact o soluție reală comună este $m = -2$: notăm x_0 rădăcina comună, $(x_0^2 + mx_0 + 1) - (x_0^2 + x_0 + m) = 0 \Rightarrow x_0(m-1) - (m-1) = 0$, $(m-1)(x_0 - 1) = 0$. Dacă $m = 1$ avem două rădăcini comune, dacă $m \neq 1 \Rightarrow x_0 = 1$, $m = -2$.

1.143B Aflați funcția $f(x) = ax^2 + bx + c$ care verifică condițiile $f(-1) = 13$, $f(2) = 10$ și are un minim egal cu 9: $x_V = -\frac{b}{2a}$, $f(x_V) = 9$, $a\left(-\frac{b}{2a}\right)^2 - \frac{b^2}{4a} + c = -\frac{b^2 - 4ac}{4a} = 9$, $b^2 - 4ac = -36a$, $a - b + c = 13$, $4a + 2b + c = 10$, $a + b = -1 \Rightarrow b^2 - 4a(13-a-b) = -36a$, $(-1-a)^2 - 4a(13-2a-1) = -36a$, $9a^2 - 10a + 1 = 0$, $a_{1,2} = \frac{5 \pm \sqrt{25-9}}{9} = \frac{5 \pm 4}{9}$, $a_1 = 1$, $a_2 = \frac{1}{9}$, $b_1 = -2$, $b_2 = -\frac{10}{9}$, $c_1 = 10$, $c_2 = \frac{106}{9}$ deci polinoamele sunt $f(x) = x^2 - 2x + 10$ sau $f(x) = \frac{1}{9}x^2 - \frac{10}{9}x + \frac{106}{9}$.

1.144B Soluțiile sistemului $\begin{cases} \sqrt{\frac{x}{y}} + \sqrt{\frac{y}{x}} = \frac{5}{2}, \\ \frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{5}{16} \end{cases}$ sunt $(4, 16)$, $(16, 4)$.

Se observă că $x, y > 0$; notăm $\sqrt{\frac{y}{x}} = t$, $t + \frac{1}{t} = \frac{5}{2}$, $t_1 = 2$, $t_2 = \frac{1}{2}$, $\frac{y}{x} = 4$, $\frac{y}{x} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1}{x} + \frac{1}{4x} = \frac{5}{16}$, $x = 4$, $y = 16$, $\frac{1}{x} + \frac{4}{y} = \frac{5}{16}$, $x = 16$, $y = 4$.

1.145C Valorile $n \in \mathbb{N}$ pentru care expresia $E = \sqrt[n]{n^2 + n + 1}$ sunt sunt 1 și 2. Condițiile sunt $n + 1 \geq 2$, $4 - n \geq 2$ unde $n + 1$ și $4 - n$ trebuie să fie numere naturale ≥ 2 deci $1 \leq n \leq 2$, adică $n = 1$ sau $n = 2$.

1.146C Pentru funcțiile $f, g, h : \mathbb{R} \setminus \{-1, 0, 1\}$, $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$, $g(x) = \frac{1+x}{1-x}$, $h(x) = -\frac{1}{x}$ una din următoarele relații este adevărată: a) $f \circ f = g$; b)

1.1. MULTIMI, FUNCTII. FUNCTIA DE GRADUL AL DOILEA 325

f $\circ f = h$; c) $g \circ g = f$; d) $g \circ g = h$; e) $h \circ h = f$; f) $h \circ h = g$. Verificând grila observăm că se verifică d) $g \circ g = h$; $(g \circ g)(x) = g(g(x)) = g\left(\frac{1+x}{1-x}\right) = \frac{1+\frac{1+x}{1-x}}{1-\frac{1+x}{1-x}} = \frac{1-x+1+x}{1-x-1-x} = \frac{2}{-2x} = -\frac{1}{x} = h(x)$.

1.147C Pentru ca funcția $f(x) = \begin{cases} ax + 2 & x \leq 1 \\ x + 2a & x > 1 \end{cases}$ să fie injectivă, parametrul a trebuie să verifice condiția $1 \leq a$. Dacă $a < 0$, $y = ax + 2$, $x \leq 1$ este deci $a > 0$. Mai trebuie verificată și condiția evidentă între ordonatele din

1.148C Să se rezolve ecuația $f(f(x)) = 1$ dacă $f(x) = \frac{m+nx}{n+mx}$, $n \neq m$, $f(f(x)) = \frac{m+n\frac{m+nx}{n+mx}}{n+m\frac{m+nx}{n+mx}} = \frac{2mn+(m^2+n^2)x}{n^2+m^2+2mnx} = 1 \Rightarrow (m-n)^2(x-1) = 0$, $x = 1$.

1.149C Fie funcțiile $f : \mathbb{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{-1\}$, $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$ și $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \begin{cases} x^2 - 6x + 11, & x \geq 3 \\ x - 1, & x < 3 \end{cases}$. Atunci $g^{-1}(3) = 4$ deci f). Verificând

grila se observă că $g(4) = 16 - 24 + 11 = 3$, deci $g^{-1}(3) = 4$.

1.150C Să se rezolve ecuația $f(x)f^{-1}(x) = 1$ unde $f(x) = 3x + 2$. Din $y = 3x + 2$ rezultă $x = \frac{1}{3}(y-2)$, deci $f^{-1}(x) = \frac{1}{3}(x-2)$ de unde $f(x) \cdot f^{-1}(x) = (3x+2) \cdot \frac{1}{3}(x-2) = x^2 - \frac{4}{3}x - \frac{4}{3} = 1 \Rightarrow x = -1$, $x = \frac{7}{3}$.

1.151C Dacă Δ, P și S sunt discriminantul, produsul și suma soluțiilor intregi consecutive atunci produsul abc are valoare 2: numerele sunt $a, \Delta = b^2 - 4ac$, $P = \frac{\Delta}{a^2}$, $S = -\frac{b}{a}$ deci $a, b^2 - 4ac = a+1$, $\frac{a}{a} = a+2$, $-\frac{b}{a} = a+3 \Rightarrow c = a^2 + 2a$, $b = -a^2 - 3a$, $(a^2 + 3a)^2 - 4a(a^2 + 2a) = a+1 \Rightarrow a^4 + 2a^3 + a^2 - a - 1 = 0$ deci $a = -1$, $b = 2$, $c = -1$ iar produsul $abc = 2$.

1.152C Condiția $f(x) \leq g(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$, unde $f(x) = mx + 2$, $g(x) = 3x + m$ este verificată pentru $m = 3$: $mx + 2 \leq 3x + m \Rightarrow x(m-3) \leq m-2$; dacă $m \neq 3$ avem $x \leq \frac{m-2}{m-3}$ sau $x \geq \frac{m-2}{m-3}$ după cum $m > 3$ sau $m < 3$ deci condiția nu este verificată pentru orice x ; dacă $m = 3$, avem $0 < 1$ deci se verifică.

1.153C Soluția ecuației $\sqrt{x+1} - \sqrt{1-x} = 1$ este $x = \frac{\sqrt{3}}{2} : x + 1 + 1 - x - 2\sqrt{1-x^2} = 1$, $1 = 2\sqrt{1-x^2}$, $4x^2 = 3$, $x_{1,2} = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$ dar $x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$ nu verifică ecuația, $\sqrt{1 - \frac{\sqrt{3}}{2}} - \sqrt{1 + \frac{\sqrt{3}}{2}} < 0$ nu poate fi 1 dar $\frac{\sqrt{3}}{2}$ verifică ecuația, $\sqrt{2 + \sqrt{3}} - \sqrt{2 - \sqrt{3}} = \sqrt{2}$ evident.

1.154C Dacă $a, b, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$, $\beta^2 + \alpha < 0$ atunci ecuația $ax^2 + bx + \alpha + \beta b = 0$ are soluții reale distințe: $\Delta = b^2 - 4(a\beta)b - 4\alpha a^2 > 0$ (\forall) $b \in \mathbb{R}$

dacă $\Delta_1 = \Delta_2 = (2a\beta)^2 + 4\alpha a^2 = 4a^2(\beta^2 + \alpha) < 0$ deoarece $\beta^2 + \alpha < 0$,
 $a \neq 0$ deci $\Delta > 0$ și ecuația are două rădăcini reale și distincte.

1.155C Valoarea lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul $\begin{cases} x + y = m \\ x^2 + z^2 - 2y + 2z = 0 \end{cases}$

admete soluție reală unică este $m = -1 : y = m - x, x^2 + z^2 - 2(m-x) + 2z = 0, x^2 + z^2 + 2x + 2z = 2m, (x+1)^2 + (z+1)^2 = (\sqrt{2}(m+1))^2, m \geq -1$. Soluția este unică pentru $m = -1 \Rightarrow x = -1, z = -1, y = 0$.

1.156C Pentru funcția $f(x) = \frac{x^2+x+1}{x^2+x+1}$ avem $\text{Im } f = \left[\frac{1}{3}, 3\right]$ dacă $a = 1$.

Condiția $\frac{1}{3} \leq \frac{x^2+x+1}{x^2+x+1} \leq 3$ echivalentă cu inegalitățile $2x^2 + 4x + 3 - a \geq 0, 2x^2 - 4x + 3a - 1 \geq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$ deci $\Delta_1 = 2a - 2 \leq 0$ respectiv $\Delta_2 = 6 - 6a \leq 0$ ne dău $a \leq 1$ respectiv $1 \leq a$, deci $a = 1$.

1.157C Relația care există între $a, b, c \in \mathbb{R}$ pentru ca funcția $f(x) = ax|x| + bx + c$ să fie bijectivă este $a \cdot b \geq 0$: graficul lui

$$f(x) = \begin{cases} ax^2 + bx + c, & x \geq 0, p_1 \\ -ax^2 + bx + c, & x < 0, p_2 \end{cases}$$

este dat de două porțiuni de parabolă p_1 și p_2 racordate în $x = 0, y = c$ și trebuie să fie monotonă (strict crescătoare pentru $a > 0$, respectiv strict descrescătoare pentru $a < 0$) pentru aceasta este necesar ca abscisa vârfurilor corespunzătoare lui p_1 respectiv p_2 , $x_V = -\frac{b}{2a}$ respectiv $x_V = \frac{b}{2a}$ să fie $x_V \leq 0$ respectiv $x_V \geq 0$ (pentru $a > 0$) și invers pentru $a < 0$ deci $a \cdot b \geq 0$.

1.158C Condiția ca $\text{Im } f \subset [-3, 2]$ pentru $f(x) = \frac{x^2+ax+1}{x^2-x+1}$ este $a \in A = [-4, 0]$.

Procedăm ca în 1.156C, $-3 \leq \frac{x^2+ax+1}{x^2-x+1} \leq 2$ obținem inegalitățile $0 \leq 4x^2 + x(a-3) + 4$ cu $\Delta_1 = (a-3)^2 - 64 = a^2 - 6a - 55 \leq 0$ deci $a \in [-5, 11]$ și $x^2 - x(a+2) - 1 \geq 0$ cu $\Delta_2 = a^2 + 4a \leq 0$ deci $a \in [-4, 0]$.

Intersecția celor două intervale este $[-4, 0]$.

1.159C Soluțiile raționale ale sistemului $\begin{cases} x^3 + y^3 = 7 \\ 2x + y = 3 \end{cases} : x = 2, y = -1;$

$y = 3 - 2x, x^3 + (3-2x)^3 = 7, -7x^3 + 36x^2 - 54x + 20 = 0, -7x^3 + 14x^2 + 22x^2 - 44x - 10x + 20 = 0, -7x^2(x-2) + 22x(x-2) - 10(x-2) = 0, (x-2)(-7x^2 + 22x - 10) = 0 \Rightarrow x_1 = 2, x_2, 3 = \frac{11 \pm \sqrt{61}}{7}$ deci $x = 2, y = -1$.

1.160C Fie $f, g : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$, $f(n) = 2n - 1$, $g(n) = \begin{cases} \frac{n+1}{2}, & n \text{ impar} \\ n, & n \text{ par} \end{cases}$. Atunci

$g \circ f = 1_{\mathbb{N}}$. $(g \circ f)(n) = g(f(n)) = \begin{cases} \frac{f(n)+1}{2}, & f(n) \text{ impar} \\ f(n), & f(n) \text{ par} \end{cases} = \frac{f(n)+1}{2}$

1.1. MULTIMI, FUNCȚII. FUNCȚIA DE GRADUL AL DOILEA 327
deoarece $f(n) = 2n - 1$ este impar deci $(g \circ f)(n) = \frac{2n-1+1}{2} = n = 1_{\mathbb{N}}(n)$, adică $g \circ f = 1_{\mathbb{N}}$.

1.161C Funcția $f(x) = \begin{cases} ax - 2, & x \leq 1 \\ x - 2a, & x > 1 \end{cases}$ este injectivă dacă $a \in (0, 1]$.

Analog cu 1.147C utilizând graficul găsim condițiile $a > 0$ și $a - 2 \leq 1 - 2a$, $a \leq 1$ deci $a \in (0, 1]$.

1.162C Fie ecuația $(m+1)x^2 - (2m+1)x + m - 1 = 0$ și mulțimile $A = \{m \in \mathbb{R} |$ ecuația are două soluții strict pozitive }, $B = \{m \in \mathbb{R} |$ ecuația are soluții de același semn }. Atunci $\Delta = (2m+1)^2 - 4(m^2 - 1) = 4m + 5 \geq 0$ deci $m \geq -\frac{5}{4}$, $S = \frac{2m+1}{m+1} > 0 \Rightarrow m \in (-\infty, -1) \cup (-\frac{1}{2}, \infty)$ și $P = \frac{m-1}{m+1} > 0 \Rightarrow m \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$; rezultă $A \cap B = \left[-\frac{5}{4}, -1\right) \cup (1, \infty)$.

1.163C Dacă $f(x) = \frac{mx^2+ax+m}{x^2+1}$ și $A = \{m \in \mathbb{R}, \text{Im } f = \left[\frac{1}{2}, \frac{3}{2}\right]\}$, atunci $A = \{+1\}$. Se procedează ca în 1.156C, 1.158C scriind $\frac{1}{2} \leq \frac{mx^2+ax+m}{x^2+1} \leq \frac{3}{2}, (\forall)x \in \mathbb{R}$. Altfel, se stie că $-\frac{1}{2} \leq \frac{x}{x^2+1} \leq \frac{1}{2}, (\forall)x \in \mathbb{R}$ (se verifică ușor) deci $\frac{1}{2} \leq m - \frac{1}{2} + m \cdot \frac{x}{x^2+1} \leq m + \frac{1}{2} \leq \frac{3}{2} \Rightarrow 1 \leq m \leq 1$ deci $m = 1, A = \{+1\}$.

1.164C În sistemul $\begin{cases} x^2 + y^2 = 2 \\ |x - y| = 1 \end{cases}$ cu soluțiile $(x_1, y_1), \dots, (x_n, y_n)$ și $A = \sum_{k=1}^n x_k, B = \sum_{k=1}^n y_k$, avem $A = B = 0$. $|x - y| = 1 \Rightarrow x - y = \pm 1$.

$$1) y = x - 1, 2x^2 - 2x - 1 = 0, x_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{3}}{2}, y_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{3}}{2}.$$

$$2) y = x + 1, 2x^2 + 2x - 1 = 0 \Rightarrow x_{3,4} = \frac{-1 \pm \sqrt{3}}{2}, y_{3,4} = \frac{1 \pm \sqrt{3}}{2},$$

deci $A = B = 0$. Toate cele patru soluții verifică sistemul. Altfel, $|x - y| = \sqrt{(x - y)^2} = \sqrt{(x + y)^2 - 4xy} = 1, (x + y)^2 - 2xy = 2$ etc.

1.165C Soluția ecuației $\sqrt[3]{1331(x)} + \sqrt[3]{121(y)} = 9$, unde indicele inferior reprezintă baza de numerație în care este exprimat numărul indexat este $x = 4, y = 3$. Avem $x, y \in \mathbb{N}, x \geq 4, y \geq 3$ și ecuația se scrie $(x+1) + (y+1) = 9$ cu singura soluție $x = 4, y = 3$.

1.166C Soluțiile inecuației $(a \frac{x}{y} + b)^2 + (a \frac{y}{x} + b)^2 \geq 2(a+b)^2, x, y > 0, a, b > 0$ sunt: $(x, y) \in (R_+^*)^2$. Inecuația se scrie $a^2 \left[\left(\frac{x}{y} \right)^2 + \left(\frac{y}{x} \right)^2 \right] + 2ab \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x} \right) \geq 2a^2 + 4ab$. Dar $t + \frac{1}{t} \geq 2$ pentru $\forall t > 0$, deci $a^2 \left[\left(\frac{x}{y} \right)^2 + \left(\frac{y}{x} \right)^2 \right] \geq 2a^2$,

$2ab \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x} \right) \geq 2(2ab)$ și prin adunare obținem inegalitatea dată, verificată pentru $\forall x, y \in R_+^*$.

1.167C Soluția ecuației $x^2 + y^2 - 2[a(x+y) + b(x-y) - (c^2 + d^2)] = 0$,

$a, b, c, d \in \mathbb{R}$ în condițiile $ab = cd$, $a + c = b + d$ este $x = a + b$, $y = a - b$. Din $ab = cd$ și $a - b = d - c \Rightarrow a^2 + b^2 - 2ab = d^2 + c^2 - 2dc$ deci $a^2 + b^2 = c^2 + d^2$. Ecuația devine $x^2 - 2(a+b)x + y^2 - 2(a-b)y + 2(c^2 + d^2) = 0$ deci $[x - (a+b)]^2 + [y - (a-b)]^2 - [(a+b)^2 + (a-b)^2] + 2(c^2 + d^2) = 0$ de unde $[x - (a+b)]^2 + [y - (a-b)]^2 = 0 \Rightarrow x = a + b$, $y = a - b$.

1.168C Minimul expresiei $E(x, y) = 4x^2 + 12xy + 10y^2 - 20x - 32y + 33$, $x, y \in \mathbb{R}$ este $E = 7$. Observăm că $E(x, y) = (2x + 3y - 5)^2 + y^2 - 2y + 8 = (2x + 3y - 5)^2 + (y - 1)^2 - 7$ deci minimul este 7 obținut pentru $y = 1$, $x = 1$. Altfel: $4(x^2 + 3xy + \frac{9}{4}y^2) + y^2 - 20x - 32y + 8 = 4\left(x + \frac{3}{2}y\right)^2 + \dots$ și notăm

$X = x + \frac{3}{2}y$, $Y = y$, restrângând apoi pătratele în X, Y . Mai putem considera trinomul $\in x$ cu coeficienții în y (y parametru) $4x^2 + 2x(6y - 10) + 10y^2 - 32y + 33$ și calculând ordonata vârfului $uv = f(x_V)$ (în variabilele (x, u)), $uv = -\frac{b}{2a} = -\frac{2(6y-10)}{2 \cdot 4} = -\frac{3y-5}{2}$, $uv = 4\left(\frac{3y-5}{2}\right)^2 - \frac{4(3y-5)^2}{2} + 10y^2 - 3y + 33 = -3(y-5)^2 + 10y^2 - 32y + 33 = y^2 - 2y + 8 = (y-1)^2 + 7 \geq 7$.

1.169C Se cere valoarea parametrului $a \in \mathbb{R}$ astfel încât $\frac{xy}{x+y} < 0$ unde (x, y) este o soluție oarecare a sistemului $x^3 + y^3 - 2(x+y) = 25a$, $x^2 - xy + y^2 = 7$. Notăm $x + y = s$, $xy = p$ și obținem $(x+y)^3 - 3xy(x+y) - 2(x+y) = 25a$, $(x+y)^2 - 3xy = 7$, $s^3 - 3ps - 2s = 25a$, $s^2 - 3p = 7$. Se obține $s = 5a$, $(x+y)^2 - 3xy = 7$, $p = \frac{25a^2 - 7}{3}$, $\frac{p}{s} = \frac{25a^2 - 7}{15a} < 0$, $a \in (-\infty, -\frac{\sqrt{7}}{5}) \cup (0, \frac{\sqrt{7}}{5})$.

1.170C Fie $A = \{x + y\sqrt{2} | x, y \in \mathbb{Q}\}$ și $\alpha = \sqrt[3]{99 - 70\sqrt{2}}$. Atunci $\alpha \in A$. Observăm că $99 - 70\sqrt{2} = (3 - 2\sqrt{2})^3$ deci $\alpha = 3 - 2\sqrt{2} \in A$.

1.171C Dacă $A = \text{Im } f$ și $I = \mathbb{R} \setminus Q$ unde $f : \mathbb{R} \setminus \left\{-\frac{d}{c}\right\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$; $a, b, c, d \in \mathbb{Q}$, $ad - bc \neq 0$, $c \neq 0$, atunci $A \cap I = I$. Fie $y \in \mathbb{R}$, $y \neq -\frac{a}{c}$ astfel ca $\frac{ax+b}{cx+d} = y$ de unde $x = \frac{dy-b}{a-cy}$. Deoarece $\frac{a}{c} \in \mathbb{Q}$, $\frac{a}{c} \notin I$, deci $A \cap I = I$.

1.172C Maximul sumei $x_0 + y_0 + z_0 = s_0$ unde (x_0, y_0, z_0) este soluție reală a sistemului $2x = y + \frac{2}{z}$, $2y = z + \frac{2}{x}$, $2z = x + \frac{2}{y}$, este $3\sqrt{2}$. Sistemul se scrie $y^2 - 2xy + 2 = 0$, $z^2 - 2yz + 2 = 0$, $x^2 - 2zx + 2 = 0$ și deoarece $x, y, z \in \mathbb{R}$ rezultă $x^2 - 2 \geq 0$, $y^2 - 2 \geq 0$, $z^2 - 2 \geq 0$ (spre exemplu pentru ecuația $y^2 - 2xy + 2 = 0$ discriminantul $\Delta = x^2 - 2 \geq 0$). Observăm că x, y, z ori sunt toate pozitive ori toate negative. Presupunem toate pozitive, deci $x \geq \sqrt{2}$, $y \geq \sqrt{2}$, $z \geq \sqrt{2}$ și toate distințe; alegem $x < y < z$. $2(x-z) = y - x + 2\left(\frac{1}{y} - \frac{1}{z}\right)$, $2(x-z) = (y-x)\left[1 - \frac{2}{xy}\right]$. Dar $x - z < 0$,

1.1. MULTIMI, FUNCTII. FUNCTIA DE GRADUL AL DOILEA

$y - x > 0$ deci $1 - \frac{2}{xy} < 0$, $xy < 2$ în contradicție cu $x \geq \sqrt{2}$, $y \geq \sqrt{2}$ ($xy > 2$). Deci x, y, z nu pot fi toate distințe; fie $x = y$ din ultima relație rezultă $x = z$ deci $x = y = z$ de unde $x = y = z = \sqrt{2}$. Similar în cazul $x, y, z < 0$ și rezultă $x = y = z = -\sqrt{2}$. Soluțiile sunt $(\sqrt{2}, \sqrt{2}, \sqrt{2})$ și $(-\sqrt{2}, -\sqrt{2}, -\sqrt{2})$ și maximul lui s_0 este $3\sqrt{2}$.

1.173C Dacă ecuația $x^2 - |x| + m = 0$, $m \in \mathbb{R}$, are trei soluții reale distințe, atunci $m = 0$. În ambele cazuri și $x < 0$ și $x > 0$, $\Delta = 1 - 4m > 0$, $m < \frac{1}{4}$ dar pentru anumite valori ale lui m putem avea 4 rădăcini. Trei rădăcini rămân pentru $m = 0$, $x_1 = 0$, $x_2 = -1$, $x_3 = 1$.

1.174C Numerele $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ au proprietatea că există $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ astfel încât $x_1x_2 = \alpha$ și $|x_1 - x_2| = \beta$. Atunci $\beta^2 + 4\alpha \geq 0$. R. $|x_1 - x_2| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2} = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 - 2x_1x_2} = \sqrt{(x_1 + x_2)^2 - 4x_1x_2} = \beta$, $(x_1 + x_2)^2 = \beta^2 + 4\alpha \geq 0$.

1.175C Perechile de numere raționale (x, y) care satisfac egalitățile $xy = z + y = x^2 - y^2$ sunt în număr de una. $x + y = (x+y)(x-y) \Rightarrow (x+y)[(x-y) - 1] = 0$ deci $x + y = 0$ sau $x - y = 1$ de unde $x = y = 0$ sau $y = x - 1$, $x^2 - 3x + 1 = 0$, $x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{5}}{2}$ care nu sunt raționale, deci rămâne $(0, 0)$, una.

1.176C Câte soluții distințe $(p, q) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N}$ are ecuația $\frac{1}{p} + \frac{1}{q} = \frac{1}{2}$, $\frac{1}{p} = \frac{1}{2} - \frac{1}{q} = \frac{q-2}{2q}$, $p = \frac{2q}{q-2} = 2 + \frac{4}{q-2} \Rightarrow q - 2 = \pm 1$, $q - 2 = \pm 2$, $q - 2 = \pm 4$ de unde rezultă $p = q = 4$, $p = 3$, $q = 6$, $p = 6$, $q = 3$ deci sunt trei soluții.

1.177C Nici un număr de forma $111\dots 11$, $n \geq 2$ cifre nu este pătratul unui întreg: pătratul oricărui număr este de forma $4p$ sau $4p+1$ dar $111\dots 11 = 111\dots 100 + 4 \cdot 2 + 3 = 4p+3$.

1.178C Fie m și n numere naturale. Împărțim $m^2 + n^2$ la $m+n$ și obținem câtul q și restul r . Să se determine toate perechile (m, n) pentru care avem $q^2 + r = 17$, $q, r \in \mathbb{N}$. Evident avem perechile $r = 1$, $q = 4$; $r = 8$, $q = 3$; $r = 13$, $q = 2$; $r = 16$, $q = 1$. Luând pe rând toate cazurile obținem perechile $(2, 5)$ și $(5, 2)$, spre exemplu $r = 1$, $q = 4 \Rightarrow m^2 + n^2 = (m+n)4 + 1$, $(m-2)^2 + (n-2)^2 = 3^2$ deci $m = 2$, $n = 5$ sau $m = 5$, $n = 2$ iar $r = 13$, $q = 2 \Rightarrow m^2 + n^2 = (m+n)2 + 13$, $(m-1)^2 + (n-1)^2 = 11$, nu există $m, n \in \mathbb{N}$ etc.

1.179C Soluția inecuației $||x+1| - 1| \leq 3$ este $[-5, 3]$: $-3 \leq |x+1| - 1 \leq 3 \Rightarrow -2 \leq |x+1| \leq 4$ deci $|x+1| \leq 4$, $-4 \leq x+1 \leq 4$, $-5 \leq x \leq 3$.

1.180C $f(x) = \begin{cases} -x^2 + 1, & x \leq -1 \\ 2x + 3, & x > -1 \end{cases}$ are inversa $g(x) = \begin{cases} -\sqrt{1-x}, & x \leq 0 \\ \frac{1}{2}(x-3), & x > 0 \end{cases}$

Din $y = -x^2 + 1, x \leq -1$ rezultă $x = -\sqrt{1-y}, y \leq 0$, iar pentru $x > -1$, $y = 2x + 3, y > 1$, $x = \frac{1}{2}(y-3), y > 1$ deci schimbând y cu x

$$x = \begin{cases} -\sqrt{1-y}, & y \leq 0 \\ \frac{1}{2}(y-3), & y > 1 \end{cases} \text{ și } g(x) = \begin{cases} -\sqrt{1-x}, & x \leq 0 \\ \frac{1}{2}(x-3), & x > 1 \end{cases}$$

1.181C Graficele funcțiilor $f_m(x) = mx^2 + 2(m+1)x + (m+2)$, $m \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$ sunt tangente toate în $M_0(-1, 0)$. Evident toate trec prin M_0 , $0 = m - 2(m+1) + m + 2$, $(\forall)m \in \mathbb{R}$. $f'_m(-1) = [2mx + 2(m+1)]|_{x=-1} = 2$, deci toate sunt tangente în M_0 . Algebraic, intersectăm două parabole oarecare $f_{m_1}(x)$, $f_{m_2}(x)$, $m_1 \neq m_2$ și rezultă că au un singur punct de intersecție $(-1, 0)$, deci sunt tangente în $(-1, 0)$, $m_1x^2 + 2(m_1+1)x + m_1 + 2 = m_2x^2 + (-1, 0)$, deci sunt tangente în $(-1, 0)$, $m_1x^2 + 2(m_1+1)x + m_1 + 2 = m_2x^2 + 2(m_2+1)x + m_2 + 2 \Rightarrow (m_1 - m_2)[x^2 + 2x + 1] = 0$, $(m_1 - m_2)(x+1)^2 = 0$, $m_1 \neq m_2 \Rightarrow x = -1, y = 0$.

1.182C Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$\{x \in \mathbb{R} | mx^2 + (5m-3)x + 13m + 15 = 0\} \cap [-1, 2] \neq \emptyset.$$

Se procedează ca în 1.138B, 1.107B, $x_1, x_2 \in [-1, 2]$ sau $x_1 \in [-1, 2], x_2 \notin [-1, 2]$. Ultima condiție se scrie: $\Delta > 0$, $f(-1)f(2) < 0$. $m \in [-2, -\frac{1}{3}]$.

1.183C Dacă $f(x) = ax + b$ verifică condiția $f \circ f = 1_R$ atunci $a = 1$, $b = 0$ sau $a = -1$, $b \in \mathbb{R}$. Avem $f(f(x)) = a^2x + ab + b = x$, $a^2 = 1$, $b(1+a) = 0 \Rightarrow a = \pm 1$, $b = 0$ sau $b \in \mathbb{R}$.

1.184C Să se rezolve ecuația $\left[\frac{x+1}{3}\right] = \frac{x-1}{2}$ ($[a]$ = partea întreagă a lui a). Avem $[a] \leq a < [a] + 1$, deci $\frac{x-1}{2} \leq \frac{x+1}{3} < \frac{x-1}{2} + 1 = \frac{x+1}{2} \Rightarrow 3x - 3 \leq 2x + 2$ deci $x \leq 5$, $2x + 2 < 3x + 3$ deci $-1 < x$ sau $-1 < x \leq 5$. Probăm care din valorile $\frac{x-1}{2} = 0, 1, 2, 3$, verifică: $x_1 = 1$, $x_2 = 3$, $x_3 = 5$.

1.185C Ecuația $x^2 - 2|x| = 0$ are soluțiile $-2, 0, 2$ deci trei soluții: $x \geq 0 \Rightarrow x^2 - 2x = 0$, $x_1 = 0$, $x_2 = 2$; $x < 0 \Rightarrow x^2 + 2x = 0$, $x = -2$.

1.186C Valorile parametrului $m \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul $x^2 + y^2 = z$, $x + y + z = m$ are o soluție reală unică: $x^2 + y^2 = m - x - y$, $\left(x + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(y + \frac{1}{2}\right)^2 = \left(\sqrt{m + \frac{1}{2}}\right)^2 \Rightarrow m = -\frac{1}{2}$, $x = y = -\frac{1}{2}$, $z = \frac{1}{2}$.

1.2. FUNCȚIA EXPONENȚIALĂ ȘI LOGARITMICĂ

1.187C Valoarea sumei $S = x + y + u + v$ știind că x, y, u, v verifică sistemul $x + y = 3$, $xu + yv = -1$, $xu^2 + yv^2 = 3$, $xu^3 + yv^3 = -1$. Sistemul este asemănător cu 1.39A, x, y este schimbat în u, v și invers iar termenii liberi sunt altii; avem $S = 3$.

1.2 Funcția exponentială și logaritmică

1.188A Soluțiile ecuației $\left(\sqrt{5+2\sqrt{6}}\right)^x + \left(\sqrt{5-2\sqrt{6}}\right)^x = 10$ sunt $x = \pm 2$, $\{\pm 2\} : 5 - 2\sqrt{6} = \frac{1}{5+2\sqrt{6}} \cdot \left(\sqrt{5+2\sqrt{6}}\right)^x = t$, $t + \frac{1}{t} = 10$, $t^2 - 10t + 1 = 0$, $t_{1,2} = 5 \pm \sqrt{24} = 5 \pm 2\sqrt{6}$, $\left(\sqrt{5+2\sqrt{6}}\right)^x = 5 \pm 2\sqrt{6}$, $x = \pm 2$.

1.189A Numărul soluțiilor ecuației $3^{|x|} + 4^{|x|} + 5^{|x|} = 12$ este doi. Funcția $f(x) = 3^x + 4^x + 5^x$, $x \geq 0$ este crescătoare (sumă de funcții crescătoare), $\text{Im } f = [3, \infty)$, valoarea 12 este luată într-un singur punct x_0 , $f(x_0) = 12$. Evident $f(-x_0) = 12$, deci două soluții.

1.190A Ecuația $3 \lg^2 x^2 - \lg x - 1 = 0$ are soluțiile $x_1 = \sqrt[3]{10}$, $x_2 = \sqrt[4]{10^{-1}}$: $12 \lg^2 x - \lg x - 1 = 0$, $(\lg x)_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{1+48}}{24} = \frac{1 \pm 7}{24} \Rightarrow x_1 = \sqrt[3]{10}$, $x_2 = \sqrt[4]{10^{-1}}$.

1.191A Ecuația $\log_2 x + \log_3 x = 1$ are soluția $x = 10^{\frac{\lg 2 + \lg 3}{\lg 2 \cdot \lg 3}}$. Ecuația se scrie: $\frac{\lg x}{\lg 2} + \frac{\lg x}{\lg 3} = 1 \Rightarrow \lg x = \frac{\lg 2 \cdot \lg 3}{\lg 6}$, $x = 10^{\frac{\lg 2 \cdot \lg 3}{\lg 6}}$.

1.192A Soluția ecuației $\log_{x+2} x + \log_x(x+2) = \frac{5}{2}$ este $x = 2$. Notăm $\log_{x+2} x = t$, $x > 0$, $\log_x(x+2) = \frac{1}{\log_{x+2} x} = \frac{1}{t}$, $t + \frac{1}{t} = \frac{5}{2}$, $t_1 = 2$, $t_2 = \frac{1}{2}$.

1.193A Ecuația $16^{|x|} - 2 \cdot 4^{|x|} - 8 = 0$ are soluțiile $x = \pm 1$, $x \in \{1, -1\}$, $(4^{|x|})_{1,2} = 1 \pm \sqrt{1+8} = 1 \pm 3 \Rightarrow 4^{|x|} = 4$ deci $x = \pm 1$.

1.194A Soluțiile inecuației $9^x - 5 \cdot 3^x + 6 < 0$ sunt $x \in \left(\frac{\ln 3}{\ln 9}, 1\right)$. Rădăcinile ecuației $(3^x)^2 - 5 \cdot 3^x + 6 = 0$ sunt $3^x = 2$, $3^x = 3$ deci $2 < 3^x < 3 \Rightarrow \log_3 2 < x < 1$, $\frac{\ln 2}{\ln 3} < x < 1$.

1.195A Să se rezolve ecuația $\sqrt{4^x - 2^{x+1} + 1} = 2^x - 1$. Avem $\sqrt{(2^x - 1)^2} = 2^x - 1$ deci $|2^x - 1| = 2^x - 1$ pentru $x \geq 0$ deci este o identitate pentru $x \geq 0$.

1.196A Soluția inecuației $\frac{1}{2^{x-1}} > \frac{1}{1-2^{x-1}}$ este $A = \left(0, \log_2 \frac{3}{4}\right) \cup (1, \infty)$. Notăm $2^x = t > 0$, $\frac{1}{t-1} > \frac{2}{2-t} \Rightarrow \frac{4-3t}{(t-1)(t-2)} < 0$, $t > 0$ deci $1 < t < \frac{4}{3}$ și $2 < t < \infty$ sau $1 < 2^x < \frac{4}{3}$, $2 < 2^x < \infty$ sau $x \in \left(0, \log_2 \frac{3}{4}\right) \cup (1, \infty)$.

1.197A Inecuația $(2 - \sqrt{3})^x + (2 + \sqrt{3})^x \geq 4$ are soluția $|x| \geq 1$. Notăm $(2 + \sqrt{3})^x = t$, $(2 - \sqrt{3})^x = \frac{1}{t}$, $t > 0$, $t + \frac{1}{t} \geq 4$, $t < 2 - \sqrt{3}$ sau

$2 + \sqrt{3} < t$, $(2 + \sqrt{3})^x < 2 - \sqrt{3} = (2 + \sqrt{3})^{-1} \Rightarrow x < -1$, $(2 + \sqrt{3})^1 < (2 + \sqrt{3})^x \Rightarrow 1 \leq x$ deci $|x| \geq 1$.

1.198A $(2x^2 - x + 1)^{x+1} > 1$ are soluția $(-1, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$: $2x^2 - x + 1 > 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$; dacă $2x^2 - x + 1 > 1 \Rightarrow x + 1 > 0$, $x > -1$, $x(2x - 1) > 0$, $x \in (-\infty, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$ deci $x \in (-1, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$; dacă $2x^2 - x + 1 < 1 \Rightarrow x + 1 < 0$, $x < -1$, $x(2x - 1) < 0$, $x \in (0, \frac{1}{2}) \cap (-\infty, -1) = \emptyset$. Prin urmare $x \in (-1, 0) \cup (\frac{1}{2}, \infty)$.

1.199A Domeniul maxim de definiție al funcției $f(x) = \ln(1 + \frac{4}{x})$ este dat de $\frac{x+4}{x} > 0 \Rightarrow x \in (-\infty, -4) \cup (0, \infty)$.

1.200A Valoarea maximă a funcției $f(x) = (\log_3 x)^2 + 2(\log_3 x) \cdot (\log_3 \frac{3}{x})$, $x > 0$ este 4. Notăm $\log_3 x = t \in (-\infty, \infty)$, $g(t) = t^2 + 2 \cdot t \cdot (t-2) = -t^2 + 4t = -[(t-2)^2 - 4] = 4 - (t-2)^2 \leq 4$.

1.201 Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ astfel încât $\log_{m+1}(x^2 + 3) \geq 1 \forall x \in \mathbb{R}$ sunt $m \in (-\infty, -2)$. Domeniul lui $m \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$.

1°. $m > 1 \Rightarrow \frac{m-1}{m+1} < 1 \Rightarrow x^2 + 3 \leq \frac{m-1}{m+1}$, $(m+1)x^2 + 2m + 4 \leq 0$, $m \in \emptyset$;

2°. $m < -1 \Rightarrow \frac{m-1}{m+1} > 1 \Rightarrow x^2 + 3 \geq \frac{m-1}{m+1} \Rightarrow (m+1)x^2 + 2m + 4 \leq 0$, $m < -2$.

1.202A Inecuația $\log_{\frac{1}{2}} \frac{2x^2+x}{x^2+2} < 0$ are soluția $(-\infty, -2) \cup (1, \infty)$. $\log_{\frac{1}{2}} \frac{2x^2+x}{x^2+2} < 0 \Rightarrow \frac{2x^2+x}{x^2+2} > 1$, $x^2 + x - 2 > 0 \Rightarrow x \in (-\infty, -2) \cup (1, \infty) \subset D = \mathbb{R} \setminus [-\frac{1}{2}]$.

1.203A Produsul soluțiilor ecuației $x^{\log_2 x - 2} = 256$ este $x_1 \cdot x_2 = 4$. Logaritărăm, $\log_2 x = t$, $t^2 - 2t - 8 = 0$, $t_{1,2} = 1 \pm \sqrt{1+8}$, $t_1 = 4$, $t_2 = -2 \Rightarrow x_1 \cdot x_2 = 4$.

1.204A Soluția ecuației $\log_3 x + \log_5 x = 1$ verifică relația $\ln x = \frac{\ln 3 \cdot \ln 5}{\ln 3 + \ln 5}$, $\frac{\ln x}{\ln 3} + \frac{\ln x}{\ln 5} = 1$, $\ln x = \frac{\ln 3 \cdot \ln 5}{\ln 3 + \ln 5}$.

1.205A Soluția sistemului $\begin{cases} x^2 + 16y^2 = 17 \\ \log_2 x - \log_3 y = 3 \end{cases}$ verifică relația $xy = 1$.

$\log_2 x = 2 \log_4 x \Rightarrow \log_2 x - \log_4 y = \log_4 \frac{x^2}{y} = 3$, $\frac{x^2}{y} = 4^3$, $y = \frac{x^2}{64}$,

$x^2 + \frac{x^4}{64} = 17$, $(x^2)_{1,2} = -128 \pm \sqrt{128^2 + 17 \cdot 256} = -128 \pm 3 \cdot 2^4 = 16(-8 \pm 3)$.

1.206A Soluțiile ecuației $\ln^2 x - 4 \ln x + 3 = 0$ sunt $\ln x = 1$, $x = e$, $\ln x = 3$, $x = e^3$.

1.207A Dacă $\alpha = \log_{10} 100$ și $\beta = \log_{10} 20$ atunci $\beta = \frac{1}{2} + \frac{1}{\alpha}$, $\alpha = \frac{\lg 100}{\lg 40} = \frac{2}{1+2\lg 2}$, $\beta = \lg_2 + 1$, $\lg 2 = \frac{1}{2}(\frac{2}{\alpha} - 1)$, $\beta = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{2}$.

1.208A Inegalitatea $3^x + 4^x + 5^x < 6^x$ este verificată pentru $x > 3$. Funcția

1.2. FUNCȚIA EXPONENȚIALĂ ȘI LOGARITMICĂ

$f(x) = \left(\frac{3}{6}\right)^x + \left(\frac{4}{6}\right)^x + \left(\frac{5}{6}\right)^x$ este descreșătoare (sumă de funcții descreșătoare, $y = a^x$ este descreșătoare pentru $0 < a < 1$), $f(3) = 1$, $f(x) < 1$ pentru $x > 3$ (vezi 1.253, $3^x + 4^x + 5^x \geq 6^x$, $x \leq 3$).

1.209A Soluția ecuației $3^{x+1} = 9^{\sqrt{x}}$ este $x = 1$: $3^{x+1} = 3^{2\sqrt{x}} \Rightarrow x + 1 = 2\sqrt{x} \Rightarrow (\sqrt{x} - 1)^2 = 0$, $x = 1$.

1.210A Ecuația $2^{3x} - 2^{x+1} - 4 = 0$ are soluția $x = 1$: $(2^x)^3 - 2 \cdot 2^x - 4 = 0 \Rightarrow 2^x = 2$ (soluție reală unică) deci $x = 1$.

1.211A $3^{\log_{\frac{1}{2}} x} > 1 = 3^0 \Rightarrow \log_{\frac{1}{2}} x > 0 \Rightarrow \log_{\frac{1}{2}} 1 \Rightarrow x \in (0, 1)$.

1.212A Ecuația $x^{\log_{-2}(x^2-1)} = 8$ are soluția $x = \sqrt{65}$. Se verifică direct: $(\sqrt{65})^{\log_{-2}(x^2-1)} = (65)^{\frac{1}{2} \log_{-2}(x^2-1)} = (65)^{\log_{64} \sqrt{64}} = 8(\log_{64} x = x)$. Altfel: $(x^2)^{\log_{-2} \sqrt{x^2-1}} = 8 \Rightarrow \sqrt{x^2-1} = 8$, $x = \sqrt{65}$.

1.213A Inecuația $\ln e^x + e^{\ln x} < 2$ deci $2x < 2$ are soluția $0 < x < 1$.

1.214A Produsul soluțiilor ecuației $\log_2^2(x+1) - 3 \log_2(2x+2) = \frac{33}{4}$ este $7(2^{-3} - 2^{12})$: $\log_2(2x+2) = 1 + \log_4(x+1)^2$, $\log_4(x+1) = t$, $t^2 - 6t - \frac{4}{3} \Rightarrow t_{1,2} = \frac{15}{2}, -\frac{3}{2}$, $x_1 = 2^{15} - 1$, $x_2 = -\frac{7}{8}$, $x_1 x_2 = 7(2^{-3} - 2^{12})$.

1.215A Soluția ecuației $\log_{|x|} 2 = 2$ este $\{-\sqrt{2}, \sqrt{2}\}$ deoarece $|x|^2 = 2 \Rightarrow |x| = \sqrt{2}$, $x = \pm \sqrt{2}$.

1.216A Numărul n al soluțiilor reale ale ecuației $(7^x - 3)(7^x + 1) = 0$ este $n = 1$ deoarece $7^x = -1$ nu are soluții iar $7^x = 3$ are o soluție $x = \log_7 3$.

1.217A Să se rezolve ecuația $x^{\lg x} = 100x$, $x > 0$. $(\lg x)^2 = 2 + \lg x$. $(\lg x)_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{2} = \frac{1 \pm 3}{2}$, $\lg x = 2$, $x = 100$, $\lg x = -1$, $x = \frac{1}{10}$.

1.218A $\log_{16}(x-2) + \log_2 5 = 10 \Rightarrow x = 2 + 16^{10-\log_2 5} = 2 + \frac{16^{10}}{5^4}$.

1.219A Dacă $a \in (0, 1)$, numerele $m = a^{1+\sqrt{6}}$, $n = a^{\sqrt{2}+\sqrt{3}}$ verifică inegalitatea $m < n$ deoarece exponențiala cu baza subunitară este descreșătoare (inversează inegalitățile) deci $1 + \sqrt{6} > \sqrt{2} + \sqrt{3} \Rightarrow 7 + 2\sqrt{6} > 5 + 2\sqrt{6}$.

1.220B Valorile parametrului real m pentru care $\{x \in \mathbb{R} \mid (m-1)e^x + 2m + me^{-x} > 0\} = R$ sunt $m \geq 1$, $m \in [1, \infty)$: $m(e^x + 2e^{-x}) > e^x$, $m > \left(\frac{e^x}{e^x + 1}\right)^2$,

$0 < \frac{e^x}{e^x + 1} < 1$, $\left(\frac{e^x}{e^x + 1}\right)^2$ este 1 la $+\infty$ și minimă 0 la $-\infty$, deci $m > 1$.

1.221B Fie k numărul soluțiilor reale ale ecuației $3^{x+3} + 9 = \sqrt{81^{2x-1} + 3^{4x}}$. Atunci $k = 1$. Notând $3^x = t$ obținem $27t + 9 = \frac{10}{9}t^4$ dreapta $27t + 9 = u$ tăie în două puncte curba $u = \frac{10}{9}t^4$ unul cu $t < 0$ și unul cu $t > 0$ deci ecuația are o singură soluție reală.

1.222B Fie $M = \{x \in (0, \infty) \mid 3^{\log_6 x} + 4^{\log_6 x} + 5^{\log_6 x} = x\}$. Atunci $M \in (200, 300)$. Notăm $\log_6 x = t$, $x = 6^t$ și obținem ecuația $3^t + 4^t + 5^t = 6^t$ cu soluția cunoscută $t = 3$, deci $x = 6^3$ (vezi 1.208A).

1.223B Pentru sistemul $x^{y^2-3y+3} = x$, $x+2y = 5$ notăm A familia perechilor

$(x, y) \in \mathbb{R}^2$ care verifică sistemul și $S = \sum_{(x,y) \in A} (x^2 + y^2)$. Atunci $S = \frac{125}{4}$.

$x = 0, y = \frac{5}{2}, x = 1, y = 2$ și $x = -1, y = 3$ constituie evident soluții. Fie $x \neq 1, x > 0 \Rightarrow y^2 - 3y + 3 = 1, y_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{9-8}}{2} = \frac{3 \pm 1}{2}, y_1 = 2, y_2 = 1$ deci perechile soluții sunt $(0, \frac{5}{2}), (1, 2), (-1, 3), (3, 1), S = \frac{125}{4}$.

1.224B Să se calculeze $\text{Im } f$ unde $f(x) = \frac{4x-6x^{-2}-9x^{-4}}{4x+6x^{-2}+9x^{-4}}$; $f(x) = \frac{\left(\frac{2}{3}\right)^2 - 1 + \left(\frac{2}{3}\right)^{-2}}{\left(\frac{2}{3}\right)^2 + 1 + \left(\frac{2}{3}\right)^{-2}}$,

notăm $\left(\frac{2}{3}\right)^2 = t, u = g(t) = \frac{t^2 - t + 1}{t^2 + t + 1}$. $\text{Im } f$ este proiecția graficului funcției $u = g(t)$ în planul (t, u) pe axa Ou luat pentru $t > 0$. Rezultă ușor $\text{Im } f = \left[\frac{1}{3}, 1\right]$. Algebric, punem condiția ca ecuația $\frac{t^2 - t + 1}{t^2 + t + 1} = u$ să aibă rădăcini $t_1, t_2 \in \mathbb{R}^+$ și $t > 0$.

1.225B Fie $a > 0$ și $M = \{x \in \mathbb{R} | a^{x\sqrt{2}} \geq a^{2-x}\}$. Să se decidă: a) $(\exists)a > 0 \Rightarrow M = \emptyset$; b) M este nemărginită ($\forall a > 0$; c) $(\exists)a > 0 \Rightarrow M$ nu este un interval; d) $2 \in M$, ($\forall a > 0$; e) M este interval închis ($\forall a > 0$; f) toate afirmațiile precedente sunt false. Inegalitatea se scrie $a^{x+\sqrt{2}-2} \geq 1$ și rezultă 1° pentru $0 < a < 1 \Rightarrow x + \sqrt{2} - 2 \leq 2, 0 < x < 1$; 2° $1 \leq a \Rightarrow x + \sqrt{2} - 2 > 0 \Rightarrow 1 < x$. Din cele arătate rezultă că a) - e) sunt false.

1.226B Fie S suma soluțiilor ecuației $(3x-1)^{2x} = (3x-1)^{2x+3}$. Atunci $S = 3$. Dacă $3x-1 = 1$ ecuația se verifică deci $x_0 = \frac{2}{3}$ este soluție; $x \neq \frac{2}{3} \Rightarrow x^2 = 2x + 3$ deci $x_1 = -1, x_2 = 3$; dar $3x-1 = 0, x = \frac{1}{3}$ verifică deci $S = 3$.

1.227B Suma S a soluțiilor ecuației $6^x + 8^x + 15^x = 9^x + 12^x + 10^x$ este $2^x \cdot 3^x + (2^x)^3 + 3^x \cdot 5^x = (3^x)^2 + (2^x)^2 \cdot 3^x + 2^x \cdot 5^x, 2^x[3^x + (2^x)^2 - 5^x] = 3^x[3^x + (2^x)^2 - 5^x] = (3^x - 2^x)(3^x + 2^{2x} - 5^x) = 0, x_1 = 0, x_2 = 2$.

1.228B Fie $M = \{x \in \mathbb{Z} | 2x+1 < 3 \log_3(x+5)\}$ și $m \in \mathbb{N}$ numărul elementelor lui M . Avem $m = 7$. Comparam ordonatele corespunzătoare absciselor numerelor întregi ale dreptei $y = 2x+1$ și logaritmului $y = \log_3(x+5)^3$, $(x > -5)$ și observăm că dreapta este sub logaritmul pentru $x = -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2$ deci $m = 7$.

1.229B Suma S a inverselor soluțiilor ecuației

$$(\log_x 6)^2 + \left(\log_{\frac{1}{x}} \left(\frac{1}{x}\right)\right)^2 + \log_{\frac{1}{x^2}} \left(\frac{1}{6}\right) + \log_{\sqrt{x}} 6 + \frac{3}{4} = 0$$

este $S \in (38, 39)$. Notăm $\log_x 6 = t$ și obținem $t^2 + \frac{1}{t^2} + 2\left(t + \frac{1}{t}\right) + \frac{3}{4} = 0$,

$$t + \frac{1}{t} = u \Rightarrow u^2 - 2 + 2u + \frac{3}{4} = 0, u^2 + 2u - \frac{5}{4} = 0, u_{1,2} = \frac{-2 \pm \sqrt{4+5}}{2} = \frac{-2 \pm 3}{2},$$

$$t + \frac{1}{t} = -\frac{5}{2} \Rightarrow t_1 = -2, t_2 = -\frac{1}{2}, \log_x 6 = -2, x^{-2} = 6, \frac{1}{x_1} = \sqrt{6}, \log_x 6 = -\frac{1}{2}, x^{-\frac{1}{2}} = 6, \frac{1}{x_2} = 36, x_1 + x_2 = S \in (38, 39)$$

1.230B Soluția inecuației $2(\sqrt{3}+1)^{-x} + 2^x(2 + \sqrt{3})^x > 3$ este $\mathbb{R} \setminus \{0\}$. $(\sqrt{3}+1)^2 = 2(2 + \sqrt{3}), 2(\sqrt{3}+1)^{-x} + (\sqrt{3}+1)^{2x} > 3, (\sqrt{3}+1)^x = t > 0 \Rightarrow$

1.2. FUNCȚIA EXPONENȚIALĂ ȘI LOGARITMICĂ

$\frac{2}{t} + t^2 > 3, t^3 - 3t + 2 > 0 (t-1)^2(t+2) > 0$ deci $\forall x \in \mathbb{R}, x \neq 0$.

1.231B Să se rezolve inecuația $\left(\frac{3}{4}\right)^{10-6x-x^2} < \frac{27}{64} = \left(\frac{3}{4}\right)^3$. Avem $10 - 6x - x^2 > 3, x^3 + 6x - 7 < 0, (x-1)(x^2+x+7) < 0, x < 1$.

1.232B Fie funcțiile $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \log_{\frac{1}{2}} x, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x, h = g \circ f$. Atunci f, g sunt descreșătoare iar h crescătoare. Logaritmul și exponentială în baze subunitare sunt descreșătoare iar compunerea a două funcții descreșătoare este crescătoare, verificarea se face ușor.

1.233B Valorile lui $a \in \mathbb{R}$ pentru care ecuația $2^{2x} - 3 \cdot 2^x + a = 0$ are două soluții reale distințe. Decoarece $(2^x)_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{9-4a}}{2}$ condițiile sunt $9 - 4a > 0$ deci $a < \frac{9}{4}$ și $a > 0$ pentru ca $3 - \sqrt{9-4a} > 0 (2^x > 0)$. Rezultă $0 < a < \frac{9}{4}$.

1.234B Inecuația $\log_4 x + \log_2 4 < \frac{5}{2}$ ($x > 0, x \neq 1$) are soluția $x \in (0, 1) \cup (2, 16)$. Cu $\log_4 x = t$ avem $t + \frac{1}{t} < \frac{5}{2}, \frac{2t^2 - 5t + 2}{t} < 0, t_1 = 2, t_2 = \frac{1}{2} \Rightarrow t \in (-\infty, 0) \cup (\frac{1}{2}, 2)$ și $x \in (0, 1) \cup (2, 16)$.

1.235B Soluția inecuației $\log_x(3x) \leq 2$ este $x \in (0, 1) \cup (3, \infty)$. Pentru $x \in (0, 1), \log_x 3x \leq \log_x x^2 \Rightarrow 3x > x^2, x \in (0, 3)$ deci $x \in (0, 1)$ iar pentru $1 < x, 3x < x^2 \Rightarrow x > 3$; soluția este $(0, 1) \cup (3, \infty)$.

1.236B Ecuația $4^x - (m+1)2^x + m = 0$ are exact o soluție reală dacă pentru ecuația $t^2 - (m+1)t + m = 0, t = 2^x, t > 0, \Delta = 0$ sau $\Delta > 0$ și $P = t_1 t_2 < 0$ (deci t_1, t_2 au semn contrar) și cum $t = 2^x > 0$ una singură este reală. Rezultă $\Delta = (m+1)^2 - 4m = (m-1)^2 \geq 0, \Delta = 0$ dacă $m = 1$; $t_1 t_2 = m < 0$ deci avem o singură soluție dacă $m \in (-\infty, 0) \cup \{1\}$.

1.237B Soluția ecuației $9 \cdot 3^{2x} + 9 \cdot 3^x = 810$ este $x = 2 : (3^x)^2 + 3^x - 90 = 0, (3^x)_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1+360}}{2} = \frac{-1 \pm 19}{2}, 3^x = 9, x = 2$.

1.238B Multimea $A = \{x \in \mathbb{R} | \log_2^2 x \geq \log_2^2 \sqrt{1 - \frac{x}{4}}\}$ unde $x \in (0, 4)$ este

$$A = \left(0, \frac{4}{5}\right); \log_2^2 \sqrt{1 - \frac{x}{4}} = \log_2^2 \left(1 - \frac{x}{4}\right) \Rightarrow \left(\frac{\log_2(1 - \frac{x}{4})}{\log_2 x}\right)^2 \leq 1 \text{ sau } -1 \leq$$

$$\frac{\log_2(1 - \frac{x}{4})}{\log_2 x} \leq 1, 0 \leq \frac{\log_2 x(1 - \frac{x}{4})}{\log_2 x}, \frac{\log_2 \frac{4-x}{4}}{\log_2 x} \leq 0. \text{ Făcând semnul celor trei logaritmi și tabloul global al semnelor rezultă } A = \left(0, \frac{4}{5}\right).$$

1.239B Imaginea $\text{Im } f$ unde $f(x) = \frac{3^x - 4}{3^x + 2}$ este intervalul $(-2, 1)$. Construim graficul funcției $y = \frac{3^x - 4}{3^x + 2}$ sau al funcției $u = \frac{t-4}{t+2}$ pentru $t > 0$ în planul (t, u) sau rezolvăm în raport cu t ecuația $u = \frac{t-4}{t+2}, t = \frac{4+2u}{1-u}$ și punem condiția $t > 0$ deci $-2 < u < 1$ sau încă: $u = 1 + \frac{6}{t+2} \in \text{succesiv} \text{ avem } 0 < t < \infty, 2 < t+2 < \infty, 0 < \frac{1}{t+2} < \frac{1}{2}, -3 < \frac{-6}{t+2} < 0, -2 = -3 + 1 < 1 - \frac{6}{t+2} < 1$.

1.240B Soluția inecuației $2^{\sqrt{4-x}} < 4^{\frac{x}{2}}$ este $A = \left(\frac{-1+\sqrt{17}}{2}, 4\right]; 2^{\sqrt{4-x}} < 2^x$,

$$x \leq 4 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{4-x} < x, x^2 + x - 4 > 0, x > \frac{-1+\sqrt{17}}{2}.$$

1.241B Valorile lui $x \in \mathbb{R}$ pentru care $2^{3x-1} + 2^{3(2-x)} - 33 < 0$; notăm $2^{3x-1} = t, t^2 - 33t + 32 < 0, (t-1)(t-32) < 0, t \in (1, 32), x \in (\frac{1}{3}, 2)$.

1.242B Soluția ecuației $3^{2x+1} + 5 \cdot 3^{x-1} - 7 \cdot 3^x + 21 = 0$ este $x = 2, -7 \cdot 3^x + 7 \cdot 9 = 0, 3^x = 9, x = 2$.

1.243C Dacă $x \in (0, \infty) \setminus \{\frac{1}{2}\}$ și $a = \log_2 x, b = \log_2 x^2$, atunci $(1+a)b = 1, b = \log_2 x^2 = \frac{1}{\log_2 2^2} = \frac{1}{1+\log_2 x} = \frac{1}{1+a} \Rightarrow (1+a)b = 1$.

1.244C Dacă $E = \log_2(x-1) + \log_{x-1}x + 2$, calculați $E\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right)$. Dacă $x = \frac{1+\sqrt{5}}{2}, x-1 = \frac{-1+\sqrt{5}}{2} = \frac{2}{1+\sqrt{5}} = \frac{1}{\frac{1+\sqrt{5}}{2}}$, deci $\log_{\frac{1+\sqrt{5}}{2}}\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}-1\right) = \log_{\frac{1+\sqrt{5}}{2}}\frac{1}{\frac{1+\sqrt{5}}{2}} = -1$. Analog $\log_{\frac{1+\sqrt{5}}{2}}\frac{1}{\frac{1+\sqrt{5}}{2}} = -1$, deci $E\left(\frac{1+\sqrt{5}}{2}\right) = 0$.

1.245C Soluția ecuației $2\sqrt{x-2} + 3\sqrt{x^2-2} + 4\sqrt{x^2-x-2} = 3$ este $x = 2$ deoarece $x = 2$ verifică ecuația și funcția definită de membrul stâng este ≥ 3 .

1.246C Valorile lui m pentru care ecuația $(m-2)4^x + (2m-3)2^{x+1} + 5m-6 = 0$ are o singură soluție reală sunt $m \in (\frac{6}{5}, 2)$. Vezi și 1.236B. Pentru ecuația $(m-2)t^2 + (2m-3)2 \cdot t + 5m-6 = 0$ punem condițiile $\Delta = 0$ și $P = t_1 \cdot t_2 = \frac{5m-6}{m-2} < 0$. Rezultă $m \in (\frac{6}{5}, 2)$.

1.247C Dacă $0 < a < b < 1$ și $E = \log_a \frac{2ab}{a+b} + \log_b \frac{2ab}{a+b}$, atunci $E > 2$. Deoarece $a < b < 1 \Rightarrow \log_b a > \log_b b = 1$ deci și $\log_a b = \frac{1}{\log_b a} > 0$; $\frac{2ab}{a+b} < \sqrt{ab} \Rightarrow \log_a \frac{2ab}{a+b} > \frac{1}{2}(\log_a a + \log_a b)$, $\log_b \frac{2ab}{a+b} > \frac{1}{2}(\log_b a + \log_b b)$ și adunând avem $\log_a \frac{2ab}{a+b} + \log_b \frac{2ab}{a+b} > 1 + \frac{1}{2}(\log_b a + \frac{1}{\log_a b}) > 2$.

1.248C Inecuația $\sqrt{\log_2 \frac{3-2x}{1-x}} < 1$ este verificată pentru $x > 2$. Domeniul de definiție: $\frac{3-2x}{1-x} \geq 1, \frac{2-2x}{1-x} \geq 0, x \in (-\infty, 1] \cup [2, \infty)$ iar $\log_2 \frac{3-2x}{1-x} < 1 = \log_2 2 \Rightarrow \frac{3-2x}{1-x} < 2, \frac{1}{1-x} < 0, x > 1$. Intersecția este $x \geq 2$.

1.249C Numărul de soluții ale sistemului $\begin{cases} 3^x + 4^y = 13 \\ \log_3 x - \log_4 y = 1 \end{cases}$. Putem scrie $y = \log_4(13-3^x)$, $y = \frac{1}{4}x \log_3 4$ și intersecțăm cele două grafice: rezultă un singur punct de intersecție o singură soluție, prima funcție crește de la $\log_4 12$ în $x = 0$ la 0 în punctul $x = \log_3 12$, iar a doua funcție crește de la 0 la ∞ (putere supraunitară). Altfel, $x = 3 \log_4(4y) \Rightarrow 3^{3 \log_4(4y)+4^y} = 13$ are soluție unică.

1.250C Fie $A = \{x \in \mathbb{Z} | 3x+1 < 2 \log_2(x+4)\}$ și S suma elementelor sale. Atunci $S = 1$. Procedăm ca în 1.228B intersecțăm dreapta $y = 3x+1$ cu logaritmul $y = \log_2(x+4)^2$ și obținem $x = -3, -2, -1, 0, 1$ deci $S = -5$.

1.3. NUMERE COMPLEXE. COMBINATORICĂ. POLINOAME

1.251C Fie $S = \sum_{k=1}^n \frac{1}{\log_2 k} + \sum_{k=1}^n \frac{1}{\log_3 k} + \dots + \sum_{k=1}^n \frac{1}{\log_n k}$; atunci $S = 1$.

$S = \frac{1}{\log_2 n!} + \frac{1}{\log_3 n!} + \dots + \frac{1}{\log_n n!} = \log_n 2 + \log_n 3 + \dots + \log_n n = \log_n n! = 1$.

1.252C Câte soluții are sistemul $x^{2x+y} = y^\alpha, y^{2x+y} = x^{-\alpha}$? Avem $y = x^{\frac{2x+y}{2x+y}} = y^{\frac{-\alpha}{2x+y}} = \frac{-\alpha}{2x+y}$ (dacă $x \neq 1$) deci $(2x+y)^2 + \alpha^2 = 0$; rezultă că are numai soluția $x = y = 1$.

1.253C Inegalitatea $3^x + 4^x + 5^x > 6^x$ este verificată pentru $x < 3$ (vezi 1.208A).

1.254C Ecuația $\sqrt{\log_\alpha \alpha x + \log_x \alpha x} + \sqrt{\log_\alpha \frac{x}{\alpha} + \log_x \frac{\alpha}{x}} = 2\sqrt{\alpha}, \alpha > 0, \alpha \neq 1$ are soluțiile $x = \alpha^\alpha, x = \alpha^{\frac{1}{\alpha}}$. Ecuația se scrie

$$\sqrt{2 + \log_\alpha x + \log_x \alpha} + \sqrt{-2 + \log_\alpha x + \log_x \alpha} = 2\sqrt{\alpha}$$

și rezultă $\log_\alpha x > 0$ deci $x > 1$ pentru $\alpha > 1$ și $x < 1$ pentru $\alpha < 1$. Notăm $\log_\alpha x = t, \sqrt{2+t+\frac{1}{t}} + \sqrt{-2+t+\frac{1}{t}} = 2\sqrt{\alpha}, |\sqrt{t+\frac{1}{t}}| + |\sqrt{t-\frac{1}{t}}| = 2\sqrt{\alpha} \Rightarrow$ pentru $\sqrt{t-\frac{1}{t}} > 0$ deci $t > 1, 2\sqrt{t} = 2\sqrt{\alpha}, t = \alpha, \log_\alpha x = \alpha, x = \alpha^\alpha$; pentru $\sqrt{t-\frac{1}{t}} < 0$ deci $t < 1, \frac{2}{\sqrt{t}} = 2\sqrt{\alpha}, t = \frac{1}{\alpha}, \log_\alpha x = \frac{1}{\alpha}, x = \alpha^{\frac{1}{\alpha}}$; pentru $\alpha < 1$ evident nu are soluție, deoarece membrul stâng > 2 .

1.255C Inecuația $\log_{\frac{1}{2}}(x^2-3) > \log_{\frac{1}{2}}(x+3)$ are soluția $(-2, -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}, 3)$. Domeniul de definiție este $(-3, -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}, \infty)$ (din $x^2-3 > 0, x+3 > 0$) iar din $x^2-3 < x+3$ rezultă $(-2, 3)$ deci soluția este $(-2, -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}, 3)$.

1.256C Să se rezolve inecuația $\log_{2^x}(2^{2x} + |x|) > 2$. $\log_{2^x}(2^{2x} + |x|) > \log_{2^x}(2^x)^2$ deci pentru $2^x < 1$ ($x < 0 \Rightarrow 2^{2x} + |x| < 2^{2x}, |x| < 0, x \in \emptyset$); pentru $2^x > 1$ ($x > 0 \Rightarrow 2^{2x} + |x| > 2^{2x}, |x| > 0$ deci $x \in (0, \infty)$).

1.3. Numere complexe. Combinatorică. Polinoame

1.257A $i + i^3 + i^5 + \dots + i^{99} = i - i + i - i - i + \dots + i - i = 0$ ($i^{99} = i^{4 \cdot 24+3} = i^3 = -i$). Altfel $i(1+i^2+i^4+\dots+(i^2)^{49}) = i \cdot \frac{1-(i^2)^{50}}{1-i^2}$.

1.258A $|\sqrt{x^2+1+i\sqrt{y-2}}| = 1$ ($y > 2 \Rightarrow x^2+1+y-2 = 1 \Rightarrow y = 2 - x^2$).

1.259A Fie $\varepsilon = -\frac{1+\sqrt{3}}{2}$ și $S = (2\varepsilon + \varepsilon^2)(2\varepsilon^2 + \varepsilon)$, atunci $S = 3$. Avem $\varepsilon^3 = 1, \varepsilon^2 + \varepsilon + 1 = 0 \Rightarrow S = (\varepsilon - 1)(\varepsilon^2 - 1) = \varepsilon^3 + 1 - \varepsilon - \varepsilon^2 = 3$.

1.260A Dacă $z = \frac{\sqrt{2+\sqrt{3}}+i\sqrt{2-\sqrt{3}}}{2+\sqrt{3}-(2-\sqrt{3})+2i\sqrt{4-3}} = \frac{\sqrt{2+\sqrt{3}}+i\sqrt{2-\sqrt{3}}}{4}$, atunci $|z|^4 = 1 : z = \frac{(\sqrt{2+\sqrt{3}}+i\sqrt{2-\sqrt{3}})^2}{4} =$

$$\frac{2+\sqrt{3}-(2-\sqrt{3})+2i\sqrt{4-3}}{4} = \frac{\sqrt{3}+i}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}+i}{2} = \sqrt{\frac{3}{4} + \frac{1}{4}} = 1.$$

1.261A Dacă z verifică ecuația $|z| + z = 8 + 4i$ atunci $|z| = 5$, $\sqrt{x^2+y^2} + x + yi = 8 + 4i$, $y = 4$, $\sqrt{x^2+y^2} + x = 8$, $16x = 48$, $x = 3$, $|z| = 5$.

1.262A Fie $z = (x+iy)^n + (x-iy)^n$ unde $(x, y) \in \mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$ și $n \in \mathbb{N}$. Cât este n pentru ca z să fie real? $z = [\rho(\cos \theta + i \sin \theta)]^n + [\rho(\cos \theta - i \sin \theta)]^n = \rho^n(\cos n\theta + i \sin n\theta) + \rho^n(\cos n\theta - i \sin n\theta) = 2\rho^n \cos n\theta$, deci orice $n \in \mathbb{N}$ verifică. Altfel, se dezvoltă cu binomul lui Newton, $z = A + iB$ unde $B = 0$.

Mai observăm că $w = u + iv$, $\bar{w} = \overline{w^*}$, $w^n + \bar{w}^n = w^n + \bar{w}^n \in R$.

1.263A Dacă $S_n = 1 \cdot 3 + 2 \cdot 5 + 3 \cdot 7 + \dots + n(2n+1)$, atunci $S_n = \frac{1}{6}(4n^3 + 9n^2 + 5n)$, $S_n = \sum_{k=1}^n k(2k+1) = 2 \sum_{k=1}^n k^2 + \sum_{k=1}^n k = 2 \cdot \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + \frac{n(n+1)}{2}$.

1.264A Prin inducție se arată că $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} < 2\sqrt{n}$. Pentru $n = 1$ este adeverată. $P_n \rightarrow P_{n+1}$: deci ar trebui ca $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} < 2\sqrt{n+1}$; dar $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} < 2\sqrt{n} + \frac{1}{\sqrt{n+1}}$ și rămâne să arătăm că $2\sqrt{n} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} < 2\sqrt{n+1} + \sqrt{n}$, deci $\frac{1}{\sqrt{n+1}} < 2(\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) = \frac{2}{\sqrt{n+1} + \sqrt{n}}$.

1.165A Inegalitatea $2^n > n^2$ se verifică prin inducție pentru $n > 5$.

1.266A $S = \frac{C_1^0}{C_1^1} + \frac{C_1^1}{C_2^2} + \frac{C_2^2}{C_3^3} + \dots + \frac{C_n^{n-1}}{C_n^n}$ sunt valoarea $S = C_{n+1}^{n-1}$. $C_k^k = 1$,

$C_k^{k-1} = C_k^1 = k$ deci $S = 1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2} = C_{n+1}^{n-1}$.

1.267A Egalează $\sum_{k=1}^n k(a+b) = 2C_{n+1}^3$ verificată pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$ are

loc pentru $a = b = 1$, $\sum_{k=1}^n k^2 + b \sum_{k=1}^n k = a \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} + b \frac{n(n+1)}{2} =$

$\frac{n(n+1)}{6}[a(2n+1) + 3b] = \frac{2(n+2)(n+1)n}{6}$ ($\forall n$), $2a = 2$, $a + 3b = 4$.

1.268A Valorile lui $a, b \in R$ astfel ca ecuațiile $x^4 + 4x^3 + 4x^2 + a = 0$, $x^3 + x^2 - x + b = 0$ să aibă o rădăcină dublă comună sunt $a = b = -1$. Pentru

ecuația a două x_1 rădăcina dublă anulează și derivata deci $3x^2 + 2x - 1 = 0$, $x_{1,2} = \frac{-1 \pm \sqrt{1+3}}{3}$, $x_1 = -1 \Rightarrow b = -1 = a$, $x_2 = \frac{1}{3}$ nu verifică. Altfel identificând coeficienții: $(x - \alpha)^2(x - \beta) \equiv x^3 - x^2 - x + b \Rightarrow 2\alpha + \beta = -1$,

$\alpha^2 + 2\alpha\beta = -1$ deci $3\alpha^2 + 2\alpha - 1 = 0$, $\alpha = -1$ etc.

1.269A Valorile lui $m \in R$ astfel încât rădăcinile ecuației $x^4 + 3x^3 + mx^2 + 3x + 1$ să fie toate reale. Separăm pe m , $m = -\frac{x^4 + 3x^3 + 3x + 1}{x^2}$, facem graficul

funcției $f(x) = \frac{x^4 + 3x^3 + 3x + 1}{x^2}$ și intersectăm cu $y = -m$ și luăm valorile lui m pentru care se intersectează în patru puncte. Algebric, rezolvăm ecuația

1.3. NUMERE COMPLEXE. COMBINATORICĂ. POLINOAME 339

reciprocă cu schimbarea $t = x + \frac{1}{x}$, $t^2 + 3t + m - 2 = 0$, $t_{1,2} = \frac{-3 \pm \sqrt{17-4m}}{2}$, $m \leq \frac{17}{4}$, $x + \frac{1}{x} = t_{1,2}$, $\Delta = t_{1,2}^2 - 4 \geq 0$, $t_{1,2} \leq -2$, $2 \leq t_{1,2}$, $m \leq -8$.

1.270A $S = P(x_1) + P(x_2) + P(x_3)$ unde x_1, x_2, x_3 sunt rădăcinile ecuației

$x^3 + 3x + 1 = 0$ iar $P(x) = x^4 + 2x^3 - x^2 + 3x - 2$, are valoarea $S = 12$. $S_1 = x_1 + x_2 + x_3 = 0$, $x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = 3$, $S_2 = x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = (x_1 + x_2 + x_3)^2 - 2(x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3) = -6$, $S_3 = x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -3(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) - (x_1 + x_2 + x_3) - 3 = -3$, $S_4 = x_1^4 + x_2^4 + x_3^4 = -3(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) - (x_1 + x_2 + x_3) - 6 = -3 \cdot (-6) = 18$ deci $S = S_4 + 2S_3 - S_2 + 3S_1 - 6 = 18 - 6 + 6 - 6 = 12$.

1.271A Restul împărțirii polinomului f la $x^3 - 2$ este egal cu pătratul căutului.

Să se afle cătul dacă $f(-2) + f(2) + 34 = 0$; avem $f = (x^3 - 2)(ax + b) + (ax + b)^2$ și utilizând relația obținem $4a^2 + 16a + b^2 - 2b + 17 = 0$, $a = -2$, $b = 1$.

1.272A Pentru care $m \in R$, ecuația $x^4 + mx^3 - 3x^2 - 4x + 4 = 0$ are două

soluții duble: $(x - a)^2(x - b)^2 = 0$ ($x^2 - (a + b)x + ab)^2 = 0$, $a + b = s$, $ab = p$, $(x^2 - sx + p)^2 = 0$, $x^4 + s^2x^2 + p^2 - 2sx^3 + 2px^2 - 2psx = 0$, $p^2 = 4$,

$p = \pm 2$, $s^2 + 2p = -3$, $-2s = m$, $-2ps = -4$ deci $p = -2$, $s = -1$, $m = 2$. Altfel, cu Viète: $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = -m$, $(x_1 + x_2)(x_3 + x_4) + x_1x_2 + x_3x_4 = -3$, $(x_1 + x_2)x_3x_4 + (x_3 + x_4)x_1x_2 = 4$, $x_1x_2x_3x_4 = 4 \Rightarrow x_1 + x_3 = -\frac{m}{2}$, $x_1x_3 + x_2^2 = -3$, $x_1x_3(x_1 + x_3) = 2$, $(x_1x_3)^2 = 4$, $x_1 = 1$, $x_2 = -2$, $f = (x^2 + x - 2)^2$.

1.273A Cel mai mare divisor comun al polinoamelor $f = (x^2 + 2x + 3)^2 - 5(x^2 + 2x + 3) + 6$, $g = x^3 + 4x^2 + 3x$ este $h = x(x + 1)$ deoarece $x = 0$ și $x = -1$ sunt rădăcini comune lui f și g dar $x = -3$ nu este rădăcină pentru f dar este pentru g .

1.274A Să se determine perechea (a, m) de numere reale astfel ca polinomul

$f = 6x^4 - 7x^3 + ax^2 + 3x + 2$ să se dividă prin polinomul $g = x^2 - x + m$.

Împărțim f la g și obținem restul $(a - 5m + 2)x + (2 - am + 6m^2 + m) \equiv 0 \Rightarrow a - 5m + 2 = 0$, $2 - am + 6m^2 + m = 0$ deci perechile $(-7, -1)$ și $(-12, -2)$ (ecuația care îl dă pe m este $m^2 + 3m + 2 = 0$).

1.275A Valoarea lui n din egalitatea $1 + \frac{1}{1+2} + \frac{1}{1+2+3} + \dots + \frac{1}{1+2+3+\dots+n} = \frac{15}{8}$

este $n = 15$: $S = \sum_{k=1}^n \frac{1}{1+2+3+\dots+k} = \sum_{k=1}^n \frac{2}{k(k+1)} = 2\left(\frac{1}{1} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots - \frac{1}{n-1} + \frac{1}{n-1} - \frac{1}{n} + \frac{1}{n}\right) = 2\left(1 - \frac{1}{n+1}\right) = \frac{2n}{n+1} = \frac{15}{8} \Rightarrow n = 15$.

1.276A Numărul termenilor raționali din dezvoltarea $(\sqrt{2} + \sqrt[3]{3})^{100}$ este $n = 17$. $T_{k+1} = C_{100}^k 2^{\frac{100-k}{2}} \cdot 3^{\frac{k}{3}} \Rightarrow k = 3p$, $\frac{100-3p}{2} = 50 - 3\frac{p}{2}$ deci $p = 2m$, $k = 6m$, $m = 0, 1, \dots, 16$, $n = 17$.

1.277A Să se calculeze sumele $S_1 = C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \dots$, $S_2 = C_n^1 + C_n^3 + \dots$

$$\begin{aligned} C_n^5 + \dots + 2^n = (1+1)^n &= C_n^0 + C_n^1 + C_n^2 + \dots + C_n^n, \quad 0 = (1-1)^n = \\ C_n^0 - C_n^1 + C_n^2 - C_n^3 + \dots; \quad S_1 &= \frac{2^n - 0}{2} = 2^{n-1} = C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \dots; \\ S_2 = \frac{2^n - 0}{2} = 2^{n-1} &= C_n^1 + C_n^3 + C_n^5 + \dots \end{aligned}$$

$$1.278A \quad S = 1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + \dots + n \cdot n! = \sum_{k=1}^n k \cdot k! = \sum_{k=1}^n [(k+1)-1]k! =$$

$$-\sum_{k=1}^n [k! - (k+1)!] = -[1! - 2! + 2! - 3! - \dots - (n+1)!] = (n+1)! - 1.$$

$$1.279A \quad \operatorname{Im} \frac{1-i}{1+i} = \operatorname{Im} \frac{(1-i)^2}{(1+i)(1-i)} = \operatorname{Im} \frac{-2i}{2} = \operatorname{Im}(-i) = -1 \quad (\operatorname{Im}(x+iy) = y).$$

$$1.280A \quad E = (1+i)^4 = ((1+i)^2)^2 = (2i)^2 = -4.$$

$$1.281A \quad \text{Dacă } iz \in \mathbb{R} \text{ și } |z| = 2 \Rightarrow z = i(x+iy) = -y+ix \in \mathbb{R}, \quad |z| = |y| = 2, \\ \Rightarrow x = 0 \text{ deci } z \in \{\pm 2i\}.$$

$$1.282A \quad \text{Dacă } z \neq 1 \text{ și } z' = \frac{z-1}{1-z}, \text{ atunci } |z'| = \left| \frac{x-1+iy}{(-x+1)+iy} \right| = \frac{\sqrt{(x-1)^2+y^2}}{\sqrt{(x-1)^2+y^2}} = 1.$$

$$1.283A \quad \text{Numerele complexe } z_1 = 2+2i, z_2 = -1+i, z_3 = -2-2i, z_4 = -1-i \text{ sunt vârfurile unui romb deoarece diagonalele sunt perpendiculare și se înjumătățesc.}$$

$$1.284A \quad (1+2i)x + (3-5i)y = 1-3i, \quad x, y \in \mathbb{R} \Rightarrow x = -\frac{4}{11}, \quad y = -\frac{5}{11}. \quad \text{Se obține sistemul } x+3y=1, \quad 2x-5y=-3 \Rightarrow x = -\frac{4}{11}, \quad y = -\frac{5}{11}.$$

$$1.285A \quad \text{Dacă } \alpha \in \mathbb{R} \text{ atunci } \left| \frac{\alpha+i}{\alpha-i} \right| = \left| \frac{\alpha+i}{\alpha-i} \right| = \frac{\sqrt{\alpha^2+1}}{\sqrt{\alpha^2+1}} = 1.$$

$$1.286A \quad \text{Termenul care nu conține pe } x \text{ din dezvoltarea } (ax^{-\frac{1}{2}} + xa^{-\frac{1}{2}})^{30} \text{ este } T_{11} : T_{k+1} = C_{30}^k (ax^{-\frac{1}{2}})^{30-k} (xa^{-\frac{1}{2}})^k = C_{30}^k x^{-\frac{3k-30}{2}} a^{30-\frac{3k}{2}}, \quad 3k-30=0, \quad k=10.$$

$$1.287A \quad \text{Soluțiile inecuației } C_{2x}^2 < 15 \text{ sunt } x \in \left\{ \frac{1}{2}, \frac{3}{2}, 2, \frac{5}{2} \right\} : 2x \geq 2, \quad x \geq 1, \\ 2x = 2, 3, 4, 5, \dots \text{ dar } \frac{2x(2x-1)}{2} < 15, \text{ deci } x = 1, \frac{3}{2}, 2, \frac{5}{2}.$$

$$1.288A \quad \text{Valoarea expresiei } E = \frac{A_n^2}{A_n^2 - A_n^3} = \frac{n(n-1)}{n-n(n-1)(n-2)} = \frac{n-1}{-n^2+3n-1}.$$

$$1.289A \quad \text{Numărul } x = C_6^4 + A_6^2 - P_4 \text{ are valoarea } 11 : x = \frac{6 \cdot 5}{2} + 5 \cdot 4 - 4! = 11.$$

$$1.290A \quad \text{Termenul care conține pe } x \text{ și } y \text{ la puteri egale în dezvoltarea } (x\sqrt{y} + \frac{1}{\sqrt{x}})^{2000} \text{ este } T_{1001} : T_{k+1} = C_{2000}^k x^{2000-\frac{3k}{2}} y^{\frac{2000-k}{2}} \Rightarrow 2000 - \frac{3k}{2} = \frac{2000-k}{2}, \quad k = 1000.$$

$$1.291A \quad \text{Dacă } x \in \mathbb{N}^* \text{ divide pe } n(n+1) \text{ atunci } x \text{ este număr par deoarece produsul a două numere naturale consecutive este număr par.}$$

$$1.292A \quad \text{Dacă } n \text{ este numărul soluțiilor ecuației } 2C_x^2 + 6C_x^3 = 9x, \quad n = 1: \\ x \geq 3, \quad 2 \frac{x(x-1)}{2} + 6 \frac{x(x-1)(x-2)}{3!} = 9x \Rightarrow x^2 - 2x - 8 = 0, \text{ deci } x = 4, \quad n = 1.$$

$$1.293A \quad \text{Suma coeficienților polinomului } P(x) = (8x^3 - 7)^{10} \text{ este } 1/1 = P(1).$$

$$1.294A \quad \text{Numărul } C_{5n+4}^{n^2+3n-4} \text{ este definit pentru } n = 1, 2, 3, 4; \quad 5n+4 \geq n^2 +$$

1.3. NUMERE COMPLEXE. COMBINATORICĂ. POLINOAME

$$3n-4 \Rightarrow n^2 - 2n - 8 \leq 0, \quad 0 \leq n \leq 4, \text{ dar } n \neq 0.$$

1.295A Numerele naturale n pentru care dezvoltarea $(x^2 + \frac{1}{\sqrt{x}})^n$ conține termeni independenți de x sunt de forma $n = 5p : T_{k+1} = C_n^k x^{2n-\frac{5k}{2}}, \quad n = \frac{5k}{4}$, deci $n = 5p$, $p \in \mathbb{N}^*$.

$$1.296A \quad S_n = 1 + 3 + 5 + \dots + 2n - 1 = \sum_{k=1}^n (2k-1) = 2 \sum_{k=1}^n k - \sum_{k=1}^n 1 = n(n+1) - n = n^2.$$

1.297A Dacă $\underbrace{111\dots11^2}_{n \text{ cifre}} = 12345678987654321$, atunci $n = 9$. Ridicând la puterea a două, pentru a obține cifra maximă 9 este nevoie de nouă linii de căte nouă cifre de la 1, deci $n = 9$.

$$1.298A \quad S_n = \frac{1}{12} + \frac{1}{23} + \frac{1}{34} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{1}{1} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \frac{1}{4} - \dots - \frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+1} = 1 - \frac{1}{n+1} = \frac{n}{n+1}.$$

1.299A Suma pătratelor modulor rădăcinilor reală a polinomului $f = x^3 + (3i - 2)x^2 - (1+4i)x + 2 + i$ șiind că are o rădăcină reală. Fie $x_0 \in \mathbb{R}$ rădăcină, $x_0^3 - 2x_0^2 - x_0 + 2 + i(3x_0^2 - 4x_0 + 1) = 0 + i0$ deci $x_0^3 - 2x_0^2 - x_0 + 2 = 0$, $3x_0^2 - 4x_0 + 1 = 0$ rezultă $x_0 = 1$. Împărțim pe f la $x-1$ sau descompunem în factori: $x^3 - x^2 - (x^2 - 1) + 3i(x^2 - x) - ix + i - x + 1 = 0$, $(x-1)(x^2 + x(3i-1) - (2+i)) = 0$, $x_0 = 1$, $x_{1,2} = \frac{1-3i+\sqrt{-2i}}{2}$, $u_{1,2} = \sqrt{-i} = \cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}$, $u_2 = \cos \left(\frac{3\pi}{4} + k\pi \right) + i \sin \left(\frac{3\pi}{4} + k\pi \right)$, $k = 0, 1 \Rightarrow u_1 = -\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}$,

$$v_2 = \frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}, \quad x = -i, \quad x_3 = 1 - 2i, \quad |x_1|^2 + |x_2|^2 + |x_3|^2 = 1 + 1 + 5 = 7.$$

1.300A Valoarea expresiei $E = \frac{x_1+x_2}{x_1} + \frac{x_1+x_3}{x_2} + \frac{x_1+x_2}{x_3}$ unde x_1, x_2, x_3 sunt soluțiile ecuației $x^3 - 6x^2 + x + 2 = 0$ este $E = -6$. $x_1 + x_2 + x_3 = 6$, $E = \frac{6-x_1}{x_1} + \frac{6-x_2}{x_2} = \frac{6-x_3}{x_3} = 6 \left(\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \frac{1}{x_3} \right) - 3 = 6 \frac{x_1+x_2+x_3}{x_1x_2x_3} - 3 = 6 \frac{6}{x_1x_2x_3} - 3$.

1.301A Toate polinoamele neidentice nule cu coeficienții reali care verifică relația $P(x^3) = x^4P(x)$, $(\forall)x \in \mathbb{R}$ sunt de gradul doi. Avem condiția $3n = n+4$, deci $n = 2$.

1.302A Suma S a soluțiilor reale ale ecuației $z^6 - (1-i)z^3 - i = 0$ este $S = 1$. Ecuația $t^2 - (1-i)t - 1 = 0$ ($t = z^3$) are soluțiile $t_1 = 1$, $t_2 = -i$ deci obținem ecuațiiile $z^3 - 1 = 0$, $z^3 + i = 0$ cu soluțiile reale $z_1 = 1$ (de la prima) și nici o rădăcină reală de la a doua, $z_k = \cos \frac{3\pi}{3} + i \sin \frac{3\pi}{3}$, $k = 0, 1, 2$, deci $S = 1$ (dacă ar fi $S = 0$ ar trebui ca $x_1 = -1$ să fie rădăcină pentru $z^3 + i = 0$).

1.303A Fie $E = \sqrt[3]{10+6\sqrt{3}} + \sqrt[3]{10-6\sqrt{3}}$. Determinăm E și parametrii reali a și b astfel încât E să fie o soluție a ecuației $x^3 + ax + b = 0$. $E = 2$ se verifică (observăm și că $10 - 6\sqrt{3} = \frac{-8}{10+6\sqrt{3}}$) iar a și b se determină ușor

din formula Cardan sau $E^3 = 10 + 6\sqrt{3} + 10 - 6\sqrt{3} + \sqrt[3]{-8} \cdot 3 \cdot E$.
1.304A Dacă $x_1 = 1+i$ este rădăcină a polinomului $x^4 + 3x^3 + 2x^2 + mx + n$ cu $m, n \in \mathbb{R}$, atunci $m = -10$, $n = 20$. Înlocuim $1+i$ în polinom, $(1+i)^2 = 2i$, $(1+i)^3 = -2+2i$, $(1+i)^4 = -4 \Rightarrow m+n = 10$, $m+10 = 0$, $m = -10$, $n = 20$. Altfel, împărțim polinomul la $x^2 - 2x + 2$ și $r(x) = 0$.

1.305B Fie $M = \{x \in \mathbb{R} | (\sqrt{3}+1)^x + (\sqrt{3}-1)^x \leq 4(\sqrt{2})^x\}$. Ecuația se scrie $(\sqrt{3}+1)^x + \frac{2^x}{(\sqrt{3}+1)^x} \leq 4(\sqrt{2})^x$, $\left(\frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{3}-1}\right)^x + \left(\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}-1}\right)^x \leq 4$, $t + \frac{1}{t} \leq 4$, $t > 0$, $t^2 - 4t + 1 \leq 0$, $t_{1,2} = 2 \pm \sqrt{3}$, $2 - \sqrt{3} \leq t < 2 + \sqrt{3}$, $(2 + \sqrt{3})^{-1} \leq t > 0$, $t^2 - 4t + 1 \leq 0$, $t_{1,2} = 2 \pm \sqrt{3}$, $2 - \sqrt{3} \leq t < 2 + \sqrt{3}$, $(2 + \sqrt{3})^{-1} \leq \left(\frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{2}}\right)^x \leq 2 + \sqrt{3}$. Dar $\frac{\sqrt{3}+1}{\sqrt{2}} = \sqrt{\frac{(\sqrt{3}+1)^2}{2}} = \sqrt{2 + \sqrt{3}}$ deci $(2 + \sqrt{3})^{-1} \leq (\sqrt{2 + \sqrt{3}})^x \leq 2 + \sqrt{3}$, $(2 + \sqrt{3})^{-2} \leq (2 + \sqrt{3})^x \leq (2 + \sqrt{3})^2 \Rightarrow -2 \leq x \leq 2$.

1.306B Fie ecuația $x^3 + 3x^2 + cx + d = 0$ cu proprietatea că x_1, x_2, x_3 rădăcinile ecuației sunt în progresie aritmetică iar $x_1 + 1, x_2 + 1, x_3 + 1$ în progresie geometrică. Se cercă numărul k al perechilor $(c, d) \in \mathbb{C} \times \mathbb{C}$. Avem $x_1 + x_2 + x_3 = -3$, $x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = c$, $x_1x_2x_3 = -d$, $2x_2 = x_1 + x_3$, $x_1 + x_2 + x_3 = -3$, $x_2 = -1$, $(x_2 + 1)^2 = (x_1 + 1)(x_3 + 1)$ de unde $3x_2 = x_1 + x_2 + x_3 = -3$, $x_2 = -1$, $x_1 = -1$, $x_3 = -1$, $x_1 + 1, x_3 + 1$ sunt în progresie geometrică deci $x_1 = -1$ sau $x_3 = -1$, luăm $x_1 = -1$, $x_3 = -d$, $(x_1 + 1)(x_3 + 1) = 0$ deci $x_1 = -1$ sau $x_3 = -1$, $x_1 = -1$, $x_3 = -d$, $-2x_3 = c - 1$, $2d - c = -1$, $c - d = -2$, $c = 3$, $d = 1$, $k = 1$.

1.307B Se cercă $\lambda = q(1)$ unde $q(x)$ este cátul împărțirii lui $f = ax^{m+2} + bx^n + 2$ la $(x-1)^2$, dacă $(x-1)^2$ divide pe f . Condiția se scrie $f(1) = 0$, $f'(1) = 0$ deci $a+b+2=0$, $(n+2)a+b_n=0$, $2a=2n$, $a=n$, $b=-n-2$. Apoi $f''(1)=2q(1)=2n(n+2)$. Se poate aplica schema lui Horner și se obține $\lambda=n(n+2)$.

	n	n	-2	-2	...	-2	-2
1	n	2n	2n-2	2n-4	...	2n-2(n-1)	2n-2n

Dăm și o variantă prin calcul direct: $f = nx^{n+2} - (n+2)x^n + 2 = (x-1)^2q(x) = nx^n(x^2-1) - 2(x^n-1) = (x-1)[nx^n(x+1) - 2(x^{n-1} + x^{n-2} + \dots + x^2 + x + 1)] = (x-1)[nx^{n+1} - (x^{n-1} + x^{n-2} + \dots + x^2 + x + 1) + nx^n - (x^{n-1} + x^{n-2} + \dots + x^2 + x + 1)] = (x-1)[(x^{n+1} - x^{n-1}) + (x^{n+1} - x^{n-2}) + (x^{n+1} - x^{n-3}) + \dots + (x^{n+1} - x^2) + (x^{n+1} - x) + (x^{n-1} - 1)] = (x-1)^2[(x^{n-1}(x+1) + x^{n-2}(2^2+x+1) + x^{n-3}(3^2+x^2+x+1) + \dots + x^2(x^{n-2} + x^{n-3} + \dots + x^2 + x + 1) + x(x^{n-1} + x^{n-2} + \dots + x^2 + x + 1) + (x^{n+1} - x^{n-1})] + [x^{n-1} + x^{n-2}(x+1) + x^{n-3}(x^2+x+1) \dots x^2(x^{n-3} + x^{n-2} + \dots + x+1) + x(x^{n-2} + x^{n-3} + \dots + x+1) + (x^{n-1} + \dots + x+1)]$. Rezultă că $q(1) = [2+3+4+\dots+n+(n-1)] + [1+2+3+\dots+n] = n(n+1) + n = n(n+2)$.

1.308B Dacă $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$, $z_1 \neq z_2$, $|z_1| = |z_2| = 1$ și $w = \frac{z_1-z_2}{1-z_1\bar{z}_2}$ atunci

1.3. NUMERE COMPLEXE. COMBINATORICĂ. POLINOAME

$$w = 1.$$

$$\begin{aligned} w &= \left| \frac{\cos \theta_1 + i \sin \theta_1 - \cos \theta_2 - i \sin \theta_2}{1 - (\cos \theta_1 + i \sin \theta_1)(\cos \theta_2 - i \sin \theta_2)} \right| = \\ &= \left| \frac{-2 \sin \frac{\theta_1 + \theta_2}{2} \sin \frac{\theta_1 - \theta_2}{2} + i 2 \sin \frac{\theta_1 - \theta_2}{2} \cos \frac{\theta_1 + \theta_2}{2}}{1 - \cos(\theta_1 - \theta_2) - i \sin(\theta_1 - \theta_2)} \right| = \\ &= \left| \frac{2i \sin \frac{\theta_1 + \theta_2}{2} \left(\cos \frac{\theta_1 + \theta_2}{2} + i \sin \frac{\theta_1 + \theta_2}{2} \right)}{2 \sin^2 \frac{\theta_1 - \theta_2}{2} - i 2 \sin \frac{\theta_1 - \theta_2}{2} \cos \frac{\theta_1 + \theta_2}{2}} \right| = \\ &= \left| \frac{\cos \frac{\theta_1 + \theta_2}{2} + i \sin \frac{\theta_1 + \theta_2}{2}}{\cos \frac{\theta_1 - \theta_2}{2} + i \sin \frac{\theta_1 - \theta_2}{2}} \right| = |\cos \theta_2 + i \sin \theta_2| = 1 \end{aligned}$$

1.309B Fie $f : D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = C_{3x+7}^{6x+2}$, unde D este domeniul maxim de definiție și $M = \max f(x)$. Atunci $M = 84$. Condițiile sunt $3x+7 \geq 6x+2 \Rightarrow x \leq \frac{5}{3}$, $3x+7 \geq 0 \Rightarrow x \geq -\frac{7}{3}$, $6x+2 \geq 0 \Rightarrow x > -\frac{1}{3}$ deci $-\frac{1}{3} \leq x \leq \frac{5}{3}$: $x = -\frac{1}{3} \Rightarrow C_0^0 = 1$, $x = 0 \Rightarrow C_2^2 = 21$, $x = \frac{1}{3} \Rightarrow C_4^4 = 70$, $x = \frac{2}{3} \Rightarrow C_0^8 = 84$, $x = \frac{3}{3} \Rightarrow C_1^8 = 45$, $x = \frac{4}{3} \Rightarrow C_{11}^{10} = 11$, $x = \frac{5}{3} \Rightarrow C_{12}^2 = 1$, deci $M = 84$.

1.310B Valoarea sumei $S = C_{16}^0 - C_{16}^2 + C_{16}^4 - C_{16}^6 + \dots - C_{16}^{14} + C_{16}^{16}$. $(1+i)^n = (\sqrt{2}(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4}))^n = 2^{\frac{n}{2}}(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4}) = C_0^n + iC_1^n - C_2^n + iC_3^n - C_4^n - C_5^n + iC_6^n + C_7^n + \dots = C_0^n - C_2^n + C_4^n - C_6^n + C_8^n + \dots = 2^{\frac{n}{2}} \cos \frac{n\pi}{4}$ de unde $S = 2^8 \cos 4\pi = 2^8 = 256$.

1.311B Valoarea lui λ din relația $x^2 + y^2 + z^2 = \lambda ab$ unde $x = a+b$, $y = ae + be^2$, $z = ae^2 + be$, $a, b \in \mathbb{R}$, $\varepsilon = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$ este $\lambda = x^2 + y^2 + z^2 = (a+b)^2 + (ae+be^2)^2 + (ae^2+be)^2 = a^2(1+\varepsilon^2 + \varepsilon^4) + b^2(1+\varepsilon^4 + \varepsilon^2) + 2ab(1+\varepsilon^2 + \varepsilon^4) = \lambda ab \Rightarrow \lambda = 6$ deoarece $\varepsilon^3 = 1$, $1 + \varepsilon^2 + \varepsilon^4 = 1 + \varepsilon + \varepsilon^2 = 0$.

1.312B Dacă $a_n = \frac{1^2}{1-3} + \frac{2^2}{3-5} + \dots + \frac{n^2}{(2n-1)(2n+1)}$, $n \in \mathbb{N}^*$,

$$M = \left\{ n \in \mathbb{N}^*, a_n < \frac{28}{15} \right\} \text{ și } p \text{ numărul elementelor lui } M, \text{ atunci } p = 7:$$

$$a_n = \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{(2k-1)(2k+1)} = \frac{1}{4} \sum_{k=1}^n \frac{(4k^2+1)+1}{(2k-1)(2k+1)} = \frac{1}{4} \left[n + \frac{1}{2} \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{2k-1} - \frac{1}{2k+1} \right) \right] = \frac{1}{4} \left(n + \frac{n}{2n+1} \right) = \frac{n^2+2n}{2n+1} \leq \frac{56}{15} \text{ deci } n \leq 7, p = 7.$$

1.313B Valoarea lui α pentru care $f = (x+1)^{302} + x + a$ se divide la $g = x^2 + 3x + 3$ este $a = 2$. g divide pe f dacă rădăcinile lui g sunt și ale lui f . $x^2 + 3x + 3 = 0 \Rightarrow x_{1,2} = -\frac{3 \pm i\sqrt{3}}{2}$. Luăm $x_1 = -\frac{3+i\sqrt{3}}{2}$, $x_1 + 1 = \frac{-1+i\sqrt{3}}{2} = \cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3}$, $(x_1 + 1)^{302} = \cos \frac{302 \cdot 2\pi}{3} + i \sin \frac{302 \cdot 2\pi}{3} = \cos \frac{300+2\pi}{3} + i \sin \frac{300+2\pi}{3} = \cos \frac{3 \cdot 100+2\pi}{3} + i \sin \frac{3 \cdot 100+2\pi}{3} = \cos \frac{4\pi}{3} + i \sin \frac{4\pi}{3} = -\frac{1-i\sqrt{3}}{2} + \frac{-3+i\sqrt{3}}{2} = a = -2 + a = 0$ deci $a = 2$.

1.315 Dacă M este mulțimea acelor a pentru care polinomul $Q = x^2 + x + 1$ împărțit la $P = x^{2n+1} - x^n + ax^{n-1} + x + 1$ și $\lambda = \sum_{a \in M} a$, se cere λ . Notăm

$$x_0 = \frac{-1+i\sqrt{3}}{2} = \cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3}, x_0^3 = 1, x_0^2 + x_0 + 1 = 0, P(x_0) = 0?.$$

$$P(x_0) = \cos \frac{2\pi(2n+1)}{3} + i \sin \frac{2\pi(2n+1)}{3} - \cos \frac{2\pi n}{3} - i \sin \frac{2\pi n}{3} + a(\cos \frac{2\pi(n-1)}{3} + i \sin \frac{2\pi(n-1)}{3} + x_0 + 1); \text{ luăm } n = 3p, 3p+1, 3p+2 \text{ și obținem spre exemplu}$$

$$\begin{aligned} & 2\pi(2p+1) = 4\pi p + \frac{2\pi}{3}, \frac{2\pi n}{3} = 2\pi p, \frac{2\pi(n-1)}{3} = 2\pi p - \frac{2\pi}{3} \text{ etc.} \\ & 2-a \quad a-x \quad x-1 \end{aligned}$$

$$\frac{\pi(2.3p+1)}{3} = 4\pi p + \frac{2}{3}, \quad 2-a \quad a-x \quad x-1$$

1.316B Valoarea lui a pentru care ecuația $1 - x^2 \quad x^2 \quad -1$

$$2-a-2x \quad x+a \quad x-2 = 0$$

admete o soluție dublă intreagă este $a = 0$. Adunăm toate coloanele la prima și obținem coloana $1, 0, 0$, deci determinantul este $\Delta = \begin{vmatrix} x^2 & -1 \\ x+a & x-2 \end{vmatrix}$

$x = 1$, deci $a = 0$. Astănci $A \in (5000, 5200)$.

1.317B Fie $A = C_{10}^0 + 2C_{10}^1 + 3C_{10}^2 + \dots + 10C_{10}^9$, atunci $A \in (5000, 5200)$. Folosim formula $C_n^k = \frac{n}{k}C_{n-1}^{k-1}$, de unde $A = 10(C_9^0 + C_9^1 + C_9^2 + \dots + C_9^9) = 10 \cdot 2^9 = 5040 \in (5000, 5200)$.

1.318B Fie $D \rightarrow R$, $f(x) = C_{8x}^{2x+12}$ unde D este domeniul maxim de definiție și $A = \max_{x \in D} f(x)$. Atunci $A = 35960 \in (35000, 36000)$. Avem $x > 0$, $8x > x^2 + 12$ deci $x \in [2, 6]$; $x = 2 \Rightarrow C_{16}^{16} = 1$, $x = 3 \Rightarrow C_{24}^{21} = C_3^{24} = \frac{24!}{3!21!} = 2024$, $x = 4$, $x = 5$, $x = 6 \Rightarrow A \in (35000, 36000)$ obținem pentru $x = 4$, $C_{32}^{28} = C_4^3 = 35960$.

3.19B Să se determine valorile lui a pentru care ecuația $x^2 + 2x + ax^2 + 2x + 1 = 0$ are toate soluțiile reale. Ecuatia este reciprocă, cu schimbarea $x + \frac{1}{x} = t$ se transformă în $t^2 + 2t + a - 2 = 0$, $\Delta = 3 - a > 0 \Rightarrow a < 3$ avem că t_1, t_2 și $x + \frac{1}{x} = t_1, t_2$, $x^2 - t_1x + 1 = 0$, $x^2 - t_2x + 1 = 0$. Toate adăcinile sunt reale dacă pentru ecuația $x^2 - tx + 1 = 0$, $\Delta = t^2 - 4 \geq 0$ deci $t \leq -2$, $2 \leq t$, adică $t_1, t_2 \leq -2$ sau $2 \leq t_1, t_2$ condiții cunoscute în gebră $2 < t_1 = -1 + \sqrt{3 - 1}$, $3 < \sqrt{3} - a$. Mai simplu, separăm pe a ,

1.3. NUMERE COMPLEXE. COMBINATORICĂ. POLINOAME

$-a = \frac{x^4+2x^3+2x+1}{x^2} = f(x)$, se face graficul lui $f(x)$ și se intersectează cu dreapta $y = -a$; unde intersectează în patru puncte avem teste. „
condiția este $a < -6$

1.320B Dacă $|z-1| = 2$ și $|Im z| \geq 2$ atunci $z = 1 \pm 2i$; cercul $(x-1)^2 + y^2 = 4$ intersectează dreaptele (este tangent) $y = \pm 2$.

1.321B Dacă $a = \frac{1+i}{\sqrt{2}}$, $b = \frac{\sqrt{3}+i}{2}$ atunci parteasă $\text{re}\text{al}\text{y}$

este 0; $a = \cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}$, $b = \cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}$, $z = \frac{\cos \frac{\pi}{4} - \cos \frac{\pi}{6} + i(\sin \frac{\pi}{4} - \sin \frac{\pi}{6})}{1 + \cos \frac{5\pi}{6}}$

$$\frac{-2\sin \frac{5\pi}{24} \sin \frac{\pi}{24} + i \sin \frac{\pi}{24} \cos \frac{5\pi}{24}}{2\cos^2 \frac{5\pi}{24} + 2i \sin \frac{5\pi}{24} \cos \frac{5\pi}{24}} = \frac{2i \sin \frac{\pi}{24} (\cos \frac{5\pi}{24} + i \sin \frac{5\pi}{24})}{2\cos \frac{5\pi}{24} (\cos \frac{5\pi}{24} + i \sin \frac{5\pi}{24})} = i \cdot \frac{\sin \frac{\pi}{24}}{\cos \frac{5\pi}{24}}$$

$$1.322B \text{ Dacă } z = 1 + i, \text{ atunci } z^{4k+1} = (-4)^k z; (1+i)^4 = (2i)^2 = -4$$

$$z^{4k+1} = (-4)^{2k+1} \cdot z^1 = -4z$$

$$1.324B \text{ Dacă } z = \frac{8+6i}{3+4i} \text{ atunci } |z| = \sqrt{\frac{|8+6i|^2}{|3+4i|^2}} = \sqrt{\frac{64+36}{9+16}} = \sqrt{\frac{100}{25}} = \sqrt{4} = 2.$$

1.325B Să se determine $f^5 = f \circ f \circ f \circ f \circ f$ dacă $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$, $f(z) = \frac{\frac{m+1}{2}z - \frac{m-1}{2}\bar{z}}{z - \bar{z}}$; $f(z) = \frac{m+1}{2}(x+iy) - \frac{m-1}{2}(x-iy)$ și imy deci $f^5(z) =$

1.326B Numărul $(\sqrt{3} - i)^n$ este real pentru $n = 6k$ $k \in \mathbb{N}$, $(\sqrt{3} - i)^n = (2\cos(-\frac{\pi}{6}) + i\sin(-\frac{\pi}{6}))^n = 2^n(\cos(\frac{n\pi}{6}) - i\sin(\frac{n\pi}{6}))$ deci $n = 6k$, $k \in \mathbb{N}$.

1.327B Ecuația $C_{3x+4}^a + C_{3x-4}^b = C_{10}^6$ are evident soluția $x = 2$ ($3x+4 = 10$, $x^2 - 4 = 6$).

1.228B Coeficientul lui x^3 din dezvoltarea lui $(x+2)^{-1}$ este:

1.328B Coeficientul lui x^4 din dezvoltarea lui $(2x^2 + (2+x))^4$ este 104.

$(2x^2 + (2+x))^4 = (2x^2)^4 + 4(2x^2)^3(2+x) + 6(2x^2)^2(2+x)^2 + 4(2x^2)(2+x)^3$, este 104.

1.22B Suma S a soluțiilor reale ale ecuației $x^3 + (2+x)^4 = 14(x+2)$ este:

Exercițiu 4 Să se rezolve ecuația $x + x^4 + x^7 + \dots + x^{34} = -1$.

1.330B Ecuatia $x^4 - \alpha x^3 + \alpha^2 x^2 + \alpha x + 1 = 0$ nu are toate solutiile reale pentru $\forall \alpha \in \mathbb{R}$: cu schimbarea $x - \frac{1}{x} = t$ ecuatia devine $t^2 - \alpha t + \alpha^2 + 2 = \Delta = -3\alpha^2 - 8 < 0$ deci nu are solutii reale pentru orice $\alpha \in \mathbb{R}$.

1.331B Dacă $A'_x + 3A_x^5 = 45A$ atunci $1 = \frac{42}{(x-5)(x-6)}$, de unde $x = 12$.

$1.332B$ În dezvoltarea $(\sqrt{2} + \frac{1}{\sqrt[3]{2}})^{20}$ avem 4 termeni raționali: T_{k+1}

$$C_k^k \sqrt{2}^{20-k} \left(\frac{1}{\sqrt[3]{2}}\right)^k = C_{20}^k 2^{\frac{20-k}{2}} \cdot \frac{1}{2^{\frac{k}{3}}} \text{ deci } k = 6p, p = 0, 1, 2, 3 \Rightarrow \text{termeni 4}$$

1.333B În dezvoltarea $(5 + n)^n$ al zecelea termen este cel mai mare pentru $n = 12$. $T_{k+1} = C_n^k 5^{n-k} n^k$, $C_n^9 5^{n-9} n^9 > C_8^8 5^{n-8} n^8$, $C_9^9 5^{n-9} n^9$

1.334B Coeficientul A al lui x^6 din expresia $[(1+x^{\frac{1}{2}})(1+x^{\frac{1}{4}})^{15} : T_{m+1}T_{p+1}] = C_{15}^{15}C_5^{12} + C_{15}^{12}C_5^8 + C_{15}^8C_5^3$, unde $C_{15}^m \cdot C_{15}^p x^{\frac{m}{2}+\frac{p}{4}}$, $p = 4, 8, 12$, $m = 15, 12, 9$ deci $A = C_{15}^{15}C_5^{12} + C_{15}^{12}C_5^8 + C_{15}^8C_5^3$.

$$\sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)} = \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)(k+2)} =$$

$$\sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k(k+1)} - \frac{1}{(k+1)(k+2)} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} - \frac{1}{4 \cdot 5} + \dots + \frac{1}{(n-1)n} - \frac{1}{(n-1)n} + \frac{1}{n(n+1)} - \frac{1}{n(n+1)} + \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right).$$

1.336B Fie $A = C_n^0 + 2C_n^2 + 3C_n^3 + \dots + nC_n^n$. Atunci $A = n2^{n-1}$ (vezi 1.317 B). Folosim formula $C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!}$, $C_n^k = nC_{n-1}^{k-1}$, $A = n(C_{n-1}^0 + C_{n-1}^1 + \dots + C_{n-1}^{n-1}) = n2^{n-1}$.

$$\text{1.337B} \text{ Valoarea sumei } S_n = \sum_{k=1}^{2n} (-1)^k k^2, S_n = n(2n+1). S_n = \sum_{k=1}^n [(2k)^2 -$$

$$(2k-1)^2] = \sum_{k=1}^n (4k-1) = 4 \cdot \sum_{k=1}^n k - n = 4 \cdot \frac{n(n+1)}{2} - n = n(2n+1).$$

$$\text{1.338B} \text{ Termenul liber (care nu-l conține pe } x\text{) din dezvoltarea } (x + \frac{1}{\sqrt[3]{2}})^{72}$$

$$\text{este } T_{55} : T_{k+1} = C_{72}^k x^{72-k} (\text{ }x^{-\frac{1}{3}})^k = C_{72}^k x^{72-\frac{4k}{3}}, k = \frac{3 \cdot 72}{4} = 54.$$

1.339B Parametrii reali x, y astfel încât ecuația $t^4 - 2xt^2 + y^2 = 0$ cu necunoscuta t să admită soluții reale în progresie aritmetică verifică egalitatea $3x = 5|y|$. Rădăcinile z_1, z_2, z_3, z_4 le notăm $a - 3r, a - r, a + r, a + 3r$ (rația este $2r$) și avem $z_1 + z_2 + z_3 + z_4 = 4a = 0$ deci $a = 0$ și $z_1 z_2 z_3 z_4 = 9r^4 = y^2, r^2 = \frac{|y|}{3}$. Dar $(t^2)^2 = x \pm \sqrt{x^2 - y^2}$ de unde rezultă

$$x > 0, t^2 = r^2 = x - \sqrt{x^2 - y^2} = \frac{|y|}{3} \Rightarrow x = 5|y|.$$

1.340B Ecuația $x^3 - 3x - \sin \varphi = 0$ are trei rădăcini reale distincte deoarece:

notând $f(x) = x^3 - 3x - \sin \varphi, f'(x) = 3(x^2 - 1), f'(-1) = 0, f'(1) = 0$ sunt abscisele de maxim $f(-1) = -2 - \sin \varphi > 0$ și de minim $f(1) = -2 - \sin \varphi < 0$ deci sirul lui Rolle corespunzător ne dă: $-+, -, +, +$, rezultă trei rădăcini.

Algebric, fără derivată, probăm semnul lui f în puncte ușor de calculat, spre exemplu $-\infty, -1, 1, +\infty$.

1.341B Soluția reală a ecuației $x^3 - 5x - 1 = 0$ este un număr irațional.

Presupunem contrarul și fie $x_0 = \frac{p}{q}, p, q \in \mathbb{Z}, \frac{p}{q}$ ireductibilă. Avem $p^3 = q^2(p-5p)$ deci p conține factorii ai lui q , absurd rezultă x_0 irațional.

1.342B Valorile parametrilor reali α, β, γ astfel încât polinomul $f = 3x^4 - 16x^3 + cx^2 + \beta x + \gamma$ să aibă rădăcina $2+i$ și să fie devizibil cu $x-1$ sunt $\alpha = 22, \beta = -24, \gamma = 5$. Condițiile se scriu $f(1) = 0 \Rightarrow \alpha + \beta + \gamma = 13$ împărțind f la $g = [x - (2+i)][x - (2-i)] = x^2 - 4x + 5$ și obținem restul

1.3. NUMERE COMPLEXE. COMBINATORICĂ. POLINOAME

$(4\alpha + \beta - 104)x + (\gamma - 5\alpha + 155) \equiv 0$ (câtul este $3x^2 - 4x + (\alpha - 31)$) deci rezultă sistemul $4\alpha + \beta = 104, 5\alpha - \gamma = 155, \alpha + \beta + \gamma = 13$ cu soluția $\alpha = 32, \beta = -24, \gamma = 5$. Mai putem pune condiția $f(2+i) = 0$ și obținem două ecuații.

1.343B Valorile coeficienților $a, b \in \mathbb{R}$ astfel încât ecuația $x^4 + 2x^3 + 3x^2 + ax + b = 0$ să admită soluția $1+i$ sunt $a = -10, b = 18$. Procedăm ca în 1.342 împărțind $f = x^4 + 2x^3 + 3x^2 + ax + b$ la $g = [x - (1+i)][x - (1-i)] = x^2 - 2x + 2$ și facem restul echivalent cu 0 sau înlocuim în f pe $1+i$: $(1+i)^2 = 2i, (1+i)^3 = -2+2i, (1+i)^4 = -4$ și avem $-4 + 2(-2+2i) + 6i + a + ai + b = 0 \Rightarrow a + b = 8, a + 10 = 0, a = -10, b = 18$.

1.344B Stînd că polinomul $f = ax^4 + bx^3 + cx^2 + (a-1)x - 1$ se divide cu $(x-1)^3$ să se calculeze suma $S = a+b+c$. Condiția se scrie $f(1) = 0, f'(1) = 0, f''(1) = 0$ și se obține sistemul $2a+b+c = 2, 5a+3b+2c = 1, 6a+3b+c = 0$ cu soluția $a = 2, b = -5, c = 3$ deci $S = 0$. Altfel scriem $f = (x-1)^3(mx+n)$ și dăm valori lui x , spre exemplu $x = 1, x = 0, x = 2, x = -\frac{n}{m}$ sau identificăm coeficienții gradelor egale din cei doi membri.

1.345B Numărul n al valorilor complexe distințe pe care le ia funcția polinomială $P(x) = x^6 + 2x^5 + 5x^4 + 4x^3 + 6x^2 + 5x + 7$ dacă x este soluție a ecuației $x^3 + x + 1 = 0$ este $n = 1$; grupăm termenii lui $P(x)$, $P(x) = (x^6 + x^4 + x^3) + 2(x^5 + x^3 + x^2) + 4(x^4 + x^2 + x) + (x^3 + x + 1) + 6$, deci $P(x_i) = 6 \quad (\forall i), i = 1, 2, 3$.

1.346B Numărul $m = \frac{1}{1+x_1} \cdot \frac{1}{1+x_2} \cdot \frac{1}{1+x_3} \cdot \frac{1}{1+x_4} \cdot \frac{1}{1+x_5}$ unde x_1, x_2, x_4, x_5 sunt soluțiile ecuației $f(x) = 0$ unde $f(x) = 2x^5 + 3x^4 + 5x^3 + 3x^2 + 6x + 4$ este $m = \frac{1}{3}$: $f(x) = 2(x-x_1)(x-x_2)(x-x_3)(x-x_4)(x-x_5), f(-1) = -2(1+x_1)(1+x_2)(1+x_3)(1+x_4)(1+x_5)$ deci $m = \frac{-2}{(-1)^5} = \frac{-2}{-1} = \frac{2}{3}$. Se poate folosi Viète: $\frac{1}{m} = 1 + (x_1 + x_2 + \dots + x_5) + (x_1 x_2 + x_1 x_3 + \dots + x_4 x_5) + (x_1 x_2 x_3 + x_1 x_2 x_4 + \dots) + (x_2 x_3 x_4 x_5 + x_1 x_3 x_4 x_5 + \dots) + x_1 x_2 x_3 x_4 x_5$.

1.347B Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ astfel încât numărul complex $z = (1-m)i^3 - 2(1+m)^2 + 3mi + 1$ să fie real sunt $m = \frac{1}{4}, z = (m-1)i + 2(1+m) + 3mi + 1$, $\operatorname{Im}z = 4m - 1 = 0 \Rightarrow m = \frac{1}{4}$.

1.348C Dacă $z, z' \in \mathbb{C}$ astfel încât $|z| = |z'| = 1, zz' + 1 \neq 0$ și $w = \frac{z+z'}{1+zz'}$, atunci $w = \frac{\cos \theta + i \sin \theta + \cos \theta' + i \sin \theta'}{1 + (\cos \theta + i \sin \theta)(\cos \theta' + i \sin \theta')} = \frac{\cos \theta + \cos \theta' + i(\sin \theta + \sin \theta')}{1 + (\cos \theta + \theta') + i(\sin \theta + \sin \theta')} = \frac{2 \cos \frac{\theta+\theta'}{2} + 2i \sin \frac{\theta+\theta'}{2} \cos \frac{\theta-\theta'}{2}}{2 \cos^2 \frac{\theta+\theta'}{2} + 2i \sin \frac{\theta+\theta'}{2} \cos \frac{\theta-\theta'}{2}} = \frac{2 \cos \frac{\theta+\theta'}{2} \left(\cos \frac{\theta+\theta'}{2} + i \sin \frac{\theta+\theta'}{2} \right)}{2 \cos^2 \frac{\theta+\theta'}{2} + 2i \sin \frac{\theta+\theta'}{2} \cos \frac{\theta-\theta'}{2}} = \frac{\cos \frac{\theta+\theta'}{2}}{\cos \frac{\theta-\theta'}{2}} \in \mathbb{R}$.

1.349C Să se determine $z \in \mathbb{C}$, dacă $\bar{z} + |z| \neq 0$ și $w = \frac{z+\bar{z}}{|\bar{z}|}$ este real. $w = \frac{\rho(\cos \theta + i \sin \theta) + \rho}{\rho(\cos \theta - i \sin \theta) + \rho} = \frac{2 \cos^2 \frac{\theta}{2} + 2i \sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2}}{2 \cos^2 \frac{\theta}{2} - 2i \sin \frac{\theta}{2} \cos \frac{\theta}{2}} = \cos \theta + i \sin \theta = z \in \mathbb{R}$.

1.350C Suma $S = 1 + 2i + 3i^2 + \dots + ni^{n-1}$ este egală cu $\frac{1}{2}i[-(n-1)i^{n+1} - ni^n]$,

$$\begin{aligned} i \cdot S &= i + 2i^2 + 3i^3 + \dots + (n-1)i^{n-1} + ni^n, \quad S - iS = (1-i)S = 1 + i + \\ i^2 + \dots + i^{n-1} - ni^n &= S = \frac{1}{1-i} \left[\frac{1-i^n}{1-i} - ni^n \right] = \frac{1}{2}[i - (n+1)i^{n+1} - ni^n]. \end{aligned}$$

$$1.351C \quad S = 1 - (1-i) + (1-i)^2 - (1-i)^3 + (1-i)^4 - (1-i)^5 = \frac{1 - (1-i)^6}{1+i-i^2} = 2 - 3i.$$

$$2 - 3i \text{ sau } S = i - 2i + 2 + 2i - 4 + 4 - 4i = 2 - 3i.$$

$$1.352C \quad \text{Pentru } S = \frac{C_0}{2} + \frac{C_1}{2} + \frac{C_2}{2} + \dots + \frac{C_n}{2}, \text{ folosim formula } C_{n+1}^{k+1} = \frac{n+1}{k+1} C_n^k,$$

$$\frac{1}{k+1} C_n^k = \frac{1}{(n+1)} C_{n+1}^{k+1} \Rightarrow S = \frac{1}{(n+1)} [C_1^1 + C_2^2 + \dots + C_{n+1}^{n+1}] = \frac{1}{n+1} (2^{n+1} - 1).$$

$$1.353C \quad \text{Câte numere de cinci cifre în care nu se repetă nici una dintre cifre se pot forma cu cifrele 0, 2, 3, 5, 6. Cu 5 cifre se pot forma } 5! \text{ numere dar cele care au prima cifră 0 în număr de } 4! \text{ nu se consideră deci } 5! - 4! = 44 = 96.$$

$$1.354C \quad \text{Termenul dezvoltării } (1+x+\frac{1}{x})^5 \text{ care nu-l conține pe } x \text{ este egal cu } 5!, \quad [(1+x) + \frac{1}{x}]^5 = (1+x)^5 + 5(1+x)\frac{1}{x} + 10(1+x)^3\frac{1}{x^2} + 10(1+x)^2\frac{1}{x^3} +$$

$$5(1+x)\frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^5}, \text{ ultimii trei termeni nu conțin termeni liberi (fără } x \text{) iar primii trei ne dau: } 1 + 5 + 4 + 10 \cdot 3 = 51.$$

$$1.355C \quad \text{Se determină } S = C_0^0 + C_1^1 + C_2^2 + \dots \text{ Fie } (1+i)^n = 2^{\frac{n}{2}}(\cos \frac{n\pi}{4} +$$

$$+ i \sin \frac{n\pi}{4} = C_0^0 + iC_1^1 - C_2^2 - iC_3^3 + C_4^4 + iC_5^5 - C_6^6 - iC_7^7 + C_8^8 + \dots \text{ deci } C_0^0 - C_2^2 + C_4^4 - C_6^6 + C_8^8 + \dots = 2^{\frac{n}{2}} \cos \frac{n\pi}{4}. \text{ Dar } C_0^0 + C_2^2 + C_4^4 + C_6^6 + \dots = 2^{n-1}$$

$$\text{și adunând rezultă } C_0^0 + C_1^1 + C_2^2 + \dots = \frac{1}{2}(2^{n-1} + 2^{\frac{n}{2}} \cos \frac{n\pi}{4}).$$

$$1.356C \quad \text{O urnă are 10 bile albe și 4 bile negre, toate numerotate diferit. În$$

$$\text{câte moduri se pot extrage trei bile astfel încât cel mult una din bile să fie albă. Averă } 10 \cdot C_{40}^2 \text{ cazuri cu o bilă albă și } C_{40}^3 \text{ cazuri cu 3 bile negre, deci în total } 10 \cdot C_{40}^2 + C_{40}^3 = 17680 \text{ cu cel mult o bilă albă.}$$

$$1.357C \quad \text{C.m.m.d.c. al tuturor numerelor } 7^{4n+1} - 7 \quad (\forall n \in \mathbb{N}) \text{ este } 75 - 7:$$

$$7[(7^4)^n - 1] = 7 \cdot (7^4 - 1) \cdot ((7^4)^{n-1} + (7^4)^{n-2} + \dots + 7^4 + 1). \text{ Altfel, prin inducție: } P(n) \text{ înseamnă } 7^{4n+1} - 7 = (7^5 - 7)p \text{ iar } P(m+1), 7^{4m+5} - 7 =$$

$$7^4[(7^3 - 7)p + 7] - 7 = (7^5 - 7)(7^4p + 1).$$

$$1.358C \quad \text{Suma } S \text{ a coeficienților polinomului } (\sqrt{2}x - \sqrt{3})^{10} \text{ este } S = (\sqrt{2} - \sqrt{3})^{10}.$$

$$\text{Se dezvoltă polinomul și se face } x = 1. \quad \text{Se obține dezvoltarea } (C_0^0)^2 + (C_1^1)^2 + (C_2^2)^2 + \dots + (C_n^n)^2 \text{ și se obține dezvoltarea } (1+x)^{2n} = (1+x)^n(x+1)^n = (C_0^0 + C_1^1x + C_2^2x^2 + \dots + C_n^n)^2 \text{ și egalând coeficientul } C_n^n x^n \text{ din membrul stâng } C_{2n}^n \text{ cu coeficientul lui } x^n \text{ din membrul drept } (C_0^0)^2 + (C_1^1)^2 + (C_2^2)^2 + \dots + (C_{n-1}^{n-1})^2 + (C_n^n)^2 \text{ obținut operând pe verticală, } (C_n^k x^{n-k})(C_n^k x^k) = (C_n^k)^2 x^n.$$

$$1.360C \quad \text{În dezvoltarea } (\sqrt{3} + \sqrt[4]{5})^{200} \text{ numărul } n \text{ al termenilor raționali este } n = 51. \quad T_{k+1} = C_{200}^k 3^{\frac{200-k}{2}} \cdot 5^{\frac{k}{4}} \text{ deci } k = 4p, p = 0, 1, 2, \dots, 50 \text{ de unde } n = 51.$$

1.361C Multimea valorilor parametrului $a \in \mathbb{R} \setminus \{2\}$ pentru care ecuația $(a-2)x^4 - 2(a+1)x^3 - ax^2 + 2(a+1)x + (a-2) = 0$ are toate rădăcinile reale este $a \geq \frac{7}{8}$, $a \neq 2$. Procedăm ca în 1.361B sau 1.269A făcând schimbarea $\frac{x}{x-1} = t$, $x^2 + \frac{1}{x^2} = t^2 + 2$ (ecuația este reciprocă), sau separăm parametrul a , $\frac{a}{t} = \frac{x^4 + x^3 + x + 1}{x^4 - x^3 - 2x^2 + 2x + 1} = f(x)$, facem graficul funcției $y = f(x)$ și intersectăm cu $y = \frac{a}{t}$. Obținem $a \geq \frac{7}{8}$, $a \neq 2$.

1.362C O condiție necesară și suficientă ca rădăcinile polinomului $f = x^3 + ax^2 + bx + 2$, $(a, b \in \mathbb{R}, a \neq 0)$ să fie în progresie geometrică este $b = a\sqrt[3]{2}$. Rădăcinile vor fi $x_1 = \frac{a}{q}$, $x_2 = \alpha$, $x_3 = \alpha q$, Viette ne dă $x_1 x_2 x_3 = \alpha^3 = -2$

deci $\alpha = -\sqrt[3]{2}$ și înlocuim în ecuație $-2 + a(\sqrt[3]{2})^2 - b\sqrt[3]{2} + 2 = 0$ deci $b = \sqrt[3]{2}a$.

1.363C Polinomul $x^4 + x^2 + 1$ este reductibil peste R: $x^4 + x^2 + 1 = (x^4 + 2x^2 + 1) - x^2 = (x^2 + 1)^2 - x^2 = (x^2 - x + 1)(x^2 + x + 1)$ deci reductibil și peste Q.

1.364C Câte polinoame $P(x)$ de gradul 3 cu coeficienți întregi satisfac condiția $P(7) = 5$, $P(15) = 9$. Fie $P(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$, $a, b, c, d \in \mathbb{Z}$; $a \cdot 7^3 + b \cdot 7^2 + c \cdot 7 + d = 5$, $a \cdot 15^3 + b \cdot 15^2 + c \cdot 15 + d = 9$, $P(15) - P(7) = 8m = 4$, $2m = 1$, $m \in \mathbb{Z}$ imposibil deci nici un polinom.

1.365C Rezolvăți ecuația $f(x) = 6x^4 + x^3 + 52x^2 + 9x - 18 = 0$ știind că admite soluția $x_1 = 3i$. Deci admite și soluția $x_2 = \bar{x}_1 = -3i$ și atunci $f(x)$ se divide prin polinomul $g(x) = x^2 + 9$. Împărțim f la g sau descompunem în factori: $6x^2(x^2 + 9) + x(x^2 + 9) - 2(x^2 + 9) = 0$, $(x^2 + 9)(6x^2 + x - 2) = 0$, $x_1 = 3i$, $x_2 = -3i$, $x_3 = \frac{1}{2}$, $x_4 = -\frac{2}{3}$.

1.366C Dacă soluțiile ecuației $x^3 - (4+i)x^2 + mz - 7i + 4 = 0$, $m \in \mathbb{C}$ sunt $z_1 = i$, $z_2, z_3 \in \mathbb{C}$ cât este $a = m + z_2 + z_3^2$? Înlocuim i în ecuație și obținem $m = 7 + 8i$, descompunem în factori (sau împărțim prin $x - i$) și rezultă $(z-i)(z^2 - 4z + 7 + 4i) = 0$ cu rădăcinile $z_2 = 1 + 2i$, $z_3 = 3 - 2i$ sau $z_2 = 3 - 2i$, $z_3 = 1 + 2i$, deci a poate lua două valori, $a \in \{13 - 2i, 7 + 10i\}$.

1.367C Dacă x_1, x_2, \dots, x_{100} sunt soluțiuni complexe ale ecuației $x^{100} + x^{99} +$

$\dots + x^2 + x + 1 = 0$ și $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^{103}$, atunci $S = -1$. Ecuația se scrie

$\frac{x^{101}-1}{x-1} = 0$, $x \neq 1$ deci $x_k = \sqrt[101]{1} = \cos \frac{2k\pi}{101} + i \sin \frac{2k\pi}{101}$, $k = 1, 2, \dots, 100$

$(k = 0, z_0 = 1$ nu o luăm). Dar $x_k^{101} = 1$, $x_k^{103} = x_k^2$, deci $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^2 =$

$\dots + x^2 + x + 1 = 0$ și $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^{103}$, atunci $S = -1$. Ecuația se scrie

$\frac{x^{101}-1}{x-1} = 0$, $x \neq 1$ deci $x_k = \sqrt[101]{1} = \cos \frac{2k\pi}{101} + i \sin \frac{2k\pi}{101}$, $k = 1, 2, \dots, 100$

$(k = 0, z_0 = 1$ nu o luăm). Dar $x_k^{101} = 1$, $x_k^{103} = x_k^2$, deci $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^2 =$

$\dots + x^2 + x + 1 = 0$ și $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^{103}$, atunci $S = -1$. Ecuația se scrie

$\frac{x^{101}-1}{x-1} = 0$, $x \neq 1$ deci $x_k = \sqrt[101]{1} = \cos \frac{2k\pi}{101} + i \sin \frac{2k\pi}{101}$, $k = 1, 2, \dots, 100$

$(k = 0, z_0 = 1$ nu o luăm). Dar $x_k^{101} = 1$, $x_k^{103} = x_k^2$, deci $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^2 =$

$\dots + x^2 + x + 1 = 0$ și $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^{103}$, atunci $S = -1$. Ecuația se scrie

$\frac{x^{101}-1}{x-1} = 0$, $x \neq 1$ deci $x_k = \sqrt[101]{1} = \cos \frac{2k\pi}{101} + i \sin \frac{2k\pi}{101}$, $k = 1, 2, \dots, 100$

$(k = 0, z_0 = 1$ nu o luăm). Dar $x_k^{101} = 1$, $x_k^{103} = x_k^2$, deci $S = \sum_{k=1}^{100} x_k^2 =$

1.4 Matrice. Determinanți. Sisteme liniare

1.368A Multimea M , a tuturor valorilor lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & x & 3 \\ x & -1 & x \\ 1 & 2 & m \end{pmatrix}$ este inversabilă, oricare ar fi x , este $M = (-\infty, \frac{1}{2}) \cup (2, \infty)$: $\det A = (1-m)x^2 + 2x + 3 - m$, $\Delta = -2m^2 + 5m - 2$. A este inversabilă dacă $\det A \neq 0$ deci dacă $\Delta = 0$ nu are rădăcini reale, rezultă $\Delta < 0$ prin urmare $m \in (-\infty, \frac{1}{2}) \cup (2, \infty)$ unde $m_1 = \frac{1}{2}$ și $m_2 = 2$ sunt rădăcinile ecuației $\Delta = 0$, $2m^2 - 5m + 2 = 0$.

1.369A Dacă M este multimea acelor $m \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul

$$\begin{cases} 2x + y + mz = 1 \\ x - y + m^2z = m \\ 2x + (m+1)z = m^2 \end{cases}$$

este incompatibil, iar $S = \sum_{m \in M} m$, atunci $S = \frac{1}{2}$. Dacă determinantul Δ al sistemului este 0 iar determinantul caracteristic Δ^* diferit de 0 atunci sistemul este incompatibil (rangul matricei sistemului este diferit de rangul

matricei extinse): $\Delta = \begin{vmatrix} 2 & 1 & m \\ 1 & -1 & m^2 \\ 2 & 0 & m+1 \end{vmatrix}$, $\Delta^* = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & m \\ 1 & 0 & m^2 \end{vmatrix}$, $\Delta = 2m^2 - m - 3 = 0$ pentru $m_1 = -1$, $m_2 = \frac{3}{2}$, $\Delta^* = -3m^2 + 2m + 2$ nu se anulează pentru $m = -1$ și $m = \frac{3}{2}$ deci sistemul este incompatibil pentru $m = -1$, $m = \frac{3}{2}$ iar $S = \frac{1}{2}$.

1.370A Dacă $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} -3 & 2 \\ 5 & -3 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} -2 & 4 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}$ atunci matricea X soluție a ecuației matriceale $AXB = C$ are suma elementelor $S = -15$: $X = A^{-1} \cdot C \cdot B^{-1}$ unde $A^{-1} = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -3 & 2 \end{pmatrix}$, $B^{-1} = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 5 & 3 \end{pmatrix}$,

$$X = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -3 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 14 & 8 \\ 4 & 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 24 & 13 \\ -34 & -18 \end{pmatrix}.$$

1.371A Dacă $\varepsilon = \frac{-1+i\sqrt{3}}{2}$ și $A = \begin{pmatrix} 1 & \varepsilon \\ \varepsilon^2 & 1 \end{pmatrix}$, calculați $S = A + A^2 + \dots + A^{n-1}$. ε este rădăcina cubică a unității, $x^3 - 1 = 0$, $\varepsilon^3 = 1$, $\varepsilon^2 + \varepsilon + 1 = 0$ iar

14. MATRICE. DETERMINANȚI. SISTEME LINIARE

$A^2 = 2A$, $A^3 = 2^2A$, $A^4 = 2^3A$, ..., $A^{n-1} = 2^{n-2}A$ deci $S = (1 + 2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^{n-2})A = \frac{2^{n-1}-1}{2-1}A = (2^{n-1} - 1)A$.

1.372A Matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{pmatrix}$ satisfac egalitatea $A^3 = mA^2 + nA$ pentru $m = 5$, $n = -4$: $A^2 = \begin{pmatrix} 8 & 0 & 8 \\ 0 & 1 & 0 \\ 8 & 0 & 8 \end{pmatrix}$, $A^3 = \begin{pmatrix} 32 & 0 & 32 \\ 0 & 1 & 0 \\ 32 & 0 & 32 \end{pmatrix}$ deci $8m + 2n = 32$, $m + n = 1$, $m = 5$, $n = -4$.

1.373A Matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & a & 2 \\ 1 & 1 & 1 & b \end{pmatrix}$ are rangul doi pentru $a = 0$ și $b = -1$; calculăm determinanții de ordinul trei, îi anulăm și găsim condiția $a = 0$, $b = -1$ sau aplicăm procedeul Gauss.

1.374A Matricea $A = \begin{pmatrix} 2 & x & 1 \\ x & -1 & 1 \\ 1 & m & 1 \end{pmatrix}$ este inversabilă pentru orice $x \in \mathbb{R}$ dacă determinantul $D = \det A = -x^2 + (m+1)x - (2m+1)$ are rădăcini imaginare, deci $\Delta = m^2 - 6m - 3 < 0 \Rightarrow m \in (3 - 2\sqrt{3}, 3 + 2\sqrt{3})$.

1.375A Dacă $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$, determinați a și b astfel încât $AB = BA$: $AB = \begin{pmatrix} a & b+4 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & 2a+b \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = BA \Rightarrow a = 2$, $b \in \mathbb{R}$.

1.376A Ecuația matriceală $\begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} X = X \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ are soluția $X = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} : \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3x+z & 3y+t \\ x+3z & y+3t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x+y & x+y \\ z+t & z+t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$. $\Delta \neq 0 \Rightarrow x = y = z = t = 0$.

1.377A Matricele de forma $A = \begin{pmatrix} x & y \\ -y & x \end{pmatrix}$ pentru care $A^2 - 3A = -2I$ sunt $A = I$, $A = 2I$: $\begin{pmatrix} x^2 - y^2 & 2xy \\ -2xy & x^2 - y^2 \end{pmatrix} - 3 \begin{pmatrix} x & y \\ -y & x \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -2 \end{pmatrix} \Rightarrow x^2 - y^2 - 3x = -2$, $2xy - 3y = 0$, $y(2x - 3) = 0 \Rightarrow y = 0$ și $x_1 = 1$, $x_2 = 2$

sau $x = \frac{3}{2}$ și $y^2 = -\frac{1}{4}$ deci $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $A = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$

1.378A Soluțiile ecuației $\begin{vmatrix} x & 1 & 1 \\ 1 & x & 1 \\ m^2 & -m & x \end{vmatrix} = 0$ sunt $x \in \{-1, -m, m-1\}$.

$$x^3 + x(-m^2 + m - 1) + m^2 - m = 0 \Rightarrow (x-1)(x^2 + x - m^2 + m) = 0, x_1 = 1,$$

$$x_{2,3} = \frac{-1 \pm \sqrt{2m-1}}{2} = \begin{cases} -m \\ m-1 \end{cases}$$

1.379A Valoarea determinantului $\Delta = \begin{vmatrix} \frac{1}{x_1} & \frac{1}{x_2} & \frac{1}{x_3} \\ x_3 & x_1 & x_2 \\ \frac{1}{x_2} & \frac{1}{x_3} & \frac{1}{x_1} \end{vmatrix}$ unde x_1, x_2, x_3 sunt

soluțiile ecuației $x^3 - 3x^2 + x + 1 = 0$ este $\Delta = 6$. Ecuația se scrie $(x-1)(x^2 - 2x - 1) = 0$ cu rădăcinile $x_1 = 1$, $x_{2,3} = -1 \pm \sqrt{2}$. Altfel:

$$\Delta = \frac{x_1x_2+x_1x_3+x_2x_3-(x_1^2+x_2^2+x_3^2)}{x_1x_2x_3} = \frac{1-(3^2-2)}{-1} = 6.$$

1.380A Dacă $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 1 & -2 & -3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}$ și $f(x) = 2x^3 + 3x$, atunci $\det f(A)$ cu $f(A) = 2A^3 + 3A$ este 140. Rezultă că $A^2, A^3, f(A)$ sunt succesiv

$$2 \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ -2 & -1 & -1 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad 2^3 \begin{pmatrix} 2 & 1 & 2 \\ -2 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 3 \end{pmatrix}, \quad \begin{pmatrix} 19 & 8 & 19 \\ -13 & -6 & -17 \\ 27 & 14 & 33 \end{pmatrix},$$

deci $\det f(A) = 140$.

1.381A Fie $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 7 & 5 & 11 \\ 5 & 1 & 7 \\ 10 & 8 & 15 \end{pmatrix}$, $X = \begin{pmatrix} x & y & z \\ z & x & y \\ y & z & x \end{pmatrix}$ și

$AXA = B$. Atunci $(x, y, z) = (1, 2, 3)$: cu Gauss în două etape se calculează

$$\text{inversa } A^{-1} \text{ a matricei } A \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 2 \end{pmatrix} \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix},$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}, A^{-1} = \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

deci

$$X = A^{-1}BA^{-1} = \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 7 & 5 & 11 \\ 5 & 1 & 7 \\ 10 & 8 & 15 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} 4 & 2 & 7 \\ 5 & 1 & 7 \\ 3 & 3 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}$$

1.382A Valorile parametrilor reali a, b, c astfel încât sistemul $2x - 3y + 4z - 5t = 1$, $x + 9y + az + t = -3$, $5x - 6y + 10z - bt = c$ să fie compatibili. Fie determinații

$$\Delta_a = \begin{vmatrix} 2 & -3 & 4 \\ 1 & 9 & a \\ 5 & -6 & 10 \end{vmatrix}, \quad \Delta_b = \begin{vmatrix} 2 & -3 & -5 \\ 1 & 9 & 1 \\ 5 & -6 & b \end{vmatrix}, \quad \Delta_c = \begin{vmatrix} 2 & -3 & 1 \\ 1 & 9 & -3 \\ 5 & -6 & c \end{vmatrix}.$$

$\Delta_a = -3a + 6$, $\Delta_b = -21b + 252$, $\Delta_c = 21c - 42$. Dacă $\Delta_a \neq 0$ deci $a \neq 2$ și $b, c \in \mathbb{R}$ sau $\Delta_b \neq 0$ deci $b \neq 12$, $a, c \in \mathbb{R}$ sistemul este compatibil determinat (soluție unică): dacă $a = 2$, $b = 12$ ($\Delta_a = \Delta_b = 0$) și $\Delta_c \neq 0$ deci $c \neq 2$ sistemul este incompatibil iar dacă $a = 2$, $b = 12$, $c = 2$ sistemul este compatibil simplu nedeterminat (rangul matricei extinse este egal cu rangul matricei).

1.383A Numărul de soluții reale ale sistemului $2x^2 + y^2 + z^2 = 4$, $x^2 + 2y^2 + z^2 = 4$, $x^2 + y^2 + 2z^2 = 6$ este 8: adunăm toate ecuațiile $x^2 + y^2 + z^2 = \frac{7}{2}$ și $x^2 = y^2 = \frac{1}{2}$, $z^2 = \frac{5}{2}$, $x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$, $y = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$, $z = \pm \frac{\sqrt{5}}{2}$, deci opt soluții.

1.384A Numărul n de soluții reale ale sistemului $2xy + yz + zx = 1$, $xy + 2yz + zx = 2$, $xy + yz + 2xz = 3$ este $n = 0$. Adunăm toate ecuațiile $xy + yz + zx = \frac{3}{2} \Rightarrow xy = -\frac{1}{2}$, $yz = \frac{1}{2}$, $zx = \frac{3}{2} \Rightarrow (xyz)^2 = -\frac{3}{8}$, deci $n = 0$.

1.385A Sistemul $ax + by + cz = a$, $cx + ay + bz = b$, $bx + cy + az = c$, $a, b, c \in \mathbb{R}$ distințe are soluție unică dacă și numai dacă $a + b + c \neq 0$: determinantul sistemului

$$\Delta = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} = (a+b+c) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} = (a+b+c) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ c & a-c & b-c \\ b & c-b & a-b \end{vmatrix} =$$

$$= (a+b+c) \cdot \frac{1}{2} [(a-b)^2 + (a-c)^2 + (b-c)^2] \neq 0 \Leftrightarrow a+b+c \neq 0,$$

se aplică Cramer.

1.386A Valoarea determinantului $\begin{vmatrix} 14587 & 14597 \\ 29243 & 29253 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 14587 & 10 \\ 29243 & 10 \end{vmatrix} = 10(14587 - 29243) = -146560.$

1.387A Determinați $x, y \in \mathbb{R}$ astfel ca $\Delta = \begin{vmatrix} x+y & xy & 0 \\ 1 & x+y & xy \\ 0 & 1 & x+y \end{vmatrix} = 0$:

$$\Delta = (x+y)^3 - 2xy(x+y) = (x+y)(x^2 + y^2) \text{ deci condiția este } x+y=0.$$

1.388A Valoarea determinantului $\Delta = \begin{vmatrix} 1+x_1 & 1 & 1 \\ 1 & 1+x_2 & 1 \\ 1 & 1 & 1+x_3 \end{vmatrix}$ unde x_1, x_2, x_3 sunt soluțiile ecuației $x^3 - 6x + 5 = 0$ este $\Delta = -11$: $x_1 + x_2 + x_3 = 0$,

$$x_2 x_3 = 5, x_1 x_2 x_3 = -6, x_1 x_2 = -5, \Delta = (x_1 x_2 + x_1 x_3 + x_2 x_3) + x_1 x_2 x_3 = -11.$$

1.389A Ecuația $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & x & x \\ x & 2 & x \\ x & x & 1 \end{vmatrix} = 0$ are soluțiile $x \in \left\{ 1, \frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{5}}{2} \right\}$: $\Delta = x^3 - 2x^2 + 1 = 0$, $(x-1)(x^2-x-1) = 0 \Rightarrow x_1 = 1, x_{2,3} = \frac{1 \pm \sqrt{5}}{2}$.

1.390A Dacă matricea pătrată A are proprietatea $A^3 = 0$ atunci $(I-A)^{-1} = I + A + A^2$: se verifică ușor că $B = I + A + A^2 + \dots + A^n + \dots$ este inversa matricei $I - A$; $(I - A)(I + A + A^2 + A^3 + \dots + A^n + \dots) = (I + A + A^2 + \dots + A^n + \dots)(A + A^2 + A^3 + \dots + A^n + A^{n+1} + \dots) = I$ deci $(I - A)^{-1} = I + A + A^2$.

1.391A Inversa matricei $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 & 3 \\ 1 & -1 & 0 \\ -1 & 2 & 1 \end{pmatrix}$ este $A^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -4 & -3 \\ 1 & -5 & -3 \\ -1 & 6 & 4 \end{pmatrix}$.

$\det A = -1$, matricea complementelor algebrici înmulțită cu $\frac{1}{\det A}$ (deci cu semn schimbat) este

$$A' = - \begin{pmatrix} \begin{vmatrix} -1 & 0 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 2 & 2 \\ -1 & 2 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 2 & 2 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -4 & -5 & 6 \\ -3 & -3 & 4 \end{pmatrix}$$

iar transpusa $(A')^t = A^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & -4 & -3 \\ 1 & -5 & -3 \\ -1 & 6 & 4 \end{pmatrix}$.

14. MATRICE. DETERMINANTI. SISTEME LINIARE

1.392A Oricare ar fi matricele pătrate A, B avem $(A+B)^3 = (A+B)$, $(A^2 + AB + BA + B^2) = A^3 + A^2B + ABA + AB^2 + BA^2 + BAB + B^2A + B^3$.

1.393A Dacă $f, g, h, k : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ sunt derivabile și $\Delta(x) = \begin{vmatrix} f(x) & g(x) \\ h(x) & k(x) \end{vmatrix}$ atunci derivata $\Delta'(x)$ a lui $\Delta(x)$ este $\Delta'(x) = \begin{vmatrix} f'(x) & g'(x) \\ h(x) & k(x) \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} f(x) & g(x) \\ h'(x) & k'(x) \end{vmatrix}$; $\Delta'(x) = (f(x)k(x) - g(x) \cdot h(x))' = [f'(x)k(x) - g'(x)h(x)] + [f(x)k'(x) - g(x)h'(x)]$.

1.394A Matricele de tipul $A_x = \begin{pmatrix} x & -x \\ -x & x \end{pmatrix}$ verifică evident relația

$$A_x + A_y = A_{x+y} \quad (A_x + A_y) = \begin{pmatrix} x & -x \\ -x & x \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} y & -y \\ -y & y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x+y & -(x+y) \\ -(x+y) & x+y \end{pmatrix} = A_{x+y} \text{ dar nu verifică relația } A_x^2 = xA_x, x \neq 0$$

$$(A_x^2 = x^2 \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}^2 = 2xA_x).$$

1.395A Fie $M \in M_n(\mathbb{R})$ cu elementele $a_{ij} = \max\{i, j\}$, $i, j = \overline{1, n}$ și $\Delta = \det M$. Atunci $\Delta = (-1)^{n+1}n$. Pentru simplitate luăm $n = 5$

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 3 & 3 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 4 & 4 & 4 & 5 \\ 5 & 5 & 5 & 5 & 5 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 0 & 0 \\ 4 & 3 & 2 & 1 & 0 \end{vmatrix} = (-1)^{5+1} \cdot 5.$$

1.396A Dacă $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & x \\ y & 1 \end{pmatrix}$, valorile lui x și y astfel încât

$$AB = BA \text{ sunt } x = 0, y = 0: \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & x \\ y & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+y & 1+x \\ 2(1+y) & 2(1+x) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+2x & 1+2x \\ y+2 & y+2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & x \\ y & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}, 1+y = 1+2x, 1+x = 1+2x, 2(1+y) = y+2, 2(1+x) = y+2 \Rightarrow y = 2x, x = 0, y = 0.$$

1.397A Determinantul

$$\Delta_{x,y} = \begin{vmatrix} x & y & x+y \\ y & x+y & x \\ x+y & x & y \end{vmatrix} = 2(x+y) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ y & x+y & x \\ x+y & x & y \end{vmatrix} =$$

$$= 2(x+y) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ y & x & x-y \\ x+y & -y & -x \end{vmatrix} = -2(x+y)(x^2 - xy + y^2) = -2(x^3 + y^3).$$

$$1.398A \text{ Numărul soluțiilor (reale !) ale ecuației } \begin{vmatrix} x^3 & 1 & x \\ 1 & -1 & 1 \\ x & 1 & m \end{vmatrix} = 0 \text{ care}$$

sunt independente de m este $n = 1$. Ecuația $-m(x^3+1) + (-x^3+x^2+2x) \equiv 0$ în m deci $x^3 + 1 = 0$, $x^3 - x^2 - 2x = 0 \Rightarrow x = -1$, rezultă $n = 1$.

$$1.399A \text{ Fie sistemul (S) } \sum_{j=1}^4 a_{ij}x_j = a^{i-1}, i = \overline{1,4}, a \in \mathbb{R}^*, a_{ij} = \begin{cases} a, & i=j \\ 1, & i \neq j \end{cases}$$

$i, j = \overline{1,4}$ și $A = \{a \in \mathbb{R}^* | (S) \text{ este compatibil nedeterminat}\}$ atunci $A = \{1\}$. Sistemul, determinantul sistemului Δ și determinantul caracteristic Δ_c pentru valoarea $a = 3$ se scriu succesiv:

$$\begin{cases} ax_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 1 \\ x_1 + ax_2 + x_3 + x_4 = a \\ x_1 + x_2 + ax_3 + x_4 = a^2 \\ x_1 + x_2 + x_3 + ax_4 = a^3 \end{cases} \quad \begin{vmatrix} a & 1 & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 & 1 \\ 1 & 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & 1 & a \end{vmatrix}, \quad \begin{vmatrix} -3 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & -3 & 1 & -3 \\ 1 & 1 & -3 & 9 \\ 1 & 1 & 1 & 27 \end{vmatrix},$$

$$\Delta = (a+3)(a-1)^3, \quad \Delta_c = -320 \neq 0.$$

Deoarece pentru $a = -3$ determinantul caracteristic $\Delta_c \neq 0$ sistemul este incompatibil, iar pentru $a = 1$ toți minorii caracteristici sunt $\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = 0$ sistemul este compatibil nedeterminat (triplu nedeterminat, soluția depinde de trei parametri).

$$1.400A \text{ Soluția inecuației } \begin{vmatrix} -1 & x & x \\ x & -1 & x \\ x & x & -1 \end{vmatrix} \geq 0 \text{ este } \{-1\} \cup [\frac{1}{2}, \infty). \text{ Inecuația}$$

se scrie $(x+1)^2(2x-1) \geq 0 \Rightarrow x = -1, x \geq \frac{1}{2}$.

$$1.401A \text{ Suma } S \text{ a soluțiilor (reale) distințe ale ecuației } \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x & x^2 & x^3 \\ x^2 & x^4 & x^6 \end{vmatrix} = 0$$

este $S = 0$. Determinantul este Vandermonde $\Delta = (x^2-x)(x^3-x)(x^3-x^2) = x^4(x-1)^3(x+1) = 0 \Rightarrow x_1 = 0, x_2 = 1, x_3 = -1, S = 0$.

$$1.402A \text{ Dacă } X = \begin{pmatrix} x & 0 \\ y & x \end{pmatrix}, x, y \in \mathbb{R} \text{ și } M = 2xX - X^2, \text{ atunci } M = x^2I_2;$$

$$X^2 = \begin{pmatrix} x^2 & 0 \\ 2xy & x^2 \end{pmatrix}, M = \begin{pmatrix} x^2 & 0 \\ 0 & x^2 \end{pmatrix} = x^2I_2.$$

$$1.403A \text{ Dacă } z \in \mathbb{C}, z \neq 1, z^3 = 1 \text{ și } D = \begin{vmatrix} z & -z & 0 \\ 0 & z^2 & -1 \\ 1 & z & z+1 \end{vmatrix}, \text{ atunci } D = z,$$

$$D = z^2(z^2 + z + 1) + z = z \text{ deoarece } z^2 + z + 1 = 0.$$

1.404A Valoarea determinantului

$$\Delta = \begin{vmatrix} x & a & a & a & a \\ a & x & a & a & a \\ a & a & x & a & a \\ a & a & a & x & a \\ a & a & a & a & x \end{vmatrix} = (x+4a) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ a & x & a & a & a \\ a & a & x & a & a \\ a & a & a & x & a \\ a & a & a & a & x \end{vmatrix} =$$

$$= (x+4a) \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ a & x-a & 0 & 0 & 0 \\ a & 0 & x-a & 0 & 0 \\ a & 0 & 0 & x-a & 0 \\ a & 0 & 0 & 0 & x-a \end{vmatrix} = (x+4a)(x-a)^4.$$

$$1.405A \text{ Dacă } w \text{ este o soluție a ecuației } x^2 + x + 1 = 0 \text{ atunci suma} \\ S = \sum_{k=1}^{3p} \begin{pmatrix} w^k & w^{2k} & w^{3k} \\ w^{3k} & w^k & w^{2k} \end{pmatrix} \text{ are valoarea } S = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 3p \\ 3p & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

$$S = \left(\begin{array}{ccc} \sum_{k=1}^{3p} w^k & \sum_{k=1}^{3p} w^{2k} & \sum_{k=1}^{3p} w^{3k} \\ \sum_{k=1}^{3p} w^{3k} & \sum_{k=1}^{3p} w^k & \sum_{k=1}^{3p} w^{2k} \end{array} \right), \quad \sum_{k=1}^{3p} w^{3p} = 3p$$

$$\sum_{k=1}^{3p} w^k = (w + w^2 + w^3) + (w^4 + w^5 + w^6) + \dots + (w^{3p-2} + w^{3p-1} + w^{3p}) = 0$$

$$\sum_{k=1}^{3p} w^{2k} = (w^2 + w^4 + w^6) + (w^8 + w^{10} + w^{12}) + \dots + (w^{2(3p-2)} + w^{2(3p-1)} + w^{2(3p)}) = 0$$

$$\text{deci } \begin{pmatrix} 0 & 0 & 3p \\ 3p & 0 & 0 \end{pmatrix}. \text{ Altfel: } \sum_{k=1}^{3p} w^k = w \frac{1-w^{3p}}{1-w}, \quad \sum_{k=1}^{3p} w^{2k} = w^2 \frac{1-w^{2(3p)}}{1-w^2}$$

$$1.406A \text{ Pentru câte valori ale lui } m \in \mathbb{R} \text{ sistemul } \begin{cases} x - my + z = 2 \\ x + y - mz = 2 \\ 2x - y + 3z = 4 \end{cases} \text{ este} \\ \text{compatibil simplu nedeterminat? Determinantul sistemului } \Delta = 2m(m+1)$$

și cei doi determinanți caracteristici obținuți pentru valorile $m = 0$ și $m = -1$ sunt

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & -m & 1 \\ 1 & 1 & -m \\ 2 & -1 & 3 \end{vmatrix}, \quad \Delta_1 = \begin{vmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 0 & 2 \\ -1 & 3 & 4 \end{vmatrix} = 0, \quad \Delta_2 = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & -1 & 4 \end{vmatrix} = 0$$

$\Delta = 2m(m+1)$, deci pentru $m \neq 0$ și $m \neq -1$ sistemul este compatibil determinat iar pentru $m = 0$ sau $m = -1$ deci pentru două valori sistemul este compatibil simplu nedeterminat.

1.407A Valorile lui $a \in \mathbb{R}$ astfel încât sistemul

$$\begin{cases} x + 3y + 2z = 4 \\ x + y + z = a \\ x + 2y + z = 2 \\ x - y + 2z = -1 \end{cases}$$

să aibă soluție unică. Se calculează determinantul matricei extinse $\Delta = 4a - 3$, deci

$$a = \frac{3}{4}.$$

1.408A Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ astfel încât sistemul

$$\begin{cases} mx + y + z = 0 \\ x + my + 2z = 0 \\ x - y - z = 0 \end{cases}$$

să aibă numai soluția banală (nulă). Determinantul Δ trebuie să fie $\neq 0$:

$$\Delta = \begin{vmatrix} m & 1 & 1 \\ 1 & m & 2 \\ 1 & -1 & -1 \end{vmatrix} = -m^2 + m + 2 \text{ deci } m \in \mathbb{R} \setminus \{-1, 2\}.$$

1.409A Valorile lui $m \in \mathbb{R}$ astfel încât sistemul $x + my + z = 0$, $mx + y + z = 0$, $x + y + mz = 0$ să aibă și soluții nebaneale (nenule) sunt date de anularea $0, x + y + mz = 0$ și determinantul caracteristic este $\Delta = (m+2)(m-1)^2$ deci $m = -2$, $m = 1$.

1.410A Sistemul

$$\begin{cases} ax + y = a \\ bx - y = b \end{cases}$$

este compatibil nedeterminat $\Leftrightarrow a^2 + b^2 = 0$ sau $a = 0$, $b = 0$ ($a, b \in \mathbb{C}$): determinantul sistemului $\Delta = \begin{vmatrix} a & 1 \\ b & -1 \end{vmatrix} = -(a+b) = 0$ și determinantul caracteristic $\Delta' = \begin{vmatrix} 1 & a \\ -1 & -b \end{vmatrix} = a - b = 0$ deci $a = b = 0$.

1.411A Fie $A = \{m, m \in \mathbb{R}\}$ pentru care sistemul

$$\begin{cases} mx + 2y = 2m - 2 \\ 2x + my = m \end{cases}$$

are soluție unică și $S_m = x_m + y_m$, $m \in A$, unde (x_m, y_m) este soluția sistemului. Avem $A = \mathbb{R} \setminus \{-2, 2\}$: $S_m = \frac{3m-2}{m+2}$, $\Delta = \begin{vmatrix} m & 2 \\ 2 & m \end{vmatrix} = m^2 - 4$,

$$\Delta_x = \begin{vmatrix} 2m-2 & 2 \\ m & m \end{vmatrix} = 2m(m-2), \quad \Delta_y = \begin{vmatrix} m & 2m-2 \\ 2 & m \end{vmatrix} = (m-2)^2, \quad \Delta \neq 0$$

dacă $m \neq \pm 2$, $x_m = \frac{2m}{m+2}$, $y_m = \frac{m-2}{m+2}$, $S_m = \frac{3m-2}{m+2}$.

1.412A Sistemul $2x + y - z = -1$, $x + 5y + 4z = 4$, $x + 2y + z = m$, $m \in \mathbb{R}$ este compatibil nedeterminat dacă rangul matricei extinse este 2 (rangul matricei sistemului este 2, determinantul ei fiind 0) deci

$$\begin{vmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 1 & 5 & 4 \\ 1 & 2 & m \end{vmatrix} = 9m - 9 = 0,$$

$m = 1$.

1.413A Deoarece inversa matricei

$$\begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix}$$

este

$$\begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix}^{-1} = \begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ -\sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix}$$

soluția ecuației

$$\begin{pmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix}$$

este

$$\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha \\ -\sin \alpha & \cos \alpha \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a \\ b \end{pmatrix}.$$

1.414A Sistemul $mx + 2y - z = 2$, $x + (m+2)y - 2z = m+2$, $x + y + (m-1)z = m+2$ este compatibil dacă $m \neq 1$

$$\Delta = (m+1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 1 & m+2 & -2 \\ 1 & 1 & m-1 \end{vmatrix} = (m+1) \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & m & -1 \\ 0 & -1 & m \end{vmatrix} = (m+1)^2(m-1).$$

Pentru $m \neq -1$, $m \neq 1$ este compatibil determinat, pentru $m = -1$ este compatibil nedeterminat (determinantul caracteristic este 0), și pentru $m = 1$ este incompatibil.

1.415B Fie sistemul

$$\begin{cases} x - 2y + z - t = 0 \\ 2x - y + 3z - 3t = 0 \\ x + y + z + t = 0 \\ 2x + (a-1)y + 2z + a^5t = 0 \end{cases}$$

și $A = \{a \in \mathbb{R} \mid$ sistemul admite și soluții nebaneale}, iar $S = \sum_{a \in A} a$. Atunci $S = 0$. Determinantul sistemului $\Delta(a) = -a(3a^4 - 2) = 0$, $a_1 = 0$, $a_{2,3} = \pm \sqrt{\frac{2}{3}}$, $S = 0$.

1.416B Numărul k al tripletelor $(a, b, c) \in \mathbb{C}^3$ pentru care rangul matricei

$$\begin{pmatrix} a^3 & 1 & c^2 \\ 1 & a & 2 \\ -1 & 1 & b^3 \end{pmatrix}$$

este egal cu 1 este $k = 6$: toți minorii de ordinul doi trebuie să fie 0. Rezultă $a = -1$, $c = \pm \sqrt{2}i$, $b^3 + 2 = 0$ deci 3 valori ia $b \Rightarrow k = 1 \cdot 2 \cdot 3 = 6$.

1.417B Suma $S = \alpha + \beta$ pentru care sistemul $\begin{cases} x - \alpha y + 2z = 1 \\ 2x + 2y + z = 0 \\ x + y - z = \beta \end{cases}$ este compatibil nedeterminat este $S = -3$. Determinantul sistemului este $\Delta(\alpha) = -3(\alpha + 1)$ iar determinantul caracteristic $\Delta(\beta) = -3(\beta + 2)$ deci $\alpha = -1$ și $\beta = -2$, iar $S = -3$.

$$1.418B \text{ Valoarea determinantului } \Delta = \begin{vmatrix} \frac{a}{b} & \frac{b}{c} & \frac{c}{a} \\ a & b & c \\ ab & bc & ca \end{vmatrix} = abc \begin{vmatrix} \frac{1}{b} & \frac{1}{c} & \frac{1}{a} \\ 1 & \frac{1}{c} & \frac{1}{a} \\ b & c & a \end{vmatrix} =$$

$$abc \begin{vmatrix} \frac{1}{b} & \frac{1}{c} & \frac{1}{a} & \frac{1}{b} & \frac{1}{a} \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ b & c-b & a-b & c-b & a-b \end{vmatrix} = -abc \begin{vmatrix} \frac{b-a}{bc} & \frac{b-a}{ca} \\ c-b & a-b \end{vmatrix} = (b-a)(a-b)(c-a).$$

1.419B Valorile parametrilor reali α și β pt. care sistemul $\begin{cases} 2x-y-4z=6 \\ \alpha x-y+z=2 \\ 2x+\beta y-4z=2\beta \end{cases}$ este compatibil nedeterminat. Determinantul sistemului și determinantul caracteristic sunt $\Delta = \begin{vmatrix} 2 & -1 & -4 \\ \alpha & -1 & 1 \\ 2 & \beta & -4 \end{vmatrix}$, $\Delta_1 = \begin{vmatrix} 2 & -4 & 6 \\ \alpha & 1 & 2 \\ 2 & -4 & 2\beta \end{vmatrix}$, $\Delta = -2(\beta + 2\alpha + 2\alpha\beta + 1) = 0$, $\Delta_1 = 4(\beta - 2\alpha\beta + 6\alpha - 3) = 0$, $\alpha = -\frac{1}{2}$, $\beta = \frac{3}{2}$.

$$1.420B \text{ Să se determine matricea } M = A^2 + 2AB + B^2 \text{ dacă } A = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 0 & 4 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}; A^2 = \begin{pmatrix} 4 & -6 \\ 0 & 16 \end{pmatrix}, 2AB = \begin{pmatrix} 14 & 8 \\ -8 & 0 \end{pmatrix}, B^2 = \begin{pmatrix} 7 & 6 \\ -3 & -2 \end{pmatrix} \Rightarrow M = \begin{pmatrix} 25 & 8 \\ -11 & 14 \end{pmatrix}.$$

1.421B Dacă $A = \begin{pmatrix} 5 & 3 \\ -4 & -2 \end{pmatrix}$, atunci $A^n = (2^n - 1)A + (2 - 2^n)I_2$. Se verifică direct pe grilă luând $n = 1, 2, 3$ sau prin inducție: $A^2 = 3A - 2I_2 = 2A + A - 2I_2$, $A^{n+1} = A^nA = [(2^n - 1)A + (2 - 2^n)I_2]A = (2^n - 1)A^2 + (2 - 2^n)A = (2^n - 1)(2A + A - 2I_2) + 2A - 2^nA = 2^{n+1}A - 2A + 2^nA - A - 2^{n+1}I_2 + 2I_2 + 2A - 2^nA = (2^{n+1} - 1)A + (2 - 2^{n+1})I_2$ deci $P_n \rightarrow P_{n+1}$.

1.422B Pentru matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ să se calculeze A^n , $n \geq 1$. Dacă

notăm $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ atunci $A = I_3 + B$ și deoarece $I_3B = BI_3$ se aplică binomul lui Newton pentru calculul $A^n = (I_3 + B)^n$ și se ține cont că $B^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$, $B^3 = 0$, $B^n = 0$, $n \geq 3$; rezultă $A^n = I_3 + nB + \frac{n(n-1)}{2}B^2 = \begin{pmatrix} 1 & n & \frac{n(n-1)}{2} \\ 0 & 1 & n \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$.

1.423B Urma (suma elementelor de pe diagonala principală) matricei X care satisfacă ecuația $A^nX = B^n$ unde $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$. Avem $A^n = \left(I_2 + \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}\right)^n = I_2 + n \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B^n = \left(I_2 + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}\right)^n = I_2 + n \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -n & 1 \end{pmatrix}$ (am folosit proprietățile $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}^k = 0$, $k \geq 2$, $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}^k = 0$, $k \geq 2$) deci $X = \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -n & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -n \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -n & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1+n^2 & -n \\ -n & 1 \end{pmatrix}$ deci urma lui X este $n^2 + 2$.

1.424B Matricea $\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & b & c \\ a^2 & b^2 & c^2 \end{pmatrix}$ este nesingulară (există A^{-1} , deci $\det A \neq 0$) $\Leftrightarrow (b-a)(c-a)(c-b) \neq 0$; $\det A = (b-a)(c-a)(c-b)$, determinantul este Vandermonde.

1.425B Fie matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} m & 3 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}$. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ pentru care există $a, b, c \in \mathbb{R}$, nu toate nule, astfel încât $aA + bB + cC = 0$. Rezultă sistemul $\begin{cases} a + mc = 0 \\ 2a + b + 3c = 0 \\ 2a - b + 2c = 0 \end{cases}$ cu determinantul

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 0 & m \\ 2 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & 2 \end{vmatrix} = 5 - 4m = 0 \text{ deci } m = \frac{5}{4}.$$

1.426B Matricele A, A^2, A^3, A^4 în această ordine sunt $\begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$.

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}, A^4 = I_4$$
 deci $A^{20} = (A^4)^5 = I_4$.

1.427B Inversa matricei $A = \begin{pmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{pmatrix}$ unde $x_1 \geq x_2 \geq x_3$ sunt

$$\text{soluțiile ecuației } x^3 - x^2 - x + 1 = 0 \text{ este } A^{-1} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}. \text{ Ecuată se}$$

scrie $(x-1)^2(x+1)$ deci $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ cu $\det A = -4$, matricea complementelor algebrici (egală cu transpusa ei) și inversa sunt

$$A^* = \begin{pmatrix} \begin{vmatrix} -1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -1 \end{vmatrix} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & -2 & 0 \\ -2 & 0 & -2 \\ 0 & -2 & -2 \end{pmatrix},$$

$$A^{-1} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

1.428B Determinantul D al matricei $A \in M_3(\mathbb{R})$ cu elementele $a_{ij} = \begin{cases} \frac{1}{i+1}, & 1 \leq j \leq i \leq 3 \\ 0, & 1 \leq i < j \leq 3 \end{cases}$ este $D = \frac{1}{24}$; $A = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 & 0 \\ \frac{1}{3} & \frac{1}{2} & 0 \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{3} & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$, $D = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{24}$.

1.429B Valorile lui a pentru care sistemul $\begin{cases} (1+a)x + y + z = 1 \\ x + (1+a)y + z = a \\ x + y + (1+a)z = a^2 \end{cases}$ este incompatibil sunt $a = -3, a = 0$. Determinantul sistemului și determinantul

caracteristic pentru $a = -3$ sunt

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1+a & 1 & 1 \\ 1 & 1+a & 1 \\ 1 & 1 & 1+a \end{vmatrix} = (a+3)a^2, \quad \Delta' = \begin{vmatrix} -2 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & -3 \\ 1 & 1 & 9 \end{vmatrix} = 21 \neq 0$$

deci pentru $a \neq -3$ și $a \neq 0$ sistemul este compatibil determinat, pentru $a = -3$ sistemul este incompatibil iar pentru $a = 0$ sistemul este tot incompatibil deoarece determinanții caracteristici $\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix}$ sunt diferenți de 0.

1.430B Sistemul cu coeficienți în \mathbb{Z}_7 : $\begin{cases} mx + y + z = \hat{1} \\ \hat{2}x + 3y + mz = m \\ x + my + z = m^2 \end{cases}$ este compatibil

pentru orice $m \in \mathbb{Z}_7$, determinantul său este $\Delta = -m^3 + 6m - \hat{5}$ cu $m = \hat{j}$ rădăcină, deci pentru $m \neq \hat{j}$ soluție unică (Cramer) iar pentru $m = \hat{j}$ determinantul caracteristic este 0.

1.431B Expresia $E = \frac{x^2 + y^2 + z^2 + t^2}{2x^2 + 2y^2 + z^2 + t^2}$ unde x, y, z, t reprezintă o soluție nenulă arbitrară a sistemului $\begin{cases} x + y + z + t = 0 \\ x + 2y + 3z + 4t = 0 \\ x + 4y + 9y + 16t = 0 \end{cases}$ are valoarea $E = 1$. Con-

siderând y, z, t necunoscute principale și x parametru, sistemul $y+z+t = -x$, $2y+3z+4t = -x$, $2^2y + 3^2z + 4^2t = -x$ are determinantul Vandermonde $D = 2$ și $\Delta_y = -6x$, $\Delta_z = 6x$, $\Delta_t = -2x$, $y = -3x$, $z = 3x$, $t = -x$, $E = \frac{x^2 + 9y^2 + 18z^2 + 27t^2}{2x^2 + 18z^2 + 9x^2 + z^2} = 1$.

1.432B Sistemul $\begin{cases} ax + a^2y + z = 1 \\ ax + ay + a^2z = a \\ x + y + az = a^2 \end{cases}$ având $\Delta = \begin{vmatrix} a & a^2 & 1 \\ a^2 & a & a^2 \\ 1 & 1 & a \end{vmatrix} = -(1 +$

$a + a^2)(x-1)^2a$ este de tip Cramer pentru $a \neq 1$, este compatibil nedeterminat pentru $a = 0$ (sistemu devine $z = 1, x+y=0$) iar pentru $a = 1$ sistemul este compatibil dublu nedeterminat (se reduce la o ecuație $x+y+z=1$).

1.433B Sistemul $\begin{cases} x + z = a \\ x + (a^2 - 1)y + z = a \end{cases}$ echivalent cu $\begin{cases} x + z = 0 \\ (a^2 - 1)y = 0 \end{cases}$ este compatibil dublu nedeterminat pentru $a = \pm 1$ cu soluția $(x, y, z) = (x, y, -x)$.

1.434B Sistemul $\begin{cases} x + y + az = -\alpha \\ x + \alpha y + z = \alpha + 1 \\ \alpha x + y + z = \alpha + 1 \end{cases}$, $\alpha \in \mathbb{R}$ cu $\begin{vmatrix} 1 & 1 & \alpha \\ 1 & \alpha & 1 \\ \alpha & 1 & 1 \end{vmatrix} = -(\alpha +$

$2)(\alpha - 1)^2$ admite soluție unică (Cramer) pentru $\alpha \in \mathbb{R} \setminus \{-2, 1\}$.

$$1.435C \text{ Sistemul } \begin{cases} 2x + y = 8 \\ x - y = 1 \\ 5x + 4y = m \end{cases} \text{ cu } \Delta_m = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 8 \\ 1 & -1 & 1 \\ 5 & 4 & m \end{vmatrix} = -3m + 69$$

determinantul caracteristic (determinantul matricei extinse) este compatibil pentru $m = 23$ (direct, x, y din primele două ecuații, $x = 3, y = 2$ le înlocuim în ultima rezultă $m = 23$).

$$1.436C \text{ Dacă } A = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 3 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \text{ și } C = BAB^{-1}, \text{ atunci } C^{20} = \begin{pmatrix} 3^{20} & 2^{20} - 3^{20} \\ 0 & 2^{20} \end{pmatrix}; C^{20} = BA^{20}B^{-1}, B^{-1} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}, A^{20} = \begin{pmatrix} 2^{20} & 0 \\ 0 & 3^{20} \end{pmatrix}, C^{20} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2^{20} & 0 \\ 0 & 3^{20} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3^{20} & 2^{20} - 3^{20} \\ 0 & 2^{20} \end{pmatrix}.$$

$$1.437C \text{ Dacă } A \in M_2(\mathbb{R}), A = \begin{pmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{pmatrix} \text{ să se determine } n \in \mathbb{N}^*, n \leq 15 \text{ astfel încât } A^n = I_2. A = \begin{pmatrix} \cos \frac{\pi}{4} & \sin \frac{\pi}{4} \\ -\sin \frac{\pi}{4} & \cos \frac{\pi}{4} \end{pmatrix} = R_{\frac{\pi}{4}}, R_\theta =$$

$$\begin{pmatrix} \cos \theta & \sin \theta \\ -\sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix} \Rightarrow R_\theta R_\varphi = R_{\theta+\varphi}, R_0 = I_2, (R_\theta)^{-1} = R_{-\theta}, R_\theta^n = R_{n\theta}$$

deci $A^n = (R_{\frac{\pi}{4}})^n = R_{\frac{n\pi}{4}}$ de unde $n = 8$.

1.438C Valoarea lui $a \in \mathbb{R}$ pentru care $I_n + aA$ este inversabilă unde A este o matrice de ordinul n cu toate elementele egale cu 1, este $a \neq -\frac{1}{n}$. Avem

$$\det(I_n + aA) = \begin{vmatrix} a+1 & a & a & \dots & a & a \\ a & a+1 & a & \dots & a & a \\ a & a & a+1 & \dots & a & a \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & a+1 \\ a & a & a & \dots & a & a+1 \end{vmatrix} = (na+1) \text{ (adunăm}$$

toate linile la prima, dăm factor $na+1$ și apoi scădem prima coloană din celelalte; $\det(I_n + aA) \neq 0, a \neq -\frac{1}{n} \Rightarrow I_n + aA$ este inversabilă.

$$1.439C \text{ Urma } S_n \text{ a matricei } A^n, \text{ unde } A = \begin{pmatrix} 1 & -\sqrt{3} & 0 \\ \sqrt{3} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \text{ este } S_n.$$

$$\text{Dacă } A = \begin{pmatrix} A_1 & O \\ O & A_2 \end{pmatrix}, A_1, A_2 \text{ celulele pătrate, atunci } A^n = \begin{pmatrix} A_1^n & O \\ O & A_2^n \end{pmatrix}$$

deci $A^n = 2^n \begin{pmatrix} \cos \frac{n\pi}{3} & -\sin \frac{n\pi}{3} & 0 \\ \sin \frac{n\pi}{3} & \cos \frac{n\pi}{3} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}^n = 2^n \begin{pmatrix} \cos \frac{n\pi}{3} & -\sin \frac{n\pi}{3} & 0 \\ \sin \frac{n\pi}{3} & \cos \frac{n\pi}{3} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}. S_n =$

$$2^n(1 + 2 \cos \frac{n\pi}{3}).$$

$$1.440C \text{ Dacă } x_1, x_2, \dots, x_n; y_1, y_2, \dots, y_n \in \mathbb{R}, \text{ și matricele } A = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}, B = (y_1, y_2, \dots, y_n), \text{ relația } \det(AB) = \det(A) \cdot \det(B) \text{ este incorrectă: } AB = y_1x_1 + y_2x_2 + \dots + y_nx_n \text{ este un număr (matrice unidimensională) } \det A, \text{ deoarece } AB \text{ nu există pentru } n > 1.$$

1.441C Fie $A \in M_n(\mathbb{R})$ cu $\det A = 0$. Atunci $(\exists)B \in M_n(\mathbb{R}), B \neq 0_n$ astfel

$$\text{încât } AB = 0_n. \text{ Într-adevăr, sistemul } AB = 0_n \text{ cu necunoscutele coeficienți } b_1, b_2, \dots, b_n \text{ ai matricei } B = \begin{pmatrix} b_1 & b_1 & \dots & b_1 \\ b_2 & b_2 & \dots & b_2 \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ b_n & b_n & \dots & b_n \end{pmatrix} \text{ este liniar, omogen, de}$$

determinant nul, deci admite soluții nebanale.

1.442C Fie D un determinant de ordinul trei ale cărui elemente sunt 1 sau -1. Atunci $|D| = 4$. Într-adevăr, prin schimbări de linii sau coloane între ele și prin înmulțiri cu -1 ale unor linii sau coloane $|D|$ nu se schimbă. Rămân

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 4 \text{ și } \begin{vmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{vmatrix} = 4 \text{ etc.}$$

$$1.443C \text{ Valoarea determinantului } D = \begin{vmatrix} x_1 & x_2 & x_3 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} \text{ unde } x_1, x_2, x_3 \text{ sunt soluțiile ecuației } x^3 - 2x^2 + 2x + 7 = 0 \text{ este } D = 4. \text{ Avem}$$

$$D = (x_1 + x_2 + x_3) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_2 & x_3 & x_1 \\ x_3 & x_1 & x_2 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 \\ x_2 & x_3 - x_2 & x_1 - x_2 \\ x_3 & x_1 - x_3 & x_2 - x_3 \end{vmatrix} =$$

$$= -2[(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) - (x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3)] = -2[(x_1 + x_2 + x_3)^2 - 3(x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3)] = -2(4 - 6) = 4. \text{ Altfel } D = 3x_1x_2x_3 - (x_1^3 + x_2^3 + x_3^3).$$

$$1.444C \text{ Dacă } A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon & \varepsilon^2 \\ 1 & \varepsilon^2 & \varepsilon \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} \varepsilon^2 & \varepsilon & 1 \\ \varepsilon & \varepsilon^2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}, AX = B, \text{ unde }$$

ε este o rădăcină cubică complexă a unității atunci S suma modulelor elementelor matricei X este $S = 3$. Inversa matricei A : $\det A = 3(\varepsilon^2 - \varepsilon)$, $\varepsilon^2 + \varepsilon + 1 = 0$, $|\varepsilon| = |\varepsilon^2| = 1$.

$$A' = \begin{pmatrix} \left| \begin{array}{cc} \varepsilon & \varepsilon^2 \\ \varepsilon^2 & \varepsilon \end{array} \right| & -\left| \begin{array}{cc} 1 & \varepsilon^2 \\ 1 & \varepsilon \end{array} \right| & \left| \begin{array}{cc} 1 & \varepsilon \\ 1 & \varepsilon^2 \end{array} \right| \\ -\left| \begin{array}{cc} 1 & 1 \\ \varepsilon^2 & \varepsilon \end{array} \right| & \left| \begin{array}{cc} 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon \end{array} \right| & -\left| \begin{array}{cc} 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon^2 \end{array} \right| \\ \left| \begin{array}{cc} 1 & 1 \\ \varepsilon & \varepsilon^2 \end{array} \right| & -\left| \begin{array}{cc} 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon^2 \end{array} \right| & \left| \begin{array}{cc} 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon \end{array} \right| \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} \varepsilon^2 - \varepsilon & \varepsilon^2 - \varepsilon & \varepsilon^2 - \varepsilon \\ \varepsilon^2 - \varepsilon & \varepsilon - 1 & -\varepsilon^2 + 1 \\ \varepsilon^2 - \varepsilon & -\varepsilon^2 + 1 & \varepsilon - 1 \end{pmatrix}, A^{-1} = \frac{1}{3} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon^2 & \varepsilon \\ 1 & \varepsilon & \varepsilon^2 \end{pmatrix}$$

de unde $S = \frac{1}{3}(5+2|\varepsilon|+2|\varepsilon^2|) = 3$. Altfel, $\begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & \varepsilon & \varepsilon^2 \\ 1 & \varepsilon^2 & \varepsilon \end{pmatrix} =$

$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Se obțin 3 sisteme cu necunoscutele liniile matricei A^{-1} .

1.445C Valoarea lui $\lambda \in \mathbb{R}$ astfel încât $\det(\lambda A) = 1$, unde A este o matrice nesingulară de ordinul n cu $\Delta = \det A > 0$ este $\lambda = \frac{1}{\sqrt[n]{\Delta}}$. Evident $\det(\lambda A) = \lambda^n \det A = 1 \Rightarrow \lambda^n = \frac{1}{\Delta}$, $\lambda = \frac{1}{\sqrt[n]{\Delta}}$.

1.446C Dacă x_1, x_2, x_3 sunt rădăcinile ecuației $x^3 + px + q = 0$ și

$$\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_1 & x_2 & x_3 \\ x_1^2 & x_2^2 & x_3^2 \end{vmatrix} \text{ atunci } \Delta^2 = \det \left[\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ x_1 & x_2 & x_3 \\ x_1^2 & x_2^2 & x_3^2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & x_1 & x_1^2 \\ 1 & x_2 & x_2^2 \\ 1 & x_3 & x_3^2 \end{pmatrix} \right] =$$

$$= \begin{pmatrix} 3 & x_1 + x_2 + x_3 & x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 \\ x_1 + x_2 + x_3 & x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 & x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 \\ x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 & x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 & x_1^4 + x_2^4 + x_3^4 \end{pmatrix} =$$

$$= \begin{pmatrix} 3 & 0 & -2p \\ 0 & -2p & -3q \\ -2p & -3q & 2p^2 \end{pmatrix} = -4p^3 - 27q^2$$

deoarece $x_1 + x_2 + x_3 = 0$, $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = (x_1 + x_2 + x_3)^2 - 2(x_1 x_2 + x_1 x_3 + x_2 x_3) = -2p$, $x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = -p(x_1 + x_2 + x_3) - 3q = -3q$, $x_1^4 + x_2^4 + x_3^4 = -p(x_1^2 + x_2^2 + x_3^2) - q(x_1 + x_2 + x_3) = 2p^2$.

1.447C Matricea $C = AB - BA$ are urma (suma elementelor de pe diagonală principală) egală cu 0 pentru $(\forall) A, B \in M_n(\mathbb{R})$. Pentru simplitatea lucrării $n = 3$. Matricele AB și BA au urmărele $(a_{11}a_{11} + a_{12}a_{21} + a_{13}a_{31}) + (a_{21}a_{12} + a_{22}a_{22} + a_{23}a_{32}) + (a_{31}a_{13} + a_{32}a_{23} + a_{33}a_{33})$ respectiv $(b_{11}a_{11} + b_{12}a_{21} + b_{13}a_{31}) + (b_{21}a_{12} + b_{22}a_{22} + b_{23}a_{32}) + (b_{31}a_{13} + b_{32}a_{23} + b_{33}a_{33})$ deci $AB - BA$ are urma 0. În general urma matricei $AB - BA = \text{Tr}(AB - BA) = \sum_{i=1}^n c_{ii} =$

$$\sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^n a_{ij}b_{ji} \right) - \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^n b_{ij}a_{ji} \right) = \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^n a_{ij}b_{ji} \right) - \sum_{j=1}^n \left(\sum_{i=1}^n a_{ij}b_{ij} \right) = 0$$

(în $\text{Tr} BA$ am schimbat ordinea de sumare.

1.448C Valorile lui $\lambda \in \mathbb{R}$ pentru care sistemul $\begin{cases} \lambda x + y + z = 0 \\ x + \lambda y + z = 0 \\ x + y + \lambda z = 0 \end{cases}$ admite

o infinitate de soluții, deci pentru care $\Delta = 0$ sunt $\lambda \in \{-2, 1\}$ deoarece $\Delta = (\lambda + 2)(\lambda - 1)^2 = 0 \Rightarrow \lambda = -2, \lambda = 1$.

1.449C Sistemul $\begin{cases} x + y + z = c \\ ax + by + (a+b)z = 0 \\ a^2x + b^2x + (a+b)^2z = 0 \end{cases}$ cu $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ a & b & a+b \\ a^2 & b^2 & (a+b)^2 \end{vmatrix} =$

$ab(b-a)$, pentru $a = 0$ și $b \neq 0$ sistemul este compatibil pentru $(\forall)c \in \mathbb{R}$. Dacă $a \neq 0$, $b \neq 0$, $b \neq a$ avem sistem Cramer (compatibil determinat, soluție unică), dacă $b = a$ sistemul este compatibil pentru $c = 0$ (când $c \neq 0$ sistemul este incompatibil); când $b = 0$, $a \neq 0$ sistemul este compatibil, iar $a = 0, b \neq 0$ la fel pentru $(\forall)c$.

1.450C Sistemul

$$\begin{cases} ax + (3a+4)y + 2(a+1)z = 0 \\ ax + (4a+2)y + (a+4)z = 0 \\ 2x + (3a+4)y + 3az = 0 \end{cases}$$

cu $\Delta = \begin{vmatrix} a & 3a+4 & 2(a+1) \\ a & 4a+2 & a+4 \\ 2 & 3a+4 & 3a \end{vmatrix} =$

$$= 6(a+1) \begin{vmatrix} 1 & 3a+4 & 2(a+1) \\ 0 & a-2 & -a+2 \\ 0 & 0 & a-2 \end{vmatrix} = 6(a+1)(a-2)^2 = 0 \Leftrightarrow a = -1, a = 2:$$

pentru $a = -1$ sistem compatibil simplu nedeterminat (rangul matricii este 2) iar pentru $a = 2$ compatibil dublu nedeterminat (rangul matricii este 1).

1.451C Numărul n de soluții ale sistemului $\begin{cases} |x| + |x+y| = 3 \\ 2|x| - 3|x+y| = -4 \end{cases}$ este

$n = 4$. Rezultă $|x| = 1$, $|x+y| = 2$ deci $x = \pm 1$, $x+y = \pm 2$ și avem soluțiile $(1, 1)$, $(1, -3)$, $(-1, 3)$, $(-1, -1)$ deci $n = 4$.

1.452C Dacă $a, b, c \in \mathbb{R}$ și $a^{2^n} + b^{3^n} + c^{3^n} = 0$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$ atunci $a = b = c = 0$. Dăm lui n valurile 0, 1, 2 și obținem sistemul

$$\begin{cases} a+b+c=0 \\ 2a+3b+4c=0 \\ 2^2a+3^2b+4^2c=0 \end{cases}$$

cu determinantul $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 4 \\ 2^2 & 3^2 & 4^2 \end{vmatrix} = 2 \neq 0$ deci avem numai soluția banală $a = b = c = 0$.

1.453C Dacă (x, y, z) este soluție nenulă a sistemului

$$\begin{cases} x+2y+z=0 \\ 2x+9y+z=0 \\ x-3y+2z=0 \end{cases}$$

atunci expresia $E = \frac{x+y+z}{x+y-z}$ are valoarea $E = \frac{1}{11}$. Obținem, rezolvând în raport cu x și z (sistemul admite și soluții nebaneale, $\Delta = 0$), $z = 5y$, $x = -7y$ deci $E = \frac{-7y-y+5y}{-7y+y-5y} = \frac{1}{11}$.

1.5 Structuri algebrice

1.454A Familia G a matricelor de forma $A_x = \begin{pmatrix} 1-x & x \\ x & 1-x \end{pmatrix}$ înzestrată cu înmulțirea matricelor este un grup comutativ:

$$A_x \cdot A_y = \begin{pmatrix} 1-(x+y-2xy) & x+y-2xy \\ x+y-2xy & 1-(x+y-2xy) \end{pmatrix} = A_{x+y-2xy},$$

$A_0 = I_2$, A_x este inversabilă $\forall x \in \mathbb{R}$, $x \neq \frac{1}{2}$, $(A_x)^{-1} = A_{\frac{2}{2-x}}$, comutativitatea este evidentă, iar asociativitatea este proprietatea pe care o au matricile din $M_n(\mathbb{R})$. Deci (G, \cdot) este grup comutativ.

1.455A Multimea $[2, \infty)$ este stabilă la operația $x \circ y = \frac{x}{y} + \frac{y}{x}$ definită pe $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ deoarece $t + \frac{1}{t} \geq 2$ pentru $t > 0$ ($t^2 - 2t + 1 \geq 0$).

1.456A Dacă pe $G = (2, \infty)$ se dă legea de compozitie $x \circ y = xy - 2x - 2y + 6 = (x-2)(y-2) + 2$ ($\forall x, y \in G$ atunci $x \circ x \circ x \circ x = (x-2)^4 + 2$: $x \circ x = (x-2)^2 + 2$, $(x \circ x) \circ x = ((x-2)^2 + 2) \circ x = ((x-2)^2 + 2 - 2)(x-2) + 2 = (x-2)^3 + 2$, $x \circ x \circ x \circ x = ((x-2)^3 + 2 - 2)(x-2) + 2 = (x-2)^4 + 2$).

1.457A Suma S a elementelor inversabile din \mathbb{Z} în raport cu legea \circ dată de $x \circ y = xy - 2x - 2y + 6$, $\forall x, y \in \mathbb{Z}$ este $S = 4$: din egalitatea $x \circ e = xe - 2x - 2e + 6 = x \rightarrow (e-3) - 2(e-3) = 0$ rezultă că elementul neutru este $e = 3$, iar din egalitatea $x \circ x' = xx' - 2x - 2x' + 6 = 3 \Rightarrow x' = \frac{2x-3}{x-2} = 2 + \frac{1}{x-2}$ rezultă $x - 2 = \pm 1$, deci $x = 3$ și $x = 1$ sunt inversabili, $S = 3 + 1 = 4$.

1.458A Fie $G = \{x, y, z, t\}$ și legea de compozitie definită prin tabela

o	x	y	z	t
x	y	a	b	z
y	x	y	z	t
z	c	d	y	z
t	z	e	x	f

(G, \circ) este grup dacă și numai dacă $a = x, d = z, b = e = c = t, f = y$. Se observă că y este elementul neutrul (conform liniei lui y deci pe coloana lui y trebuie să avem $a = x, d = z, e = t$). Pe fiecare linie și coloană orice element apare o singură dată, deci completăm tabelul $b = t, c = t, f = y$.

1.459A Pe mulțimea $G = \{f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax | a \in \mathbb{R}\}$ se definește legea de compozitie $*$ prin $(f * g)(x) = xf'(x) + g'(x)$, $x \in \mathbb{R}$. Atunci $(G, *)$ este grup comutativ: $(f * g)(x) = x(a+b) = ax + bx = f(x) + g(x) = (f+g)(x)$ ($g(x) = bx, b \in \mathbb{R}$) deci legea $*$ este de fapt adunarea funcțiilor de forma $f(x) = ax$, $f \in G$; funcția nulă $f(x) = 0$ ($\forall x \in \mathbb{R}$) este elementul neutrul, simetrica lui f este $-f$, $-f(x) = -ax$, G este stabilă la operația $*$, asociativitatea și comutativitatea sunt evidente. Deci $(G, *)$ este grup comutativ.

1.460A Pe mulțimea $G = \{f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax^2 + bx | a, b \in \mathbb{R}\}$ se definește legea de compozitie $*$ prin $(f * g)(x) = x(f'(x) + g'(x))$, $(\forall x \in \mathbb{R})$. Atunci legea $*$ nu are element neutrul: $f(x) = ax^2 + bx$, $e(x) = cx^2 + dx$, $(f * e)(x) = x(f'(x) + e'(x)) = x(2ax + b + cx + d) = x^2(2a + 2c) + x(b + d) = f(x) = ax^2 + bx \Rightarrow 2a + 2c = a$, $b = b + d$ deci $c = -\frac{a}{2}$, $d = 0$; aceasta ar însemna că pentru fiecare f avem un element neutrul (e depinde de f), absurd.

1.461A Fie G mulțimea funcțiilor $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ de două ori derivabile pe \mathbb{R} care verifică $f'(x) + 2f(x) = 0$, $(\forall x \in \mathbb{R})$. Pe G considerăm adunarea $h = f + g$ definită de $h(x) = f(x) + g(x)$, $(\forall x \in \mathbb{R})$. Atunci $(G, +)$ este grup comutativ. Avem $\frac{df}{dx} = -2dx$, $\ln f = -2x + \ln a \Rightarrow f(x) = ae^{-2x}$, a constant. $g(x) = be^{-2x}$, $(f + g)(x) = (a + b)e^{-2x}$, elementul neutrul este funcția 0, $f(x) = 0$, $(\forall x \in \mathbb{R})$, elementul simetric al lui f , $f' = -f$ deci $(G, +)$ este un grup comutativ.

1.462A Pe mulțimea $G = \{2, 4, 6, 8\} \subset \mathbb{Z}$ definim legea de compozitie prin $x * y =$ ultima cifră a produsului numerelor întregi x, y . Formăm tabela operației $*$:

x	2	4	6	8
2	4	8	2	6
4	8	6	4	2
6	2	4	6	8
8	6	2	8	4

Observăm că elementul neutru este 6 și simetricul lui 2 este 8, al lui 8 este 2, iar 4 și 6 sunt propriile lor simetrice; $(G, *)$ este grup.

1.463A Valorile lui λ și μ pentru care relația $x * y = 2\lambda x + \mu y + xy$ definește pe R o lege de compozitie asociativă, comutativă și 0 este element neutru sunt $\lambda = \frac{1}{2}$, $\mu = 1$; din comutativitate rezultă $\mu = 2\lambda$, iar din asociativitate avem $(2\lambda - 4\lambda^2)x + (\mu^2 - \mu)z + (\mu - 2\lambda)xz = 0$ deci $\lambda = \frac{1}{2}$, $\mu = 1$ și legea devine $x * y = x + y + xy$, 0 este elementul neutru.

1.464A Legea de compozitie $x * y = xy - 2x - 2y + \lambda$, $\lambda \in R$ definește o strucțură de grup pe $G = (2, \infty)$ dacă $\lambda = 6$ deoarece din $x * y = (x - 2)(y - 2) + \lambda - 4 \Rightarrow G$ stabilă $\lambda \Leftrightarrow \lambda = 6(\lambda - 4 = 2)$.

1.465A Pe mulțimea Q se definesc legile de compozitie $x \circ y = \frac{1}{4}xy - 2x - 2y + 24$ și $x * y = x + y + 2$, $\forall x, y \in Q$, cu elementele neutre e_1 și e_2 . Atunci $e_1 * e_2 = 12$: $x * e_1 = \frac{1}{4}xe_1 - 2x - 2e_1 + 24 = x \Rightarrow x = \left(\frac{e_1}{4} - 3\right) + 24 - 2e_1 \equiv 0$ deci $e_1 = 12$ iar $e_2 = -2$; $e_1 * e_2 = 12 * (-2) = 12 - 2 + 2 = 12$.

1.466A Numărul n de soluții ale ecuației $\hat{x} = \hat{0}$ în inelul Z_6 este $n = 2$: $x_1 = \hat{0}$, $x_2 = \hat{3}$.

1.467A Operația $x * y = x + ay$, $a \in R$ determină un grup abelian pe R pentru $a = 1$: $x * y = x + ay = y + ax = y * x \Rightarrow (x - y)(1 - a) = 0$ deci $a = 1$.

1.468A Pe mulțimea C definim legea de compozitie $z * w = z + w - zw$; atunci $(\forall)z \in C \setminus \{1\}$ este simetrizabilă în raport cu operația $*$: din egalitatea $z * e = z + e - ze = z \Rightarrow e = 0$ este elementul neutru iar $z * z' = z + z' - zz' = 0 \Rightarrow z' = \frac{z}{z-1}$ deci $(\forall)z \in C$, $z \neq 1$ este simetrizabil.

1.469A Valorile $\lambda \in R$ pentru care intervalul $(2, \infty)$ este parte stabilă la legea $x * y = xy - 2x - 2y + \lambda$, $x, y \in R$ sunt $\lambda \in (6, \infty)$, $x * y = (x - 2)(y - 2) + \lambda - 4 > 2 \Rightarrow \lambda > 6$.

1.470A Soluțiile ecuației $x^2 - x - \hat{1} = \hat{0}$ în Z_5 sunt $x = \hat{3}$, $x = \hat{0}, \hat{1}, \hat{2}, \hat{4}$ nu verifică.

1.471A Din următoarele legi de compozitie definite pe R : 1º $x * y = |x - y|$; 2º $x * y = xy - 2(x + y)$; 3º $x * y = xy - 2x - 3y$; 4º $x * y = x + y + 1$, 5º $x * y = \sin(x + y)$; 6º $x * y = \ln(1 + |xy|)$ observăm că numai 3º este necomutativă.

1.472A Pentru orice $x \in Z$ notăm cu \hat{x} și \tilde{x} clasele lui x în Z_5 respectiv în

Z_3 . Să se determine numerele $x \in Z$, $1 \leq x \leq 15$ astfel încât $\hat{x}^2 - 4\hat{x} + 3 = 0$, $\tilde{x}^2 + \tilde{x} = 0$. Avem $\hat{x} = \hat{3}$, $\hat{x} = \hat{1}$ deci numerele 3, 8, 13, 1, 6, 11 iar $\tilde{x} = \tilde{0}$, $\tilde{x} = \tilde{1}$ deci numerele 3, 6, 9, 12, 15, 14, 7, 10, 13. Intersecția este 1, 3, 6, 13.

1.473A În spațiul E al polinoamelor de grad cel mult 3 care verifică $P(1) = 0$, $P'(1) = 0$, polinoamele $(x - 1)^2$, $x(x - 1)^2$ formează o bază pentru E . Într-adevăr E este format din polinoamele de forma $P(x) = (x - 1)^2(ax + b)$ ($x = 1$ este rădăcină pentru P și pentru P' deci $P(x) = (x - 1)^2(ax + b)$) deci polinoamele $(x - 1)^2$ și $x(x - 1)^2$ generează pe E și sunt liniar independente.

1.474A Numărul $\alpha \in R$ astfel încât vectorii $v_1 = (1, 2, 3)$, $v_2 = (2, 4, \alpha)$, $v_3 = (1, 1, 5)$ să formeze o bază pentru R^3 este $\alpha \neq 6$: combinația nulă $x_1v_1 + x_2v_2 + x_3v_3 = 0$: $(x + 2y + z, 2x + 4y + z, 3x + ay + 5z) = (0, 0, 0)$ este banală (deci $x = y = z = 0$) dacă sistemul scalar echivalent și respectiv

determinantul său Δ , $\begin{vmatrix} x + 2y + z = 0 \\ 2x + 4y + z = 0 \\ 3x + ay + 5z = 0 \end{vmatrix}$, $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 4 & 1 \\ 3 & a & 5 \end{vmatrix}$ are numai soluția banală $x = y = z = 0$ respectiv $\Delta = \alpha - 6 \neq 0$ deci $\alpha \neq 6$.

1.475A Valoarea $\alpha \in R$ pentru care vectorii $v_1 = (1, \alpha, 0)$, $v_2 = (0, 1, 2)$, $v_3 = (2, 5, 2)$ din R^3 sunt liniar dependenți este $\alpha = 2$: Combinăția nulă $x_1v_1 + x_2v_2 + x_3v_3 = 0$, $(x + 2z, \alpha x + y + 5z, 2y + 2z) = (0, 0, 0)$ este nebanală, (adică nu totă x, y, z sunt nuli) dacă sistemul scalar echivalent și respectiv

determinantul $\begin{vmatrix} x + 2z = 0 \\ \alpha x + y + 5z = 0 \\ 2y + 2z = 0 \end{vmatrix}$, $\Delta = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 \\ \alpha & 1 & 5 \\ 0 & 2 & 2 \end{vmatrix}$ are soluții nebaneale, $(x, y, z) \neq (0, 0, 0)$ respectiv $\Delta = 4\alpha - 8 = 0$ deci $\alpha = 2$.

1.476A În R^3 orice trei vectori liniari independenți formează o bază (deoarece dimensiunea spațiului este 3). Se arată ușor că generează pe R^3 . Determinantul format cu componentele celor 3 vectori este diferit de 0 și rezultă un sistem Cramer (liniar neomogen).

1.477A Componentele vectorului $v = (0, 3, -1)$ în raport cu baza $B = \{v_1 = (1, 1, 2), v_2 = (1, 1, 0), v_3 = (1, 0, 1)\}$ sunt $(x, y, z) = (1, 2, -3)$: $v = [0, 3, -1] = xv_1 + yv_2 + zv_3 = (x + y, z, x + y, 2x + z) \Rightarrow x + y + z = 0, x + y = 3, 2x + z = -1$ deci $(x, y, z) = (1, 2, -3)$.

1.478A Coordonatele vectorului $v = (10, 2, 7)$ în baza $\{f_1, f_2, f_3\}$ a lui R^3 , dacă $f_1 = (1, -1, 2)$, $f_2 = (2, 0, 1)$, $f_3 = (1, 1, 0)$. Idem ca în 1.477A, $v = [10, 2, 7] = xf_1 + yf_2 + zf_3 = (x + 2y + z, -x + z, 2x + y) \Rightarrow x + 2y + z = 10, -x + z = 2, 2x + y = 7$, deci $(x, y, z) = (3, 1, 5)$.

1.479A Dimensiunea spațiului vectorial $V = \{f : Z_2 \rightarrow Z_2\}$ este 2. $B = \{f_1, f_2\}$, $f_1(\hat{0}) = \hat{1}$, $f_1(\hat{1}) = \hat{0}$, $f_2(\hat{0}) = \hat{0}$, $f_2(\hat{1}) = \hat{1}$.

1.480A O bază a spațiului vectorial $Q(\sqrt{2}) = \{x \in \mathbb{R} | x = a + b\sqrt{2}, a, b \in Q\}$ peste Q este $\{1, \sqrt{2}\}$: generează pe $Q(\sqrt{2})$ evident și sunt liniar independenți.

$$x \cdot 1 + y\sqrt{2} = 0, x, y \in Q \Rightarrow x = y = 0, \text{ altfel } \sqrt{2} = -\frac{x}{y} \in Q, \text{ fals.}$$

1.481A Un vector e_3 , astfel încât sistemul $\{e_1, e_2, e_3\}$ cu $e_1 = (1, -1, 0)$, $e_2 = (-1, 1, 0)$ să fie liniar independent este imposibil deoarece $e_2 = -e_1$ sunt dependenți.

1.482B Dacă p este numărul soluțiilor în \mathbb{Z}_{12} ale sistemului

$$\begin{cases} 2x + 5y = 7 \\ 3x + 9y = 6 \end{cases}$$

$$\text{atunci } p = 3: \Delta = \begin{vmatrix} 2 & 5 \\ 3 & 9 \end{vmatrix} = \hat{3} \text{ este divizor al lui } \hat{0}, \text{ nu există } \hat{3}^{-1}, \text{ nu}$$

putem aplica Cramer. Făcând tabelul înmulțirii se verifică ușor că $(\hat{3}, \hat{5}), (\hat{7}, \hat{1}), (\hat{11}, \hat{9})$ sunt soluții, deci $p = 3$. Altfel, înmulțim prima ecuație cu $\hat{5}$, $(\hat{7}, \hat{1}), (\hat{11}, \hat{9})$ și înlocuim $y = \hat{11} - 10\hat{x}$ în ecuația a doua, obținem $\hat{9}x = \hat{10}\hat{x} + y = \hat{11}$ și înlocuim $y = \hat{11} - 10\hat{x}$ în ecuația a doua, obținem $\hat{9}x = \hat{11}$ iar $y = \hat{5}$, $y_2 = \hat{1}$, $y_3 = \hat{9}$.

$$\text{deci } x_1 = \hat{3}, x_2 = \hat{7}, x_3 = \hat{11} \text{ iar } y_1 = \hat{5}, y_2 = \hat{1}, y_3 = \hat{9}.$$

1.483B Numărul k al elementelor lui $M = \{x \in \mathbb{Z}_{60} | x^3 = \hat{2}\}$. $M = \emptyset$ deoarece nici un număr $n \in \mathbb{N}$, $n \leq 60$ nu are cubul $n^3 = 2, 62, 122, 182, 242$,

deoarece nici un număr $n \in \mathbb{N}$, $n \leq 60$ nu are soluție: $n = 2p+1 \Rightarrow 302, \dots, 60k+2$, $k = 1, 2, \dots, 59$. $n^3 = 60k+2$ nu are soluție: $n = 2p+1 \Rightarrow (2p+1)^3 = 60k+2$ imposibil, par = impar; $n = 2p \Rightarrow 4p^2 = 30k+1$ fals, impar = par.

1.484B Pe \mathbb{Z} definim legea de compozitie $x * y = axy + 2(x+y) + b$, $a, b \in \mathbb{Z}$ și se cere numărul k al elementelor simetrizabile, presupunând că $(\mathbb{Z}, *)$ este monoid. Elementul neutru este rezultat din egalitatea $axe + 2(x+e) + b = x$, $(ae+1)x+2e+b \equiv 0 \Rightarrow e = -\frac{1}{a} = -\frac{b}{2}$, $ab = 2$, deci $a = \pm 1$, $b = \pm 2$ și rezultă două legi $x * y = xy + 2(x+y) + 2$, $x * y = -xy + 2(x+y) - 2$. Asociativitatea dă $(z-x)(ab-2) = 0 \Rightarrow ab = 2$. Pentru prima lege cu $a = 1, b = 2$, $e = -1$ elementele simetrice se obțin din $xx' + 2x + 2x' + 2 = -1$, $x' = -2 + \frac{1}{x+2}$, $x+2 = \pm 1$, $x'_1 = -3$, $x'_2 = -1$, $k = 2$.

1.485B Fie $G = (-1, 1)$ și legea $x * y = \frac{ax+by}{1+xy}$, $(\forall)x, y \in G$. Notăm $K = \{(a, b) \in \mathbb{R}^2 | (G, *)$ este grup } și $S = \sum_{a, b \in K} (a+b)$. Atunci $S = 2$. Elementul

$$\text{neutru } e: x * e = \frac{ax+be}{1+xe} = x, x^2e + x(1-a) - be \equiv 0, 1-a = 0, e = 0, a = 1$$

Asociativitate: $\frac{x+xy+bx+bx^2}{1+xy+xx+bx^2} = \frac{x+bx+bx^2+bxxy}{1+xy+xx+bx^2}$ ne dă $b = 1$ deci $S = 2$.

1.486B Să se rezolve în \mathbb{Z}_{10} sistemul $\begin{cases} \hat{2}x + \hat{3}y = \hat{8} \\ x + \hat{6}y = \hat{3} \end{cases}$. Deoarece $\Delta = \hat{9}$, $\Delta x = \hat{6}$, $\Delta y = \hat{8}$, $\Delta^{-1} = \hat{9} \Rightarrow x = \hat{1}$, $y = \hat{2}$. Altfel, înlocuim $x = \hat{3} + \hat{4}y$ în prima ecuație, $\hat{2}(\hat{3} + \hat{4}y) + \hat{3}y = \hat{8}$, $\hat{6} + y = \hat{8}$, $y = \hat{2}$, $x = \hat{1}$.

1.487B Fie $F_k = \{f | f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \text{ bijecție și } f(k) = k\}$, $\forall k \in \mathbb{Z}$. Pe fiecare

1.5. STRUCTURI ALGEBRICE

F_k definim legea de compozitie \circ care reprezintă compunerea obișnuită a funcțiilor. În aceste condiții (F_k, \circ) este grup pentru orice $k \in \mathbb{Z}$. Deoarece f sunt bijecții, există f^{-1} elementul simetric al lui f la compunere, aplicația rezultă că fiecare F_k este stabilă la compunere.

1.488B Polinomul $f = x^2 + x + m$, $m \in \mathbb{Z}_3$ este ireductibil peste \mathbb{Z}_3 pentru $m = \hat{2}$ deoarece $x_1 = \hat{0}$, $x_2 = \hat{1}$, $x_3 = \hat{2}$ nu sunt rădăcini pentru f .

1.489B Fie $G = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix} | n \in \mathbb{Z} \right\}$ și „.” înmulțirea matricelor. Atunci

$(G, .)$ este grup abelian izomorf cu grupul $(\mathbb{Z}, +)$. Notăm $A_n = \begin{pmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și avem $A_n \cdot A_m = A_{n+m}$, $A_n^{-1} = A_{-n}$, $A_0 = I_2$ deci $(G, .)$ este grup abelian. Izomorfismul este dat de $h(A_n) = n$, $h(A_n \cdot A_m) = h(A_{n+m}) = m+n = h(A_n) + h(A_m)$, $\forall m, n \in \mathbb{Z}$, h este bijecție.

1.490B Dacă G este un grup cu n elemente, $a \in G$ și $A = \{ax | x \in G\}$ atunci A are n elemente. Intr-adevăr egalitatea $ax = ay$ are loc dacă $x = y$ ($a^{-1}ax = x = a^{-1}ay = y$) deci $x \neq y \Rightarrow ax \neq ay$.

1.491B Sistemul $\begin{cases} \hat{3}x + \hat{3}y = \hat{3} \\ \hat{3}x + \hat{5}y = \hat{1} \end{cases}$ în inelul $(\mathbb{Z}_7, +, \cdot)$ are o soluție $x = \hat{2}$.

$\Delta = \hat{6}$, $\hat{6} \cdot \hat{6} = \hat{1}$ deci $\hat{6}^{-1} = \hat{6}$ se aplică Cramer. Altfel, înmulțim prima ecuație cu $\hat{5}$, obținem $x + y = \hat{1}$, $\hat{3}x + \hat{5}(1 + \hat{6}x) = \hat{1}$, $\hat{5}x = \hat{3} \Rightarrow x = \hat{2}$.

1.492B Matricele $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ sunt divizori ai lui zero în $M_2[\mathbb{R}] \Leftrightarrow a = -b, c = -d$ sau $a = c, b = d$. Trebuie satisfăcute egalitățile

$$AB = O_2, BA = O_2 \text{ deci } AB = \begin{pmatrix} a+b & -(a+b) \\ c+d & -(c+d) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \text{ adică}$$

$$a = -b, c = -d \text{ sau } BA = \begin{pmatrix} a-c & b-d \\ a-c & b-d \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow a = c \text{ și } b = d.$$

1.493B Fie $\sigma, \gamma \in S_3$, $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}$, $\gamma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}$. Să se găsească

$\xi \in S_3$ astfel încât $\sigma \circ \xi = \gamma$. Avem $\xi = \sigma^{-1}\gamma$, deci trebuie calculat $\sigma^{-1} : \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ x & y & z \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \Rightarrow 1 \rightarrow 3 \rightarrow z = 1$,

$$2 \rightarrow 1 \rightarrow x = 2, 3 \rightarrow 2 \rightarrow y = 3, \text{ deci } \sigma^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}, \xi =$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 3 & 2 \end{pmatrix}.$$

1.494B Pe mulțimea $I = (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ se consideră legile de compoziție $*$ și \circ definite de $x * y = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}y)$, $x \circ y = \frac{x+y}{2}$. Atunci $(I, *)$ este un grup comutativ izomorf cu $(R, +)$. Legea \circ nu are element neutru și nu este asociativă: $x \circ e = \frac{x+e}{2} = x \Rightarrow e = x$ (fals), $(x \circ y) \circ z = \frac{x+y+z}{4}$, $x \circ (y \circ z) = \frac{2x+y+z}{4}$. Elementul neutru pentru $*$ este 0, $x * 0 = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg}x) = x$, avem asociativitate: $x * (y * z) = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}(y * z)) = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}y + \operatorname{tg}z)$, analog $(x * y) * z = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}y + \operatorname{tg}z)$. Simetricul lui x este $-x$, $x * (-x) = \operatorname{arctg}(\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}(-x)) = 0$.

1.495B Câte polinoame de grad cel mult 4 sunt în inelul $Z_2[x]$. Un polinom f din $Z_2[x]$ se scrie $f = a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 + a_4x^4$ unde a_0, a_1, a_2, a_3, a_4 iau fiecare valori, 0, 1, deci sunt $2^5 = 32$ polinoame.

1.496B Fie $G = \{I, A, B\}$, $A = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$. Atunci

(G, \cdot) este operația de înmulțire a matricelor) este grup. Se verifică ușor că $AB = I$, $BA = I$, $A^2 = B$, $B^2 = A$, deci G este stabilă la operația de înmulțire, B și A sunt simetrice una altăia, operația de înmulțire la matrice este asociativă, deci (G, \cdot) este grup.

1.497B Elementele inversabile ale inelului $I = Z \times Z$ cu operațiile $(a_1, b_1) + (a_2, b_2) = (a_1 + a_2, b_1 + b_2)$, $(a_1, b_1) \cdot (a_2, b_2) = (a_1a_2, b_1b_2)$ sunt $(1, 1)$, $(1, -1)$, $(-1, 1)$, $(-1, -1)$; în I elementul neutru este $(1, 1)$ elementele inversabile în inelul Z sunt 1 și -1 iar în I sunt perechi de elemente inversabile, deci cele menționate (în inelul $I = Z \times Z$ cu înmulțirea $(a_1, b_1) \cdot (a_2, b_2) = (a_1 \cdot a_2 - b_1 \cdot b_2, a_1b_2 + a_2b_1)$, elementul neutru este $(1, 0)$, iar elementele inversabile sunt $(1, 0)$, $(0, 1)$, $(-1, 0)$, $(0, -1)$, cele care corespund numerelor complexe $1, i, -1, -i$).

1.498B Mulțimea matricelor $M = \{A(a), a \in 0, \infty\}$, $A(a) = \begin{pmatrix} 1 & \ln a & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}$

cu operația de înmulțire a matricelor formează un grup comutativ izomorf cu (R_+^*, \cdot) . Se verifică ușor că $A(a) \cdot A(b) = A(ab)$, $(A(a))^{-1} = A(a^{-1})$, $A(1) = I_2$ deci M este un grup comutativ. Izomorfismul cu (R_+^*, \cdot) este dat de $h(A(a)) = a$, $h[A(a) \cdot A(b)] = h[A(a)] \cdot h[A(b)]$, heste bijectie.

1.499B Dimensiunea spațiului V al polinoamelor din $R[x]$ care au gradul cel mult 5 și rădăcina 4 este 5, o bază în V fiind date de $(x-4)$, $x(x-4)$, $x^2(x-4)$, $x^3(x-4)$, $x^4(x-4)$ un polinom $f \in V$ are forma $(x-4)(a_0 +$

1.5. STRUCTURI ALGEBRICE

$$a_1x + a_2x^2 + a_3x^3 + a_4x^4).$$

1.500B O bază în spațiul vectorial S al soluțiilor $(x, y, z) \in R^3$ a ecuației $x + y - 2z = 0$ este $\{v_1 = (0, 2, 1), v_2 = (2, 0, 1)\}$. Soluțiile se scriu $(x, y, z) = (x, 2z - x, z) = x(1, -1, 0) + z(0, 2, 1)$ și notând $v_3 = (1, -1, 0)$, observăm că $v_2 = 2v_3 + v_1$, deci S este generat de $\{v_1, v_2\}$ sistem liniar independent.

1.501B Dimensiunea spațiului vectorial al matricelor simetrice din $M_3(R)$ este 6, o bază fiind formată din matricele

$$A_{11} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_{22} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_{33} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, A_{12} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_{13} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A_{23} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{12} & a_{22} & a_{23} \\ a_{13} & a_{23} & a_{33} \end{pmatrix} = a_{11}A_{11} + a_{12}A_{12} + a_{13}A_{13} + a_{22}A_{22} + a_{23}A_{23} + a_{33}A_{33}.$$

1.502B Multimea N a vectorilor din R^3 a căror imagine prin $f : R^3 \rightarrow R^2$, $f(x, y, z) = (x - y, y - z)$ este vectorul nul (nucleul lui f este $\operatorname{Ker} f = N$) este $N = \{(x, x, x) \in R^3\}$. Din $x - y, y - z = 0 \Rightarrow x = y = z$ deci $(x, x, x) \in N$.

1.503 Valorile lui c $\in R$ pentru care aplicația $f : R^2 \rightarrow R^2$, $f(x, y) = (ax + y, 2x + 3y)$ este un izomorfism liniar sunt $\alpha \neq \frac{2}{3}$; vectorii care merg în $(0, 0)$ se reduc la $(0, 0)$, deci nucleul N al lui f este 0 = $(0, 0)$; sistemul

$$\begin{cases} ax + y = 0 \\ 2x + 3y = 0 \end{cases} \text{ are numai soluția banală, când } \Delta = \begin{vmatrix} a & 1 \\ 2 & 3 \end{vmatrix} = 3a - 2 \neq 0, a \neq \frac{2}{3}.$$

1.504B Precizați perechea de funcții v, w care împreună cu $u(x) = e^x$, $x \in R$ să fie vectori liniari independenți în spațiul vectorial real al funcțiilor reale. Luăm $v(x) = xe^x$, $w(x) = e^{2x}$ și arătăm liniar independentă: $\alpha e^x + \beta xe^x + \gamma e^{2x} \equiv 0 \Rightarrow (\alpha + \beta x) + \gamma e^x \equiv 0$ deci $\alpha + \beta x \equiv 0$, $\gamma = 0$ (altfel $e^x = \frac{-\alpha - \beta x}{\gamma}$ fals) de unde $\alpha = \beta = \gamma = 0$.

1.505B Dimensiunea subspațiului vectorial $P = \{(x, y, z) | x + y + z = 0\} \subset R^3$ este 2: $P = \{(x, y, z) = (x, y, -x - y) = x(1, 0, -1) + y(0, 1, -1)\}$, deci P este generat de vectorii liniari independenți $v_1 = (1, 0, -1)$, $v_2 = (0, 1, -1)$.

1.506B Numărul maxim de vectori liniari independenți în mulțimea soluțiilor sistemului $\begin{cases} x - y + 2z + 4t = 0 \\ 2x + y - 3z + t = 0 \end{cases}$ este 2. Soluțiile se scriu $(x, y, z, t) = (\frac{1}{3}z - \frac{5}{3}t, \frac{7}{3}z + \frac{7}{3}t, z, t) = (\frac{1}{3}, \frac{7}{3}, 1, 0) + t(-\frac{5}{3}, \frac{7}{3}, 0, 1)$ deci vectorii $v_1 = (1, 7, 3, 0)$, $v_2 = (-5, 7, 0, 3)$ genereză spațiul soluțiilor, sunt independenți dimensiunea spațiului este 2 deci numărul maxim de soluții liniari independente este 2.

1.508C Pe mulțimea $R_1[x]$ a polinoamelor de grad ≤ 1 cu coeficienți reali

definim operațiile "+" și "*" astfel: $f = ax + b$, $g = cx + d \Rightarrow f + g = h = (a+c)x + b+d$, $f * g = (ad+bc-ac)x + bd - ac$. Atunci $(R_1[x], +, *)$ este corp și $(a+c)x + b+d$, $f * g = (ad+bc-ac)x + bd - ac$. Atunci $(R_1[x], +, *)$ este izomorf cu R^2 deci problema se reduce inversul lui $x+1$ este $-x$. $(R_1[x])$ este izomorf cu R^2 deci problema se reduce la R^2 înzestrat cu operațiile $(a, b) + (c, d) = (a+c, b+d)$, $(a, b) * (c, d) = (ad+bc-ac, bd-ac)$. Se verifică ușor că R^2 cu operația * este corp și că inversul lui $(1, 1)$ este $(0, -1)$.

1.509C În $M_2(\mathbb{Z}_5)$ ecuația $X^2 = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 4 & 3 \end{pmatrix}$ are două soluții. Notând $X = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix}$, $X^2 = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x^2 + yz & (x+t)y \\ (x+t)z & t^2 + yz \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 4 & 3 \end{pmatrix}$ se obțin ecuațiile 1° $x^2 + yz = 3$; 2° $t^2 + yz = 3$; 3° $(x+t)y = 2$; 4° $(x+t)z = 4$ etc. Trebuie verificate toate variantele.

Puteam avea numai $x^2 = t^2 = \hat{0}, \hat{1}, \hat{4}$ în 1° , 2° . Dar $x^2 = t^2 = 0$ nu verifică 3° , 4° . $x^2 = t^2 = \hat{1}$, $yz = \hat{2}$ nu dă soluția $x = t = y = \hat{1}$, $z = \hat{2}$.

1.510C Se consideră pe R legile de compozitie $x \oplus y = mx + ny - 1$, $x \odot y = 2xy - 2x - 2y + p$. Să se determine m, n, p astfel încât (R, \oplus, \odot) să fie corp. Elementele neutre e_1, e_2 la \oplus și \odot : $x \oplus e_1 = mx + ne_1 - 1 = x \Rightarrow m = 1$, $e_1 = \frac{1}{n}$, $2xe_2 - 2x - 2e_2 + p = x$, $x(2e_2 - 3) - 2e_2 + p \equiv 0 \Rightarrow e_2 = \frac{3}{2} = \frac{p}{2}$ deci $p = 3$. Din comutativitatea operației \oplus rezultă $mx + ny - 1 = my + nx - 1 \Rightarrow m = n = 1 = e_1$.

1.511C Fie $G = \{\hat{1}, \hat{3}, \hat{5}, \hat{7}\} \subset \mathbb{Z}_8$, $H = \{\hat{1}, \hat{5}, \hat{7}, \hat{11}\} \subset \mathbb{Z}_{12}$ familiile elementelor inversabile din inelele \mathbb{Z}_8 , \mathbb{Z}_{12} . Atunci G, H sunt grupuri relativ la înmulțirea claselor, sunt izomorfe și izomorfe cu grupul lui Klein. Conform tabelor operațiilor, sunt stabile, elementele sunt idempotente $x^2 = \hat{1}$, $xy = z$, $\forall z, y, z \neq y \neq z \neq \hat{1}$. Tablourile operațiilor sunt la fel structurate ca la grupul lui Klein.

1.512C Inelul M al matricelor pătrate de ordinul doi cu elemente în inelul claselor de resturi modulo 2, $M_2(\mathbb{Z}_2)$ are $4^2 = 2^4 = 16$ elemente: $\begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{0} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{0} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{1} \\ \hat{0} & \hat{0} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{0} \\ \hat{1} & \hat{0} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{1} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{1} \\ \hat{0} & \hat{0} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{0} \\ \hat{1} & \hat{1} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{1} & \hat{0} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{1} \\ \hat{1} & \hat{0} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{1} \\ \hat{1} & \hat{0} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{1} \end{pmatrix}$, $\begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{1} \\ \hat{1} & \hat{1} \end{pmatrix}$ deci către grupe ordonate de căte patru elemente $\hat{0}$ și $\hat{1}$ (cuvinte de 4 biți), deci $4^2 = 16$.

1.513C Elementul simetric al unui element x relativ la legea $x * y = \sqrt[n]{y \log_n x}$

1.5. STRUCTURI ALGEBRICE

$(\forall x, y \in (0, \infty) \setminus \{1\})$, pentru $n \in \mathbb{N}^* \setminus \{1\}$ fixat este $x' = n^{\log_n x}$. Elementul neutru $e : x * e = x = e^{\log_n \sqrt[n]{x}}$ $\Rightarrow \log_n x = \log_n \sqrt[n]{x} \cdot \log_n e$, $\log_n x [\log_n \sqrt[n]{e} - 1] = 0$, $e = n^n$; simetriele: $x * x' = (x')^{\log_n \sqrt[n]{x}} = n^n$, $x' = n^{n^2 \log_n x}$.

1.514C Fie $G = (0, \infty) \setminus \{1\}$, $x * y = x^{\ln y}$ o lege de compozitie pe G . Atunci $(G, *)$ este grup abelian $x * y = e^{\ln(x^{\ln y})} = e^{\ln x \ln y}$, element neutru numărul e , simetricul x' al lui x , $x' = e^{\frac{1}{\ln x}}$.

1.515C Fie K și L două coruri comutative și $f : K \rightarrow L$ un morfism de inele. Atunci f este injectivă. Un morfism de coruri de la K la L este prin definiție un morfism de inele $f : K \rightarrow L$ (deci $f(x+y) = f(x) + f(y)$, $f(x \cdot y) = f(x)f(y)$ și $f(1) = 1'$, $1 \in K$, $1' \in L$ elemente neutre respective în K și L la înmulțire). Rezultă $f(0) = 0'$, $f(-x) = -f(x)$, $\forall x \in K$. Orice morfism de coruri este injectiv [15]: fie $x_1, x_2 \in K$, $f(x_1) = f(x_2)$, $x = x_1 - x_2$; presupunem $x \neq 0$ deci există $x^{-1} : f(x) = f(x_1) - f(x_2) = 0'$, $1' = f(1) = f(xx^{-1}) = f(x)f(x^{-1}) = 0'f(x^{-1}) = 0'$ contradicție, $1' \neq 0'$.

1.516C Fie (G, \cdot) un grup arbitrar și fie H și K două submulțimi în G ; dacă G este finită, atunci H este subgrup $\Leftrightarrow H$ este stabilă la operația: Înadevar, fie $H = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$; atunci $\{a_1^2, a_1a_2, a_1a_3 \dots a_1a_n\} = H$, deci există $s \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$ astfel încât $a_1a_j = a_1$ rezultă că elementul neutru este a_j și deci aparține lui H . Analog se arată că orice element din H are simetricul în H .

1.517C Multimea matricelor de forma $M(x) = \begin{pmatrix} 2-x & x-1 \\ 2(1-x) & 2x-1 \end{pmatrix}$, $x \neq 0$ formează, relativ la înmulțirea matricelor, un grup izomorf cu grupul multiplicativ \mathbf{R}^* . Atunci $(M(2))^5 = \begin{pmatrix} -30 & 31 \\ -62 & 63 \end{pmatrix}$. Putem scrie $M(x) = I_2 + (1-x)\begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix}$. $\begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix}^2 = -\begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & -2 \end{pmatrix}$ și aplicăm formula lui Newton $(A+B)^n$ pentru matrici. Mai ușor, direct $M(2) = A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & 3 \end{pmatrix} = I_2 + \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} = I_2 + B$ iar $B^2 = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix}^2 = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} = B$, $B^k = B$ deci $A^5 = I_2 + 5B + 10B^2 + 10B^3 + 5B^4 + B^5 = I_2 + 31B \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} + 31 \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -2 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -30 & 31 \\ -62 & 63 \end{pmatrix} = (M(2))^5$.

1.518C Pentru ce valori ale lui $a \in Z_3$ polinomul $f(x) = \hat{2}x^3 + (a+1)x + \hat{1} \in Z_3[x]$ este ireductibil în $Z_3[x]$? Calculăm $f(\hat{0}) = \hat{1}$, $f(\hat{1}) = a + \hat{2}$, $f(\hat{2}) = \hat{2}a$, deci $a \neq \hat{1}$ și rămâne $a = \hat{2}$, $f(\hat{2}) = \hat{1} \neq \hat{0}$, f este ireductibil pentru $a = \hat{2}$.

1.519C Dintre aplicațiile $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ de mai jos: a) $f(x, y) = x + y - 0$; b) $f(x, y) = -2x - 0$; c) $f(x, y) = |x - y|$; d) $f(x, y) = xy$; e) $f(x, y) = x + y - 1$. singura aplicație liniară este d): $f(a(x, y) + b(x, y)) = af(x, y) + bf(x, y)$.

1.520C Perechile $(m, n) \in \mathbb{R}^2$ pentru care aplicația $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $f(x, y) = (mx + y, 2x + ny)$ verifică egalitatea $f \circ f = 3f$ sunt $(m, n) = (1, 2)$ sau $(m, n) = (2, 1)$. Egalitatea se scrie $(f \circ f)(x, y) = f(mx + y, 2x + ny) = (m(mx + y) + 2x + ny, 2(mx + y) + n(2x + ny)) = ((m^2 + 2)x + (m + n)y, 2(m+n)x + (2+n^2)y) = (3mx + 3y, 6x + 3ny) \Rightarrow m^2 + 2 = 3m, m + n = 3, 2(m + n) = 6, 2 + n^2 = 3n$ deci $(m, n) = (1, 2)$, $(m, n) = (2, 1)$. Altfel, se poate folosi matricea lui f în baza canonica: $f(x, y) = (ax + by, cx + dy)$ are

matricea $A_f = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ iar $f \circ f = 3f \Rightarrow A_f^2 = 3A_f$ etc.

1.521C Matricea A_f asociată aplicației $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $f(x, y) = (2x + y, 7x - 3y)$ este $A_f = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 7 & -3 \end{pmatrix}$: $f(x, y) = x(2, 7) + y(1, -3)$, $f(e_1) = f(1, 0) = (2, 7) = 2e_1 + 7e_2$, $f(e_2) = (1, -3) = 1 \cdot e_1 - 3e_2$ deci coloanele matricei A_f sunt coordonatele transformațiilor prin f ale vectorilor bazei canonice (e_1, e_2) în raport cu această bază, $A_f = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 7 & -3 \end{pmatrix}$.

1.522C Aplicația $h = g \circ f - f \circ g$ unde $f(x, y) = (2x + y, x - y)$, $g(x, y) = (y, x)$ este dată de egalitatea $h(x, y) = 3(-y, x)$: $(g \circ f)(x, y) = g(2x + y, x - y) = (x - y, 2x + y)$, $(f \circ g)(x, y) = f(y, x) = (2y + x, y - x)$, $(g \circ f - f \circ g)(x, y) = 3(-y, x)$. Altfel matricelel $A_f = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & -1 \end{pmatrix}$, $A_g = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$,

$$A_{gof-foga} = A_g \cdot A_f - A_f \cdot A_g = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & -3 \\ 3 & -3 \end{pmatrix},$$

$$\text{deci } h(x, y) = (0x - 3y, 3x + 0y) \equiv 3(-y, x)$$

1.523C Se consideră în planul $P = \mathbb{R}^2$ un sistem ortogonal xOy și dreapta $D : x - 2y = 0$. Pentru orice punct $M \in P$ se notează cu M' proiecția lui M pe D . Se să determine matricea asociată aplicației liniare $F : P \rightarrow P$, $F(M) = M'$, relativ la baza canonica din \mathbb{R}^2 . Fixăm $M(x_0, y_0)$ și intersectăm dreapta $D : y = \frac{1}{2}x$ cu dreapta d prin M perpendiculară pe

D, $y - y_0 = -2(x - x_0)$ și obținem M' de coordonate $x' = \frac{2}{5}(2x_0 + y_0)$,
 $y' = \frac{1}{5}(2x_0 + y_0)$ deci aplicația F este dată de $F(x, y) = \left(\frac{4}{5}x + \frac{2}{5}y, \frac{2}{5}x + \frac{1}{5}y\right)$
cu matricea $A_F = \begin{pmatrix} 4 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 4 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$.

1.524C Perechea de numere $(p, q) \in \mathbb{R}^2$ astfel încât $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ a cărei matrice asociată în baza canonica este $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & -3 \end{pmatrix}$ verifică relația $f \circ f = pf + qI$ (I = aplicația canonica) este $(p, q) = (-2, 7)$. Matriceal avem $A_{f \circ f} = A_{pf+qI}$, $A_f^2 = pA_f + qI_2$ sau $\begin{pmatrix} 5 & -4 \\ -4 & 13 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} p+q & 2p \\ 2p & -3p+q \end{pmatrix} \Rightarrow$ $2p = -4$, $p = -2$, $p+q = 5$, $q = 7$. Altfel, se scrie $f(x, y) = (x+2y, 2x-3y)$, $(f \circ f)(x, y) = pf(x, y) + q(x, y)$ și se obține un sistem din ecuația $(f \circ f)(x, y) = (5x-4y, -4x+13y) = p(x+2y, 2x-3y) + q(x, y)$.

Capitolul 2

Analiză matematică

2.1 Numere reale. Progresii. Siruri

2.525A Sirul $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ dat de $x_{n+1} = x_n^2 - 2x_n + 2$, $x_0 = 1$ se scrie $x_{n+1} - 1 = (x_n - 1)^2$ deci este sirul constant $1, 1, 1, \dots$, $x_n = 1$, $(\forall n \in \mathbb{N})$.

2.526A Sirul $x_n = \sin \frac{n\pi}{4}$ este periodic cu perioada 8 și ia valorile $0, \frac{\sqrt{2}}{2}, 1, \frac{\sqrt{2}}{2}, 0, -\frac{\sqrt{2}}{2}, -1, -\frac{\sqrt{2}}{2}$ admite cinci subsiruri convergente, este corect f).

2.527A Dacă progresia aritmetică are $a_1 = 23$, $a_n = 5$, $r = -2$, cît este n ? $a_n = a_1 + (n-1)r$, $5 = 23 + (n-1)(-2)$, $2(n-1) = 18$, $n = 10$.

2.528A Dacă progresia aritmetică are $a_1 = 3$, $a_n = 39$, $S_n = 210$, cît este r și n ? $S_n = \frac{(a_1+a_n)n}{2}$, $210 = \frac{(3+39)n}{2}$, $n = 10$, $S_n = \frac{2a_1+(n-1)r}{2}n$, $210 = \frac{2 \cdot 3 + 9r}{2} \cdot 10 \Rightarrow r = 4$.

2.529A Idem ca în 2.528A, $a_1 \geq 0$, $a_n = 18$, $r = 2$, $S_n = 88$ se cere a_1 și n . Înlocuim în formulele $S_n = \frac{a_1+a_n}{2}n$, $S_n = \frac{2a_1+(n-1)r}{2}n$ și obținem sistemul $(a_1+18)n = 176$, $(a_1+n-1)n = 88$ cu soluția $a_1 = 4$, $n = 8$.

2.530A Idem 2.529A, pentru $n \geq 5$, $a_2+a_4 = 16$, $a_1 \cdot a_5 = 28$ să se determine a_1 și r : $a_2 = a_1 + r$, $a_4 = a_1 + 3r$, $a_5 = a_1 + 4r \Rightarrow a_1 + r + a_1 + 3r = 16$, $a_1(a_1 + 4r) = 28$, $2r = 8 - a_1$, $a_1^2 + 2a_1(8 - a_1) = 28 \Rightarrow a_1 = 2$, $r = 3$.

2.531A Dacă a_1, a_2, \dots, a_n este o progresie geometrică și $a_1 = 5$, $a_n = 1280$ și $n = 9$ cît este suma S_n ? $a_n = a_1 r^{n-1}$, $5 \cdot r^8 = 1280 \Rightarrow r = -2$. $S_n = a_1 \cdot \frac{r^n - 1}{r - 1}$, $S_9 = 855$.

2.532A Idem 2.531A, unde $a_n > 0$, $n = 3$, $a_3 - a_1 = 136$, $S_n = 221$ și se cere $a_n : a_3 = a_1 r^2$, $S_3 = a_1 \frac{r^3 - 1}{r - 1}$, $a_3 - a_1 = a_1(r^2 - 1) = 136$, $S_3 = a_1(r^2 + r + 1)$, $\frac{a_1(r^2 + r + 1)}{a_1(r^2 - 1)} = \frac{221}{136} = \frac{13}{8} \Rightarrow r = 3$, $a_1 = 17$, $a_3 = 153$.

2.533A Idem 2.531A unde $a_1 + a_2 + a_3 = 26$, $a_5 + a_6 + a_7 = 2106$ și se cere $a_7 : a_1 + a_1 r + a_1 r^2 = 26$, $a_1 r^4 + a_1 r^5 + a_2 r^6 = 2106$, $r^4(a_1 + a_1 r + a_1 r^2) = 2106$,

$$r^4 \cdot 26 = 2106, r^4 = 81, r = 3, a_1 = 2, a_3 = 1458.$$

2.534A Termenul general al sirului $\frac{2}{1^3}, \frac{4}{3^3}, \frac{6}{5^3}, \frac{8}{7^3} \dots$ definit pentru $n \geq 1$ este $\frac{2n}{(2n-1)^3}$.

2.535A Termenul general al sirului $0, -\frac{4}{9}, \frac{16}{25}, -\frac{9}{25}, \frac{16}{36} \dots$ definit pentru $n \geq 1$ este $(-1)^{n-1} \cdot \frac{(n-1)^2}{(n+1)^2}$.

2.536A Termenul general al sirului $2, \frac{5}{2}, \frac{10}{3}, \frac{17}{4}, \frac{26}{5} \dots$ definit pentru $n \geq 1$ este $\frac{n^2+1}{n}$.

2.537A Deoarece $C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \dots = 2^{n-1}, C_n^1 + C_n^3 + C_n^5 + \dots = 2^{n-1}$ sirul $a_n = \frac{C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \dots}{C_n^1 + C_n^3 + C_n^5 + \dots} = \frac{2^{n-1}}{2^n-1}$ este constant.

2.538A Sirul $a_n = \cos \frac{\pi n}{2}$ este periodic de perioada 4 și ia trei valori $1, 0, -1, 0, 1, -1, 0, \dots$ este deci format din trei subsiruri convergente la limite diferite.

2.539A Sirul $a_n = \min(n, 10)$ se scrie $1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 10, 10, 10, \dots, 10, \dots$ este deci convergent, $a_n \rightarrow 10$.

2.540A Se consideră mulțimea $A = \{\sin 1, \sin 2, \sin 3, \sin 4\}$ și se cere $\max A$ și $\min A$. Reprezentând pe cercul trigonometric radianii 1, 2, 3, 4 se observă că sunt apropiate ca valori (dar mai mici) de $\frac{\pi}{3}, 2\frac{\pi}{3}, 3\frac{\pi}{3}, 4\frac{\pi}{3}$ de unde rezultă că $\sin 2 > \sin 1 > 0, \sin 4 < 0 < \sin 3$, deci $\max A = \sin 2, \min A = \sin 4$.

2.541A Valorile lui $n \in \mathbb{N}$ pentru care $\left| \frac{n+1}{2n+3} - \frac{1}{2} \right| > \frac{1}{10}$ sunt: $\frac{1}{2(2n+3)} > \frac{1}{10}, 4n+6 < 10, n < 1$ deci $n = 0$.

2.542A Să se calculeze $\max A$ pentru $A = \left\{ \frac{n+1}{n}, n \in \mathbb{N}^* \right\}$. Pentru $n = 1$, avem evident $\max A = 2$, deoarece $\frac{n+1}{n} < 2$ pentru $n > 1$.

2.543A Dacă $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ sunt erorile absolute în aproximările $\pi^2 \approx 10$ și respectiv $e^3 \approx 20$, să se evaluateze $\varepsilon_1, \varepsilon_2$. Deoarece $\varepsilon_1 = |\pi^2 - 10|, \varepsilon_2 = |e^3 - 20|$ luând $\pi \approx 3,1416, e \approx 2,7183$, rezultă $\varepsilon_1 < \frac{1}{5}, \varepsilon_2 < \frac{1}{5}$.

2.544A Fie sirul recurrent $u_{n+1} = \frac{1}{3}u_n + 2$ cu $u_0 \neq 3$. Dacă $(u_n + \alpha)_n$ este o progresie geometrică, să se determine valoarea lui α . Condiția dată se scrie $(u_n + \alpha)^2 = (u_{n-1} + \alpha)(u_{n+1} + \alpha)$, unde $u_{n-1} = 3(u_n - 2)$ iar $u_{n+1} = \frac{1}{3}u_n + 2$ deci $u_n^2 + 2\alpha u_n = \alpha(u_{n-1} + u_{n+1}) + u_{n-1} \cdot u_{n+1}$ sau $u_n^2 + 2\alpha u_n = \alpha \left[3(u_n - 2) + \frac{1}{3}u_n + 2 \right] + \left[3(u_n - 2) \left(\frac{1}{3}u_n + 2 \right) \right]$. Rezultă $\left(\frac{\alpha}{3} + 1 \right) u_n - (\alpha + 3) = 0$ deci $\alpha = -3$.

2.545A Sirurile $(a_n), (b_n), (c_n)$ definite prin $a_n = 2001 - 667n, b_n = \frac{(-1)^n}{3^n}$ și $c_n = (-1)^n + n$ verifică $a_{n+1} - a_n = -667, b_{n+1} = -\frac{1}{3}b_n, (a_n)$ este progresie aritmetică, (b_n) este progresie geometrică iar (c_n) nu este progresie.

2.546A Termenul general al sirului definit de $a_{n+1} = a_n - \frac{1}{n(n+1)}$, $a_1 = 1$ se obține scriind egalitatea $a_{k+1} = a_k - \frac{1}{k(k+1)}$ pentru $k = 1, 2, 3, \dots, n$ și se

2.1. NUMERE REALE. PROGRESII. SIRURI

adună. Rezultă $a_n = a_1 - \left(\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{(n-2)(n-1)} + \frac{1}{(n-1)n} \right) = \frac{1}{n}$.

2.547A Mulțimea punctelor de acumulare ale mulțimii $A = \{x \in \mathbb{R} \mid x^2 > 9\} = (-\infty, -3) \cup (3, \infty)$ este formată din $A \cup \{-3, 3\}$ deci o infinitate.

2.548A Domeniul maxim de definiție D al funcției $f(x) = \sqrt{x+8-6\sqrt{x-1}}$ este evident $D = [1, \infty)$ deoarece $f(x) = \sqrt{(\sqrt{x-1}-3)^2} = |\sqrt{x-1}-3|$.

2.549A $\max A$, dacă $A = \{\cos 1, \cos 2, \cos 3, \cos 4, \cos 5\}$ este $\cos 1$. Procedăm ca pentru 2.516A, figurând radianii 1, 2, 3, 4, 5 pe cercul trigonometric.

2.550A Un sir de numere reale este convergent dacă și numai dacă orice subșir al său este convergent.

2.551A Valorile lui t pentru care sirul $f_n(t) = t^n e^{-t}, t \in [0, \infty), n \in \mathbb{N}$ este o progresie aritmetică: $2f_n(t) = f_{n-1}(t) + f_{n+1}(t), 2t^n = t^{n-1} + t^{n+1}; t = 0$ și $t = 1$. Se obțin progresiile $0, 0, \dots, 0, \dots, \frac{1}{e}, \frac{1}{e^2}, \frac{1}{e^3}, \dots, \frac{1}{e^n}, \dots$

2.552A Suma termenilor progresiei geometrice $1, \frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{8}, \dots, \frac{1}{2^n}$ este $S_{11} = 1 + \frac{1}{2} + \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^3 + \dots + \left(\frac{1}{2}\right)^{10} = \frac{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^{11}}{1 - \frac{1}{2}} = 2 - \frac{1}{2^{10}} = \frac{2^{11}-1}{2^{10}}$.

2.553A Fie $q \in \mathbb{R}, a_n = q^n, b_n = \sum_{k=1}^n a_k$. Sirul a_n este convergent $\Leftrightarrow |q| < 1$ sau $q = 1, b_n = q \frac{1-q^n}{1-q}$ este convergent $\Leftrightarrow |q| < 1$.

2.554B Dacă (a_n) este o progresie aritmetică și $a_1 + a_5 + a_9 = 51$ aflăți $S = a_3 + a_4 + a_5 + a_6 \cdot a_1 + (a_1 + 4r) + (a_1 + 8r) = 51, a_1 + 4r = 17$ de unde $S = (a_1 + 2r) + (a_1 + 3r) + (a_1 + 4r) + (a_1 + 7r) = 4(a_1 + 4r) = 4 \cdot 17 = 68$.

2.555B Dacă a_1, a_2, \dots, a_{21} este o progresie aritmetică în care $a_{11} = 15$ calculați $S = a_1 + a_2 + \dots + a_{21}, a_{11} = a_1 + 10r = 15, S = a_1 + (a_1 + r) + \dots + (a_1 + 20r) = 21a_1 + r(1 + 2 + \dots + 20) = 21(a_1 + 10r) = 315$.

2.556B Orice sir crescător și mărginit este convergent.

2.557B Determinați mulțimea A a punctelor de acumulare ale mulțimii $B = \left\{ \sin \left(\frac{\pi n}{4} + \frac{1}{n} \right), n \in \mathbb{N} \right\}$. Mulțimea $C = \{\sin \frac{\pi n}{4}\}$ este un sir periodic, de perioada 8, cu cinci valori $A = \left\{ -1, -\frac{\sqrt{2}}{2}, 0, \frac{\sqrt{2}}{2}, 1 \right\}$ iar mulțimea B este un sir cu cinci puncte de acumulare (puncte limite) tocmai mulțimea A .

2.558B Mulțimea $B = \{x_n = \cos \frac{\pi n}{2}, n \in \mathbb{N}\}$ este un sir periodic cu perioada 12 cu valorile succesive $\left(1, \frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{1}{2}, 0, -\frac{1}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{3}}{2}, -1, -\frac{\sqrt{3}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{1}{2}, 0, \frac{1}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{3}}{2}, 1 \right)$, deci $m = \min B = -1, M = \max B = 1$.

2.559B Fie (x_n) un sir fixat. x_n este convergent dacă și numai dacă x_{2n}, x_{2n+1}, x_{3n} sunt convergente: $x_{2n} \cap x_{3n}$ și $x_{2n+1} \cap x_{3n}$ au amândouă aceeași limită cu x_{3n} și aceeași limită cu x_{2n} și x_{2n+1} .

2.560B Dacă suma primilor n termeni ai unei progresii aritmetice $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$

este cătă o treime din suma următorilor n termeni, să se calculeze $\frac{S_{2n} - S_n}{S_n}$:

$$\frac{S_{2n} - S_n}{S_n} = S_n, \quad S_{2n} = 4S_n, \quad S_n = na_1 + r \frac{(n-1)n}{2}, \quad S_{2n} = 2na_1 + r \frac{(2n-1)2n}{2} \Rightarrow$$

$$r = 2a_1, \quad \frac{S_{2n}}{S_n} = \frac{6na_1 + 2a_1(n-1)3n}{2na_1 + 2a_1(n-1)n} = 3 \frac{3n^2}{n^2} = 9.$$

2.561B Tripletele (x, y, z) care verifică sistemul $x+y+z=3$, $x^2+y^2+z^2=3$. Avem $2(x^2+y^2+z^2)=2(x+y+z) \Rightarrow (x-y)^2+(x-z)^2+(y-z)^2=0$, $x=y=z=1$. Geometric, planul este tangent la sferă în punctul $(1,1,1)$, distanța de la $(0,0,0)$ la plan este egală cu raza sferei $\sqrt{3}$. Altfel, eliminăm z între cele două egalități, $z=3-(x+y)$, $x^2+y^2-3x-3y+3=0$, $y^2+y(x-3)+x^2-3x+3=0$. $y_{1,2} = \frac{-x \pm \sqrt{(3-x)^2-4(x^2-3x+3)}}{2} = \frac{-x \pm \sqrt{-3(x-1)^2}}{2}$ deci $x=1$, $y=1$, $z=1$.

2.562B Fie $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ crescător, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, f crescătoare, g descrescătoare. Cum sunt $b_n = f(a_n)$, $c_n = g(a_n)$, $n \in \mathbb{N}$. Funcțiile crescătoare păstrează neegalitățile, funcțiile descrescătoare inversează neegalitățile, deci $a_n < a_{n+1} \Rightarrow b_n = f(a_n) < f(a_{n+1}) = b_{n+1}$, $c_n = g(a_n)$, $f(a_{n+1}) = c_{n+1}$, deci b_n este crescător iar c_n descrescător.

2.563B Fie o progresie geometrică $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ cu $a_5 = 61$, $a_{11} = 1647$; să se afle a_7 : $a_5 = a_1 r^4$, $a_{11} = a_1 r^{10}$, $a_1 r^4 = 61$, $a_1 r^{10} = 1647$, $r^6 = \frac{1647}{61} = 27$, $r = \sqrt[6]{3}$, $a_1 = \frac{61}{9}$, $a_7 = a_1 r^6 = \frac{61}{9} \cdot 27 = 183$.

2.564B Domeniul de definiție al expresiei $E(x) = (\ln x)^{\ln x}$ este $(1, \infty) \cup \{e^{-\frac{n}{m}}\}$, m impar, deci un sir și un interval.

2.565B Punctele de acumulare ai mulțimii $\{(-1)^n \frac{n+1}{3n}\}$, $n \in \mathbb{N}$ sunt $+\frac{1}{3}$ și $-\frac{1}{3}$ deoarece $(-1)^n \frac{n+1}{3n} = (-1)^n \frac{1}{3} + \frac{(-1)^n}{3n} \rightarrow \pm \frac{1}{3}$.

2.566B Progresia aritmetică cu termenii pozitivi are primul termen pe a_1 și rația r pozitivă și din $a_{n+1} = a_n + r > a_n$ rezultă că (a_n) este un sir monoton crescător.

2.567C $x_n = \frac{\sin n!}{1+4^n} \rightarrow 0$ deoarece $0 \leq \left| \frac{\sin n!}{1+4^n} \right| \leq \frac{1}{1+4^n} \rightarrow 0$.

2.568C Fie $f: \bar{\mathbb{R}} \rightarrow [-1, 1]$ definită prin $f(x) = \frac{x}{1+|x|}$, $f(\infty) = 1$, $f(-\infty) = -1$. Făcând graficul, se observă că f este bijectivă, este impară, crescătoare $f^{-1}(x) = \frac{x}{1-|x|}$, $f^{-1}(-1) = -\infty$, $f^{-1}(1) = +\infty$. Expresia lui f^{-1} se determină rezolvând în raport cu x pe $y = \frac{x}{1+x}$ ($x > 0$), $y = \frac{x}{1-x}$ ($x < 0$) și schimbând rolul variabilei pe y cu x .

2.569C Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$, $a_n \in \mathbb{R}$ un sir, $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ mărginită pe \mathbb{R} și $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ monotonă pe \mathbb{R} . Cum sunt sirurile $b_n = (f \circ g)(a_n)$, $c_n = (g \circ f)(a_n)$, $n \in \mathbb{N}$. Deoarece f este mărginită pe \mathbb{R} , $f(a_n)$ și $f(g(a_n))$ sunt siruri mărginite, deci și $g(f(a_n))$ este mărginit.

2.570C Fie $l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{[nx]}{n}$, $x \in (0, 1)$, $nx - 1 < [nx] \leq nx$, $\frac{nx-1}{n} \leq \frac{[nx]}{n} < \frac{nx}{n}$,

2.2. LIMITE

$x - \frac{1}{n} \leq \frac{[nx]}{n} < x$ deci $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{[nx]}{n} = x$.

2.571C Afătați a_n dacă $a_1 = 1$, $a_2 = 4$, $a_{n+2} = 5a_{n+1} - 6a_n$, $n \in \mathbb{N}^*$. Ecuția caracteristică asociată sirului $r^2 - 5r + 6 = 0$ are rădăcinile $r_1 = 2$, $r_2 = 3$ deci $a_n = A2^n + B3^n$. Punem condiție $a_1 = 1$ și $a_2 = 4$ și rezultă $A = -\frac{1}{2}$, $B = \frac{2}{3}$, $a_n = \frac{2}{3}3^n - \frac{1}{2}2^n = 183^n - 2^{n-1}$.

2.572C Termenul general al sirului $2, 4, 7, 11, \dots$ care are proprietatea că diferențele între termenii consecutivi formează o progresie aritmetică este $a_n = \frac{n^2+n+2}{2}$. Se verifică grila direct. Altfel, scriem condiția dată:

$$2(a_{n+1} - a_n) = (a_n - a_{n-1}) + (a_{n+2} - a_{n+1}) \Rightarrow a_{n+2} - 3a_{n+1} + 3a_n - a_{n-1} = 0$$

șir recurrent cu ecuația caracteristică $r^3 - 3r^2 + 3r - 1 = 0$, $(r-1)^3 = 0$ care ne dă $a_n = A + Bn + Cn^2$, $a_1 = 2$, $a_2 = 4$, $a_3 = 7$. Rezultă $A = 1$, $B = C = \frac{1}{2}$ din sistemul $A + B + C = 2$, $A + 2B + 4C = 4$, $A + 3B + 9C = 7$.

2.573C Marginea superioară M și inferioară m a multimi $\{\frac{x^2-3x+2}{x^2+2x+1}\}_{x \in \mathbb{R} \setminus \{1\}}$. Evident $M = +\infty$ (pentru $x \rightarrow -1$). Pentru m scriem condiția ca ecuația $\frac{x^2-3x+2}{x^2+2x+1} = y$ în x cu coeficienți în y (y parametru) să aibă rădăcini reale deci $\Delta_y \geq 0$: $x^2(1-y) - x(3+2y) + 2 - y = 0$, $\Delta_y = (3+2y)^2 - 4(1-y)(2-y) \geq 0$, $\Delta_y = 1 + 24y \geq 0$, $y \geq -\frac{1}{24}$ deci $m = -\frac{1}{24}$. Altfel, facem graficul.

2.574C Fie sirurile $x_n = (a + (n-1)r)^{q^{n-1}}$ și $y_n = \sum_{k=1}^n x_k$ ($a, r, q \in \mathbb{R}, q \neq 1$).

Se cere $y_n : y_n = \sum_{k=1}^n (a + (k-1)r)^{q^{k-1}} = a \cdot \sum_{k=1}^n q^{k-1} + r \cdot \sum_{k=1}^n (k-1)q^{k-1} = \frac{1-q^n}{1-q} + Sr$, $S = q + 2q^2 + 3q^3 + \dots + (n-1)q^{n-1}$. $S - qS = q + q^2 + q^3 + q^4 + \dots + q^{n-1} - (n-1)q^n = q \frac{1-q^{n-1}}{1-q} - (n-1)q^n = \frac{q}{1-q}[1-q^{n-1} - (n-1)(q^{n-1} - q^n)] = \frac{q}{1-q}[(n-1)q^n - nq^{n-1}]$ deci $y_n = a \frac{1-q^n}{1-q} + rq \frac{(n-1)q^n - nq^{n-1} + 1}{(1-q)^2}$.

2.2. Limite

2.575C $a_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)} = \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k} - \frac{1}{k+1} \right) = \frac{1}{1} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{n-1} - \frac{1}{n} + \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} = 1 - \frac{1}{n+1} \rightarrow 1$.

$$2.576A A = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1+2+3+\dots+n)^2}{1^3+2^3+3^3+\dots+n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{n(n+1)}{2}\right)^2}{\left(\frac{n(n+1)}{2}\right)^2} = 1.$$

$$2.577A \text{ Stiind că } \lim_{n \rightarrow \infty} n(\sqrt[n]{a}-1) = \ln a \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[n]{a}-\sqrt[n]{b}}{\sqrt[n]{c}-\sqrt[n]{d}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(\sqrt[n]{a}-1)-n(\sqrt[n]{b}-1)}{n(\sqrt[n]{c}-1)-n(\sqrt[n]{d}-1)} = \frac{\ln a - \ln b}{\ln c - \ln d} = \frac{\ln \frac{a}{b}}{\ln \frac{c}{d}}, (a, b, c, d > 0).$$

$$2.578A \lim_{n \rightarrow \infty} n \sin \frac{1}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} = 1 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1 \right).$$

$$2.579A \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n + \sqrt{n + \sqrt{n + \sqrt{n - \sqrt{n}}}}} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n + \sqrt{n + \sqrt{n + \sqrt{n - \sqrt{n}}}}}}{\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n + \sqrt{1 + \sqrt{\frac{1}{n} + \sqrt{\frac{1}{n^3}}}}}}{\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1 + \sqrt{\frac{1}{n} + \sqrt{\frac{1}{n^3} + \sqrt{\frac{1}{n^6}} + \dots}}}}{\sqrt{n}} = \frac{1}{2}.$$

$$2.580A \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 (\arcsin \frac{1}{n^2} - \arctg \frac{1}{n^2}) = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\arcsin \frac{1}{n^2}}{\frac{1}{n^2}} - \frac{\arctg \frac{1}{n^2}}{\frac{1}{n^2}} \right) = 0.$$

$$2.581A \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2 - 7n + 13}}{\sqrt[3]{-n^3 + 2n^2 + 2n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \cdot \sqrt{1 - \frac{7}{n} + \frac{13}{n^2}}}{n \cdot \left(\sqrt[3]{1 - \frac{2}{n} - \frac{2}{n^2}} \right)} = -1.$$

$$2.582A \lim_{n \rightarrow \infty} \log_8 \left(\frac{\sqrt{n^2 + 1} + \sqrt[3]{n^3 - 2}}{n + 1} \right)^{\frac{\sqrt[3]{n^2 - n + 1}}{n + \sqrt[3]{n^4 - 1}}} = \log_8 \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt{1 + \frac{1}{n^2}} + \sqrt[3]{1 - \frac{2}{n^3}}}{1 + \frac{1}{n}} \right)^{\frac{\sqrt[3]{-1 - \frac{1}{n^2} + \frac{1}{n^3}}}{1 + \sqrt[3]{1 - \frac{1}{n^4}}}} = \log_8 2^{-1/2} = -\frac{1}{6}.$$

$$2.583A \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^{1/3} + 1 + 2^{-\frac{1}{3}}} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1}{1 + 2^{\frac{-1}{3-t}}} = \frac{1}{1 + 2^{-\infty}} = 1.$$

$$2.584A \lim_{x \rightarrow 1} e^{\frac{1}{x-1}} = \lim_{t \rightarrow 0} e^{\frac{1}{(1+t)^{1/t}-1}} = e^{\mp \infty} = \begin{cases} l_s = 0 \\ l_d = \infty \end{cases}$$

$$2.585A \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+3^n+5^n+7^n}{2^n+4^n+6^n+8^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{7}{8} \right)^n \cdot \left(\frac{1}{4} \right)^n + \left(\frac{3}{4} \right)^n + \left(\frac{5}{4} \right)^n + \left(\frac{1}{2} \right)^n = 0.$$

$$2.586A l = \lim_{n \rightarrow \infty} (n + 2 - \sqrt{n^2 + n + 3}) = 2 + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 - (n^2 + n + 3)}{n + \sqrt{n^2 + n + 3}} =$$

$$2 + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \left(-1 - \frac{3}{n} \right)}{n \left(1 + \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{3}{n^2}} \right)} = 2 - \frac{1}{2} = \frac{3}{2}.$$

$$2.587A l = \lim_{n \rightarrow 1} \frac{x^n + x^{n-1} - 2}{x-1} = \lim_{n \rightarrow 1} \left(\frac{x^n - 1}{x-1} - \frac{x^{n-1} - 1}{x-1} \right) = n + (n-1) = 2n-1, (\lim_{n \rightarrow 1} \frac{x^n - 1}{x-1} = \lim_{n \rightarrow 1} (x^{n-1} + x^{n-2} + \dots + x^2 + x + 1) = n).$$

$$2.588A l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\cos \frac{\pi x}{3}}{x} = 0 \cdot M = 0, (\text{dacă } \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0 \text{ și } |g(x)| < M \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} f(x)g(x) = 0).$$

$$2.589A \text{ Pentru } x_n = (\sqrt{3} + \sqrt{2})^n + (\sqrt{3} - \sqrt{2})^n \text{ să se calculeze } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n}.$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_{n+1}}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\sqrt{3} + \sqrt{2})^{n+1} + (\sqrt{3} - \sqrt{2})^{n+1}}{(\sqrt{3} + \sqrt{2})^n + (\sqrt{3} - \sqrt{2})^n} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{3} + \sqrt{2} + \left(\frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{\sqrt{3}+\sqrt{2}} \right)^n \cdot \frac{1}{\sqrt{3}+\sqrt{2}}}{1 + \left(\frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{\sqrt{3}+\sqrt{2}} \right)^n} = \sqrt{3} + \sqrt{2}.$$

$$2.590A \text{ Fie } f(x) = e^{-\frac{x^2}{2}}, a_n = \sum_{k=0}^n f(2\sqrt{k}) \text{ și } a = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n : a = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n e^{-2k} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - 2^{-2(n+1)}}{1 - e^{-2}} = \frac{e^2}{e^2 - 1} (1 + x + x^2 + \dots + x^n = \frac{1-e^{n+1}}{1-x}).$$

$$2.591A l = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{x + \sqrt{x - \sqrt{x}}}) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} \left(\sqrt{1 + \sqrt{x-1}} + 1 \right)} = \frac{1}{2}.$$

$$2.592A a_n = a + 1 - \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)} = a + 1 - \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k} - \frac{1}{k+1} \right) \rightarrow a.$$

$$2.593A \text{ Sirul recurrent } a_{n+1} = \sqrt{3 + 2a_n}, a_0 = \sqrt{3} \text{ este crescător și mărginit:}$$

$$a_0 = \sqrt{3} < \sqrt{3 + 2\sqrt{3}} = a_1, a_{n-1} < a_n \Rightarrow 2a_{n-1} < 2a_n, 3 + 2a_{n-1} < 3 + 2a_n, a_n = \sqrt{3 + 2a_{n-1}} < \sqrt{3 + 2a_n} = a_{n+1}; \text{ mărginirea: } a_{n+1}^2 = 3 + 2a_n, a_{n+1} = \frac{a_n + 1}{a_{n+1}} = \frac{3 + 2a_{n-1}}{a_{n+1}} < \frac{3}{a_0} + 2 = \sqrt{3} + 2. \text{ Deci } a_n \text{ are limită, } l = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n, \lim_{n \rightarrow \infty} a_{n+1}^2 = l^2 = \lim_{n \rightarrow \infty} (3 + 2a_n) = 3 + 2l \text{ de unde } l = 3.$$

$$2.594A \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{x^2 + x^2 \cos x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(\frac{\sin x}{x} \right)^2}{1 + \cos x} = \frac{1}{2}.$$

$$2.595A \text{ Printre sirurile: a) } a_n = (-1)^n + \frac{1}{2}, \text{ b) } a_n = (-1)^n + 1; \text{ c) } a_n = \frac{(-1)^n}{n}, \text{ d) } a_n = \frac{(-1)^n}{2} + \frac{1}{n}; \text{ e) } a_n = \left(\frac{1}{2} + (-1)^n \right)^n; \text{ f) } a_n = \frac{1-n}{n} \text{ numai c), } a_n = \frac{(-1)^n}{n} \text{ verifică } \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} |a_n|, \text{ deoarece } \left| \frac{(-1)^n}{n} \right| = \frac{1}{n} \rightarrow 0.$$

$$2.596A \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^3 - 5x^2 + 3x + 9}{x^3 - 4x^2 - 3x + 18} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^3 - 3x^2 - (x^2 - 3x) - (x^2 - 9)}{x^3 - 3x^2 - (x^2 - 9) - (3x - 9)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 2x - 3}{x^2 - 2x - 6} = \frac{4}{5}.$$

$$2.597A \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \cdot e^{\frac{x}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 - \frac{x}{n}\right)^{\frac{n}{x}}\right]^{-x} \cdot e^{\frac{x}{n}} = e^{-x} \cdot e^{\frac{x}{n}} = e^{-\frac{x}{n}}.$$

$$2.598A \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x \sin nx}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} \cdot \frac{\sin nx}{nx} = n.$$

$$2.599A$$
 Care din următoarele limite este cea corectă: a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{1+x^2}$
 $\infty \neq -\infty$; b) $\lim_{n \rightarrow \infty} x \cos z$ nu există, c) $\lim_{n \rightarrow 2} \frac{(2x-2)-x}{2x-4} = \lim_{n \rightarrow 2} \frac{x-2}{2(x-2)} = \frac{1}{2}$
 deci adeverărat; d) $\lim_{n \rightarrow 0} \sqrt{x} \sin \frac{1}{x} = 0 \neq \infty$; e) $\lim_{n \rightarrow 0} \frac{3x-5}{x+5} = -1 \pm 3$;

$$2.600A \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin 2x}{x} = 0 \quad (\lim_{n \rightarrow \infty} f(g(x)) = 0 \text{ dacă } \lim_{n \rightarrow 0} f(x) = 0 \text{ și } |g(x)| < M).$$

$$2.601A$$
 Lema lui $x_n = \sqrt{n^2 + n + 1} - an$ este finită dacă $a = 1$ ($\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} n(\sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} - a) = \infty$ dacă $a = 1$), deci $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2 + n + 1} - n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{\sqrt{n^2 + n + 1} + n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{1}{n}}{\sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2}} + 1} = \frac{1}{2}$.

$$2.602A$$
 Utilizând rezultatul $\lim_{n \rightarrow 1} \frac{\sqrt[n]{x}-1}{x-1} = \frac{1}{m}$ rezultă că $l =$

$$= \lim_{n \rightarrow 1} \frac{(1-\sqrt{x})(1-\sqrt[n]{x}) \dots (1-\sqrt[n]{x})}{(1-x)^{n-1}} = \lim_{n \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}-1}{x-1} \cdot \frac{\sqrt[n]{x}-1}{x-1} \dots \frac{\sqrt[n]{x}-1}{x-1} = \frac{1}{n!}.$$

$$2.603B \lim_{x \rightarrow \infty} (x - x^2 \ln \frac{1+x}{x}) = \lim_{0 < \frac{1}{x} = t \rightarrow 0} \frac{t - \ln(1+t)}{t^2} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1 - \frac{1}{2}t}{2t} = \frac{1}{2}.$$

$$2.604B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2e^x - 3\pi^x}{e^x + 2\pi^x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2\left(\frac{e}{\pi}\right)^x - 3}{\left(\frac{e}{\pi}\right)^x + 2} = -\frac{3}{2} \left(\left(\frac{e}{\pi}\right)^x \rightarrow 0, \frac{e}{\pi} < 1\right).$$

$$2.605B \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+ax+x^2)}{\sqrt{x+b-1}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln[1+(ax+x^2)]}{ax+x^2} \cdot \frac{ax+x^2}{x} \cdot \frac{(\sqrt{x+b+1})x}{x+b-1} = 2; \text{ utilizăm } \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t)}{t} = 1 \text{ și rezultă } b = 1, 2a = 2 \text{ deci } a = 1.$$

$$2.606B l = \lim_{x \rightarrow 0} 2 \frac{e^{\sin x} - e^{tg x}}{e^{\sin 2x} - e^{tg 2x}} = \lim_{x \rightarrow 0} 2 \frac{e^{tg x}(e^{\sin x - tg x} - 1)}{\sin x - tg x} \cdot \frac{\sin x - tg x}{\sin 2x - tg 2x}.$$

$$\frac{\sin 2x - tg 2x}{e^{tg 2x}(e^{\sin x - tg x} - 1)} = 2 \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{\sin 2x} \cdot \frac{1 - \cos x}{1 - \cos 2x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \sin^2 \frac{x}{2}}{2 \sin^2 x} = \frac{1}{4}.$$

$$2.607B \lim_{x \rightarrow \infty} n^\alpha (\sqrt[n^3]{n^3 + bn + 1} - n) = 1 \Rightarrow$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n^\alpha \cdot \frac{bn + 1}{\sqrt[n^3]{(n^3 + bn + 1)^2} + \sqrt[n^3]{(n^3 + bn + 1)n^3} + \sqrt[n^3]{(n^3)^2}} =$$

2.2. LIMITE

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{n^{\alpha+1}(b + \frac{1}{n})}{n^2 \left(\sqrt{\left(1 + \frac{6}{n^2} + \frac{1}{n^3}\right)^2} + \sqrt{1 + \frac{b}{n} + \frac{1}{n^3} + 1} \right)} = \frac{b}{3} = 1, \text{ dacă } \alpha = 1, b = 3, \alpha + b = 4.$$

$$2.608B l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1-a+a^2-a^3+\dots+(-a)^n}{1+b+b^2+\dots+b^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1-(-a)^{n+1}}{1+a} \cdot \frac{1-b}{1-b^{n+1}}; \text{ dacă } |a| < 1, |b| < 1, (-a)^{n+1} \rightarrow 0, b^{n+1} \rightarrow 0 \text{ deci } l = \frac{1-b}{1+a} > 1 \Rightarrow a+b < 0.$$

$$2.609B$$
 Dacă $l = \lim_{n \rightarrow 0} \frac{\arcsin \sqrt{x}}{\sqrt{1 - \ln(e-x)}}$ atunci $l = \lim_{n \rightarrow 0} \frac{\arcsin \sqrt{x}}{\sqrt{x}} \cdot \sqrt{\frac{x}{\ln e - \ln(e-x)}}$

$$= \lim_{n \rightarrow 0} \sqrt{\frac{\frac{x}{e-x}}{\ln \left(1 + \frac{x}{e-x}\right)}} \cdot (e-x) = \sqrt{e} \left(\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\arcsin t}{t} \right) = 1, \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t)}{t} = 1).$$

$$2.610B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\pi}{2} - \arctg x \right)^{\frac{1}{\ln x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(\frac{\pi}{2} - \arctg x)}{\ln x}; \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(\frac{\pi}{2} - \arctg x)}{\ln x} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{x} - \arctg x}{\frac{1}{x} + x^2} = -\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{1+x^2} \cdot \frac{\frac{1}{x}}{\frac{\pi}{2} - \arctg x} = -\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{x^2}}{1+x^2} = -1.$$

$$2.611B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\operatorname{tg} \frac{\pi x}{2x+1} \right)^{\frac{1}{x}} = e^{x \rightarrow \infty} \frac{\ln \operatorname{tg} \frac{\pi x}{2x+1}}{x} =$$

$$= e^{\lim_{x \rightarrow \infty} \operatorname{ctg} \frac{\pi x}{2x+1} \cdot \frac{1}{\cos^2 \frac{\pi x}{2x+1}} \cdot \frac{\pi}{(2x+1)^2}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2\pi}{\sin \frac{2\pi x}{2x+1}} \cdot \frac{1}{(2x+1)^2} = 1.$$

$$2.612B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x \sin^3 x + 1}{x^2 \cos^2 x + 1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{2\sin^3 x}{x} + \frac{1}{x^2}}{\cos^2 x + \frac{1}{x^2}}; \text{ deoarece } \lim_{x \rightarrow \infty} \cos^2 x \text{ nu există, } l \text{ nu există.}$$

$$2.613B l = \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{\sin mx}{\sin nx} = \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{m \cos mx}{n \cos nx} = \frac{m}{n} \cdot \frac{(-10^m)}{(-1)^n} = \frac{m}{n} (-1)^{m-n} \text{ (altfel: } l = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin m(\pi+t)}{\sin n(\pi+t)} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\sin mt \cos m\pi}{\sin nt \cos nt} = \frac{m}{n} (-1)^{m-n}).$$

$$2.614B l = \lim_{x \rightarrow \infty} (x^2 + 2) \arcsin \frac{1}{2x^2 + 1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2}{2x^2 + 1} \cdot \frac{\arcsin \frac{1}{2x^2 + 1}}{\frac{1}{2x^2 + 1}} = \frac{1}{2}.$$

$$2.615B 0 \leq \lim_{x \rightarrow \infty} (\sin x + \cos x)e^{-x^2} \leq \sqrt{2} \lim_{x \rightarrow \infty} \left| \cos \left(x - \frac{\pi}{4} \right) e^{-x^2} \right| \leq \lim_{x \rightarrow \infty} e^{-x^2} = 0 \text{ (dacă } |g(x)| < M \text{ și } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow x_0} f(x)g(x) = 0).$$

$$2.616B l = \lim_{n \rightarrow \infty} (1+a)(1+a^2)(1+a^4)(1+a^8)\dots(1+a^{2^n}) = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-$$

$$a)(1+a)(1+a^2)\dots = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-a^2)(1+a^2)(1+a^4)\dots = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-$$

$$a^4(1+a^4)\dots = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-a^8)(1+a^8)\dots = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-a^{2^{n-1}})(1+a^{2^{n-1}}) \dots$$

$$a^{2^{n-1}}(1+a^{2^n}) = \frac{1}{1-a} \lim_{n \rightarrow \infty} (1-a^{2^{n+1}}) = \frac{1}{1-a} \text{ deoarece } |a| < 1.$$

$$2.617B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x^3(\sqrt{x+2}-2\sqrt{x+1}+\sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1+\frac{2}{x}}-2\sqrt{1+\frac{1}{x}+1}}{\frac{1}{x^2}} =$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{x^2} \left(\frac{1}{\sqrt{1+\frac{2}{x}}} - \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{x}+1}} \right)}{-\frac{2}{x^3}} = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1+\frac{1}{x}}-\sqrt{1+\frac{2}{x}}}{\sqrt{1+\frac{1}{x}+1}\cdot\sqrt{1+\frac{2}{x}}} = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-1}{\sqrt{1+\frac{1}{x}+1}+\sqrt{1+\frac{2}{x}}} =$$

$$-\frac{1}{4}. \text{ Altfel: } l = \lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt{x^3} \left(\frac{1}{\sqrt{x+2}+\sqrt{x+1}} - \frac{1}{\sqrt{x+1}+\sqrt{x}} \right) =$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2\sqrt{x^3}}{(\sqrt{x+2}+\sqrt{x+1})(\sqrt{x+1}+\sqrt{x})(\sqrt{x+2}+\sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-2}{\left(\sqrt{1+\frac{2}{x}} + \sqrt{1+\frac{1}{x}} \right) \left(\sqrt{1+\frac{1}{x}+1} + \sqrt{1+\frac{2}{x}} \right)} =$$

$$2.618B l = \lim_{n \rightarrow \infty} n^3 \left(\sqrt{n^2+n^4+1} - n\sqrt{2} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3(\sqrt{n^4+1}-n^2)}{\sqrt{n^2+n^4+1}+n\sqrt{2}} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3}{(\sqrt{n^4+1}+n^2)} \cdot \frac{1}{(\sqrt{n^2+n^4+1}+n\sqrt{2})} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{n^4}+1} \left(\sqrt{1+\sqrt{1+\frac{1}{n^4}}} + \sqrt{2} \right)} = \frac{\sqrt{2}}{8}. \text{ Cu regula l'Hospital}$$

$$\text{asociem funcție } f(x) = \frac{\sqrt{1+\sqrt{1+\frac{1}{x^4}}}\sqrt{2}}{x^4}, x \rightarrow 0.$$

$$2.619B a_n = \frac{\alpha^n}{(1+\alpha)(1+\alpha^2)\dots(1+\alpha^n)}; a = 1, a_n = \frac{1}{n} \rightarrow 0; 0 < \alpha < 1 \Rightarrow 0 <$$

$$a_n < \alpha^n \rightarrow 0; 1 < a < \alpha \Rightarrow a_n < \frac{\alpha^n}{(1+\alpha)(1+\alpha^2)\dots(1+\alpha^{n-1})} \leq \frac{1}{2^{n-1}} \rightarrow 0,$$

$$2.620B l = \lim_{x \rightarrow -a} \frac{\sqrt[3]{x}+\sqrt[3]{x}+\sqrt[3]{a}+\sqrt[3]{b}}{x+a} = \lim_{x \rightarrow -a} \left(\frac{1}{3\sqrt[3]{x^2}} + \frac{1}{7\sqrt[3]{x^6}} \right) = \frac{1}{5\sqrt[3]{a^4}} + \frac{1}{7\sqrt[3]{b^6}}.$$

$$\text{Altfel, notăm } a = -b, l = \lim_{x \rightarrow -b} \left(\frac{\sqrt[3]{x}-\sqrt[3]{b}}{x-b} + \frac{\sqrt[3]{x}-\sqrt[3]{b}}{x-b} \right), \lim_{x \rightarrow -b} \frac{\sqrt[3]{x}-\sqrt[3]{b}}{x-b} = \frac{1}{n\sqrt[3]{b^{n-1}}}.$$

$$2.621B l = \lim_{x \rightarrow -7} \frac{\sqrt{x+2}-\sqrt[3]{x+20}}{\sqrt[3]{x+9}-\sqrt[3]{x+25}} = \lim_{x \rightarrow -7} \frac{\frac{1}{2\sqrt{x+2}} - \frac{1}{3\sqrt[3]{(x+20)^2}}}{\frac{1}{4\sqrt[3]{(x+9)^3}} - \frac{1}{5\sqrt[3]{(x+25)^4}}} = \frac{\frac{1}{6} - \frac{1}{27}}{\frac{1}{32} - \frac{1}{80}}.$$

$$\text{Altfel: } l = \lim_{x \rightarrow -7} \frac{\frac{\sqrt{x+2}-3}{x-7} - \frac{\sqrt[3]{x+20}-3}{x-7}}{\frac{\sqrt[3]{x+9}-2}{x-7} - \frac{\sqrt[3]{x+25}-2}{x-7}} \text{ și notăm succesiv } t = \sqrt{x+2}, u =$$

$$\sqrt[3]{x+20}, v = \sqrt[3]{x+9}, w = \sqrt[3]{x+25} \text{ și obținem spre exemplu } \lim_{x \rightarrow -7} \frac{\sqrt[3]{x+25}-2}{x-7} =$$

$$\lim_{w \rightarrow 2} \frac{w-2}{w^5-2^5} = \lim_{w \rightarrow 2} \frac{1}{w^4+w^3 \cdot 2+w^2 \cdot 2^2+w \cdot 2^3+2^4} = \frac{1}{80}.$$

$$2.622B l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[4]{x+1}-\sqrt[3]{2x+1}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{4\sqrt[4]{(x+1)^3}} - \frac{2}{3\sqrt[3]{(2x+1)^2}} \right) =$$

2.2. LIMITE

$$\frac{1}{4} - \frac{2}{3} = -\frac{5}{12}. \text{ Altfel aplicăm } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt[3]{x+1}-1}{x} = \frac{1}{n},$$

$$l = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sqrt[3]{x+1}-1}{x} - \frac{\sqrt[3]{2x+1}-1}{2x} \cdot 2 \right) = \frac{1}{4} - \frac{2}{3}.$$

$$2.623B l = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^2+n} - \sqrt[3]{n^3+1}) = \lim_{n \rightarrow \infty} [(\sqrt{n^2+n}-n) - (\sqrt[3]{n^3+1}-$$

$$n)] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{n}{\sqrt{n^2+n}+n} - \frac{1}{\sqrt[3]{(n^3+1)^2}+\sqrt[3]{(n^3+1)n^3}+\sqrt[3]{(n^3)^2}} \right] = \frac{1}{2}; \text{ altfel } l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x}-\sqrt[3]{1+x^3}}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{2\sqrt{x+1}} - \frac{x^2}{\sqrt[3]{(1+x^3)^2}} \right) = \frac{1}{2}.$$

$$2.624B \lim_{n \rightarrow \infty} \sin 2x \text{ nu există: } \forall a \in [-1, 1] \exists (x_n)_{n \in \mathbb{N}}, x_n = \pi n + \frac{1}{2} \arcsin a, \sin 2x_n = \sin(2n\pi + \arcsin a) = a \rightarrow a, x_n \rightarrow \infty.$$

$$2.625B l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+\sin x}{x+\cos x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1+\frac{\sin x}{x}}{1+\frac{\cos x}{x}} = 1.$$

$$2.626B \text{ Dacă } (2+\sqrt{5})^n = x_n + y_n\sqrt{5} \text{ să se calculeze } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{y_n} : (2-\sqrt{5})^n =$$

$$x_n - y_n\sqrt{5} \Rightarrow x_n = \frac{1}{2} [(2+\sqrt{5})^n + (2-\sqrt{5})^n], y_n = \frac{1}{2} [(2+\sqrt{5})^n - (2-\sqrt{5})^n].$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{y_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \left(\frac{2-\sqrt{5}}{2+\sqrt{5}} \right)^n}{1 - \left(\frac{2-\sqrt{5}}{2+\sqrt{5}} \right)^n} = 1 \text{ (deoarece } \lim_{n \rightarrow \infty} a^n = 0 \text{ dacă } |a| < 1).$$

$$2.627B \text{ Analog cu 2.616B cazul } a = \frac{1}{2}: \lim_{n \rightarrow \infty} \prod_{k=1}^n \left(1 + \frac{1}{2^{2k-1}} \right) = 2.$$

$$2.628B \text{ Notăm } n^{\frac{1}{n}} - 1 = x_n, n^{\frac{1}{n}} = 1+x_n, \frac{\ln x_n}{x_n} = \ln(1+x_n), \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(n^{\frac{1}{n}}-1)}{\ln n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{\ln(1+x_n)} = 1.$$

$$2.629B a_1 = 1, a_{n+1} = \sqrt{1+a_n^2} \Rightarrow a_2 = \sqrt{2}, a_3 = \sqrt{3}, a_4 = \sqrt{4} \text{ și prin inducție } a_n = \sqrt{n} \Rightarrow a_{n+1} = \sqrt{1+(\sqrt{n})^2} = \sqrt{n+1}.$$

$$2.630B \text{ Fie } f(x) = \ln(1+\frac{1}{x}) \text{ și } u_n = \sum_{k=1}^n f(k): \text{ atunci } \lim_{n \rightarrow \infty} u_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \ln(1+$$

$$\frac{2}{k}) = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln \prod_{k=1}^n \frac{k+2}{k} = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{3}{1} \cdot \frac{4}{2} \cdot \frac{5}{3} \cdot \dots \cdot \frac{n-1}{n-2} \cdot \frac{n}{n-1} \cdot \frac{n+1}{n} \cdot \frac{n+2}{n+1} \right) = \infty.$$

$$2.631B x_{n+1} = \frac{1}{3}(b+x_n+x_{n-1}^2), x_1 = x_2 = 0, b \in [0, 1] \text{ este evident mărginit de 1, este cresător (prin inducție } x_{n+1} - x_n = \frac{1}{3}[(x_n - x_{n-1}) + (x_{n-1}^2 - x_{n-2}^2)] \geq 0) \text{ deci convergent, } \lim x_n = l \Rightarrow l = \frac{1}{3}(b+l+l^2), l = 1 - \sqrt{1-b}.$$

$$2.632B \text{ Dacă } a_n = \left(1 - \frac{1}{n+1} \right) \cdot \left(1 - \frac{2}{n+1} \right) \dots \cdot \left(1 - \frac{n}{n+1} \right) = \frac{n!}{(n+1)^n} \text{ atunci }$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)!}{(n+2)^{n+1}} \cdot \frac{(n+1)^n}{n!} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+2)^{n+1}} = \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} (1 + \frac{1}{n+1})^{n+1}} = \frac{1}{e}.$$

$$2.633B \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{(2 - \operatorname{tg} x) \sin x - \cos x} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - \operatorname{tg} x}{\sin x - \cos x}} = e^{-\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{1}{\cos x} - \frac{\sin x}{\cos x}}} = e^{-\sqrt{2}}.$$

$$2.634B \lim_{n \rightarrow \infty} [a \ln(n+1) + b \ln(n+2) + c \ln(n+3)] =$$

$$\begin{aligned} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[(a+b+c) \ln n + \ln \left(1 + \frac{1}{n}\right)^a \left(1 + \frac{2}{n}\right)^b \left(1 + \frac{3}{n}\right)^c \right] = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} (a+b+c) \ln n = 0 \text{ dacă } a+b+c=0. \end{aligned}$$

$$2.635B l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{\sin x} \cdot \sin \frac{1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\sin x} \cdot \left(x \sin \frac{1}{x}\right) = 0.$$

$$2.636B \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x^2) - x^2}{x^4} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t) - t}{t^2} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{1+t} - 1}{2t} = -\frac{1}{2}.$$

$$2.637B \text{ Fie sirul } x_{n+1} = \frac{1}{2} \left(x_n + \frac{a}{x_n} \right), x_0 > 0, a > 0; \text{ avem } x_n^2 - a =$$

$$\frac{1}{4} \left(x_{n-1} + \frac{a}{x_{n-1}} \right)^2 - a = \frac{1}{4} \left(x_{n-1} - \frac{a}{x_{n-1}} \right)^2 \geq 0, \text{ deci } x_n > \sqrt{a} \text{ și } x_n \text{ este descrescător } x_{n+1} - x_n = \frac{1}{2} \left(x_n + \frac{a}{x_n} \right) - x_n = \frac{a-x_n^2}{2x_n} \leq 0; \text{ notăm } l = \lim x_n,$$

$$l = \frac{1}{2} \left(l + \frac{a}{l} \right) \Rightarrow l^2 = a \text{ deci } l = \sqrt{a}.$$

$$2.638B \text{ Utilizând } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\sqrt[n]{n!}} = e \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[n]{n!}}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[n]{n!}}{n} \cdot \frac{n}{n+1}.$$

$$\frac{n+1}{\sqrt[n+1]{(n+1)!}} = 1.$$

$$2.639B l = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt[n]{a} + \sqrt[n]{b} + \sqrt[n]{c}}{3} \right)^n, a, b, c > 0:$$

$$l = e^{\frac{1}{3} \lim_{n \rightarrow \infty} [n(\sqrt[n]{a}-1) + n(\sqrt[n]{b}-1) + n(\sqrt[n]{c}-1)]} = e^{\frac{1}{3}(\ln a + \ln b + \ln c)}$$

$$e^{\ln \sqrt[n]{abc}} = \sqrt[n]{abc} (\lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x} = \ln a, \lim_{v \rightarrow 1} u^v = e^{\lim_{v \rightarrow 1} (v-1)v}). \text{ Altfel, cu l'Hospital:}$$

$$l = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(\frac{a^x + b^x + c^x}{3} \right)^{\frac{1}{x}}}{e^{x-0}} = e^{x-0} \frac{\ln \left(\frac{a^x + b^x + c^x}{3} \right)}{x} =$$

$$= e^{x-0} \frac{a^x \ln a + b^x \ln b + c^x \ln c}{3} = e^{\frac{1}{3}(\ln a + \ln b + \ln c)} = \sqrt[3]{abc}.$$

$$2.640B \text{ Sirul } \{x_n\} \subset \mathbb{N}^* \text{ definit prin } \frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_3} + \dots + \frac{x_{n-1}}{x_n} + \frac{x_n}{x_1} = n, (\forall n \in \mathbb{N}^*) \text{ este sirul constant } x_n = 1 : n = 1 \Rightarrow x_1 = 1, n = 2 \Rightarrow \frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1} = 2 \text{ deci } x_2 = x_1 = 1, \frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_3} + \frac{x_3}{x_1} = 3 \Rightarrow x_3 = 1 \text{ și prin inducție } x_n = 1.$$

2.2. LIMITE

2.641B Restrângeti expresia $t = \sqrt{1 + \sqrt{1 + \sqrt{1 + \dots}}}$. De fapt t este limita sirului recurrent $x_n = \sqrt{1 + x_{n-1}}, x_1 = \sqrt{1}$. Fie sirul mai general $x_{n+1} = \sqrt{a + \sqrt{a + x_n}}, a < \sqrt{a + \sqrt{a + \dots}}$, care este crescător și mărginit: $0 < \sqrt{a}, a < a + \sqrt{a}, a + x_n$ și $x_n = \sqrt{a + a_{n-1}} < \sqrt{a + x_n} = x_{n+1}$; $x_{n-1} < x_n \Rightarrow a + x_{n-1} < x_{n+1} = \frac{a}{x_{n+1}} + \frac{x_n}{x_{n+1}} < \frac{a}{x_1} + 1 = \sqrt{a} + 1$. Deci x_n are limită dată de egalitatea $l^2 = a + l, l = \frac{1+\sqrt{1+4a}}{2}, t = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$.

$$2.642C x = \lim x_n, x_n = \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^3 + k^2}; \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^3 + n^2} < x_n = \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^3 + k^2} < \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^3 + 1} \Rightarrow \frac{n(n+1)(2n+1)}{6(n^3+n^2)} < x_n < \frac{n(n+1)(2n+1)}{6(n^3+1)}; \frac{2}{3} \leq \lim x_n \leq \frac{2}{3}, x = \frac{1}{3}.$$

2.643C $k = ? \Rightarrow l = \lim \sqrt[1^k+2^k+\dots+n^k]{k^k}$ să fie finită: $\sqrt[n]{k} < \sqrt[1^k+2^k+\dots+n^k]{k^k} < \sqrt[n]{n^k}$, dar $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[n]{k})^k = 1$ și deci $1 = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{k} \leq l \leq \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt[n]{k})^{k+1} = 1, l = 1$, deci $k \in \mathbb{N}$.

$$2.644C \text{ Fie } x_n = (\sqrt{2} + 1)^n = a_n + b_n \sqrt{2} \text{ și } l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} : (\sqrt{2} - 1)^n = a_n - b_n \sqrt{2}, a_n = \frac{1}{2}[(\sqrt{2} + 1)^n + (\sqrt{2} - 1)^n], b_n = \frac{1}{2}[(\sqrt{2} + 1)^n - (\sqrt{2} - 1)^n], l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \left(\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}\right)^n}{1 - \left(\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}\right)^n} = 1, \left(\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1} < 1, \left(\frac{\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}\right)^n \rightarrow 0\right) \text{ deoarece } \lim_{n \rightarrow \infty} a^n = 0 \text{ dacă } |a| < 1).$$

2.645C Decoarece $(\cos x + \sin nx) = 0$ pentru $x_n = n\pi + \frac{3\pi}{4}$,

$$l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{-3x}(\cos x + 3 \sin x)}{e^{-2x}(\cos x + \sin x)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\cos x + 3 \sin x}{e^x(\cos x + \sin x)} \text{ nu există.}$$

$$2.646C l = \lim_{x \rightarrow \infty} \left| \frac{\sin x}{x} \right|^{\frac{\sin x}{x-\sin x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left| \frac{\sin x}{x} \right|^{\frac{\sin x}{x-\sin x}} = 1 \text{ deoarece } \lim_{x \rightarrow 0} |\beta|^x = 1.$$

2.647C Singurul sir recurrent, convergent la 0 este $x_n = \sqrt{x_{n-1}}$.

$$2.648C l = \lim_{x \rightarrow \infty} x(\pi - 2 \operatorname{arctg} x) = 2 \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\frac{\pi}{2} - \operatorname{arctg} x \right) = 2 \lim_{x \rightarrow \infty} x \operatorname{tg} \left(\frac{\pi}{2} - \operatorname{arctg} x \right) = 2 \lim_{x \rightarrow \infty} x \operatorname{tg}(\operatorname{arctg} x) = 2 \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{\operatorname{tg}(\operatorname{arctg} x)} = 2, (l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\pi - 2 \operatorname{arctg} x}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{2}{1+x^2}}{-\frac{1}{x^2}} = 2).$$

$$2.649C \text{ Vezi 2.642B. } \sum_{k=1}^n \frac{k^2 + k}{n^3 + n^2} \leq a_n \leq \sum_{k=1}^n \frac{k^2 + k}{n^3 + 1}, \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{1}{3}.$$

$$2.650C \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin |\ln x|}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{|\ln x|}{|x - 1|} \cdot \frac{\ln |1 + (x - 1)|}{x - 1} = \begin{cases} 1, & x > 1 \\ -1, & x < 1 \end{cases}$$

$$2.651C \lim_{n \rightarrow \infty} (n^2 + n + 2)^{\frac{1}{n^2+n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n^2 + n + 2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n^2} \cdot \sqrt[n]{1 + \frac{1}{n} + \frac{2}{n^2}} = 1.$$

$$2.652C \text{ Fie sirul } x_n \text{ definit de } \log(x_n + 2) - \log_2 x_n = n, n \in \mathbb{N}, 0 < x_n < 1.$$

$$\log_2 \frac{\sqrt{x_n + 2}}{x_n} = \log_2 2^n, 4^n x_n^2 - x_n - 2 = 0, x_n = \frac{1 + \sqrt{1 + 8 \cdot 4^n}}{2 \cdot 4^n} \rightarrow 0.$$

$$\log_2 \frac{\sqrt{x_n + 2}}{x_n} = \log_2 2^n, 4^n x_n^2 - x_n - 2 = 0, x_n = \frac{1 + \sqrt{1 + 8 \cdot 4^n}}{2 \cdot 4^n} \rightarrow 0.$$

$$2.653C \text{ Din inegalitatea } \left(\sum_{k=1}^n x_k y_k \right)^2 \leq \left(\sum_{k=1}^n x_k^2 \right) \left(\sum_{k=1}^n y_k^2 \right) \text{ luând } y_k = 1,$$

$$k = \overline{1, n}, \text{ obtinem } \left(\frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \right)^2 \leq \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n} \text{ deci } \lim \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n} = 0$$

$$\text{implică } \lim \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} = 0.$$

$$2.654C \text{ Fie } l = \lim_{n \rightarrow \infty} n^k \left(\sqrt{\frac{n-1}{n}} - \sqrt{\frac{n+1}{n+2}} \right) (a^{\frac{1}{n}} - 1); \text{ deoarece } \lim_{n \rightarrow \infty} n(a^{\frac{1}{n}} - 1) = \ln a \text{ și } \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 \left(\sqrt{\frac{n-1}{n}} - \sqrt{\frac{n+1}{n+2}} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 \cdot \frac{1 - \frac{1}{n} - \left(1 - \frac{1}{n+2} \right)}{\sqrt{1 - \frac{1}{n}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n+2}}} =$$

$$\frac{1}{2} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-2n^2}{n(n+2)} = -1 \text{ atunci pentru } k = 3, l = -\ln a \text{ iar } k > 3, l = \infty.$$

$$2.655C c = ? \text{ astfel ca } f(x) = \begin{cases} \sqrt{x^2 - 2cx \ln(ex) + c^2}, & x \in (0, 1) \\ c + 3x, & x \in [1, 2] \end{cases} \text{ să aibă}$$

$$\text{limită în } x = 1. \sqrt{x^2 - 2cx \ln(ex) + c^2} \rightarrow |c - 1| \text{ pentru } x \rightarrow 1,$$

$$x < 1, \text{ deci } |c - 1| = 3 + c, c = -1.$$

$$2.656C \text{ Dacă } f(x) = x^4 - 2x^3 + x^2 - 2x \text{ și } g \text{ este călăutării lui } f \text{ la } x^2 + 1 \text{ să se calculeze } l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2} [g(1) + g(2) + \dots + g(n)]. f(x) = (x^2 - 2x)(x^2 + 1)$$

$$\text{deci } g(x) = x^2 - 2x \text{ și } \sum_{k=1}^n g(k) = \sum_{k=1}^n (k^2 - k) = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} - n(n+1).$$

$$\text{Rezultă } l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(n+1)(2n+1)}{6n^3} = \frac{1}{3}.$$

$$2.657C l = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{kn^3 + 1 + (1+2) + (1+2+3) + \dots + (1+2+\dots+n)}{n^3 + n^2 + 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} -\frac{\sum_{k=1}^{n^3} \frac{k(k+1)}{2}}{n^3 + n^2 + 1} =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{kn^3 + \frac{1}{2} \left(\frac{(n+1)(1)(2n+1)}{6} + \frac{n(n+1)}{2} \right)}{n^3 + n^2 + 1} = k + \frac{1}{6} = \frac{7}{6}, \text{ deci } k = 1.$$

2.3. FUNCȚII CONTINUE

$$2.558C l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin x + \cos x}{1 + x^2} = 0 \text{ deoarece } 0 < \left| \frac{\sin x + \cos x}{1 + x^2} \right| \leq \frac{\sqrt{2}}{1 + x^2} \rightarrow 0.$$

$$2.659C \text{ Fie } l = \lim_{x \rightarrow 1} (1 - x^2) f(x) - \lim_{x \rightarrow 1} f(x) \text{ unde } f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x), f_n(x) =$$

$$\begin{cases} 1 + 2x + 3x^2 + \dots + nx^{n-1}, & x \leq 1 \\ e^{n(1-x)}, & x > 1 \end{cases} \text{ Deoarece } 1 + 2x + 3x^2 + \dots + nx^{n-1} =$$

$$(x + x^2 + x^3 + \dots + x^{n-1} + x^n)' = \left(x \cdot \frac{x^n - 1}{x - 1} \right)' = \frac{[(n+1)x^n - 1](x - 1) - x^{n+1} + x}{(x - 1)^2},$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = \frac{1}{(x - 1)^2} \text{ și deci } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1 - x)^2}{(x - 1)^2} = 1, \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} e^{n(1-x)} = 0, l = 1 - 0 = 1.$$

$$2.660C \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x}{1 - x^2} = \begin{cases} -\infty, & x > 1 \\ +\infty, & x < 1 \end{cases} \text{ deci nu există; } \lim_{n \rightarrow \infty} g(x) =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} e^{-x} \sin x = 0 \cdot M = 0, \lim_{x \rightarrow \infty} h(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} e^x (2 + \sin x) > \lim_{x \rightarrow \infty} e^x = \infty.$$

$$2.661C l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+a_1 + a_2 + \dots + a_n)^{x+a_1 + a_2 + \dots + a_n}}{(x+a_1)^{x+a_1} \cdot (x+a_2)^{x+a_2} \cdots (x+a_n)^{x+a_n}}; \text{ utilizăm formula } \lim_{x \rightarrow \infty} (1 + \frac{a}{x})^x = e^a \text{ și obtinem } l = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(\frac{x+a_1 + a_2 + \dots + a_n}{x+a_1})^{x+a_1} \cdot (\frac{x+a_1 + a_2 + \dots + a_n}{x+a_2})^{x+a_2} \cdots \cdots \cdots \cdot (\frac{x+a_1 + a_2 + \dots + a_n}{x+a_n})^{x+a_n}}{(\frac{x+a_1 + a_2 + \dots + a_n}{x+a_1})^{x+a_1} \cdot (\frac{x+a_1 + a_2 + \dots + a_n}{x+a_2})^{x+a_2} \cdots \cdots \cdots \cdot (\frac{x+a_1 + a_2 + \dots + a_n}{x+a_n})^{x+a_n}} = e^{a_1 + a_2 + \dots + a_n} \cdot e^{a_1 + a_2 + \dots + a_n} \cdots \cdots \cdots \cdot e^{a_1 + a_2 + \dots + a_n} = e^{(n-1)(a_1 + a_2 + \dots + a_n)}.$$

$$2.662A \text{ Multimea de definiție a funcției } f(x) = \sqrt{\sin x - \cos x}. \sin x - \cos x = \sin x - \sin(\frac{\pi}{2} - x) = 2 \sin(x - \frac{\pi}{4}) \cos \frac{\pi}{4} = \sqrt{2} \sin(x - \frac{\pi}{4}), \sin(x - \frac{\pi}{4}) > 0.$$

$$2k\pi \leq x - \frac{\pi}{4} \leq (2k+1)\pi, x \in \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \left[2k\pi + \frac{\pi}{4}, 2k\pi + \frac{5\pi}{4} \right].$$

$$2.663A \text{ Funcția } f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt[n]{x-1}}{x-1}, & n \neq 1 \\ a, & x = 1 \end{cases} \text{ este continuă dacă } a = \frac{1}{n} \text{ deoarece}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt[n]{x-1}}{x-1} = \lim_{t \rightarrow 1} \frac{t-1}{t^n - 1} = \frac{1}{n} \quad (\sqrt[n]{x} = t \rightarrow 1).$$

$$2.664A f(x) = \begin{cases} x^2 + x + 1, & x > 0 \\ ax + b, & x \leq 0 \end{cases} \text{ este continuă dacă } b = 1, a \in \mathbb{R} \text{ oarecare.}$$

$$\text{deoarece } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = b = \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 1 \text{ și } a \in \mathbb{R} \text{ carecăre.}$$

2.665A Funcția $f(x) = \begin{cases} 2x^2 + 1, & x < 2 \\ a, & x = 2 \\ 5x - 1, & x > 2 \end{cases}$ este continuă dacă $a = 9$

deoarece limitele laterale în $x = 2$ există și sunt egale cu 9.

2.666A Fie $f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4}{x - 2}, & n \neq 2 \\ a, & x = 2 \end{cases}$. Deoarece $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2} (x + 2) = 4$, f este continuă dacă $a = 4$.

2.667A Funcția $f : [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{1-\cos x^2}}{1-\cos x}, & x \in [-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}] \setminus \{0\} \\ a, & x = 0 \end{cases}$ este

continuă dacă $a = \sqrt{2}$. $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \frac{\sqrt{2\sin^2 \frac{x^2}{2}}}{2\sin^2 \frac{x^2}{2}} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\frac{x}{2}}{\sin \frac{x}{2}}\right)^2 \cdot \frac{\sqrt{2}\sin^2 \frac{x^2}{2}}{\frac{x^2}{2}} = \sqrt{2}$.

2.668A Funcția $f : [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} \frac{6\sin a(x-1)}{x-1}, & x \in [0, 1) \\ 5x + a, & x \in [1, 2] \end{cases}$ este continuă pentru $a = 1$. $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{6\sin a(x-1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} 6a \cdot \frac{\sin a(x-1)}{a(x-1)} = 6a = 5 + a$, $a = 1$.

pentru $a = 1$. $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{6\sin a(x-1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} 6a \cdot \frac{\sin a(x-1)}{a(x-1)} = 6a = 5 + a$, $a = 1$.

2.669A Funcția $f(x) = \begin{cases} 2x + m, & x \leq 1 \\ m^2x + 2, & x > 1 \end{cases}$ este continuă pentru $m \in \{0, 1\}$. $\lim_{x \rightarrow 1^-} (2x + m) = 2 + m = \lim_{x \rightarrow 1^+} (m^2x + 2) = m^2 + 2$, $m^2 - m = 0$.

2.670A $f(x) = \begin{cases} x + 1, & x \leq 1 \\ 3 - ax^2, & x > 1 \end{cases}$ este continuă pentru $a = 1$, evident.

2.671A $f(x) = \begin{cases} ax + 3, & x < b \\ 4a, & x = b \\ 3x + a, & x > b \end{cases}$ este continuă pentru $a = 1$, $b = 1$ sau $a = b = 3$; $\lim_{x \rightarrow b^-} (ax + 3) = ab + 3 = \lim_{x \rightarrow b^+} (3x + a) = 3b + a = 4a \Rightarrow a = b$,

$a^2 - 4a + 3 = 0$, $a = b = 1$, $a = b = 3$.

2.672A Multimea A a punctelor de continuitate ale funcției $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x + x^{3 \cdot 2^{nx}}}{1 + 2^{nx}}$. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x + x^{3 \cdot 2^{nx}}}{1 + 2^{nx}} = \frac{x + x^3 \cdot 0}{1 + 0} = x$, $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x + x^{3 \cdot 2^{nx}}}{1 + 2^{nx}} =$

$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{xe^{-2nx} + x^3}{e^{-2nx} + 1} = x^3$, $f(x) = \begin{cases} x & x \leq 0 \\ x^3 & x > 0 \end{cases}$ este continuă, $A = \mathbb{R}$.

2.673A $f(x) = \begin{cases} \frac{ax}{x^2 - 3x + 2} & x \in (-\infty, 0] \\ x \ln x & x \in (0, 1] \\ e^{-x} - b & x \in (1, \infty) \end{cases}$ este continuă pentru $b = \frac{1}{e}$.

$a \in \mathbb{R}$. $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{ax}{x^2 - 3x + 2} = 0 = \lim_{x \rightarrow 0^+} x \ln x = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} (-x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 1^-} e^{-x} - b = \frac{1}{e} - b = 0$.

2.674A Funcția $f(x) = [x] \sin \pi x$ este continuă chiar și în punctele $x = k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$, unde limitele laterale sunt egale și egale cu 0, deci este continuă pe \mathbb{R} , mulțimea punctelor de discontinuitate este \emptyset .

2.675A Funcția $f : [0, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} a \sin x + \cos x, & x \in [0, \frac{\pi}{4}] \\ \operatorname{tg} x + \operatorname{actg} x, & x \in (\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2}] \end{cases}$ este continuă în $\frac{\pi}{4}$ dacă $\frac{\sqrt{2}}{2}(1+a) = 1+a$, deci $a = -1$.

2.676A $f(x) = \begin{cases} Ae^{2x}, & x \leq 0 \\ \sin 2x + B \cos 3x, & x > 0 \end{cases}$ este continuă dacă $A = B$, $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = A = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = B$.

2.677A $f(x) = \begin{cases} x \sin \frac{2}{x}, & x \neq 0 \\ a, & x = 0 \end{cases}$ este continuă în $x = 0$ doar dacă $a = 0$

deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} x \sin \frac{2}{x} = 0$ ($\lim_{x \rightarrow 0} f(x)g(x) = 0$ dacă $f(x) \rightarrow 0$ și $|g(x)| < M$).

2.678A Fie $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin 2x}{x} - a^2 \frac{\ln(1+x)}{x}, & x \in (-1, 0), a \in \mathbb{R} \\ \ln(1+x), & x \in [0, \infty) \end{cases}$ și S suma valorilor lui a pentru care f este continuă. Se cere S .

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{2 \frac{\sin 2x}{x} - a^2 \frac{\ln(1+x)}{x}}{2x} \right) = 2 - a^2 = \lim_{x \rightarrow 0} \ln(1+x) = 0$$

deci $a = \pm \sqrt{2}$, $S = \sqrt{2} - \sqrt{2} = 0$.

2.679A Fie $f(x) = \begin{cases} (1 - e^{\frac{x}{1-x}})^{-1}, & x \neq 0, x \neq 1 \\ 1, & x = 1 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$; se cer punctele de discontinuitate. $\lim_{x \rightarrow 0^-} (1 - e^{\frac{x}{1-x}})^{-1} = +\infty$ deoarece $1 - e^{\frac{x}{1-x}} \rightarrow +0$ iar $\lim_{x \rightarrow 0^+} (1 - e^{\frac{x}{1-x}})^{-1} = -\infty$ deoarece $1 - e^{\frac{x}{1-x}} \rightarrow -0$ deci $x = 0$ este punct de discontinuitate de spătă a II-a. Dacă $1 - x > 0$, $x < 1$, $\lim_{x \rightarrow 1^-} (1 - e^{\frac{x}{1-x}})^{-1} = 1 - e^{-\infty} = -\infty$ iar pentru $1 - x < 0$, $x > 1$, $\lim_{x \rightarrow 1^+} (1 - e^{\frac{x}{1-x}})^{-1} = 1 - e^{-\infty} = 1$

deci $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 1$, $x = 1$ este de spătă întâi. **2.680B** Ecuația $(x+1)^{2x+1} = 1$ are cel puțin o rădăcină reală în $[-1, 0]$. Fie $f(x) = (x+1)^{2x+1} - 1$. Conform cu Darboux, deoarece $f(-1) = -1$, $f(0) = 1$, $f(x)$ se anulează cel puțin într-un punct din $[-1, 0]$.

2.681B Afiați punctele de discontinuitate ale funcției $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{x^{2n+2}}{x^{2n} + 2^n}}$.

$$f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{x^2}{1 + (\frac{2}{x})^{2n}}} = \begin{cases} |x|, & |x| > 2 \\ 0, & |x| < 2 \\ \sqrt{2}, & |x| = 2 \end{cases}$$

deci punctele ± 2 sunt discontinuități de prima speță.

2.682B Punctele de discontinuitate ale funcției $f : [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 - [x^2]$. Se observă că limitele la dreapta în punctele 1, $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$ sunt 0 iar la stânga sunt 1 deci discontinuități de speță întâi (se poate folosi și graficul).

2.683B Punctele de discontinuitate ale funcției $f : [0, 10] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt{x} - [\sqrt{x}]$. Se observă (eventual folosind graficul) că limitele la dreapta în punctele 1,4,9 sunt 0 iar la stânga sunt 1 deci 1,4,9 sunt discontinuități.

2.684B $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^{nx}}{1 + e^{nx}} = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ \frac{1}{2}, & x = 0 \\ 0, & x < 0 \end{cases}$ are în 0 discontinuitate de

speță unu.

2.685B $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x + x^2 e^{nx}}{1 + e^{nx}} = \begin{cases} x, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ x^2, & x > 0 \end{cases}$ este continuu.

2.686B Care din următoarele două funcții $f(x) = \frac{\sin x}{|x|}$, $g(x) = \frac{\sin x}{|x|}$ pot fi prelungite prin continuitate în $x = 0$. Deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$ putem da

valoarea 1 în 0, prelungirea lui f este $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$. Dar $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) =$

$\begin{cases} 1, & x > 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$ deci nu poate fi prelungită în 0, prin continuitate.

2.687B Funcția $f : [1, 3] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x^2 - 2ax + a^2}, & x \in [1, 2] \\ ax + 3, & x \in [2, 3] \end{cases}$ este

continuă pentru $a = -\frac{1}{3}$ deoarece condiția $|2 - a| = 2a + 3$ este verificată pentru $a = -\frac{1}{3}$.

2.688B Funcția $f(x) = \begin{cases} x^m \cos \frac{2}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ este continuă pentru $m > 0$ deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} x^m \cos x = 0$ dacă $m > 0$ ($0 \leq |x^m \cos x| \leq |x^m| \rightarrow 0$).

2.689B Fie $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sin^{2n} x$ și k numărul de puncte de discontinuitate ale funcției f în intervalul $[-\pi, \pi]$. Deoarece $\lim_{n \rightarrow \infty} \sin^{2n} x = 0$ pentru $(\forall)x \neq k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ și $f(k\pi \pm \frac{\pi}{2}) = 1$, punctele $x = \pm \frac{\pi}{2}$ sunt de discontinuitate deci $k = 2$.

2.3. FUNCȚII CONTINUE

2.690B Funcția $f : (-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{-x}} \arctg \sqrt{-x}, & x \in (-1, 0) \\ k, & x = 0 \\ \frac{a}{\sqrt{x}} \ln \frac{1+\sqrt{x}}{1-\sqrt{x}}, & x \in (0, 1) \end{cases}$

$a, k \in \mathbb{R}$ este continuă pentru $k = 1$, $a = \frac{1}{2}$: $\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\arctg t}{t} = 1$, $\lim_{t \rightarrow 0} \left(\frac{1+t}{1-t} \right)^{\frac{1}{t}} = \lim_{t \rightarrow 0} \left(\frac{1+t-1}{1-t} \right)^{\frac{1}{t}} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{2}{1-t} = e^2$, $a \ln e^2 = 2a = 1$, $a = \frac{1}{2}$.

2.691B Pentru funcția $f(x) = \begin{cases} x^3 + x^2, & x \in Q \\ 3(x+1), & x \in \mathbb{R} \setminus Q \end{cases}$ mulțimea punctelor de discontinuitate este $\mathbb{R} \setminus \{-\sqrt{3}, -1, \sqrt{3}\}$. Există siruri $(x_n)_n \subset Q$ și $(y_n)_n \subset \mathbb{R} \setminus Q$, $x_n \rightarrow x$, $y_n \rightarrow x$, $x \in \mathbb{R}$ fixat. Atunci $f(x_n) = x_n^3 + x_n^2 \rightarrow x^3 + x^2$ iar $f(y_n) = 3(y_n + 1) \rightarrow 3(x+1)$; dar $x^3 + x^2 = 3(x+1)$ numai pentru valorile $x = -\sqrt{3}$, $x = -1$, $x = \sqrt{3}$ deci f este continuă în $\{-\sqrt{3}, -1, \sqrt{3}\}$.

2.692B Să se determine m și n astfel încât funcția $f(x) = \arcsin \frac{x^2 + mx + n}{x^2 + 1}$ să fie continuă pe \mathbb{R} . Deci trebuie să fie definită pe toată dreapta R și $-1 \leq \frac{x^2 + mx + n}{x^2 + 1} \leq 1$, f fiind compunerea a două funcții continue, funcția rațională $x \rightarrow \frac{x^2 + mx + n}{x^2 + 1}$ și $x \rightarrow \arcsin x$. Inegalitatea dublă ne dă: $0 \leq 2x^2 + mx + n + 1$, $(\forall)x \in \mathbb{R}$ deci $\Delta = m^2 - 8(n+1) \leq 0$ și $mx + n - 1 \leq 0 \forall x$, deci $m = 0$ și $n \leq 1$. Rezultă în final $m = 0$ și $n \in [-1, 1]$.

2.693B Fie $f(x) = \sin x + \cos x$ și l suma lungimilor intervalelor componente ale mulțimii $A = \{x \in [0, 2\pi] | f(x) \geq 0\}$. Se cere l . $f(x) = \sin x + \sin(\frac{\pi}{2} - x) = \sin \frac{\pi}{4} \cos(x - \frac{\pi}{4}) = \sqrt{2} \cos(x - \frac{\pi}{4}) \geq 0$ rezultă $-\frac{\pi}{2} \leq x - \frac{\pi}{4} \leq \frac{\pi}{2}$, $\frac{3\pi}{2} \leq x - \frac{\pi}{4} \leq \frac{5\pi}{2}$ deci $x \in [0, \frac{3\pi}{4}] \cup [\frac{7\pi}{4}, 2\pi]$ și $l = \pi$.

2.694B $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1+x^n}$ are un singur punct de discontinuitate

în care $x = 1$ deoarece $f(x) = \begin{cases} 0, & x > 1 \\ \frac{1}{2}, & x = 1 \\ 1, & 0 < x < 1 \end{cases}$, $\lim_{n \rightarrow \infty} x^n = \begin{cases} \infty, & x > 1 \\ 1, & x = 1 \\ 0, & 0 < x < 1 \end{cases}$.

2.695B Funcția $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ continuă care verifică condiția $f(x^2) = f(x)$, $(\forall)x \geq 0$ este o constantă. $x \neq 0$, $f(x) = f(\sqrt{x}) = f(\sqrt[4]{x}) = \dots = f(\sqrt[2^{n-1}]{x}) = \dots = f(\sqrt[2^n]{x})$ este un sir constant, $\lim_{n \rightarrow \infty} f(\sqrt[2^n]{x}) = f(\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[2^n]{x}) = f(1)$. Dacă $x = 0$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0 \Rightarrow f(x_n) = f(1) \rightarrow f(0)$ deci $f(0) = f(1)$.

2.696B Funcția $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x} + b, & x < 0 \\ a, & x = 0 \\ x^x, & x > 0 \end{cases}$ este continuă în $x = 0 \Leftrightarrow b = 0$,

$$a = 1 : \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin x}{x} + b \right) = b + 1, \lim_{x \rightarrow 0} x^x = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n} \right)^{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[n]{n}} = 1 \text{ sau}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} x^x = e^{\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{x}} = e^0 \text{ rezultă } b + 1 = a = 1 \text{ deci } b = 0, a = 1.$$

2.697C $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x \in Q \\ x + 3, & x \in \mathbb{R} \setminus Q \end{cases}$ este continuă în două puncte $x = -1$

și $x = 2$. Fie $(x_n)_n \subset Q$ și $(y_n)_n \subset \mathbb{R} \setminus Q$, $x_n \rightarrow x$, $y_n \rightarrow x$, $x \in \mathbb{R}$ fixat. $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} (x_n^2 + 1) = x^2 + 1$, $\lim_{n \rightarrow \infty} f(y_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} (y_n + 3) = x + 3$; dacă $x \neq -1, x \neq 2$, $x^2 + 1 \neq x + 3$ deci x este de discontinuitate. Dacă $x^2 + 1 = x + 3$ deci în $x = -1$ sau $x = 2$, f este continuă.

2.698C $f(x) = \begin{cases} -x^2 + 2, & x \in Q \\ x^3, & x \in \mathbb{R} \setminus Q \end{cases}$ este continuă numai în 1 (2.697C).

2.699C $f(x) = [x] + 2$ nu are proprietatea lui Darboux deoarece ia numai valori naturale 3, 4, 5, ..., .

2.700C $f(x) = \begin{cases} x, & x \in Q \\ x^3, & x \in \mathbb{R} \setminus Q \end{cases}$ este continuă numai într-un număr finit de puncte $x = 0, x = \pm 1$ (unde $x = x^3$, vezi 2.697C).

2.701C $f(x) = \begin{cases} \cos \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ are proprietatea lui Darboux deoarece admite primitive (vezi [4], pag. 14).

2.702C Fie $f : [0, 1] \rightarrow [0, 1]$ o funcție continuă. Atunci există un $x_0 \in [0, 1]$ astfel încât $f(x_0) = x_0$. Într-adevăr, notând cu $g(x) = f(x) - x$, observăm că $g(0) = f(0) \geq 0$ iar $g(1) = f(1) - 1 \leq 0$ dar g fiind continuă, există un punct x_0 , astfel ca $g(x_0) = 0$ adică $f(x_0) = x_0$.

2.703C Repetă problema 2.697C.

2.704C Determinați funcțiile continue $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ astfel ca $f(x) = f(2x+1)$.

Fie $x \in \mathbb{R}$ arbitrar. Rezultă că $f(x) = f\left(\frac{x+1}{2}-1\right) = f\left(\frac{(\frac{x+1}{2}-1)+1}{2}-1\right) = f\left(\frac{\frac{x+1}{2}-1}{2}\right) = \dots = f\left(\frac{\frac{x+1}{2^n}-1}{2^{n-1}}\right)$ deci $f(x) = \lim f\left(\frac{\frac{x+1}{2^n}-1}{2^{n-1}}\right) = f(-1)$ adică f este constantă.

2.705C Fie $0 < a < 1$ și $b > 0$. Atunci ecuația $x = a \sin x + b$ are cel puțin o soluție în $(0, a+b)$, deoarece prima bisectoare $y = x$ intersectează cel puțin o dată sinusoïda $y = a \sin x$ deplasată pe ordinată cu $b > 0$, $y = a \sin x + b$, intersecția are loc pentru $x < a+b$, deoarece $a+b > a \sin(a+b) + b$.

2.706C Să se afle tipul de funcție elementară $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ continuă pe de gradul întâi; c) polinom de gradul doi; d) exponentială; b) polinom $f(x) = x^n$, $n \in \mathbb{N}^*$. Verificând grila observăm că $f(x) = 2x + \frac{1}{2}$, deci b).

2.707C Să se determine numărul de soluții ale ecuației $x^3 + 4x - 6 = 0$ în intervalul $[1, 2]$. Deoarece $f(1) = -1 < 0$, $f(2) = 10 > 0$ iar derivata $f'(x) = 3x^2 + 4 > 0$, funcția $f(x) = x^3 + 4x - 6$ este strict crescătoare și are singură rădăcină în $[1, 2]$.

2.708C Funcțiile $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ și $g(x) = \begin{cases} 0, & x \neq 0 \\ \pi, & x = 0 \end{cases}$ sunt discontinue în origine și totuși $f \circ g$ continuă în 0:

$$(f \circ g)(x) = \begin{cases} \frac{\sin g(x)}{g(x)}, & g(x) \neq 0, g(x) = \pi, x = 0 \\ 0, & g(x) = 0, x \neq 0 \end{cases} = \begin{cases} \frac{\sin \pi}{\pi}, & x = 0 \\ 0, & x \neq 0 \end{cases} = 0.$$

2.709C Funcția $f : (0, 1) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x, & x \in Q \cap (0, 1) \\ 1-x, & x \in (\mathbb{R} \setminus Q) \cap (0, 1) \end{cases}$ nu este continuă și nu are proprietatea lui Darboux. f are un singur punct de discontinuitate $x = \frac{1}{2}$ (soluția ecuației $x = 1-x$) nu are proprietatea lui Darboux deoarece valorile $y \in (0, \frac{1}{2}) \cap \mathbb{R} \setminus Q$ nu sunt luate pentru $x \in (0, \frac{1}{2}) \cap (\mathbb{R} \setminus Q)$ ci pentru $x \in (\frac{1}{2}, 1) \cap (\mathbb{R} \setminus Q)$. Analog pentru $(\frac{1}{2}, 1)$.

2.710C Se dau funcțiile $f : (0, \frac{\pi}{2}) \rightarrow (0, 2)$, $g : (0, 2) \rightarrow \mathbb{R}$ și $h : (0, \frac{\pi}{2}) \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât $g(x) = \begin{cases} \frac{2}{3}x, & x \in (0, 1] \\ \frac{x+1}{3}, & x \in (1, 2) \end{cases}$, $h(x) = \cos x$, $h = g \circ f$. Care este multimea $A = \{x \in (0, \frac{\pi}{2}) | f$ este discontinuă în $x\}$. Deoarece g^{-1} și h sunt continue, $f = g^{-1} \circ h$ este continuă și deci $A = \emptyset$. Dăm și o verificare directă, în amănunt. Calculăm inversa lui g . $y = \begin{cases} \frac{2}{3}x, & x \in (0, 1], y \in (0, \frac{2}{3}] \\ \frac{x+1}{3}, & x \in (1, 2), y \in (\frac{2}{3}, 1) \end{cases}$ deci

$g : (0, 2) \rightarrow (0, 1)$, $g^{-1} : (0, 1) \rightarrow (0, 2)$, $y = g^{-1}(x) = \begin{cases} \frac{3}{2}x, & x \in (0, \frac{2}{3}], y \in (0, \frac{2}{3}] \\ 3x-1, & x \in (\frac{2}{3}, 1), y \in (\frac{2}{3}, 1) \end{cases}$ (deoarece $x = \begin{cases} \frac{3}{2}y, & y \in (0, \frac{2}{3}] \\ 3y-1, & y \in (\frac{2}{3}, 1) \end{cases}$ și schimbăm y cu x). Avem $f = g^{-1} \circ h$,

$f(x) = \begin{cases} \frac{3}{2} \cos x, & 0 < \cos x \leq \frac{2}{3}, x \in [\arccos \frac{2}{3}, \frac{\pi}{2}) \\ 3 \cos x - 1, & \frac{2}{3} < \cos x < 1, x \in (0, \arccos \frac{2}{3}) \end{cases}$. Se observă că f este continuă în $x = \arccos \frac{2}{3}$ și $f(\arccos \frac{2}{3}) = 1$.

2.711C $f(x) = \begin{cases} x^3 - 2x, & x \in Q \\ x^2 - 2, & x \in \mathbb{R} \setminus Q \end{cases}$ este continuă numai în punctele $x \in \{-\sqrt{2}, 1, \sqrt{2}\}$ soluții ale ecuației $x^3 - 2x = x^2 - 2$ (vezi 2.697C).

2.712C Pentru ce valori ale lui $a, b \in \mathbb{R}$ funcția $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{a}{x^2}, & x < 0 \\ ax + b, & x \geq 0 \end{cases}$ este continuă: $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 0 = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = b$, deci $b = 0$, $a \in \mathbb{R}$.

2.713C Funcția $f : [0, 2] \rightarrow [0, 1]$, definită de $f(x) = x - [x]$ nu are proprietăți lui Darboux cu toate că $\text{Im } f$ este un interval. Într-adevăr observăm că $f(\left[\frac{7}{8}, \frac{9}{8}\right]) = [0, \frac{1}{8}] \cup [\frac{7}{8}, 1]$ deci nu are proprietatea lui Darboux, dar $f([0, 2]) = [0, 1]$.

2.4 Derivabilitate

2.714B Să se determine $\alpha \in \mathbb{R}$ astfel încât $f : (-\frac{1}{2}, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} \ln(1+2x), & -\frac{1}{2} < x \leq 0 \\ \alpha x, & x > 0 \end{cases}$ să fie derivabilă în $x = 0$. f este continuă în 0 pentru $\forall \alpha \in \mathbb{R}$ dar este derivabilă pentru $\alpha = 2$ deoarece $f'(x) = \frac{2}{1+2x}$, $f'(-0) = 2 = \alpha = f'(0)$.

2.715A Care derivată este corectă? a) $(e^{x^2})' = (1+x)e^{x^2}$; b) $\left(\frac{1}{1+|x|}\right)' = \frac{-1}{(1+|x|)^2}$; c) $(\ln(1+\varepsilon^x))^2 = \frac{1}{1+\varepsilon^x}$; d) $(\sin x)' = \sin x$; e) $(\sqrt{x})' = 2x$; f) $(1)' = 1$. Corectă este c): $(\ln(1+\varepsilon^x))' = \frac{\varepsilon^x}{1+\varepsilon^x} = \frac{1}{1+\varepsilon^{-x}}$.

2.716A Se cere $\lambda = f'(0)$, unde $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin x}{x} - 1}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\cos x}{x^2} - \frac{1}{x}}{1} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x - \frac{x^3}{3!} + \dots) - x}{x^2} = 0$ (sau $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - 1}{2x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-2\sin^2 \frac{x}{2}}{2x} = 0$).

2.717A Valoarea lui $a \in \mathbb{R}$ pentru care funcția $f : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} \sin x, & x \in [0, \pi] \\ ax + \pi, & x \in [\pi, 2\pi] \end{cases}$ este derivabilă, este -1 : $f(\pi - 0) = 0 = a\pi + \pi = f(\pi + 0)$, $f'(\pi - 0) = \cos \pi = -1 = f'(\pi + 0) = a$.

2.718A Punctele în care $f(x) = \sqrt[3]{(x+1)^2} - \sqrt[3]{(x-1)^2}$ nu este derivabilă sunt ± 1 : $f'(x) = \frac{2}{3} \left(\frac{1}{\sqrt[3]{x+1}} - \frac{1}{\sqrt[3]{x-1}} \right)$ nu există în $x = \pm 1$.

2.719A Cât este $f'(0)$ dacă $f(x) = x^4 e^{2x} \cdot (uv)^{(n)} = \sum_{k=0}^n C_n^k u^{(n-k)} v^{(k)}$,

2.4. DERIVABILITATE

$(e^{2x} \cdot x^4)^V = (e^{2x})^V \cdot x^4 + 5(e^{2x})^V \cdot 4x^3 + 10(e^{2x})^m \cdot 12x^2 + 10(e^{2x})'' \cdot 24x + 5(e^{2x})' \cdot 24 \Rightarrow f'(0) = 240 = 10 \cdot 4! = 2 \cdot 5!$

2.720A Derivata funcției $f(x) = x^x - a^x - x^a$, $x > 0$, $a > 0$ în punctul $x = a$: $f'(x) = x^x(1 + \ln x) - a^x \ln a - ax^{a-1}$, $f'(a) = a^a(1 + \ln a) - a^a \ln a - a^a = 0$.

2.721A Derivata laterală la dreapta $f'_d(0)$ a funcției $f : [0, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = (\sin x)^{\cos x} + (\cos x)^{\sin x}$; $f'(x) = (\sin x)^{\cos x} \cdot \left[\frac{\cos^2 x}{\sin x} - \sin x \cdot \ln \sin x \right] + (\cos x)^{\sin x} \left[-\frac{\sin^2 x}{\cos x} + \cos x \ln \cos x \right]$; $\lim_{x \rightarrow 0^+} (\sin x)^{\cos x-1} =$

$= \lim_{x \rightarrow 0^+} [(\sin x)^{\sin x} \cdot \frac{1}{2} \sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2}] = 1^0 = 1$; $\lim_{x \rightarrow 0^+} \sin x \ln \sin x = \lim_{x \rightarrow 0^+} \ln(\sin x)^{\sin x} = \ln 1 = 0$ deci $f'_d(0) = 1$. A doua limită este evident 0.

2.722A Să se determine punctele în care $f : (-2\pi, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x + \sqrt[3]{\sin x}$ nu este derivabilă, dar admite derivată: $f'(x) = 1 + \frac{\cos x}{3\sqrt[3]{(\sin x)^2}}$, deci nu este derivabilă în $-\pi, 0, \pi$, dar admite derivată infinită ($+\infty$ în 0 și $-\infty$ în $\pm\pi$).

2.723A Derivatele laterale $f'_s(\pi)$, $f'_d(\pi)$ ale funcției $f(x) = |\cos x|$ sunt egale cu 0, deoarece pentru $x \in (\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2})$, $|\cos x| = -\cos x$, $f'_s(\pi) = f'_d(\pi) = f'(\pi) = \sin \pi = 0$.

2.724A Care din funcțiile $f(x) = |x|$, $g(x) = x|x|$ sunt derivabile în origine și care nu: $f'_s(0) = -1$, $f'_d(0) = 1$, $g'_s(x)|_{x=0} = (-x^2)|_{x=0} = -2x|_{x=0} = 0 = g'_d(0)$ deci f nu este derivabilă iar g este derivabilă în 0.

2.725A Derivata funcției $f(x) = \ln \left(\frac{x+3}{x+2} \right)^5 + \ln(x+1)$ în $x = 1$: $f'(x) = \left(\frac{x+2}{x+3} \right)^5 \cdot 5 \cdot \left(\frac{x+3}{x+2} \right)^4 \cdot \frac{-1}{(x+2)^2} + \frac{1}{x+1}$, $f'(1) = \frac{1}{12}$.

2.726A Derivata funcției $f : (-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2 \arcsin x}{\sqrt{1-x^2}} + \ln \frac{1-x}{1+x}$ în punctul $x = \frac{\sqrt{2}}{2}$. $f'(x) = 2 \frac{1 + \frac{x \arcsin x}{\sqrt{1-x^2}}}{1-x^2} - \frac{2}{1-x^2} = \frac{2x \arcsin x}{\sqrt{(1-x^2)^3}}, f'\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{\sqrt{2}\frac{\pi}{4}}{\sqrt{\frac{1}{8}}} = \pi$.

2.727A Pentru orice $x \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$ valoarea expresiei $E(x) = (x^2 - 1)f''(x) + xf'(x)$, unde $f(x) = (x + \sqrt{x^2 - 1})^a$ este $E(x) = a^2 f(x)$. Avem $f'(x) = a(x + \sqrt{x^2 - 1})^{a-1} \left(1 + \frac{x}{\sqrt{x^2 - 1}} \right) = a \frac{(x + \sqrt{x^2 - 1})^a}{\sqrt{x^2 - 1}}$, $f'(x) = \sqrt{x^2 - 1} = af(x) \Rightarrow f''(x) \sqrt{x^2 - 1} + f'(x) \cdot \frac{x}{\sqrt{x^2 - 1}} = af'(x)$ sau $(x^2 - 1)f''(x) + xf'(x) = af^2(x) = \alpha^2 f(x)$.

2.728A Funcția $f(x) = \sqrt[3]{x^2 + ax + 1}$, $a \in \mathbb{R}$ este derivabilă pe \mathbb{R} , $f'(x) = \frac{2x+a}{\frac{3}{2} \sqrt[3]{(x^2+ax+1)^2}}$ dacă $x^2 + ax + 1 = 0$ are rădăcini complexe deci $\Delta < 0$, $a^2 - 4 < 0$, $a \in (-2, 2)$.

2.729A Funcția $f(x) = \begin{cases} x^4 + ax + 2, & x < 0 \\ b + \ln(1+x^4), & x \geq 0 \end{cases}$ este derivabilă pe \mathbb{R} dacă $a = 0, b = 2$: $f_s(0) = f(-0) = 2 = b = f(+0) = f_d(0)$, $f'_s(0) = (4x^3 + a)|_{x=0} = a = f'_d(0) = \frac{4x^3}{1+x^4}|_{x=0} = 0$.

2.730A Valorile lui a și b pentru care funcția $f(x) = \begin{cases} 2x^2 + b, & x \leq 2 \\ 2ax^3 + 11a, & x > 2 \end{cases}$ este derivabilă pe \mathbb{R} sunt $a = \frac{1}{3}, b = 1$: $f_s(2) = 8 + b = f_d(2) = 27a$, $f'_s(2) = 4x|_{x=2} = 8 = f'_d(2) = 24a \Rightarrow a = \frac{1}{3}, b = 1$.

2.731A Dacă $f(x) = x^{2+1}$ cât este $f'(0) : |x+1| = (x+1)$ dacă $x > -1 \Rightarrow f'(0) = (2x+1)'|_{x=0} = 2\ln 2$

2.732A Dacă $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ este derivabilă și împără atunci f' este pară: $f(x) = -f(-x), f'(x) = -f'(-x)(-1) = f'(-x)$.

2.733A Dacă u, v sunt derivabile regula $(au')' = a'u'$ este greșită celelalte sunt corecte.

2.734A Cât este a pentru care $f : [0, 2], f(x) = \min \left\{ x, \frac{2}{1+x^2} \right\}$ $f'(a)$ nu există, $a \in [0, 2] : f(x) = \begin{cases} x, & x \in [0, 1] \\ \frac{2}{1+x^2}, & x \in (1, 2] \end{cases}$ deci pentru $a = 1, f'(a)$ nu există, $f'_s(1) = 1, f'_d(1) = -1$.

2.735A Derivata funcției $f(x) = x^{x^2+1}, x > 0 : f'(x) = x^{x^2+1}((x^2 + 1)\ln x)' = x^{x^2+1} \left(\frac{x^2+1}{x} + 2x \ln x \right) = (x^2 + 1)x^{x^2} + 2x^{x^2+2} \cdot \ln x$.

2.736A $f(x) = \begin{cases} x^2 - 3x + l, & x \leq 2 \\ mx + 3l - 6, & x > 2 \end{cases}$ este derivabilă pe \mathbb{R} dacă $m = l = 1 \Rightarrow f'_s(2) = 1 = m = f'_d(2), f_s(2) = 4 - 6 + l = f_d(2) = 2m + 3l - 6 \Rightarrow m + l = 2, m = 1, l = 1$.

2.737A $f(x) = \begin{cases} x^4 + ax + 2, & x < 0 \\ b + \ln(1+x^2), & x \geq 0 \end{cases}$ este derivabilă pe \mathbb{R} dacă $a = 0$ și $b = 2$. Rezultă din egalitățile $f(0) = 2 = b, f'(0) = 0 = a$.

2.738A $f(x) = \begin{cases} x^2, & x < 1 \\ 2x, & x \geq 1 \end{cases}$ și $l = f'(1)$; atunci $l = 2x|_{x=1} = 2$.

2.739A Derivatele funcțiilor $f(x) = \sin(\arccos x) + \cos(\arcsin x), x \in (-1, 1)$, $g(x) = \arcsin(\sin x) + \arccos(\sin x)$. Avem $\arcsin x + \arccos x = \frac{\pi}{2}$, $f(x) = \sqrt{1 - \cos^2(\arccos x)} + \sqrt{1 - \sin^2(\arcsin x)} = 2\sqrt{1 - x^2}$ și $g(x) = \frac{\pi}{2}, g'(x) = 0$, $f'(x) = \frac{-2x}{\sqrt{1-x^2}}$ (altfel $f'(x) = -\frac{\cos(\arccos x)}{\sqrt{1-x^2}} - \frac{\sin(\arcsin x)}{\sqrt{1-x^2}} = \frac{-2x}{\sqrt{1-x^2}}$).

2.740B Cât este $n \in \mathbb{N}^*$ dacă $f^{(n)}(0) = -72$ și $f(x) = x^2 e^{-x}, f^{(n)}(x) = (e^{-x})^{(n)} x^2 + n(e^{-x})^{(n-1)} 2x + \frac{n(n-1)}{2!}(e^{-x})^{(n-2)} 2 \Rightarrow f^{(n)}(0) = \frac{n(n-1)}{2!}(-1)^{n-2} = -72$,

2.4. DERIVABILITATE

-72, deci $n = 9$.

2.741B Dacă $f(x) = \frac{\sin(\alpha \arccos x)}{\sqrt{1-x^2}}$, valoarea expresiei $E = (x^2 - 1)f''(x) + 3xf'(x) - (\alpha^2 - 1)f(x)$ este 0. Se derivează $f(x), f'(x) = \frac{x}{\sqrt{(1-x^2)^3}} \sin(\alpha \arccos x) - \frac{\alpha \cos(\alpha \arccos x)}{1-x^2}$, deci $(1-x^2)f'(x) = xf(x) - \alpha \cos(\alpha \arccos x)$ și derivând obținem $(1-x^2)f''(x) - 2xf'(x) = xf'(x) + f(x) - \alpha^2 f(x)$.

2.742B Să se calculeze $(f^{-1})'(3)$ dacă $f(x) = \begin{cases} x^2 - 2x, & x \leq 2 \\ -x^2 - 2x, & x > 0 \end{cases}$. Ecuția $x^2 - 2x = 3, x < 0$ are rădăcina $x_0 = -1$, iar ecuația $-x^2 - 2x = 3, x > 0$ are rădăcini complexe deci $f(-1) = 3, f^{-1}(3) = -1$. $(f^{-1})'(3) = \frac{1}{f'(-1)} = \frac{1}{2x-2}|_{x=-1} = -\frac{1}{4}$.

2.743B Punctele de derivabilitate ale lui $f(x) = \begin{cases} x \cdot \cos \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ sunt $R \setminus \{0\}$: $f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \cos \frac{1}{x} - 0}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \cos \frac{1}{x}$ nu există.

2.744B Cât este $f'(3)$ dacă $f : (1, \infty), f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+x+x^2+\dots+x^n}{x^n}$. $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x^{n+1}-1}{(x-1)x^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x - \frac{1}{x^n}}{x-1} = \frac{x}{x-1}, f'(x) = -\frac{1}{(x-1)^2}, f'(3) = -\frac{1}{4}$.

2.745B Să se determine a astfel încât funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} e^{\frac{1}{x+2}}, & x \in (-1, 0) \\ a, & x \notin (-1, 0) \end{cases}$ să fie derivabilă; dacă $x \in (-1, 0), \lim_{x \rightarrow -1} f(x) = e^{-\infty} = 0$ deci din continuitate, $a = 0, f'(x) = e^{\frac{1}{x+2}} \cdot \frac{-2x-1}{(x+2)^2}, \lim_{x \rightarrow 0} f'(x) = 0 = \lim_{x \rightarrow -1} f'(x)$ deoarece notând $\frac{1}{x+2} = -t, (x \in (-1, 0)) t \rightarrow \infty$ când $x \rightarrow 0$ sau $x \rightarrow -1$ avem $\lim_{t \rightarrow \infty} t^2 e^{-t} = 0$.

2.746B Fie $f(x) = \begin{cases} x^m \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$. Să se determine $m \in \mathbb{R}$ dacă f este derivabilă o dată, dar nu de două ori, pe \mathbb{R} . $f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)-f(0)}{x-0} = \lim_{x \rightarrow 0} x^{m-1} \sin \frac{1}{x} = 0$ dacă $m-1 > 0, m > 1$. Pentru $x \neq 0, f'(x) = mx^{m-1} \sin \frac{1}{x} - x^{m-2} \cos \frac{1}{x}$, deci $f''(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f'(x)-f'(0)}{x-0} = \lim_{x \rightarrow 0} (mx^{m-2} \sin \frac{1}{x} - x^{m-3} \cos \frac{1}{x}) = 0$ dacă $m > 3$, și $f''(0)$ nu există dacă $1 < m \leq 3$.

2.747B Se cere valoarea $f'(2)$ pentru $f(x) = \frac{3x^2-1}{3x^2} + \ln \sqrt{1+x^2} + \operatorname{arctg} x$, $x \neq 0, f'(x) = \frac{1-x^2}{x^4} + \frac{x+1}{x^2+1}; f'(2) = \frac{1-4}{16} + \frac{3}{5} = \frac{33}{80}$.

2.748B Derivata $f^{(n)}(x)$ pentru $f(x) = e^{-x}x^2$, $(uv)^{(n)} = \sum_{k=0}^n C_n^k u^{(n-k)}v^{(k)}$, $(e^{-x}x^2)^{(n)} = (e^{-x})^{(n)}x^2 + n(e^{-x})^{(n-1)}2x + \frac{n(n-1)}{2}(e^{-x})^{(n-2)}2 = (-1)^n e^{-x}(x^2 - 2nx + n(n-1))$.

2.749B Dacă $g(x) = f(ax+1)$, $a \neq 0$ și $f'(1) = 1$ (f derivabilă de două ori) atunci $g''(0) = a^2$; $g'(x) = af'(ax+1)$, $g''(x) = a^2f''(ax+1)$, $g''(0) = a^2f''(1) = a^2$.

2.750B Se cere $f^{(n)}(x)$ pentru $f(x) = x \ln(x+1)$, $x > -1$: $(x \ln(x+1))^{(n)} = (\ln(x+1))^{(n)} \cdot x + n(\ln(x+1))^{(n-1)}$, dar $\left(\frac{1}{x+1}\right)^{(k)} = (-1)^k \frac{k!}{(x+1)^{k+1}}$, deci $f^{(n)}(x) = x \left(\frac{1}{x+1}\right)^{(n-1)} + n \left(\frac{1}{x+1}\right)^{(n-2)} = x(-1)^{n-1} \frac{(n-1)!}{(x+1)^n} + (-1)^{n-2} \frac{(n-2)!}{(x+1)^{n-1}} = (-1)^{n-1} \frac{(n-1)!(n-1)!}{(x+1)^n} + (-1)^n \frac{(n-2)!(n-1)!}{(x+1)^n} = (-1)^{n-1} \frac{(n-1)!}{(x+1)^{n-1}} - (-1)^{n-1} \frac{(n-1)!}{(x+1)^n} + (-1)^n \frac{(n-1)!}{(x+1)^{n-1}} + (-1)^n \frac{(n-2)!}{(x+1)^n} = (-1)^n \frac{(n-2)!}{(x+1)^{n-1}} + (-1)^n \frac{(n-1)!}{(x+1)^n}$.

2.751B Dacă $f(x) = \frac{e^{\lambda x}}{x^2+x^2}$, $\lambda \in R^*$ și x_1, x_2 sunt rădăcinile ecuației $f'(x) = 0$ atunci $\lim_{\lambda \rightarrow 0} \left(\frac{1+x_1x_2}{1-x_1x_2} \right)^{\left(\frac{x_1+x_2}{2} \right)^2} = e^2$. $f'(x) = \frac{-2x}{(x^2+\lambda^2)^2} e^{\lambda x} + \frac{\lambda}{x^2+\lambda^2} e^{\lambda x} =$

$$0 \Rightarrow \lambda x^2 - 2x + \lambda^2 = 0, x_1 + x_2 = \frac{2}{\lambda}, x_1 x_2 = \lambda^2 \text{ deci } \lim_{\lambda \rightarrow 0} \left(\frac{1+\lambda^2}{1-\lambda^2} \right)^{\frac{1}{\lambda^2}} = \lim_{\lambda \rightarrow 0} \left(\frac{1+\lambda^2}{1-\lambda^2} - 1 \right) \frac{1}{\lambda^2} = \lim_{\lambda \rightarrow 0} \frac{2}{1-1/\lambda^2} = e^2.$$

2.752B Funcția $f(x) = \frac{|x^2-6x+5|}{x^2+1}$ are limite laterale în $x = 5$ dar nu este derivabilă în $x = 1$. $\lim_{x \rightarrow 5} f(x) = 0$ dar $f'_s(1) \neq f'_s(1)$.

2.753B În ce puncte din interiorul domeniului de definiție D , funcția $f(x) = \sqrt{x+8-6\sqrt{x-1}}$ nu este derivabilă. $D = [1, \infty)$, $f(x) = |\sqrt{x-1} - 3| = \begin{cases} \sqrt{x-1} - 3, & x \geq 10 \\ -\sqrt{x-1} + 3, & x < 10 \end{cases}$ deci în $x = 10$; $x = 1 \notin \text{int } D$.

2.754B Cât este $f'(2)$ dacă $f(x) = (x^3)^{x^2}$, $x > 0$. Folosim formula $(f \cdot g)^{(p)}(x)' = f(x)^{g(x)}(g(x) \cdot \ln f(x))'$:

$$((x^3)^{x^2})' = (x^3)^{x^2} (3x^2 \ln x)' = (x^3)^{x^2} (3x^2 + 6x \ln x), f'(2) = 8^4 (6 + 2 \ln 64).$$

2.755B Pentru ce valori ale lui $a, b \in R$, funcțiile $f(x) = x \ln(1+a|x|)$ și $g(x) = \begin{cases} ax+b, & x \leq e \\ \ln^3 x, & x > e \end{cases}$ sunt derivabile? $g_s(e) = ae+b = g_d(e) = 1$,

2.4. DERIVABILITATE

$g'_s(e) = \lim_{x \rightarrow e^-} \left(\frac{3}{x} \ln^2 x \right) = \frac{3}{e} = g'_s(e) = a$ deci $a = \frac{3}{e}$, $b = -2$; pentru $a = \frac{3}{e}$, $f(x)$ este derivabilă pe R , $f'_s(0) = f'_d(0) = 0$.

2.756C Care este valoarea $\lambda = (f^{-1})'(3)$ dacă $f(x) = x^3 + x + 1$, $x \in R$. f^{-1} există deoarece $f'(x) = 3x^2 + 1 > 0$ și f este strict crescătoare. Dacă $y_0 = f(x_0)$, $x_0 = f^{-1}(y_0)$ atunci $(f^{-1})'(y_0) = \frac{1}{f'(x_0)}$ deci pentru $y_0 = 3 = x_0^3 + x_0 + 1$ rezultă $x_0 = 1$, de unde $(f^{-1})'(3) = \frac{1}{f'(1)} = \frac{1}{3x_0^2+1}|_{x_0=1} = \frac{1}{4}$.

2.757C Fie M mulțimea punctelor în care $h(x) = \sqrt[3]{x^5 - 2x^4 - 2x^3 + 4x^2 + x - 2}$ nu are derivată și k numărul elementelor lui M . Cât este k ? Se observă ușor că $g = x^5 - 2x^4 - 2x^3 + 4x^2 + x - 2$ are pe 1 și -1 rădăcini duble, deci $g = (x^2 - 1)^2(x - 2)$, $h'(x) = \frac{4x(x^2-1)(x-2)+4x^2-1)^2}{3\sqrt[3]{(x^2-1)^2(x-2)^2}}$. În punctele $x = \pm 1$, $x = 2$, $h'(x)$ este infinită, dar h are derivată, deci $M = \emptyset$, $k = 0$.

2.758C Fie $f : (0, \infty) \rightarrow R$, $f(x) = \ln x + x + m$ și M mulțimea acelor $m \in R$ pentru care f este bijectivă. Pentru $m \in M$ calculăm $\lambda = (f^{-1})'(m+1)$. $f'(x) = 1 + \frac{1}{x} > 0$ deci f injectivă. f este continuă pe $(0, \infty)$, $f(+0) = -\infty$, $f(\infty) = \infty$ deci f este surjectivă pe $M = R$. Procedăm ca în 2.756C: $y_0 = m+1 = \ln x_0 + x_0 + m$, $x_0 = 1$: $(f^{-1})'(m+1) = \frac{1}{f'(x_0)} = \frac{x_0}{x_0+1}|_{x_0=1} = \frac{1}{2}$.

2.759C Fie $f(x) = \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$ și $g(x) = 2 \arctg x$, $x \in R$; atunci $f'(x) = g'(x)$ pentru $|x| < 1$: $f'(x) = \frac{2}{\sqrt{1-\frac{4x^2}{(1+x^2)^2}}} \cdot \frac{1-x^2}{(1+x^2)^2} = \begin{cases} \frac{2}{1+x^2}, & |x| < 1 \\ -\frac{2}{1+x^2}, & |x| > 1 \end{cases}$ nu există pentru $|x| = 1$, $g'(x) = \frac{2}{1+x^2}$ deci $f'(x) = g'(x)$ pentru $|x| < 1$.

2.760C Să se calculeze $l = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\pi}{2} - \arctg x \right)^{\frac{1}{\ln x}}$; $l = e^{\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(\frac{\pi}{2} - \arctg x)}{\ln x}}$;

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\frac{\pi}{2}-\arctg x} \cdot \frac{-1}{1+x^2}}{\frac{1}{x}} = -\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{1+x^2} \cdot \frac{\frac{1}{x}}{\frac{\pi}{2}-\arctg x} = -\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-\frac{1}{x^2}}{\frac{1}{1+x^2}} = -1.$$

2.761C $\lim_{x \rightarrow \infty} \left[x \ln \left(\frac{1}{e} - \frac{1}{x} \right) \right]' = \lim_{x \rightarrow \infty} \left[\ln \left(\frac{1}{e} - \frac{1}{x} \right) + \frac{x}{e-1} \cdot \frac{1}{x^2} \right] = -1$.

2.762C Funcția $f(x) = \begin{cases} e^{-\frac{1}{x}}, & x > 0 \\ 0, & x \leq 0 \end{cases}$ este indefinit derivabilă și $f^{(n)}(0) = 0$: $f'(x) = e^{-\frac{1}{x}} \cdot \frac{1}{x^2}$, $f''(x) = e^{-\frac{1}{x}} \left(\frac{1}{x^4} - \frac{2}{x^3} \right) \dots$, $= f^{(n)}(x) = e^{-\frac{1}{x}} P(\frac{1}{x})$ unde $P(\frac{1}{x})$ este un polinom în variabila $\frac{1}{x}$. Deci $f^{(n)}(0) = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{P(t)}{e^t} = 0$.

2.763C Fie $f(x) = e^{2x}$ și $g(x) = e^{-x}$ și $a = f^{(10)}(-1) + g^{(19)}(2)$. Cât este a ? $f^{(10)}(x) = 2^{10}e^{2x}$, $f^{(10)}(-1) = 2^{10} \cdot e^{-2}$, $g^{(19)}(x) = (-1)^{19}e^{-x}$,

$$g^{(19)}(2) = -e^{-2}, \quad a = e^{-2}(2^{10} - 1).$$

Vezi problema 2.746B.

2.764C Fie $f(x) = x^3 + 2x^2 + 4x + 4$ bijectivă (deoarece $f'(x) = 3x^2 + 4x + 4 > 0, \Delta = 4 - 12 = -8 < 0$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$) deci există f^{-1} . Să se calculeze $(f^{-1})'(4)$. $y_0 = 4 = f(x_0) = x_0^3 + 2x_0^2 + 4x_0 + 4 \Rightarrow x_0 = 0$, $(f^{-1})'(y_0) = \frac{1}{f'(x_0)}, (f^{-1})'(4) = \frac{1}{3x_0^2 + 4x_0 + 4}|_{x=0} = \frac{1}{4}$.

2.766B Să se determine $\lim_{n \rightarrow 0} g^{(n)}(x)$ dacă $g(x) = e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}, x > 0$. Avem $g'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}}(e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}}), g''(x) = \frac{1}{4x}(e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}) - \frac{1}{4\sqrt{x}}(e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}})$ deci $4xg''(x) = (e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}) - \frac{2}{\sqrt{x}}(e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}})$ sau $4xg''(x) + 2g'(x) = g(x)$. Deoarece $4xg''(x) = (e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}) - \frac{2}{\sqrt{x}}(e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}})$ și $g(x) = xg^{(n)}(x) + (n-2)g^{(n-1)}(x) + \dots + 2g^{(1)}(x) + g^{(0)}(x)$, rezultă că $4xg''(x) + 2g'(x) = xg^{(n)}(x) + (n-2)g^{(n-1)}(x) + \dots + 2g^{(1)}(x) + g^{(0)}(x)$, deci $4x[g^{(n)}(x) + (n-2)g^{(n-1)}(x)] + 2g^{(n-1)}(x) = g^{(n-2)}(x)$. De unde $2(2n-3)g^{(n-1)}(0) = g^{(n-2)}(0)$. Dăm valori lui n și înmulțim de la 2 la n : $2 \cdot 1 \cdot g'(0) = g(0), 2 \cdot 3 \cdot g''(0) = g'(0), 2 \cdot 5 \cdot g'''(0) = g''(0), \dots, 2 \cdot (2n-3)g^{(n-1)}(0) = g^{(n-2)}(0), 2 \cdot (2n-1)g^{(n)}(0) = g^{(n-1)}(0) = 2^n \cdot (2n-1)!g^{(0)}(0) = 2^n \cdot (2n-1)!!$. Altfel, dezvoltând în serie $e^x = 1 + \frac{x}{1!} + \frac{x^2}{2!} + \dots + \frac{x^n}{n!} + \dots$ (sau direct $ch x = 1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \dots + \frac{x^{2n}}{(2n)!} + \dots$) și obținem $g(x) = 2 \left(1 + \frac{x}{2!} + \frac{x^2}{4!} + \frac{x^3}{6!} + \dots + \frac{x^n}{(2n)!} + \dots \right)$, $g^{(n)}(x) = 2 \left(\frac{n!}{(2n)!} + x\varphi(x) \right)$, $g^{(n)}(0) = 2 \cdot \frac{n!}{(2n)!} = 2 \cdot \frac{1}{2^n \cdot n! \cdot 1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \dots \cdot (2n-1)} = \frac{1}{2^{n-1} \cdot (2n-1)!!}$.

2.767C Punctele de continuitate ale funcției $f(x) = \begin{cases} 2^x, & x \in Q \\ x^3, & x \in R \setminus Q \end{cases}$ sunt

în mulțimea $(1, 2) \cup (8, 9)$ (vezi 691B, 697B) deoarece pentru $g(x) = 2^x - x^3$ avem $g(1) = 1 > 0$, $g(2) = -4 < 0$, $g(8) = 2^8 - 8^3 = 2^8 - 2^9 < 0$, $g(9) = 2^9 - 9^3 = 512 - 243 > 0$, iar punctele de continuitate sunt la intersecția curbelor $y = 2^x$ și $y = x^3$ deci acolo unde $g(x) = 0$. Există și alte puncte de continuitate?

2.768C Fie $f(x) = \frac{1}{1+x}$ și $a_n = \sum_{k=0}^n \frac{(-1)^k}{k!} f^{(k)}(1)$. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$.

Prin inducție se arată că $f^{(k)}(x) = \frac{(-1)^k k!}{(1+x)^{k+1}}$. $f^{(k)}(1) = (-1)^k \frac{k!}{2^{k+1}}$, $a_n = \sum_{k=0}^n \frac{1}{2^{k+1}} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1 - \frac{1}{2^{n+1}}}{1 - \frac{1}{2}} = 1 - \frac{1}{2^{n+1}} \rightarrow 1$.

2.769C Să se determine constantele A, B astfel ca funcția $f(x) = \begin{cases} Ae^{2x}, & x \leq 0 \\ \sin 2x + B \cos 3x, & x > 0 \end{cases}$ să fie derivabilă. $f_s(0) = A = f_d(0) = B$, $f_s'(0) = 2Ae^{2x}|_{x=0} = 2A = f_d'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} (2 \cos 2x - 3B \sin 3x)|_{x=0} = 2$, deci

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

$$A = B = 1.$$

2.770C Funcția $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ este derivabilă, dar f' nu este continuă în $x = 0$: $f'(0) = \lim_{n \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{n \rightarrow 0} x \sin \frac{1}{x} = 0$, $f'(x) = 2x \sin \frac{1}{x} - \cos \frac{1}{x}$, $x \neq 0$, $\lim_{n \rightarrow 0} f'(x) = -\lim_{n \rightarrow 0} \cos \frac{1}{x}$ nu există.

2.771C Funcția $f(x) = \begin{cases} x[\frac{1}{x}], & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$ este continuă în $x = 0$: pentru $x > 0$, $\frac{1}{n+1} < x \leq \frac{1}{n} \rightarrow n \leq \frac{1}{x} < n+1$ deci $[\frac{1}{x}] = n$, $\frac{n}{n+1} < x \cdot [\frac{1}{x}] \leq \frac{n}{n+1}$ pentru $x \in [\frac{1}{n+1}, \frac{1}{n}]$ de unde $1 = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} \leq \lim_{n \rightarrow \infty} x \cdot [\frac{1}{x}] \leq \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1} = 1$. Analog pentru $x < 0$.

2.772C Punctele $x_1 = -1, x_2 = 1$ sunt puncte de întoarcere pentru funcția $f(x) = (x+1)^{\frac{2}{3}} + (x-1)^{\frac{2}{3}}, x \in \mathbb{R}$: $f'(x) = \frac{2}{3} \left(\frac{1}{\sqrt[3]{x+1}} + \frac{1}{\sqrt[3]{x-1}} \right)$, $x \neq \pm 1$, $f'_s(-1) = -\infty$, $f'_d(-1) = +\infty$, $f'_s(1) = +\infty$, $f'_d(1) = -\infty$.

2.5 Studiul funcțiilor cu ajutorul derivatei

2.773A Soluțiile reale ale ecuației $3x^4 - 4x^3 - 12x^2 + a = 0$ unde $a \in (5, 32)$ verifică $x_1 \in (0, 2)$, $x_2 \in (2, 3)$. Aplicăm șirul lui Rolle: $f(x) = 3x^4 - 4x^3 - 12x^2 + a$, $f'(x) = 12x^3 - 12x^2 - 24x = 0$, $x_1 = -1, x_2 = 0, x_3 = -2$, $f(-1) = a - 5, f(0) = a, f(2) = a - 32$, construim tabloul șirului lui Rolle cu valorile $-\infty, -1, -0, 2, \infty$ pentru x pe orizontală și $-\infty, 0, 5, 32, +\infty$ pentru a pe verticală. Dar $a \in (5, 32)$ deci $x_1 \in (0, 2)$ și $x_2 \in (2, 3)$.

2.774A Să se determine punctul intermediar "c" din teorema Lagrange pentru funcția $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x+3}, & x \in [-2, 1] \\ \frac{x+7}{4}, & x \in [1, 5] \end{cases}$, $x \in [-2, 5]$. $f(5) - f(-2) = (5+2)f'(c)$, $f'(x) = \begin{cases} \frac{1}{2\sqrt{x+3}}, & x \in (-2, 1) \\ \frac{1}{4}, & x \in [1, 5] \end{cases}$, $f'(c) = \frac{1}{2\sqrt{c+3}} = \frac{2}{7}$ deci $c = \frac{1}{16}$.

2.775A Să se arate că $f(x) = x - \sin x$ și $g(x) = -x + \cos x$ sunt respectiv strict crescătoare și strict descrescătoare: $f'(x) = 1 - \cos x = 2 \sin^2 \frac{x}{2} \geq 0$, $g'(x) = -1 - \sin x = -(1 + \sin x) \leq 0$.

2.776A Fie $f(x) = x^2 e^x$. Deoarece $f'(x) = (x^2 + 2x)e^{2x}$, semnul lui $f'(x)$ este semnul trinomului $x^2 + 2x$, $f'(x) \geq 0$ și f este crescătoare în $(-\infty, -2] \cup [0, \infty)$, iar $f'(x) \leq 0$ în $[-2, 0]$, deci f este descrescătoare strict.

2.777A Studiați monotonia funcției $f(x) = (x+1) \ln x$. $f'(x) = \frac{x+1}{x} + \ln x = g(x) \geq 2$ deoarece $\lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = 1 + \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x} + \ln x \right) = 1 + \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} (1+x \ln x) = +\infty$

$(\lim_{x \rightarrow 0^+} x \ln x = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{1}{x^2}} = 0)$, $g'(x) = \frac{1}{x} - \frac{1}{x^2} = \frac{x-1}{x^2}$, $g'(1) = 0$, $g'(x) < 0$ pentru $x < 1$, $g'(x) > 0$ pentru $x > 1$ deci $g(x)$ descrește pe $[0, 1]$ și crește pe $[1, \infty)$ de unde $f'(x) \geq 2 > 0$, f strict crescătoare.

2.778A Funcție $f : (-\infty, -1) \cup (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = (1 + \frac{1}{x})^x$ este strict crescătoare pe $(-\infty, -1)$ și pe $(0, \infty)$, $f'(x) = (1 + \frac{1}{x})^x \left[\ln(1 + \frac{1}{x}) - \frac{1}{x+1} \right]$ deci trebuie studiată funcția $g(x) = \ln \frac{1+x}{x} - \frac{1}{x+1}$. $g'(x) = -\frac{1}{x(x+1)^2}$, $g'(x) > 0$ pe $(-\infty, -1)$ și $g'(x) < 0$ pe $(0, \infty)$, $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} g(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow -1^-} g(x) = -\infty$.

$$\lim_{\substack{n \rightarrow -1 \\ x < -1}} \left[\ln \frac{x+1}{x} - \frac{1}{x+1} \right] = - \lim_{\substack{n \rightarrow -1 \\ x < -1}} \frac{1}{x+1} \left[1 - (x+1) \ln \frac{x+1}{x} \right] = +\infty \text{ deoarece}$$

$\lim_{\substack{n \rightarrow -1 \\ x < -1}} \left(x+1 \right) \ln \frac{x+1}{x} = \lim_{\substack{n \rightarrow -1 \\ x < -1}} \frac{\ln \frac{x+1}{x}}{\frac{1}{x+1}} = \lim_{\substack{n \rightarrow -1 \\ x < -1}} \frac{\frac{x}{x+1}(-\frac{1}{x^2})}{-(\frac{1}{x+1})^2} = 0$. Prin urmare g crește de la 0 la $+\infty$ pe $(-\infty, -1)$, deci $g(x) > 0$, f crescătoare. Analog pe $(0, \infty)$, $g'(x) < 0$, g descrește de la 0 la 0 deci $g(x) > 0$, f crește.

2.779A Fie $f : [1, 6] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{8}{x} + \frac{2}{x}$ și $m = \min f$, $M = \max f$: $f'(x) = \frac{x^2-16}{x^2}$, $f'(x) < 0$ pe $[1, 4]$ și $f'(x) > 0$ pe $[4, 6]$ are un minim în $x = 4$, $f(4) = 1$, $f(1) = \frac{17}{8}$, $f(6) = \frac{25}{6}$, deci $m = 1$ și $M = \frac{17}{8}$.

2.780A Fie $f : [-2, 0] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = |\frac{1+x}{1-x}|$. Să se determine $m = \min f$, $M = \max f$. Se face garfului funcției $g(x) = \frac{1+x}{1-x}$ pe $[-2, 0]$ iar pe intervalul $(-2, -1)$ unde $g(x) < 0$ se construiește simetricul față de axa absciselor. Evident $m = 0 = f(-1)$ iar $M = \sup(|f(-2)|, |f(0)|)$ deoarece $g'(x) = \frac{2}{(1-x)^2}$. g crește de la $f(-2) = -\frac{1}{3}$ la $f(0) = 1$.

2.781A Să se determine $m = \min f$, $M = \max f$ unde $f : [0, 10], f(x) = \sqrt{x(10-x)}$: $f'(x) = \frac{-2x+10}{2\sqrt{x(10-x)}}$, $f'(x) > 0$ pentru $x < 5$, $f'(x) < 0$ pentru $x > 5$, $m = f(0) = f(10) = 0$, $M = f(5) = 5$.

2.782A $l = \lim_{x \rightarrow 0^+} x(\operatorname{ctgx} x + \ln x) = 1$, deoarece $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\operatorname{tg} x}{x} = 1$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} x \ln x = 0$.

2.783A $l = \lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{x}{x-1} - \frac{1}{\ln x} \right) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x \ln x - x + 1}{(x-1) \ln x} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\ln x + 1 - 1}{\ln x + \frac{x-1}{x}} =$

$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\frac{1}{x}}{\frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x}{x+1} = \frac{1}{2}$.

2.784A Să se calculeze parametrului $m \in \mathbb{R}$ pentru care $f(x) = (x^2+mx)e^{-x}$ admite două puncte de extrem. $f'(x) = (-x^2+(2-m)x+m)e^{-x}$, avem

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

două puncte de extrem dacă trinomul $-x^2+(2-m)x+m$ are două rădăcini reale distincte și $f''(x_0) \neq 0$, x_0 critic deci $\Delta = m^2+4 > 0$, adică $m \in \mathbb{R}$ (se poate arăta că $f''(x_0) \neq 0$).

2.785A Suma valorilor extreme ale funcției $f : (-2, 2) \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \ln(x^2(4-x^2))$ este $m = 2 \ln 4 = 4 \ln 2$. f este pară, $f'(x) = \frac{4x(2-x^2)}{x^2(4-x^2)}$, puncte de extrem $x = \pm\sqrt{2}$, $f(\pm\sqrt{2}) = \ln 4$, $x = 0$, $x = \pm 2$ asymptote verticale.

2.786A Fie $a \in \mathbb{R}$, $f : \mathbb{R} \setminus \{a\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2-2x+5}{x-a}$. Căt este a pentru care f admite două puncte de extrem. $f'(x) = \frac{x^2-2ax+2a+5}{(x-a)^2}$ ecuația $x^2-2ax+2a-5=0$ are două rădăcini reale distincte dacă $\Delta = a^2-2a+5=(a-1)^2+4>0$ deci admite două puncte de extrem pentru $\forall a \in \mathbb{R}$.

2.787A Punctele critice ale funcției $f(x) = x^2e^x$ (adică punctele pentru care $f'(x) = 0$) sunt 0 și -2, $f'(x) = (x^2+2x)e^x$, deci $x \in \{0, -2\}$.

2.788A Fie $a = \lim_{x \downarrow 0^+} \frac{\ln x}{\ln \sin x}$; $b = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\pi - 2\arctg x}{\ln(1 + \frac{1}{x})}$. Căt este $a+b$? $\lim_{x \downarrow 0^+} \frac{\frac{1}{x}}{\frac{\cos x}{x}} = 1$, $b = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x(\pi - 2\arctg x)}{\ln(1 + \frac{1}{x})^x} = \frac{2}{\ln e} = 2$ deoarece $\lim_{x \rightarrow \infty} x(\pi - 2\arctg x) = 2$ (vezi 2.648C), deci $a+b=3$.

2.789A Aplicarea teoremei Cauchy pentru funcțiile $f, g : [-1, 2] \rightarrow \mathbb{R}$:

$f(x) = x^2+3x$, $g(x) = x^3+3x$ și determinarea punctului c : $\frac{f(2)-f(-1)}{g(2)-g(-1)} = \frac{4+6-(1-3)}{2^2+6+1+3} = \frac{2}{3} = \frac{2c+3}{3c^2+3} \Rightarrow c_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{3}}{2}$.

2.790A Fie $f : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2+mx+n, & x \in [-1, 0] \\ px^2+4x+4, & x \in (0, 1] \end{cases}$. $m, n, p \in \mathbb{R}$. Notăm $S = m+n+p$, m, n, p pentru care f satisfac teorema lui Rolle pe $[-1, 1]$ și T mulțimea punctelor c care se obțin aplicând această teoremă. Se cere S și T . Din continuitatea și derivabilitatea lui f în 0 obținem $n=4$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} (2x+m) = m = \lim_{x \rightarrow 0^+} (2px+4) = 4$. Dar $f(-1) = 1-m+n=f(1)=p+8 \Rightarrow m+p-n=-7$ deci $p=-7$. $f'(c) = 2c+m=2c+4=0 \Rightarrow c=-2 \notin [-1, 1]$, $f'(c)=2px+4=0$, $c=-\frac{4}{2(-7)}=\frac{2}{7}$. Prin urmare $S=m+n+p=4+4-7=1$, $T=\{\frac{2}{7}\}$.

2.791A Să se determine punctele c din teorema Lagrange pentru funcția $f(x) = \begin{cases} 2x^3+x^2, & x \in [0, 1] \\ -2x^2+12x-7, & x \in [1, 4] \end{cases}$.

Funcția $f(x)$ verifică condițiile teoremei, iar $f(4)-f(0)=(4-0)f'(c) \Rightarrow f'(c)=\frac{9}{4}$. Deci $f'(c)=-4c+12=\frac{9}{4}$

$\Rightarrow c=\frac{39}{16}$ în $[1, 4]$. $f'(c)=6c^2+2c=\frac{9}{4} \Rightarrow c_{1,2}=\frac{-1 \pm \sqrt{\frac{105}{16}}}{6}$ deci $c=\frac{\sqrt{105}-1}{12}$.

2.792A $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^n - \sin^n x}{x^{n+2}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x^3} \cdot \left(\frac{x^{n-1} + x^{-2} \sin x + \dots + x \sin^{n-2} x + \sin^{n-1} x}{x^{n-1}} \right) =$

$$n \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x^3} = n \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{3x^2} = n \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{6x} = \frac{n}{6}.$$

2.793A Se poate aplica teorema lui Rolle pe $[0, 2]$ pentru funcția $f(x) = \begin{cases} a \ln(1+x), & x \in [0, 1] \\ 2x^2 + x + b, & x \in [1, 2] \end{cases}$? Continuitatea și derivabilitatea în $x = 1$ ne dau $a \ln 2 = 3 + b$, $f'(1) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{a}{1+x} = \frac{a}{2} = (4x+1)|_{x=1} = 5$ deci $a = 10$, $b = 10 \ln 2 - 3$. Dar condiția $f(0) = f(2) = 10 + b$ nu este satisfăcută.

2.794A Funcția $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x-2}{x^2}$ are în punctul $x = 3$ un maxim: $f'(x) = 2\frac{-x}{x^3}$, $f'(x) > 0$ pentru $x < 3$ și $f'(x) < 0$ pentru $x > 3$.

2.795A Se cere numărul de soluții reale ale ecuației $x^3 - 3x - 10 = 0$. Formăm sirul lui Rolle: $f(x) = x^3 - 3x - 10$, $f'(x) = 3x^2 - 3 = 0 \Rightarrow x_1, 2 = \pm 1$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(-1) = -8$, $f(1) = -12$, $f(+\infty) = +\infty$ deci are o singură rădăcină reală mai mare decât 1.

2.796A Să se determine numărul soluțiilor reale și intervalele în care se afă ele pentru ecuația $x^4 + \frac{4}{3}x^3 - 4x^2 - 1 = 0$; sirul lui Rolle: $4x^3 + 4x^2 - 8x = 0$, $x_1 = -2$, $x_2 = 0$, $x_3 = 1$, $f(-\infty) = +\infty$, $f(-2) = -\frac{32}{3} - 1$, $f(0) = -1$, $f(1) = -\frac{8}{3}$, $f(+\infty) = +\infty$, deci $x_1 \in (-\infty, -2)$, $x_2 \in (1, \infty)$.

2.797A Funcția $f(x) = \arccos \frac{1-x^2}{1+x^2}$ este concavă pe $(-\infty, 0)$ și $(0, \infty)$ deoarece $f'(x) = \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{x}{|x|} < 0$, $f''(x) = \begin{cases} \frac{4x}{(1+x^2)^2}, & x < 0 \\ \frac{-2x}{(1+x^2)^2}, & x > 0 \end{cases}$

2.798A $A = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{\sin^2 x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{2 \sin x \cos x} = \frac{1}{2}$, $b = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{x^2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{2x^2 \ln^2 x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{2 \ln^2 x} = 0$ deci $a + b = \frac{1}{2}$.

2.799A Fie $f(x) = mx - \ln(1+x^2) \forall x \in \mathbb{R}$ și $A = \{m \in \mathbb{R} | f$ este crescătoare $\}$. Atunci $A = [1, \infty)$ deoarece $f'(x) = m - \frac{2x}{1+x^2} \geq 0$, $-1 \leq \frac{2x}{1+x^2} \leq 1 \Rightarrow 1 \leq m$.

2.800B $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x \ln x$ are un singur punct de extrem $x = \frac{1}{e}$ deoarece $f'(x) = 1 + \ln x \rightarrow 0 \Rightarrow x = \frac{1}{e} \Rightarrow f'(x) > 0$, $x > \frac{1}{e}$, $f'(x) < 0$, $x < \frac{1}{e}$.

2.801B Că sunt $a, b \in \mathbb{R}$ astfel ca graficele funcțiilor $f(x) = ax^2 + bx + 2$ și $g(x) = 1 - \frac{1}{x}$ să aibă tangentă comună în $x = 1$. $g(1) = 0 = f(1) = a + b + 2$, $g'(1) = \frac{1}{x^2}|_{x=1} = 1 = f'(1) = (2ax+b)|_{x=1} = 2a + b$ de unde $a = 3$, $b = -5$.

2.802B Fie $f : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} ax^2 + bx + c, & x \in [-1, 0] \\ 1 + \ln(x^2 + 1), & x \in (0, 1] \end{cases}$ unde $a, b \in \mathbb{R}$ sunt astfel încât lui f se poate aplica teorema lui Rolle pe $[-1, 1]$ și $S = a + b + c$. Că este S ? Continuitatea și derivabilitatea lui f în 0 precum

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

și condiția $f(-1) = f(1)$ ne dau: $f(0) = 1 = c$, $f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2x}{1+x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2}{1+\frac{1}{x^2}} = 2$, $f(-1) = a - b + c = f(1) = 1 + \ln 2$ deci $S \in \left[\frac{5}{3}, \frac{7}{4} \right]$.

2.803B Fie M mulțimea valorilor $m \in \mathbb{R}$ pentru care ecuația $\frac{1}{3}x^3 + x^2 - x - 2 \ln x + m = 0$ admite două soluții distințe reale; căt este M ? ($\frac{1}{3}x^3 + x^2 - x - 2 - 2 \ln x + m)' = x^2 + 2x - 1 - \frac{2}{x} = \frac{(x+2)(x^2-1)}{x}$ = 0 deci $x_1 = 1$ și $x_2 = -1$ nu convin). $f(+0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = +\infty$ (deoarece

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x^3} = 0$$
, $f(1) = \frac{1}{3} + m < 0$, deci $m < -\frac{1}{3}$.

2.804B Se cere $a, m, n \in \mathbb{R}$ astfel ca funcției $f : [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} ax^2 + ax, & x \in [0, 1] \\ x^3 + mx^2 + nx, & x \in (1, 2] \end{cases}$ să î se poată aplica teorema Rolle pe $[0, 2]$. Notăm $M = \{c \in (0, 2) | f$ din teorema Rolle, $\lambda = \sum_{c \in M} c$; căt este λ ? Se procedează ca în 2.802B: $f(1) = a + 1 = 1 + m + n$, $f'(1) = 2 + a = 3 + 2m + n$, $f(0) = 0 = f(2) = 8 + 4m + n \Rightarrow a = m = -1$, $n = 0$,

$f(x) = \begin{cases} x^2 - x, & x \in [0, 1] \\ x^3 - x^2, & x \in (1, 2] \end{cases}$, $f(2) - f(0) = (2 - 0)f'(c) \Rightarrow f'(c) = 2 = \begin{cases} 2c - 1, & x \in (0, 1) \\ 3c^2 - c, & x \in (1, 2) \end{cases}$; căci $c = \frac{3}{2}$ și $c = \frac{1-\sqrt{7}}{3}$ nu convin, $c = \frac{1+\sqrt{7}}{3} = \lambda$.

2.805B Ecuatia $2 \ln x = mx^2 + 1$ are două soluții reale pentru $m \in (0, \frac{1}{e^2})$: $f(x) = 2 \ln x - mx^2 - 1$, $x > 0$, $f'(x) = \frac{2 - \frac{1}{x^2}}{x} = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{\sqrt{m}}$, $m > 0$

este punct de maxim, $f(+0) = -\infty$, $f(\infty) = -\infty$, deci trebuie ca $f\left(\frac{1}{\sqrt{m}}\right) = -\ln m - 2 > 0$, $m < \frac{1}{e^2}$, $m \in \left(0, \frac{1}{e^2}\right)$.

2.806B Fie $f : [a, b] \rightarrow [a, b]$, f continuă surjectivă. Atunci există $c \in [a, b]$ astfel încât $f(c) = c$. Notăm $g(x) = x - f(x)$ și avem $g(a) = a - f(a) < 0$, $g(b) = b - g(b) > 0$, g continuă, și conform proprietății lui Darboux rezultă că există $c \in [a, b]$ astfel ca $g(c) = 0$, deci $f(c) = c$.

2.807B Fie $f, g : [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{2} \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$, $g(x) = \operatorname{arctg} x$. Atunci $f(x) - g(x) = 0$, $f'(x) = \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{1-x^2}{1-x^2} = \frac{1}{1+x^2} \cdot \frac{1-x^2}{|1-x^2|} = \frac{1}{1+x^2}$,

$g'(x) = \frac{1}{1+x^2}$, deci $(f(x) - g(x))' = 0 \Rightarrow f(x) - g(x) = k$ și dăm valoarea $x = 0$ obținem $f(0) - g(0) = 0 = k$.

2.808B Dacă $f, g : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{2} \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$, $g(x) = \operatorname{arctg} x$, atunci

$f(x) - g(x) = -\frac{\pi}{4}$; $f'(x) = \frac{1}{2} \cdot \left(1 - \left(\frac{1-x^2}{1+x^2}\right)^2\right)^{-\frac{1}{2}} \cdot \frac{-4x}{(1+x^2)^2} = \frac{1}{1+x^2} \cdot \frac{-2x}{\sqrt{4x^2}} = \frac{-1}{1+x^2}$; $g'(x) = -\frac{1}{1+x^2}$, $(f(x) - g(x))' = 0 \Rightarrow f(x) - g(x) = c$, $f(1) - g(1) = -\frac{\pi}{4} = c$.
2.809B Dacă $f(x) = x \ln x + ax^3$, $x > 0$ și $A = \{a \in \mathbb{R} | f$ are două puncte de inflexiune}, atunci $A = \emptyset$: $f'(x) = 1 + \ln x + 3ax^2$, $f''(x) = \frac{1}{x}(1+6ax^2) = 0 \Rightarrow x^2 = -\frac{1}{6a}$ deci $a < 0$, $x_{1,2} = \pm\sqrt{-\frac{1}{6a}}$. Dar $x > 0$, deci avem un singur punct de inflexiune, iar $A = \emptyset$.

2.810B Funcțiile $f(x) = \arctg x + \arctg \frac{1}{x}$, $x \neq 0$, $g(x) = \arcsin x + \arccos x$, $x \in [-1, 1]$ sunt constante și egale ambele cu $\frac{\pi}{2}$; $f'(x) = \frac{1}{1+x^2} + \frac{1}{1+\frac{1}{x^2}} \cdot (-\frac{1}{x^2}) = 0$, $g'(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} - \frac{1}{\sqrt{1-\frac{1}{x^2}}} = 0$ deci $f(x) = k$, $g(x) = k_1$, dar în $x = 1$ iau valorile $\frac{\pi}{2}$, $\frac{\pi}{2} = 2\arctg 1 = \arctg 1 = \frac{\pi}{2}$, $g(1) = \frac{\pi}{2}$ de unde $k = k_1 = \frac{\pi}{2}$.

2.811B Folosind monotonia funcției $f(x) = x \ln x$, $x > 0$, să se pună în ordine crescătoare numerele $a = (\frac{3}{2})^{\frac{3}{2}}$, $b = (\frac{8}{5})^{\frac{8}{5}}$, $c = \sqrt{2}^{\sqrt{2}}$. $f'(x) = 1 + \ln x > 0$ dacă $\ln x > -1 = \ln \frac{1}{e}$ deci $x > \frac{1}{e}$ și f crescătoare pentru $x > \frac{1}{e}$. Din $\sqrt{2} = 1,4 \dots < \frac{3}{2} = 1,5 < \frac{8}{5} = 1,6$ rezultă $c < a < b$.

2.812B $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{x^3}{x^2 + 1} \right)^{\frac{1}{x^2}} = 0^{+\infty} = 0$ ($0^{+\infty}$ nu este nedeterminare).

2.813B Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sin^n x \cos x$, $n \geq 2$ și $M_n = \max_{x \in \mathbb{R}} f(x)$. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} M_n$. $f'(x) = n \sin^{n-1} x \cos^2 x - \sin^{n+1} x = \sin^{n-1} x (n \cos^2 x - \sin^2 x) \Rightarrow \operatorname{tg}^2 x = n$; $(\operatorname{tg}^2 x_0 = n)$, $M_n = (\sin^2 x_0)^{\frac{n}{2}} (\cos^2 x_0)^{\frac{1}{2}} =$

$$= \left(\frac{\operatorname{tg}^2 x_0}{1 + \operatorname{tg}^2 x_0} \right)^{\frac{n}{2}} \left(\frac{1}{1 + \operatorname{tg}^2 x_0} \right)^{\frac{1}{2}} = \sqrt{\left(\frac{n}{n+1} \right)^n \cdot \frac{1}{n+1}},$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{n} \sqrt{\left(\frac{n}{n+1} \right)^n \cdot \frac{1}{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{n}{n+1} \cdot \frac{1}{(\frac{n+1}{n})^n}} = \frac{1}{\sqrt{e}}.$$

2.814B Ecuția $x^3 - 3x + m = 0$, $m \in \mathbb{R}$ nu are două soluții distințe în $[0, 1]$. $f'(x) = 3(x^2 - 1) = 0 \Rightarrow x_{1,2} = \pm 1$, $f(-1) = m+2 > 0$, $f(1) = m-2 < 0$ deci trei soluții avem când $-2 < m < 2$ și o soluție dacă $m \in (-\infty, -2) \cup (2, \infty)$. În $[-1, 1]$, deci și în $[0, 1]$, avem ori o soluție ori nici una.

2.815B Fie $f(x) = x^3 - 3x^2 + 2x$. Există o infinitate de puncte $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$, $x_1 \neq x_2$ astfel încât $f'(x_1) = f'(x_2)$ și un punct $x_0 \in \mathbb{R}$ astfel încât $f(x_0 + x) = -f(x_0 - x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Care sunt valorile lui x_0 și $s = x_1 + x_2$? $f(x) = (x-1)(x-2)$ este simetrică față de un punct, $x_0 = 1$, $y_0 = 0$ deci $f(1+x) = -f(1-x)$. În punctele $(x_1, y_1), (x_2, y_2)$ simetrice față de $(1, 0)$

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

pantele tangentelor la curbă sunt egale, $f'(x_1) = f'(x_2) \Rightarrow (x_1 - x_2)[(x_1 + x_2) - 2] = 0$, dar acestea verifică relația $x_1 + x_2 = 2$. Poate fi folosită și teorema Lagrange pe intervale $[a, b] = [1 - m, 1 + m]$ simetrice față de 1, eventual făcând o translată $t = x - 1$ și obținem $y = x(x^2 - 1)$ simetrică față de $(0, 0)$.

2.816B Punctele de extrem ale funcției $f(x) = \begin{cases} -x, & x < 0 \\ x^2 e^{-x}, & x \geq 0 \end{cases}$ sunt $x = 0$ și $x = 2$, iar $x = 0$ este și punct unghiular; $f'(x) = (2x - x^2)e^{-x}$ ($x \geq 0$) se anulează în 0 și 2; 0 este punct de minim și 2 punct de maxim.

2.817B Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x(x-1)(x-2)(x-3)$ și x_1, x_2, x_3 abscisele punctelor sale de extrem. Să se determine $E = \sum_{j=1}^3 x_j f(x_j)$.

$$f(x) = \left[\left(x - \frac{3}{2} \right) + \frac{3}{2} \right] \left[\left(x - \frac{3}{2} \right) - \frac{3}{2} \right] \left[\left(x - \frac{3}{2} \right) + \frac{1}{2} \right] \left[\left(x - \frac{3}{2} \right) - \frac{1}{2} \right] = \\ = \left[\left(x - \frac{3}{2} \right)^2 - \frac{9}{4} \right] \left[\left(x - \frac{3}{2} \right)^2 - \frac{1}{4} \right] = \left(x - \frac{3}{2} \right)^4 - \frac{10}{4} \left(x - \frac{3}{2} \right)^2 + \frac{9}{16}; f'(x) = \\ = \left(x - \frac{3}{2} \right)^3 - 5 \left(x - \frac{3}{2} \right) = \left(x - \frac{3}{2} \right) \left[4 \left(x - \frac{3}{2} \right)^2 - 5 \right]; x_1 = \frac{3}{2} - \frac{\sqrt{5}}{2}, x_2 = \frac{3}{2}, \\ x_3 = \frac{3}{2} + \frac{\sqrt{5}}{2}, f(x_1) = f(x_3) = -1, f(x_2) = \frac{9}{16}, E = \sum_{j=1}^3 x_j f(x_j) = -\frac{69}{32}.$$

2.818B Să se afle aria laterală a conului de volum maxim înscris în sferă de rază R . Notăm raza bazei conului cu x distanța de la centrul sferei la baza conului cu h : $h = \sqrt{R^2 - x^2}$, $V = \frac{\pi x^2(R+h)}{3} = \frac{\pi x^2(R+h)}{3} = \frac{\pi}{3}x^2(R + \sqrt{R^2 - x^2}) = f(x)$, $f'(x) = \frac{\pi[2(R+\sqrt{R^2-x^2})\sqrt{R^2-x^2}-x^2]}{\sqrt{R^2-x^2}} = 0$ punctul de maxim este $x_0^2 = \frac{8}{9}R^2$, $h = \frac{R}{3}$, aria laterală $S = \pi x_0 O G$, $G = \sqrt{x_0^2 + h^2} = 2R\sqrt{\frac{2}{3}}$, $S = \frac{8\pi R^2\sqrt{3}}{9}$.

2.819B Să se afle valorile lui m pentru care funcția $f(x) = \frac{(m-1)e^x - me^{-x}}{1+e^x}$ este monotonă pe tot domeniul său de definiție:

$$f'(x) = \frac{[(m-1)e^x + me^{-x}](1+e^x) - e^x[(m-1)e^x - me^{-x}]}{(1+e^x)^2} = \frac{(m-1)e^{2x} + 2me^x + m}{e^x(1+e^x)^2} \text{ de unde}$$

$(m-1)e^{2x} + 2me^x + m > 0 \Rightarrow m(e^{2x} + 2e^x + 1) > e^{2x}$ deci $m > \left(\frac{e^x}{e^x + 2} \right)^2$, f este monoton crescătoare pe \mathbb{R} pentru $m \geq 1$ ($\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^x}{e^x + 2} = 1$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^x}{e^x + 2} = 0$) și monoton descrescătoare pe \mathbb{R} pentru $m \leq 0$, deci $m \in (-\infty, 0] \cup [1, +\infty)$.

2.820B Funcția $f : \mathbb{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \arctgx - \arctg \frac{x-1}{x+1}$ este constantă pe porțiuni: $f'(x) = \frac{1}{1+x^2} - \frac{1}{1+(\frac{x-1}{x+1})^2} \cdot \frac{2}{(1+x^2)^2} = \frac{1}{1+x^2} - \frac{2}{1+x^2} = 0$ deci $f(x) =$

$k_1, k_2, f(0) = \frac{\pi}{4}$, $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \begin{cases} \frac{\pi}{4}, & x > -1 \\ -\frac{3\pi}{4}, & x < -1 \end{cases}$ deci f este constantă pe

porțiuni.

2.821B Punctele de extrem ale funcției $f(x) = |x|e^{-|x-1|}$:

$$f(x) = \begin{cases} -xe^{x-1}, & x \leq 0 \\ xe^{x-1}, & 0 < x \leq 1 \\ xe^{1-x}, & 1 < x \end{cases}, \quad f'(x) = \begin{cases} -(x+1)e^{x-1}, & x \in (-\infty, 0) \\ (x+1)e^{x-1}, & x \in (0, 1) \\ (1-x)e^{1-x}, & x \in (1, \infty) \end{cases}$$

x	$-\infty$	-1	0	1	∞
$f'(x)$	+	++	0	---	$-\frac{1}{e} \frac{1}{e} $
$f(x)$	0	\uparrow	l^{-2}	\downarrow	0

Deci f admite punctele de extrem $-1, 0, 1$, în 0 și 1 f nu este derivabilă și sunt puncte unghiulare.

2.822B Să se determine punctele c din teorema Rolle pentru $f(x) = \sin x$, $x \in [-\pi, 3\pi]$. $f'(c) = \cos c = 0$, deci punctele c sunt $-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}, \frac{5\pi}{2}$ sau altfel scris $c \in \{\pm \frac{\pi}{2}, 2\pi \pm \frac{\pi}{2}\}$.

2.823B Să se determine parametrii reali m, n, p astfel ca funcției $f : [-1, 1] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2 + mx + n, & x \in [-1, 0) \\ px^2 + 4x + 4, & x \in [0, 1] \end{cases}$ să i se poată aplica teorema Rolle.

Condițiile sunt: continuitate și derivabilitate în 0 și $f(-1) = f(1)$. $f_s(0) = n = f_d(0) = 4$, $f'_s(0) = m = f'_d(0) = 4$, iar $f(-1) = 1 - m + n = 1 = f(1) = p + 8 \Rightarrow p = -7$.

2.824B Să se determine parametrul real m astfel ca ecuația $x^3 + 3x^2 - mx + 5 = 0$ să aibă trei soluții reale distințe. Separăm pe m , $\frac{x^3 + 3x^2 + 5}{x} = m$, reprezentăm grafic funcția $f(x) = \frac{x^3 + 3x^2 + 5}{x}$, $x \neq 0$ și-i alegem pe acel m pentru care dreptele $y = m$ tăie în trei puncte graficul lui f . $f'(x) = \frac{(x-1)(2x^2+5x+5)}{x^2}$, $f'(x) < 0$ pentru $x < 1$ ($x \neq 0$) și $f'(x) > 0$ pentru $x > 1$, $x = 0$ este asimptotă verticală $f_s(0) = -\infty$, $f_d(0) = +\infty$, punctul $(1, 9)$ este punct de minim $f(-\infty) = f(+\infty) = +\infty$ deci pentru $m > 9$ avem trei soluții reale distințe.

2.825B Ce valori ia m pentru ca ecuația $x^3 - x^2 - x + m = 0$ să aibă trei rădăcini reale distințe. $f(x) = x^3 - x^2 - x + m$, $f'(x) = 3x^2 - 2x - 1 = 0$ pentru $x_1 = 1$ și $x_2 = -\frac{1}{3}$; $f(-\frac{1}{3}) = m + \frac{5}{27}$, $f(1) = m - 1$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$ deci trebuie ca $m + \frac{5}{27} > 0$ și $m - 1 < 0$, deci $-\frac{5}{27} < m < 1$ (șirul lui Rolle $(-, +, -, +)$).

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

2.826B Care sunt punctele c din teorema (formula) Lagrange $f(b) - f(a) = (b-a)f'(c)$ pentru funcția $f(x) = x + \sin x$ pe intervalul $[-2\pi, 2\pi]$. $f(2\pi) - f(-2\pi) = [2\pi - (-2\pi)]f'(c)$, $4\pi = 4\pi[1 + \cos c] \Rightarrow \cos c = 0$ deci $c \in \{\pm \frac{\pi}{2}, \pm \frac{3\pi}{2}\}$.

2.827C Aflați $\lambda \in \mathbf{R}$ astfel încât ecuația $2x + \ln x - \lambda(x - \ln x) = 0$ să aibă două soluții reale și distințte. $\lambda = \frac{2x+\ln x}{x-\ln x} = f(x)$, graficul lui $f(x)$ il intersectăm cu dreptele $y = \lambda$. $x - \ln x \neq 0$, $(\forall)x \in \mathbf{R}_+^* = (0, \infty)$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2+\ln x}{1-\ln x} = 2$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2\frac{x}{\ln x} + 1}{\frac{x}{\ln x} - 1} = -1$, $f'(x) = \frac{3(1-\ln x)}{(x-\ln x)^2}$, $f'(x) > 0$ în $(0, e)$, $f'(x) < 0$ în (e, ∞) , f are un maxim în $x = e$, $f(e) = \frac{2e+1}{e-1} > 2$, asimptotă orizontală $y = 2$, verticală nu are, există x_0 , $0 < x_0 < e$ cu $f(x_0) = 0$ ($\ln x_0 = -2x_0$).

$f''(x)$	0	e	$+\infty$
$f(x)$	0	+	0
	-1	\uparrow	2

Se observă că pentru $2 < \lambda < \frac{2e+1}{e-1}$ avem două soluții distințte.

$$\begin{aligned} 2.828C \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{x-1}{2x^2} + \frac{e^{2x-1}}{x(e^{2x-1})} \right) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2^{2x}(x-1)+x+1}{2x^2e^{2x}-2x^2} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2^{2x}+2e^{2x}(x-1)+1}{4xe^{2x}+4x^2e^{2x}-4x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{4e^{2x}+4e^{2x}(x-1)}{4[e^{2x}(2x^2+4x+1)-1]} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x}{x^2e^{2x}+4x+1-e^{-2x}} = \frac{1}{6}. \end{aligned}$$

2.829C Să se calculeze $S_n = \sum_{k=1}^n [f^{(k)}(1) - f^{(k+1)}(1)]$ pentru $f : (0, 2) \rightarrow \mathbf{R}$,

$f(x) = \frac{2}{x^2+2x}$. Evident $S_n = f'(1) - f^{(k+1)}(1)$ și $f(x) = \frac{1}{x} - \frac{1}{x+2}$. Se stie că $\left(\frac{1}{x+a}\right)^{(k)} = (-1)^k \frac{k!}{(x+a)^{k+1}}$ (se arată prin inducție) deci $f^{(n+1)}(x) = (-1)^{n+1}(n+1)! \left[\frac{1}{x^{n+2}} - \frac{1}{(x+2)^{n+2}} \right]$, $f^{(n+1)}(1) = (-1)^{n+1}(n+1)! \left[1 - \frac{1}{3^{n+2}} \right]$, $f'(1) = -1 + \frac{1}{9} = -\frac{8}{9}$ deci $S_n = -\frac{8}{9} + (-1)^n(n+1)! \left[1 - \frac{1}{3^{n+2}} \right]$.

2.830C Funcția $f(x) = |x|(x^2-1)$ are trei puncte de extrem local $-\frac{1}{\sqrt{3}}, 0, \frac{1}{\sqrt{3}}$,

$$f(x) = \begin{cases} x^3 - x, & x > 0 \\ -x^3 + x, & x \leq 0 \end{cases}, \quad f'(x) = \begin{cases} 3x^2 - 1, & x > 0 \\ -3x^2 + 1, & x < 0 \end{cases}$$

nu există în $x = 0$; $f'_s(0) = 1$, $f'_d(0) = -1$, $f(0) = 0$, fiind unghiular, f este pară (simetria față de Oy).

2.831C Fie $f : [a, b] \rightarrow \mathbf{R}$ o funcție cu derivată continuă și injectivă pe $[a, b]$. Dacă se aplică teorema Lagrange lui f pe intervalul $[a, x]$, $x \in (a, b]$, valoarea lui c care se obține depinde de x și o notăm cu $c(x) = c_x$. Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow a} c(x)$. R. $f(x) - f(a) = (x - a)f'(c_x)$, $a < c_x < x$. Dar f' este continuă

deci $f'(c_x) \rightarrow f'(a)$ pentru $x \rightarrow a$, $c_x \rightarrow a$ și fiind injectivă, trecând la limită în inegalitatea $a < c_x < x$, $\lim_{x \rightarrow a} c_x = a$.

2.832C Pentru funcțiile $f(x) = x$, $g(x) = \ln(1+x)$, $x > -1$, $h(x) = x - \frac{x^2}{2}$ să se stabilească ordinea $h < g < f$. Evident $h(x) = x - \frac{x^2}{2} < f(x) = x$. Fie $\varphi(x) = x - \ln(1+x)$, $\varphi'(x) = 1 - \frac{1}{1+x} = \frac{x}{1+x}$, $\varphi(0) = 0$, $\varphi'(0) < 0$ pe $(-1, 0)$ deci φ descrește, iar pe $(0, \infty)$, $\varphi'(x) > 0$, crește, prin urmare $\varphi(x) \geq 0$, $f \geq g$. Să arătăm $g \geq h$: $\psi(x) = \ln(1+x) - x + \frac{x^2}{2}$, $\psi(0) = 0$, $\psi'(x) = \frac{1}{1+x} + (x-1) \geq 0$, ψ crește, deci $\psi(x) \geq 0$, prin urmare $h \leq g \leq f$.

Deoarece $x > 0$ rezultă $h < g < f$.

2.833C Să se calculeze $f^{(n)}(0)$ pentru $f(x) = \frac{1}{1-x}$, $x \neq 1$. Avem $f^{(n)}(x) = \frac{n!}{(1-x)^{n+1}}$ (prin inducție), $f^{(n)}(0) = n!$.

2.834C Găsiți care din funcțiile derivabile de mai jos satisfac egalitatea $f(x+y) = f(x) + f(y)$: a) e^x ; b) ax ; c) $\ln x$; d) $ax+b$; e) $\sin x$; f) $\cos x$. Verificând cele șase funcții din grilă observăm că verifică b): $f(x+y) = a(x+y) = ax+ay = f(x)+f(y)$. Se poate determina funcția care verifică egalitatea: $f(0+0) = f(0)+f(0) = f(0) \Rightarrow f(0) = 0$, $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(y+x)-f(y)}{x} =$

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)-f(0)}{x}$ deci $f'(y) = f'(0) = a \Rightarrow f(y) = ay + c$ etc.

2.835C Fie $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, derivabilă astfel încât $f(0) = 0$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$ și $f'(x) \geq 0$, $\forall x \in [0, \infty)$; să se arate că f este identic nulă. Dacă nu ar fi identic nulă, $f(0) = 0$ și $f'(x) \geq 0 \Rightarrow f$ crescătoare deci $f(x) \geq 0$; dacă există x_0 , unde $f(x_0) > 0$, pentru a avea $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$ ar trebui ca începând cu un x_1 să fie descrescătoare, fals.

2.836C Se consideră o funcție continuă $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ și o funcție derivabilă $x : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât $x'(t) = f(x(t)) - 1$, $\forall t \in [0, \infty)$ și $l = \lim_{t \rightarrow \infty} x(t)$ există și este finită, iar $\lim_{t \rightarrow \infty} x'(t) = 0$. Să se calculeze $f(l)$. Avem $\lim_{t \rightarrow \infty} x'(t) = 0 = \lim_{t \rightarrow \infty} f(x(t)) - 1 = f(\lim_{t \rightarrow \infty} x(t)) - 1 = f(l) - 1 = 0$ deci $f(l) = 1$.

2.837C Pe valoarea reală parametruului m , ecuația $\sin 2x + 2 \sin x = m$ are două soluții reale în $(0, 2\pi)$. Intersectăm graficul lui $f(x) = \sin 2x + 2 \sin x$ cu $y = m$; $f'(x) = 2 \cos 2x + 2 \cos x - 2 = 0 \Rightarrow \cos x = -1$, $\cos x = \frac{1}{2}$, $x_1 = \pi$ este punct de inflexiune, iar $x_2 = \frac{\pi}{3}$, $x_3 = \frac{5\pi}{3}$ sunt puncte de extrem cu $f\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{3\sqrt{3}}{2}$, $f\left(\frac{5\pi}{3}\right) = -\frac{3\sqrt{3}}{2}$ valorile extreme. Deci pentru $m \in (-\frac{3\sqrt{3}}{2}, 0) \cup (0, \frac{3\sqrt{3}}{2})$ avem două rădăcini; pentru $m = 0$ o singură rădăcină $x = \pi$.

2.838C Funcția $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ este continuă, strict crescătoare și are asimptota orizontală $y = a$. Funcția $g : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ este continuă, strict

descrescătoare și are asimptota orizontală $y = b$. Stiind că $a > b$ precizăți numărul n de rădăcini ale ecuației $f(x) = g(x)$, $x \in (0, \infty)$. Ușor rezultă grafic, că nu există nici o rădăcină când $f_d(0) > g_d(0)$ și o rădăcină când $f_d(0) < g_d(0)$. Analitic, folosim $h(x) = f(x) - g(x)$ care nu are schimbarea de semn pe $(0, \infty)$ pentru $f_d(0) > g_d(0)$ și are o schimbare de semn pentru $f_d(0) < g_d(0)$ ($f_d(0), g_d(0)$ limitele la dreapta).

2.839C Să se determine m astfel încât ecuația $x^2 - \ln x + m = 0$ să aibă două rădăcini reale. Procedăm ca în 2.837C, intersectând graficul funcției $f(x) = -2 \ln x + x^2$ cu $y = -m$ sau folosim șirul lui Rolle. $f'(x) = 2x - \frac{2}{x} = 2 \cdot \frac{x^2-1}{x} = 0$, $x_{1,2} = \pm 1$, deci $x_1 = 1$, $f(1) = 1 + m$, $f(+\infty) = f(-\infty) = +\infty$ deci pentru a avea două rădăcini este necesar ca $f(1) = m+1 < 0$, $m < -1$.

2.840C Numărul n al punctelor de extrem și m al punctelor de inflexiune al funcției $f : \mathbb{R} \setminus \{-1, 0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2+1}{x^2+(x+1)^2}$ este $n = 0$, $m = 1$: $f(x) = \frac{1}{x^2 - \frac{1}{(x+1)^2}}$, $f'(x) = 2 \left(-\frac{1}{x^3} + \frac{1}{(x+1)^3} \right)$, $f''(x) = 6 \left(\frac{1}{x^4} - \frac{1}{(x+1)^4} \right)$, $f'(x) = -2 \cdot \frac{3x^2+3x+1}{x^4(x+1)^4}$, $f''(x) = 6 \cdot \frac{4x^3+6x^2+4x+1}{x^5(x+1)^5}$, $f'(x) = 0$ nu are rădăcini reale iar $f''(x) = 0$ are o singură rădăcină reală ($(4x^3+6x^2+4x+1)' = 12x^2+12x+4 > 0$) deci $n = 0$, $m = 1$.

2.841C Să se determine multimea punctelor $(m, n) \in \mathbb{R}^2$ (din planul variabilelor m, n) pentru care ecuația $x^3 - 3x + m^2 + n^2 - 7 = 0$ are trei rădăcini reale distincte. Aplicăm șirul lui Rolle cu doi parametri m și n . $f(x) = x^3 - 3x + m^2 + n^2 - 7$, $f'(x) = 3x^2 - 3 = 0$, $x_{1,2} = \pm 1$, $f(-1) = m^2 + n^2 - 5$, $f(1) = m^2 + n^2 - 9$, $f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = +\infty$ deci condiția este $f(-1) = m^2 + n^2 - 5 > 0$, $f(1) = m^2 + n^2 - 9 < 0$, deci $5 < m^2 + n^2 < 9$ o coroană circulară în planul variabilelor m, n .

2.842C Fie $f(x) = \frac{e^{|x|}}{x+1}$, $x \neq -1$ și $A = \{x, x \in \mathbb{R} \mid x$ este abscisa unui punct de extrem local al lui $f\}$, $B = f(A)$. $f(x) = \begin{cases} \frac{e^{-x}(x+2)}{x+1}, & x \leq 0 \\ \frac{xe^x}{(x+1)^2}, & x > 0 \end{cases}$

$f'(x) = \begin{cases} \frac{-e^{-x}(x+2)}{(x+1)^2}, & x \neq -1 \\ \frac{xe^x}{(x+1)^3}, & x > 0 \end{cases}$ deci $x = -2$ este punct de extrem, iar

$x = 0$ este punct unghiular ($f'_s(0) = -2$, $f'_d(0) = 0$) și punct de extrem $f(-2) = -e^2$, $f(0) = 1$ deci răspunsul este $B = \{-e^2, 1\}$.

2.843C Fie $f(x) = \frac{x^2+ax+1}{\sqrt{x^2+1}}$, $a \in \mathbb{R}$, $A = \{a \in \mathbb{R}, f(\mathbb{R}) = [0, \infty)\}$ și $S = \sum a$. Cât este S ? Evident $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \infty$. Condiția $f(\mathbb{R}) = [0, \infty)$ este verificată dacă $\Delta = a^2 - 4 \leq 0$ (condiție necesară pentru ca $x^2 + ax + 1 \geq 0$). Dar dacă $a \neq \pm 2$, $f(x) > 0$, prin urmare $a = \pm 2$, $f(x) = \frac{(x \pm 2)^2}{\sqrt{x^2+1}} \geq 0$,

$f(\pm 1) = 0$ și $S = 2 - 2 = 0$.

2.6. Grafice de funcții

2.844C Să se determine punctele $M(x_0, y_0)$ în care funcțiile $f(x) = e^{x^2}$ și $g(x) = \ln(x+1)$, $x \in (0, \infty)$ au graficele tangente. $f'(0) = 0$, $g'(0) = 0$, și $f'(0) = 1 = g'(0) = 1$; deci sunt tangente în $(0, 0)$ și tangente în $(0, 0)$ la prima bisectoare $y = x$. $f''(x) = e^{x^2} > 0$, $g''(x) = -\frac{1}{(1+x)^2} < 0$.

2.845A Să se determine $a, b \in \mathbb{R}$ astfel ca graficul funcției $f(x) = \frac{x^2+ax+b}{x-1}$, $x \neq 1$ să treacă prin $(2, 8)$, iar tangenta în $x = 2$ la grafic să fie paralelă cu dreapta $y = -3x + 1$. $f(2) = 8 \rightarrow 2a + b = 4$, $f'(x) = \frac{x^2+x(a-2)-a-b}{(x-1)^2}$, $f'(2) = a - b = -3 \Rightarrow a = \frac{1}{3}$, $b = \frac{10}{3}$.

2.846A Fie $f : [1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt{x^2 + 2x - 3}$. Ecuția tangentei la graficul lui f în $x = 2$: $f(2) = \sqrt{5}$, $f'(2) = \frac{\frac{x+1}{2}}{\sqrt{x^2+2x-3}}|_{x=2} = \frac{3}{\sqrt{5}}$ deci ecuația este $y - \sqrt{5} = \frac{3}{\sqrt{5}}(x - 2)$.

2.847A Afătui valoarea lui $m \in \mathbb{R}$ știind că dreapta $y = mx + 4$ este tangentă la curba dată de $y = 2x^3 + 4x$. Fie (x_0, y_0) punctul de tangență. Condițiile se scriu $f(x_0) = 6x_0^2 + 4 = m$, $y_0 = mx_0 + 4$, $y_0 = 2x_0^3 + 4x_0 \Rightarrow y_0 = x_0(6x_0^2 + 4) + 4 = 2x_0^3 + 4x_0$ deci $4x_0^3 + 4 = 0$ și $x_0 = -1$ iar $m = 10$.

2.848A Să se determine abscisele punctelor de pe graficul funcției $y = x + \sin x$, $x \in [-\pi, \pi]$ unde tangentele la grafic sunt paralele cu dreapta $y = \sqrt{3}x$. $y' = 1 + \cos x = \sqrt{3}$, $\cos x = \sqrt{3} - 1$, $x = \pm \arccos(\sqrt{3} - 1)$.

2.849A Tangenta la curba $y = x^2 - x$ în punctul $A(1, 0)$ are ecuația $y = x - 1$, $y'(1) = (2x - 1)|_{x=1} = 1 = m$, $x_0 = 1$, $y_0 = 0$ ecuația $y - y_0 = m(x - x_0)$ devine $y = x - 1$.

2.850A Se consideră semicercul $y = \sqrt{4 - (x - 1)^2}$, $x \in [-1, 3]$ și punctele de pe cerc de abscisă $-1 - a$, $1 + a$, unde tangentele la semicerc sunt paralele cu prima bisectoare $y = x$ respectiv cu a doua bisectoare $y = -x$. Se cere a. $y' = \frac{-(x-1)}{\sqrt{4-(x-1)^2}} = \pm 1 \Rightarrow (x-1)^2 = 2$, $x = 1 \pm \sqrt{2}$, $a = \sqrt{2}$. Se poate rezolva și cu geometrie analitică.

2.851A Pentru $f : \mathbb{R} \setminus \{-\frac{1}{e}, 0, \frac{1}{e}\}$, $f(x) = \left| \frac{\ln|x|}{1+\ln|x|} \right|$ punctele $x = \pm 1$ sunt puncte unghiulare. Se vede ușor pe grafic. Se face întâi graficul $y = \frac{\ln|x|}{1+\ln|x|}$ care fiind pară, $f(-x) = f(x)$ este suficient să facem numai pentru $x > 0$, $x \neq \frac{1}{e}$, $f(x) = \frac{\ln x}{1+\ln x}$. $f'(x) = \frac{1}{x(1+\ln x)^2} > 0$. f crește pe fiecare interval $(0, \frac{1}{e})$

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

$\notin (\frac{1}{e}, \infty)$, $f_d(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 1$, $y = 1$ asimptotă orizontală, $x = \frac{1}{e}$ asimptotă verticală, $f_s(\frac{1}{e}) = +\infty$, $f_d(\frac{1}{e}) = -\infty$, $f_d'(0) = \infty$, 0 este punct de întoarcere, $f'_s(1) = -1$, $f'_d(1) = 1$, $f(1) = 0$ deci $x = 1$ este punct unghiular și prin simetric și $x = -1$.

2.852A Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} e^{-\frac{1}{x^2}}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ și $g : \mathbb{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = e^{\frac{1}{x^2}}$. Dreapta $y = 1$ este asimptotă orizontală pentru f și g , $x = 0$ este asimptotă verticală pentru g și punct de minim pentru f . $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} g(x) = e^0 = 1 \Rightarrow y = 1$ asimptotă orizontală. $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = e^\infty = \infty$, $x = 0$ este asimptotă verticală pentru g . Mai avem $\lim_{x \rightarrow 0} f'(x) = \lim_{x \rightarrow 0} e^{-\frac{1}{x^2}} \frac{2}{x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2}{e^{x^2}} = 0$, $f'(x) < 0$ pentru $x < 0$, $f'(x) > 0$ pentru $x > 0$, deci $x = 0$ este punct de minim pentru f .

2.853A Pentru $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x \ln x$, $x = \frac{1}{e}$ este punct de minim și f este convexă. Într-adevăr, $f'(x) = 1 + \ln x < 0$ pentru $x < \frac{1}{e}$, $f'(x) > 0$ pentru $x > \frac{1}{e}$, $f'(\frac{1}{e}) = 0$ deci $x = \frac{1}{e}$ este punct de minim. Dar $f''(1) = \frac{1}{x} > 0$ deci f este convexă.

2.854A Pentru funcția $f(x) = \text{xarctgx}$, $y = \pm \frac{\pi}{2}x - 1$ sunt asimptote oblice. $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \text{arctgx} = \frac{\pi}{2}$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \text{arctgx} = -\frac{\pi}{2}$, $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) \mp \frac{\pi}{2}x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} x(\text{arctgx} \mp \frac{\pi}{2}) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\text{arctgx} \mp \frac{\pi}{2}}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\frac{1}{1+x^2}}{-\frac{1}{x^2}} = -1$, deci $y = \pm \frac{\pi}{2}x - 1$ sunt simptome oblice la $\pm\infty$ respectiv $-\infty$.

2.855A Punctele de inflexiune ale funcției $f(x) = (1+x^2)e^{-x^2}$ sunt $x = \pm \sqrt{\frac{3}{2}}$. $f'(x) = 2xe^{-x^2} - 2x(1+x^2)e^{-x^2} = -2x^3e^{-x^2}$, $f''(x) = -6x^2e^{-x^2} + 4x^4e^{-x^2} = 2x^2(2x^2 - 3)e^{-x^2} = 0 \Rightarrow x = \pm \sqrt{\frac{3}{2}}$, f'' își schimbă semnul în $-\sqrt{\frac{3}{2}}$ și $\sqrt{\frac{3}{2}}$ deci $x = \pm \sqrt{\frac{3}{2}}$ sunt puncte de inflexiune.

2.856A Funcția $f(x) = \frac{x}{2} + \text{arctgx}$ are punct de inflexiune $x = 0$; $f'(x) = \frac{1}{2} + \frac{1}{1+x^2}$, $f''(x) = \frac{-2x}{(1+x^2)^2}$, $f''(0) = 0$ ($f(x) > 0$ cu $x < 0$ și $f(x) < 0$, $x > 0$).

2.857A Ecuția $\frac{|\ln x|}{x} = m$ are trei rădăcini pentru $0 < m < \frac{1}{e}$. Se poate aplica sirul lui Rolle sau intersectăm graficul funcției $y = \frac{|\ln x|}{x}$, $x > 0$ cu $y = m$: luăm întâi $y = \frac{\ln x}{x}$ și pentru $0 < x < 1$ construim simetricul graficului față de Ox . $(\frac{\ln x}{x})' = \frac{1-\ln x}{x^2} = 0$ pentru $x = e$. Tabloul de valori

	0	1	e	∞	
$f'(x)$	+	+++	++	0	
$f(x)$	$-\infty$	\uparrow	0	$\uparrow \frac{1}{e}$	$\downarrow 0$

Rezultă că pentru $0 < m < \frac{1}{e}$ ecuația $\frac{|ln x|}{x} = m$ are trei rădăcini.

2.858A Să se determine parametrii $a, b \in R$ pentru care funcția $f : (-\infty, -1) \cup (1, \infty) \rightarrow R$, $f(x) = \frac{x^2 + ax + b}{\sqrt{x^2 - 1}}$ admite asimptotă oblică $y = x + 1$ ($a > 0$) și $x = 2$ este punct de extrem. $m = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2(1 + \frac{a}{x} + \frac{b}{x^2})}{x^2\sqrt{1 - \frac{1}{x^2}}} = 1$, $n =$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 + ax + b - x\sqrt{x^2 - 1}}{\sqrt{x^2 - 1}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x(x - \sqrt{x^2 - 1})}{\sqrt{x^2 - 1}} + \frac{ax + b}{\sqrt{x^2 - 1}} \right) = \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{\sqrt{x^2 - 1}(x - \sqrt{x^2 - 1})} + \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(ax + b)}{\sqrt{1 - \frac{1}{x^2}}} = a = 1,$$

$$f'(x) = \frac{(2x+1)\sqrt{x^2-1}-\frac{x}{\sqrt{x^2-1}}(x^2+a+b)}{x^2-1} = \frac{x^3-x(2+b)-1}{\sqrt{(x^2-1)^3}} = 0 \text{ pentru } x = 2 \text{ deci}$$

$$8 - 2(2 + b) - 1 = 0 \Rightarrow b = \frac{3}{2}.$$

2.859A Ecuația $x + \sqrt{x^2 + 2x} = m$ are soluții pentru $m \in [-2, -1] \cup [0, \infty)$. Notăm $f(x) = x + \sqrt{x^2 + 2x}$ domeniul de definiție $(-\infty, -2] \cup [0, \infty)$. $f(x) > 0$ pentru $x > 0$, $f(x) < 0$, $x < 0$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) =$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (\sqrt{t^2 - 2t} - t) = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{-2t}{\sqrt{t^2 - 2t} + t} = -1; f'(x) = 1 + \frac{x+1}{\sqrt{x^2+2x}} = \frac{\sqrt{x^2+2x+x+1}}{\sqrt{x^2+2x}}; f'(x) > 0 \text{ pentru } x > 0 \text{ iar pentru } x < 0 \text{ avem } x = -t, t > 0, \sqrt{t^2 - 2t} + 1 - t = 0, t^2 - 2t = t^2 - 2t + 1 \text{ imposibil, deci } f'(x) < 0 \text{ pentru } x < 0$$

	$-\infty$	-2	0	$+\infty$	
$f'(x)$	---	---		+++	
$f(x)$	-1	\downarrow	-2	0	$\uparrow \infty$

Deci pentru $m \in [-2, -1] \cup [0, \infty)$ ecuația are soluție (o singură soluție).

2.860A Ecuția $\frac{x}{2} + \arctgx = m$ are soluții pentru orice $m \in R$ deoarece $f(x) = \frac{x}{2} + \arctgx$ are derivata $f'(x) = \frac{1}{2} + \frac{1}{1+x^2} > 0$ deci f este crescătoare strict de la $-\infty$ la $+\infty$ ($f(-\infty) = -\infty$, $f(+\infty) = \infty$) și $y = m$ intersectează graficul lui f într-un singur punct $\forall m \in R$. Altfel: $\text{Im } f = R = (-\infty, \infty)$.

2.861A Să se determine parametrii reali a, b pentru care funcția $f : R \setminus \{1\} \rightarrow R$, $f(x) = \frac{ax^2+b}{x-1}$ are tangenta la grafic în $x = 2$, dreapta $y = -2x + 13$. R. $y = f(2) = 4a + b = -4 + 13 = 9$ și $f'(x) = \frac{ax^2-2ax-b}{(x-1)^2}$, $f'(2) = -2 = 4a - 4a + b = b$, deci $b = -2$, $a = \frac{7}{4}$.

2.862A Graficul funcției $f(x) = \arccos \frac{1-x^2}{1+x^2}$ are $x = 0$ punct unghiular și $y = \pi$ asimptotă orizontală. R. $y = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \arccos \frac{1-x^2}{1+x^2} = \arccos(-1) = \pi$. f este pară, domeniul de definiție este R ($-1 \leq \frac{1-x^2}{1+x^2} \leq 1 \forall x \in R$), $f'(x) = \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{x}{|x|}$, $f'(x) < 0$ pentru $x < 0$, $f'(x) > 0$ pentru $x > 0$, $f'_s(0) = -2$, $f'_d(0) = 2$ deci $x = 0$ este punct unghiular.

2.863A Funcția $f : R \setminus \{-1, 1\} \rightarrow R$, $f(x) = \frac{x}{1-x^2}$ are un singur punct de inflexiune, $x = 0$; $f'(x) = \frac{1+x^2}{(1-x^2)^2}$, $f''(x) = \frac{2x(3+x^2)}{(1-x^2)^3}$, $f''(0) = 0$, $f''(x) < 0$ pentru $x \in (-1, 0)$ și $f''(x) > 0$ pentru $x \in (0, 1)$ deci $x = 0$ este punct de inflexiune, unic.

2.864A Funcția $f : (-1, \infty) \rightarrow R$, $f(x) = e^x - \ln(1+x)$ este crescătoare pe $(0, \infty)$ deoarece $f'(x) = e^x - \frac{1}{1+x} > 0$ pe $(0, \infty)$ ($e^x > \frac{1}{1+x}$ se observă grafic comparând $y = e^x$ cu $y = \frac{1}{1+x}$).

2.865A $f : R \setminus \{0\} \rightarrow R$, $f(x) = \frac{x^2-1}{x}$ este crescătoare pe orice interval care nu conține pe 0, deoarece $f'(x) = \frac{x^2+1}{x^2} > 0$ deci f este crescătoare pe $(-\infty, 0)$ și pe $(0, \infty)$, deci și pe orice interval $I \subset (-\infty, 0)$ sau $I \subset (0, \infty)$.

2.866A Funcția $f : R \setminus \{1\} \rightarrow R$, $f(x) = \frac{x+1}{x-1}$ este descrescătoare pe fiecare din intervalele $(-\infty, 1)$, $(1, \infty)$ deoarece $f'(x) = -\frac{2}{(x-1)^2} < 0$, $x \neq 1$.

2.867A Funcția $f : (0, \infty) \rightarrow R$, $f(x) = x^2 - x - \ln x$ este strict crescătoare pe $(1, \infty)$: $f'(x) = \frac{2x^2-x-1}{x}, 2x^2 - x - 1 = 0 \Rightarrow x_1 = -\frac{1}{2}, x_2 = 1$ deci pe $(1, \infty)$, $f'(x) > 0$ și f este strict crescătoare.

2.868A Funcția $f : R \setminus \{0\} \rightarrow R$, $f(x) = xe^{\frac{x^2+1}{x}}$ este strict descrescătoare pe intervalele $(-\infty, -\frac{1-\sqrt{5}}{2})$ și $(0, \frac{\sqrt{5}-1}{2})$ deoarece $f'(x) = e^{\frac{x^2+1}{x}} \frac{x^2+2x-1}{x}$ și $g(x) = \frac{x^2+x-1}{x} < 0$ pe cele două intervale.

2.869A Multimea valorilor funcției $f(x) = \frac{x^2+3x+1}{x^2-x+1}$ este intervalul $[-\frac{1}{3}, 5]$: $y = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2+3x+1}{x^2-x+1}$, $y = 1$ asimptotă orizontală, $f'(x) = \frac{4(1-x^2)}{(x^2-x+1)^2}$, $f'(-1) = f'(1) = 0$, $x = -1$ este punct de minim, $f(-1) = -\frac{1}{3}$, $x = 1$ este punct de maxim, $f(1) = 5$, deci Im f care este proiecția graficului pe Oy este intervalul $[-\frac{1}{3}, 5]$. Altfel, pentru $\frac{x^2+3x+1}{x^2-x+1} = y$, $x^2(1-y) + x(3+y) + 1 - y = 0$, $\Delta_y = (y+3)^2 - 4(1-y^2) \geq 0 \Rightarrow y \in [-\frac{1}{3}, 5]$.

2.870A Fie $f : [1, \sqrt{e}] \rightarrow I$, $f(x) = \frac{\ln x}{x^2}$. Găsiți pe I astfel încât f să fie inversabilă. De fapt se cere imaginea lui $[1, \sqrt{e}]$ (multimea valorilor) funcției f . Deoarece $f'(x) = \frac{1-2\ln x}{x^3}$, pe intervalul $[1, \sqrt{e}]$ f este crescătoare ($f'(x) > 0$ pe $[1, \sqrt{e}]$, $f(\sqrt{e}) = \frac{1}{2e}$, $f(1) = 0$ deci $I = [0, \frac{1}{2e}]$).

2.871A Abscisele punctelor de extrem ale funcției $f(x) = x^3 - 3x$ sunt evident $x = \pm 1$ deoarece $f'(x) = 3(x^2 - 1) = 0 \Rightarrow x = \pm 1$ iar f'' își schimbă semnul în ± 1 .

2.872A Multimea maximală pe care $f(x) = 1 + \frac{1}{x}$ este convexă este $(0, \infty)$ deoarece $f''(x) = \frac{2}{x^3} > 0$ pentru $x > 0$.

2.873A Asimptotele funcției $f(x) = \sqrt{\frac{x^6+x}{x^4+1}}$ sunt $y = x$ la $+\infty$ și $y = -x$ la $-\infty$: $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{|x|}{\sqrt{1+\frac{1}{x^4}}} = \pm 1 = m$; $n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (\sqrt{\frac{x^6+x}{x^4+1}} \mp x) =$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\frac{x^6+x}{x^4+1} - x^2}{\sqrt{\frac{x^6+x}{x^4+1}} \pm x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x - x^2}{(x^4+1)(\sqrt{\frac{x^6+x}{x^4+1}} \pm x)} = 0.$$

2.874A Fie funcția $f : R \rightarrow R$, $f(x) = \frac{ax^2+a}{x^2+1}$. Să se găsească toate perechile (a, b) astfel încât graficul funcției să treacă prin punctul $(1, 1)$ iar valoarea minimă să fie $\frac{1}{4}$. $1 = \frac{a+1}{1+b^2} \Rightarrow b^2 = a$, $f'(x) = \left(\frac{ax^2+a}{x^2+a}\right)' = \frac{2x(a^2-1)}{(x^2+a)^2} = 0 \Rightarrow x = 0$ și $f(0) = \frac{1}{4} = \frac{1}{a} \Rightarrow a = 4$, $b = \pm 2$, deci $(4, 2), (4, -2)$.

2.875A Să se determine punctul x_0 și ecuația tangentei în x_0 astfel încât graficele funcțiilor $f, g : (-1, +\infty) \rightarrow R$, $f(x) = \ln(1+x)$, $g(x) = x^2 + x$ admit aceeași tangentă în același punct x_0 . $f'(x) = \frac{1}{1+x}$, $g'(x) = 2x + 1$, $\frac{1}{1+x_0} = 2x_0 + 1$, $2x_0^2 + 3x_0 = 0 \Rightarrow x_0 = 0$, $x_0 = -\frac{3}{2} \notin (-1, \infty)$, $f'(0) = g'(0) = 1$, $f(0) = g(0) = 0$ deci $y = x$ este tangentă comună în punctul comun $(0, 0)$.

2.876A Să se determine m astfel încât graficele funcțiilor $f(x) = x^2 - 4x + 3$, $g(x) = 2x^2 - 2(m+3)x + m^2$ să fie tangente. $f'(x) = 2x - 4$, $g'(x) = 4x - 2(m+3)$, $g'(x) = f'(x) \Rightarrow 2x - 4 = 4x - 2(m+3)$ deci $x = m+1$. În $x = m+1$, pantele sunt egale și mai trebuie $f(m+1) = g(m+1)$: $(m+1)^2 - 4(m+1) + 3 = 2(m+1)^2 - 2(m+3)(m+1) + m^2 \Rightarrow m = -2$.

2.877A Câte asimptote are funcția $f(x) = \frac{x^6}{(x^2-1)(x^2+1)(x^2-4x+3)}$? $y = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 1$ asimptotă orizontală iar $x_{1,2} = \pm 1$, $x_3 = 3$ sunt asimptote verticale, deci patru asimptote.

2.878A Determinați $A = \{a \in R |$ graficul funcției $f(x) = \frac{ax^3+x^2}{x^2+a}$ are asimptote oblice și verticale}. R. Asimptota oblică $y = mx+n$, $m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} =$

a , $n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 - ax}{x^2 + a} = 1$. Avem asimptote verticale dacă $a < 0$. $A = (-\infty, 0)$.

2.879A Se cere numărul n al punctelor de inflexiune ale funcției $f : (-\pi, \pi)$, $f(x) = \sin x + \frac{1}{3} \sin 3x$. R. $f'(x) = \cos x + \cos 3x$, $f''(x) = -\sin x - 3 \sin 3x = \sin x(12 \sin^2 x - 10) = 0 \Rightarrow \sin x = 0$, $\sin x = \pm \sqrt{\frac{10}{12}} = \pm \sqrt{\frac{5}{6}}$, deci $x_1 = 0$, $x_{2,3} =$

$\pm \arcsin \sqrt{\frac{5}{6}}$, $x_{4,5} = \pm \pi - \arcsin \sqrt{\frac{5}{6}}$, deci $n = 5$.

2.880A Punctul $x_0 = 1$ este pentru funcția $f : [0, \infty) \rightarrow R$, $f(x) = \frac{2x}{1+x^2}$ punct unghiular: $f'(x) = \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{1-x^2}{|1-x^2|} ; f'(x) = \frac{2}{1+x^2}, x \in [0, 1)$, $f'(x) = -\frac{2}{1+x^2}, x \in (1, \infty)$ și nu există pentru $x = 1$, $f'_s(1) = 1$, $f'_d(1) = -1$, deci $x_0 = 1$ este punct unghiular.

2.881A Să se determine o funcție de forma $f(x) = \frac{ax+b}{x^2+b}$ astfel încât tangenta la grafic în punctul de abscisă $x = 1$ să fie paralelă cu prima bisectoare și graficul ei să admite dreptele $y = 3$ și $x = -1$ ca asimptote. R. Fie $f(x) = m \frac{x+a}{x+b}$, $y = \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = m = 3$, $x = -1$ asimptotă verticală implică $b = 1$ iar $f'(x) = \frac{3(1-a)}{(x+1)^2}$, $f'(x) = \frac{3(1-a)}{4} = 1 \Rightarrow a = -\frac{1}{3}$, $f(x) = \frac{3x-1}{x+1}$.

2.882A Fie $f : (-\infty, -1) \cup [1, \infty) \rightarrow R$, $f(x) = ax + b \sqrt{\frac{x-1}{x+1}}$, $a, b \in R$. Dacă $y = -x + 1$ este asimptotă oblică spre $-\infty$, determinați $\lambda = m + n$, unde $y = mx + n$ este asimptotă oblică spre $+\infty$.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{ax - bx \sqrt{\frac{x-1}{x+1}}(1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2})}{x} = a - b = -1, \\ 1 &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \left((a+1)x + (a+1)\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} \right) = (a+1) \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} + x \right) = \\ (a+1) \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\frac{x^3-1}{x+1} - x^2}{\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} - x} &= (a+1) \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-x^2 - 1}{-x \left(\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} + 1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} \right) (x+1)} = \\ \frac{a+1}{2} = 1 \Rightarrow a &= 1, b = 2; m = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \frac{x + 2\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}(1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2})}}{x} = 3, \\ n &= \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - 3x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} 2 \left(\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} - x \right) = 2 \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{x^3-1}{x+1} - x^2}{\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} + x} = \\ 2 \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-x^2 - 1}{(x+1) \left(\sqrt{\frac{x^3-1}{x+1}} + x \right)} &= -1 \text{ deci } m+n = 3-1 = 2. \end{aligned}$$

2.883B Să se determine $a, b \in R$ astfel ca graficul funcției $f(x) = \frac{x^2+1}{ax^2+bx}$ trece prin $M(1, 1)$ și în $x = 1$ are panta tangentei $\frac{1}{2}$, $1 = f(1) = \frac{a+1}{a+b} \Rightarrow a+b = 2$; $f'(x) = \frac{bx^2 - 2ax - b}{(ax^2+bx)^2}$, $f'(1) = \frac{-2a}{(a+b)^2} = -\frac{a}{2} = \frac{1}{2}$, $a = -1$, $b = 3$.

2.884B Tangenta la graficul lui $f(x) = \frac{x^3}{x}$, $x \neq 0$ în $x = -2$ taie a două oară graficul în P . Se cere panta tangentei în P la grafic. R. $f(-2) = \frac{5}{2}$, $f'(-2) = \frac{2x^3-3}{x^2} \Big|_{x=-2} = -\frac{19}{4}$, dreapta $y - \frac{5}{2} = -\frac{19}{4}(x+2)$, $y = -7 - \frac{19}{4}x$ o intersectă cu graficul lui f , $x^3 + 3 = -7x - \frac{19}{4}x^2$, $4x^3 + 19x^2 + 28x + 12 = 0$,

$x_0 = -2$ rădăcini dublă, $x_1 = -\frac{3}{4}$, $m = -\frac{41}{6} = f'(-\frac{3}{4})$.

2.885B Fie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x \ln x$. Dacă $M = \{x_0 \in (0, \infty) \mid$ dreapta tangentă la graficul lui f în x_0 trece prin $A(2, 1)\}$, se cere $S = \sum_{x_0 \in M} x_0$. R.

Unul din punctele x_0 este, evident, $x_0 = 1$, $f'(x_0) = f'(1) = 1 + \ln 1 = 1$, $y = x - 1$ trece prin $A(2, 1)$. Cealaltă dreapta tangentă este $y - 1 = (1 + \ln x_0)(x - 2)$ și avem evident $1 + (1 + \ln x_0)(x_0 - 2) = x_0 \ln x_0$ deci $x_0 = 2 \ln x_0 + 1$. Folosind sensul funcției $g(x) = 2 \ln x + 1 - x$, observăm că $g(3) = 2 \ln 3 - 2 > 0$, $g(4) = 2 \ln 4 - 3 < 0$ deci $x_0 \in (3, 4)$, iar $S = \infty$ (4, 5).

2.886B Fie $f : \mathbb{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2$, $g : \mathbb{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = x + 1 - \frac{1}{ax^2}$ și A mulțimea acelor $a \neq 0$ pentru care graficele celor două funcții admit o tangență comună într-un punct comun. Se cere A . R. Condițiile se scriu: $x^2 = x + 1 - \frac{1}{ax^2}$, $2x = 1 + \frac{1}{ax^2}$ sau $ax^3 - ax^2 - ax + 1 = 0$, $2ax^3 - ax^2 - 1 = 0$. Se observă că $a = 1$ este o soluție și rezultă $x = 1$. Prin verificări directe pe fiecare punct din grilă rezultă și $a = -\frac{27}{5}$, $x = -\frac{1}{3}$. Altfel: $-2(ax^3 - ax^2 - ax + 1) + 2ax^3 - ax^2 - 1 = 0 \Rightarrow a = \frac{1}{x^2 + 2x}$, $x \neq 0$ și încă un punct $-2(ax^3 - ax^2 - ax + 1) + 2ax^3 - ax^2 - 1 = 0$; rezultă $6x^2 - 4x - 2$, $x_1 = 1$, $x_2 = -\frac{1}{3}$, $a = -\frac{27}{5}$.

2.887B Fie $f : (0, \infty) \setminus \{x_1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \ln(x + \frac{1}{x}) + \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}$ și x_1 un singur punct de inflexiune: $f''(x) = \frac{4(1-x^2)}{(1+x^2)^3} + \frac{-x^4+4x^2+1}{(1+x^2)^2x^2} = \frac{-x^6-9x^4+9x^2+1}{x^2(2x+1)^3}$ ecuația $-x^6 - 9x^4 + 9x^2 + 1 = 0$ are numai o rădăcină reală pozitivă ($x^2 - 1)(x^4 + 10x^2 + 1) = 0$, $x^2 = 1$, $(x^2)_1 = -5 + \sqrt{24}$, deci numai $x_1 = 1$ este reală și pozitivă.

2.888B Fie M mulțimea perechilor $(a, b) \in \mathbb{R}^2$ pentru care dreapta $y = 2x + 3$ este asimptotă oblică la graficul lui f : $D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = a\sqrt{x^2 + bx}$. Se cere

$$S = \sum_{(a,b) \in M} (a+b); m = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{|a|x|\sqrt{1+\frac{b}{x}}}{x} = \begin{cases} a, & +\infty \\ -a, & -\infty \end{cases}$$

$$n = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow \infty} a(\sqrt{x^2 + bx} - x) = a \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{bx}{\sqrt{x^2 + bx} + x} = \frac{ab}{2},$$

$$n = \lim_{x \rightarrow -\infty} a(\sqrt{x^2 + bx} + x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{bx}{\sqrt{x^2 + bx} - x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{abx}{-x(\sqrt{1 + \frac{b}{x}} + 1)} =$$

$$-\frac{ab}{2}. Rezultă a = 2, b = 3 și a = -2, b = 3 deci \sum_{(a,b) \in M} (a+b) = 6.$$

2.889B Fie sirul de funcții $f_n : \mathbb{R} \setminus \{-1, 0\}, n \geq 1$, $f_n(x) = \frac{(x^{2n}+1)(\sqrt{x^2+x+1}-x)}{x^{2n}+x}$ și $f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f_n(x)$. Atunci f admite toate cele trei tipuri de asimptote. R. $f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{x^2+x+1}-x}{x}, & x \neq 0, |x| < 1 \\ \sqrt{x^2+x+1}-x, & |x| > 1 \end{cases}$ (deoarece $\lim_{n \rightarrow \infty} x^{2n} =$

$\begin{cases} \infty, & |x| > 1 \\ 0, & |x| < 1 \end{cases}$). Avem $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2+x+1} - x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x+1}{\sqrt{x^2+x+1} + x} = \frac{1}{2}$, deci $y = \frac{1}{2}$ este asimptotă orizontală la $+\infty$.

$$m = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x^2+x+1} - x}{x} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-x(\sqrt{1+\frac{1}{x}+\frac{1}{x^2}} + 1)}{x} = -2;$$

$$n = \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{x^2+x+1} + x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x+1}{\sqrt{x^2+x+1} - x} = -\frac{1}{2}, \text{ deci } y = -2x - \frac{1}{2} \text{ este asimptotă oblică la } -\infty; x = 0 \text{ este asimptotă verticală.}$$

2.890B Funcția $f : \mathbb{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} |x|^2, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$ are două puncte de extrem $x = \frac{1}{e}$ și $x = -\frac{1}{e}$; pentru $x > 0$ $f(x) = x^2$, $f'(x) = x^2(1 + \ln x)$ deci $x = \frac{1}{e}$ este punct de extrem; dacă $x < 0$ notăm $x = -t$, $t > 0$, $g(t) = t^{-t}$, $g'(t) = t^{-t}(-1 - \ln t)$, deci $t = \frac{1}{e} = -x$ este punct de extrem.

2.891B Pentru funcția $g(x) = |4x^3 - 3x + 1|$, punctele $x_1 = -1$ punct unghiular, $x_2 = -\frac{1}{2}$, $x_3 = \frac{1}{2}$ sunt puncte de maxim respectiv minim: $f(x) = |(x+1)(2x-1)^2| = \begin{cases} (x+1)(2x-1)^2, & x \geq -1 \\ -(x+1)(2x-1)^2, & x < -1 \end{cases}$, $f'(x) = 3(4x^2 - 1)$, $x > -1$, $f'(x) = -3(4x^2 - 1)$, $x < -1$, nu există în $x = -1$.

Tabloul de valori:

	$-\infty$	-1	$-\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	∞
f'	-	- - -	-9 9 ++	0	--	-- 0 ++
f	$+\infty$	\downarrow	0	\uparrow 2	\downarrow 1	\downarrow 0 \uparrow $+\infty$

Altfel, mai ușor, putem construi graficul funcției $f(x) = 4x^3 - 3x + 1$ și luând simetricul graficului față de Ox acolo unde $f(x) < 0$, deci $x < -1$.

2.892B Mulțimea valorilor funcției $f(x) = \begin{cases} 0, & x = 0 \\ x^{\frac{1}{x}}, & x > 0 \end{cases}$ este $[0, e^{\frac{1}{e}}]$; $\lim_{x \rightarrow 0} x^{\frac{1}{x}} = 0$ ($0^\infty = 0$), $\lim_{x \rightarrow \infty} x^{\frac{1}{x}} = 1$ ($n^{\frac{1}{n}} = \sqrt[n]{n} \rightarrow 1$), $f'(x) = x^{\frac{1}{x}} \left(\frac{1-\ln x}{x^2} \right)$; $x = e$ este

punct de maxim cu $f(e) = e^{\frac{1}{e}}$, $y = 1$ asimptotă orizontală, deci imaginea funcției f este $[0, e^{\frac{1}{e}}]$.

2.893B Asimptotele oblice ale curbei $y = \frac{x}{2} + \frac{1}{x} \ln(1+|x|)$: $m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} =$

$$1 + \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\ln(1+|x|)}{x^2} = \frac{1}{2}, n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(f(x) - \frac{x}{2} \right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\ln(1+|x|)}{x} = 0,$$

deci avem o singură asimptotă și la $+\infty$ și la $-\infty$, $y = \frac{x}{2}$.

2.894B Să se arate că $f \geq g$ dacă $f(x) = \frac{e^{x+\frac{1}{x}}}{2} = \operatorname{ch} x$, $g(x) = 1 + \frac{x^2}{2}$.

Desvoltarea în serie a lui $\operatorname{ch}x$ este $\operatorname{ch}x = 1 + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} + \frac{x^6}{6!} + \dots + \frac{x^{2m}}{(2m)!} + \dots$. Deci evident $\operatorname{ch}x \geq 1 + \frac{x^2}{2}$, $f \geq g$. Altfel, notăm $h(x) = f(x) - g(x)$, $h(0) = 0$, $h'(x) = \operatorname{sh}x - x = \varphi(x)$, $\varphi'(x) = \operatorname{ch}x - 1 \geq 0$, $\varphi(0) = 0$ deci φ este crescătoare, $\varphi(x) < 0$ pentru $x < 0$ și $\varphi(x) > 0$ pentru $x > 0$ deci h descrește pentru $x < 0$ și crește pentru $x > 0$, deci $h \geq 0$.

2.895B Determinăm intervalul pe care $f(x) = x^2 + \frac{8}{x}$, $x \neq 0$ este concavă; $f'(x) = 2x - \frac{8}{x^2}$, $f''(x) = 2 + \frac{16}{x^3} = 2 + \frac{x^2 - 2x + 4}{x^2}$ deci $f'' \leq 0$ pe $[-2, 0)$.

2.896B Să se determine mulțimea maximală la care restricția funcției $f(x) = \sqrt{|x+2|} - x$ este inversabilă și să se determine inversa ei. $y = f(x) = \sqrt{|x+2|} - x = \begin{cases} \sqrt{2}, & x+2 \geq 0, x \geq -2 \\ \sqrt{-2x-2}, & x+2 < 0, x < -2 \end{cases}$ deci f este injectivă pe

$(-\infty, -2]$ unde este inversabilă și $y = \sqrt{-2x-2} \Rightarrow x = -1 - \frac{y^2}{2}$, deci inversa lui f este $f^{-1}(x) = -1 - \frac{x^2}{2}$.

2.897B Intervalele de convexitate ale funcției $f: [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x + \sin^2 \frac{x}{2}$; $f'(x) = 1 + \frac{\cos x}{2}$, $f''(x) = \frac{\cos x}{2}$, $\cos x > 0$ pentru $x \in [0, \frac{\pi}{2}]$ și $x \in [\frac{3\pi}{2}, 2\pi]$.

2.898B Graficul funcției $f(x) = \sqrt[3]{ax^3 + bx^2}$ admite asimptotă oblică $y = 2x - \frac{1}{6}$. Care sunt valorile lui α și β ? $2 = m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \sqrt[3]{\frac{ax^3 + bx^2}{x^3}} =$

$\sqrt[3]{a}$ deci $\alpha = 8$, $-\frac{1}{6} = n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (\sqrt[3]{8x^3 + bx^2} - 2x) =$

$2 \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\sqrt[3]{x^3 + \frac{b}{8}x^2} - x \right) = 2 \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\frac{b}{8}x^2}{\sqrt[3]{(x^3 + \frac{b}{8}x^2)^2} + 3\sqrt[3]{(x^3 + \frac{b}{8}x^2)x^3} + \sqrt[3]{(x^3)^2}} = \frac{2b}{24} =$

$-\frac{1}{6}$ deci $\beta = -2$. Rezultă $\alpha = 8$ și $\beta = -2$.

2.899B Să se afle valorile lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care graficul lui $f(x) = \frac{e^{x-(m+1)e^{-x}}}{e^{x-1}}$ intersectează axa Ox . Condiția $me^x - (m+1)e^{-x} = 0$ înseamnă $e^{2x} = \frac{m+1}{m} > 0$, $m \in (-\infty, -1) \cup (0, \infty)$ sau altfel $n = \frac{1}{m} = e^{2x} - 1 > -1$, $-1 < n < 0$, $0 < n$, deci $1 - \frac{1}{n} < 0$, $0 < \frac{1}{m} \Rightarrow m \in (-\infty, -1) \cup (0, \infty)$.

2.900B Funcția $f(x) = x + \frac{\ln x}{x}$, $x > 0$ are 2 asimptote: $x = 0$ asimptotă verticală, $\lim_{x \rightarrow 0} \left(x + \frac{\ln x}{x} \right) = -\infty$ și $y = x$ asimptotă oblică la $+\infty$, $m_1 =$

$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = 1 + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x^2} = 1$, $n_1 = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x} = 0$. Deoarece $f'(x) = \frac{x^2 + 1 - \ln x}{x^3} > 0$ nu avem extreime deci $n_2 = 2$, $m_2 = 0$.

2.901B Fie $f, g: D \rightarrow \mathbb{R}$ două funcții derivabile și $A = \{\alpha, \alpha \in D, f(\alpha) = g(\alpha)\}$, $B = \{\alpha, \alpha \in D, f'(\alpha) = g'(\alpha)\}$ și $C = A \cap B$. Atunci A înseamnă că f coincide cu g în A , B înseamnă că în α tangentele la grafic sunt paralele, iar C înseamnă că f și g au tangentă comună în α .

2.902B Fie $f(x) = \frac{x^2 + 2}{\sqrt{x^2 + 1}}$ are numai asimptote oblice: f este pară, $\sqrt{x^2 + 1} \neq 0$,

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \infty$ deci nu avem asimptote verticale și nici orizontale, $m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2(1 + \frac{2}{x^2})}{x\sqrt{1 + \frac{2}{x^2}}} = \pm 1$, $n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - \mp x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^2 + 2x + \sqrt{x^2 + 1}}{\sqrt{x^2 + 1}} =$

$= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^4 - x^2(x^2 + 1)}{x^2\sqrt{x^2 + 1}(x^2 + x\sqrt{x^2 + 1})} + \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2}{\sqrt{x^2 + 1}} = 0$.

2.903B Asimptotele graficului funcției $f(x) = x - x^2 \ln \frac{1+x}{x}$, $x \in (-\infty, -1) \cup (0, \infty)$: $\lim_{x \rightarrow -1^-} \left(x - x^2 \ln \frac{1+x}{x} \right) = -1 - \ln(+0) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) =$

$= \lim_{\substack{x \rightarrow \pm\infty \\ 1-x \rightarrow \pm 0}} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{x^2} \ln(1+x) \right) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{t - \ln(1+t)}{t^2} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1 - \frac{1}{1+t}}{2t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1}{2(1+t)} = \frac{1}{2}$, deci $x = -1$ este asimptotă verticală, iar $y = \frac{1}{2}$ orizontală.

2.904B Asimptotele funcției $f: \mathbb{R} \setminus \{0, 1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2}{x(x-1)}$ sunt $x = 1$ asimptotă verticală și $y = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 1$ asimptotă orizontală.

2.905B Funcția $f: (-\infty, -3) \cup [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 1 - x + \sqrt{\frac{x^2}{x+3}}$ admite o asimptotă oblică, una verticală și una orizontală: $\lim_{x \rightarrow -3} f(x) = \infty$ ($x < -3$), deci $x = -3$ este asimptotă verticală; $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 1 + \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(\sqrt{\frac{x}{x+3}} - 1 \right) =$

$1 + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x \left(\frac{x}{x+3} - 1 \right)}{\sqrt{\frac{x}{x+3}} + 1} = 1 + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{-3x}{x+3}}{\sqrt{\frac{x}{x+3}} + 1} = 1 - \frac{3}{2} = -\frac{1}{2}$, $y = -\frac{1}{2}$ este

asimptotă orizontală; $m = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 - x - \sqrt{\frac{x^2}{x+3}}}{x} = -2$, $n =$

$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(f(x) + 2x \right) = 1 + \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(1 - \sqrt{\frac{x}{x+3}} \right) = 1 + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{3x}{x+3}}{1 + \sqrt{\frac{x}{x+3}}} =$

deci $y = -2x + \frac{5}{2}$ este asimptotă oblică.

2.906B Pe graficul funcției $f(x) = \frac{1}{x}$, $x > 0$ să se determine un punct $A(a, b)$ în care tangenta să fie paralelă cu dreapta ce trece prin $M(1, 1)$ și $N\left(2, \frac{1}{2}\right)$.

R. Panta dreptei este $m = \frac{1 - \frac{1}{2}}{1 - 2} = -\frac{1}{2}$, $f'(x) = -\frac{1}{x^2} = -\frac{1}{2}$, $x^2 = 2$, $x = \sqrt{2}$ deci punctul A este $A\left(\sqrt{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right)$.

2.907C Fie $f: [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} x^2, & x \in [0, 1] \\ ax - 1, & x \in (1, 2] \end{cases}$. Atunci f este

injectivă $\Leftrightarrow a \geq 2$. f este injectivă dacă $a > 0$ și $f(x) \geq 1$ pentru $x > 1$, $\lim_{x \rightarrow 1^+} (ax - 1) = a - 1 \geq 1$ deci $a \geq 2$. Dacă $f([0, 2]) = [0, 2]$, este necesar ca

$a > 0$, $g(x) = ax - 1$ crescătoare $g(2) = 2a - 1 = 2$, $a = \frac{3}{2}$ și condiția $a \geq 2$ nu este verificată.

2.908C Să se calculeze $\text{Im } f$ dacă $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2\arctgx + \arcsin \frac{2x}{1+x^2}$. Se stie că $-\frac{\pi}{2} < \arctgx < \frac{\pi}{2}$ și $-\frac{\pi}{2} \leq \arcsin x \leq \frac{\pi}{2}$; dar $-1 \leq \frac{2x}{1+x^2} \leq 1$ deci $\arcsin \frac{2x}{1+x^2}$ își ia toate valorile. Avem $f'(x) = \frac{2}{1+x^2} + \frac{2}{1+x^2} \cdot \frac{1-x^2}{[1+x^2]^2}$; $f'(x) = \frac{4}{1+x^2}$, dacă $|x| < 1$, $f'(x) = 0$ dacă $|x| > 1$ și nu există în $x = \pm 1$. Deci f este constantă pentru $x \leq -1$ și anume $f(x) = -\pi = f(-1)$ iar pentru $x \geq 1$ este tot constantă și ia valoarea $\pi = f(1)$. Dar f este continuă deci $(-1, 1)$ deci este crescătoare și ia valorile $(-\pi, \pi)$. Deci f este continuă deci $\text{Im } f = [-\pi, \pi]$.

2.909C Fie $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^\alpha - \alpha x + \alpha - 1$. Pentru ce $\alpha \in \mathbb{R}$, avem $f(x) \geq 0$, $\forall x > 0$? În [14], pag. 207 se arată că pentru $\alpha \in (0, 1)$, $x^\alpha - \alpha x \leq 1 - \alpha$, $x > 0$ ($\varphi(x) = x^\alpha - \alpha x$, $\varphi'(x) = \alpha(x^{\alpha-1} - 1)$, $\varphi'(1) = 0$, $\varphi'(x) > 0$ pentru $x < 1$, $\varphi'(x) < 0$ pentru $x > 1$, deci $x = 1$ este punct de maxim pentru $\varphi(x)$ și $\varphi(1) = 1 - \alpha \geq x^\alpha - \alpha x$). Din aceasta rezultă că $f(x) \geq 0$ pentru $x \in (-\infty, 0] \cup [1, \infty)$.

2.910C Să se determine $A = \{m \in \mathbb{R}, f$ are cel puțin un punct de inflexiune $\}$ dacă $f(x) = e^x + mx^3$, $x \in \mathbb{R}$. R. $g(x) = f''(x) = e^x + 6mx$, $g(x) = 0$ are cel puțin o rădăcină și își schimbă și semnul dacă $m \in (-\infty, -\frac{e}{6}) \cup (0, \infty)$. Se observă grafic că dreapta $y = ex$ și $y = e^x$ sunt tangente în $x = e$, deci $y = ax$ se intersectează cu $y = e^x$ în două puncte dacă $e < a < \infty \Rightarrow e < -6m < \infty$ sau $m < -\frac{e}{6}$. Evident că $y = ax$ intersectează pe $y = e^x$ dacă $a < 0$, deci $-6m < 0$, $m > 0$.

2.911C Pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$, $n > 1$ considerăm funcția $f : (0, \frac{\pi}{2}) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sin^n x$. Există un punct $x_n \in (0, \frac{\pi}{2})$ astfel încât f este convexă pe $(0, x_n)$ și concavă pe $(x_n, \frac{\pi}{2})$. Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n)$.

R. $f''(x) = n \sin^{n-2} x [(n-1) - n \sin^2 x] = 0 \Rightarrow \sin x = \sqrt{1 - \frac{1}{n}}$; $x_n = \arcsin \sqrt{1 - \frac{1}{n}}$ de unde $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \arcsin \sqrt{1 - \frac{1}{n}} = \arcsin \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{1 - \frac{1}{n}} = \arcsin 1 = \frac{\pi}{2}$, $\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sin^n x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{\frac{n}{2}} = e^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{\sqrt{e}}$.

2.912C Punctele de inflexiune ale funcției $f(x) = (1+x)e^{-|x-1|}$.

R. $f(x) = \begin{cases} (1+x)e^{x-1}, & x \leq 1 \\ (1+x)e^{1-x}, & x > 1 \end{cases}$; $f'(x) = \begin{cases} \frac{1}{e}(x+2)e^x, & x < 1 \\ -exe^{-x}, & x > 1 \end{cases}$; $f''(x) = \begin{cases} \frac{1}{e}(x+3)e^x, & x < 1 \\ e(x-1)e^{-x}, & x > 1 \end{cases}$ deci punctul de inflexiune este $x = -3$.

2.913C Fie $f(x) = \min(\ln|x|, x+1)$, $x \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$. Să se afle intervalele

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

maximale pe care funcția este convexă.

$$f(x) = \begin{cases} x+1, & x \leq -1 \\ \ln|x|, & -1 < x, x \neq 0 \end{cases}$$

$$f''(x) = \begin{cases} 0, & x < -1 \\ -\frac{1}{x^2}, & -1 < x, x \neq 0 \end{cases}$$

nu există în $x = -1$ și $x = 0$, deci este convexă pentru $x \leq -1$.

2.914C Aflați cea mai mică constantă λ astfel încât $\ln(1+e^t) < \lambda + t$, $t \in (0, \infty)$. R. Făcând graficele funcțiilor $f(x) = \ln(1+e^x)$, $g(x) = x + \ln 2$,

$x > 0$, observăm că $y = x$ este asimptotă oblică la $+\infty$ pentru t , deci paralel cu graficul lui g (dreapta $y = x + \ln 2$) $f(x)$ este convexă ($f''(x) = \frac{e^x}{(1+e^x)^2} > 0$) $f(0) = \ln 2 = g(0)$, $g(x) \leq f(x)$ de unde rezultă $\lambda = \sqrt{2}$.

Altfel: determinăm extreimele funcției $f(t) = \ln(1+e^t) - t$: $\lim_{t \rightarrow \infty} f(t) = \ln 2$,

$$\lim_{t \rightarrow \infty} f(t) = 0, \quad f'(t) = -\frac{1}{1+e^t} < 0, \quad f \text{ descrescă, } \sup_t f(t) = \ln 2, \quad \lambda = \ln 2.$$

2.915C Fie $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ și fie $x_k \in \mathbb{R}$ valoarea lui x din intervalul $\left[\left(2k\pi + \frac{3\pi}{2}\right)^{-1}, \left(2k\pi + \frac{\pi}{2}\right)^{-1}\right]$, $k \in \mathbb{Z}$ pentru care are loc formula lui Lagrange. Fie $l = \lim_{k \rightarrow \infty} f'(x_k)$. Se cere l . Lagrange se scrie $\left(2k\pi + \frac{\pi}{2}\right)^{-2} = (2k\pi + \frac{\pi}{2})^{-1} - (2k\pi + \frac{3\pi}{2})^{-1} \left[2x_k \sin \frac{1}{x_k} - \cos \frac{1}{x_k}\right]$ sau

$$\pi f'(x_k) = \frac{2k\pi + \frac{3\pi}{2}}{2k\pi + \frac{\pi}{2}} + \frac{2k\pi + \frac{\pi}{2}}{2k\pi + \frac{3\pi}{2}} \Rightarrow \lim_{k \rightarrow \infty} \pi \cdot f'(x_k) = 2, \quad \lim_{k \rightarrow \infty} f'(x_k) = \frac{2}{\pi}.$$

2.916C Fie $f : \mathbb{R} \setminus \{-1, 0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{2x+1}{x^2(x+1)^2}$. Se cere domeniul pe care f este convexă. R. $f(x) = \frac{1}{x^2} - \frac{1}{(x+1)^2}$, $f'(x) = 2\left(-\frac{1}{x^3} + \frac{1}{(x+1)^3}\right)$,

$$f'' = 3 \cdot 2 \left(\frac{1}{x^4} - \frac{1}{(x+1)^4}\right) = \frac{6(4x^3+6x^2+4x+1)}{x^4(x+1)^4} = 6 \cdot \frac{(4x^3+2x^2)+(4x^2+2x)+(2x+1)}{x^4(x+1)^4} =$$

$$6 \cdot \frac{(2x+1)(2x^2+2x+1)}{x^4(x+1)^4} > 0 \text{ pentru } x > -\frac{1}{2}, x \neq 0, \text{ deci } x \in (-\frac{1}{2}, \infty) \setminus \{0\}.$$

2.917C Să se determine punctele de inflexiune ale funcției $f(x) = \int_1^x (3 \ln t + t^2 - 5t - 3 - e^2 + 5e) dt$. R. Se stie că $f(x) = \int_a^x g(t) dt$, g continuă $\Rightarrow f'(x) = g(x)$, deci $f'(x) = 3 \ln x + x^2 - 5x - 3 - e^2 + 5e$, $x > 0$, $f''(x) = \frac{3}{x} + 2x - 5 = \frac{2x^2-5x+3}{x}$, punctele de inflexiune sunt $x_1 = 1$, $x_2 = \frac{3}{2}$.

2.918C Să se determine numărul n , al asymptotelor la graficul lui f și m numărul soluțiilor ecuației $f(x) = 0$, dacă $f(x) = \ln(e^{2x} - 4e^x + 3)$. Rădăcinile ecuației $\ln(e^{2x} - 4e^x + 3) = 0$: $e^{2x} - 4e^x + 3 = 1$, $t^2 - 4t + 2 = 0$ ($t = e^x$), $t_{1,2} = 2 \pm \sqrt{2}$, $x_1 = \ln(2 + \sqrt{2})$, $x_2 = \ln(2 - \sqrt{2})$, deci $m = 2$. Asimptota orizontală la $-\infty$: $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \ln(e^{2x} - 4e^x + 3) = \ln 3$, deci $y = \ln 3$.

Din ecuația $e^{2x} - 4e^x + 3 = 0$ (e^x)_{1,2} = 1; 3 rezultă asymptotele verticale

$$x = 0 \text{ și } x = \ln 3.$$

$$m^* = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x + \ln(1 - 4e^{-x} + 3e^{-2x})}{x} = 2,$$

$$n^* = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - 2x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \ln(1 - 4e^{-x} + 3e^{-2x}) = 0,$$

$y = 2x$ este asimptotă oblică la $+\infty$. Prin urmare $n = 4$ și $m = 2$.

2.919C Asimptotă verticală $x = \sqrt{x^2 + 2x + 4}$; asimptotă verticală $x = -2$.

$\sqrt{x^2 + 2x + 4} = 0 \Rightarrow x = \sqrt{x^2 + 2x + 4}, x = -2$ nu verifică, nu avem asimptotă verticală.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-1}{t + \sqrt{t^2 - 2t + 4}} = 0, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) =$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x + \sqrt{x^2 + 2x + 4}}{-2x - 4} = \frac{2}{-2} = -1, \text{ deci } y = 0 \text{ și } y = -1 \text{ sunt asimptote orizontale.}$$

2.920C $f(x) = \frac{xe^x}{e^x - a}$ sunt două extreme locale dacă și numai dacă $a > 1$:
 $f'(x) = \frac{e^x(x+1)(e^x-a)-xe^{2x}}{(e^x-a)^2} = \frac{e^x(e^x-ax-a)}{(e^x-a)^2}$; utilizăm metoda grafică separând pe a , $a = \frac{e^x}{x+1}$, intersectăm $y = a$ cu $y = \frac{e^x}{x+1}$ și rezultă pe grafic că ecuația $e^x - ax - a = 0$ are două rădăcini dacă și numai dacă $a > 1$.

2.7. Primitive

$$2.921A F(x) = \int \frac{dx}{\cos^2 x} = \int \frac{1}{\cos^2 x} \cdot \frac{dx}{\cos^2 x} = \int (1 + \operatorname{tg}^2 x) d(\operatorname{tg} x) = \operatorname{tg} x + \frac{\operatorname{tg}^3 x}{3} + C.$$

$$2.922A F(x) = \int \frac{dx}{x \ln^2 x} = \int \frac{d(\ln x)}{(\ln x)^2} = -\frac{1}{\ln x} + C.$$

$$2.923A \int \frac{dx}{1 - \cos x} = \int \frac{d(\frac{x}{2})}{\sin^2 \frac{x}{2}} = -\operatorname{ctg} \frac{x}{2} + C.$$

$$2.924A \int \frac{dx}{\sqrt{e^{-2x} + 1}} = \int \frac{e^x dx}{\sqrt{1 + (e^x)^2}} = \ln(e^x + \sqrt{1 + e^{2x}}) + C.$$

$$2.925A \int x^3 \sqrt{x^2 + 1} dx = \frac{1}{2} \int [(x^2 + 1) - 1] \sqrt{x^2 + 1} d(x^2 + 1) = \\ = \frac{1}{2} \left[\frac{(x^2 + 1)^{\frac{3}{2} + 1}}{\frac{3}{2} + 1} - \frac{(x^2 + 1)^{\frac{1}{2} + 1}}{\frac{1}{2} + 1} \right] + C = \frac{1}{5} \sqrt{(x^2 + 1)^5} - \frac{1}{3} \sqrt{(x^2 + 1)^3} + C.$$

$$2.926A \text{ Deoarece } (\ln(x + \sqrt{1 + x^2}))' = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} \text{ rezultă } \int \frac{\ln(x + \sqrt{1 + x^2})}{\sqrt{1 + x^2}} dx = \\ \int \ln(x + \sqrt{1 + x^2}) d(\ln(x + \sqrt{1 + x^2})) = \frac{1}{2} (\ln(x + \sqrt{x^2 + 1}))^2 + C.$$

$$2.927A x > 0 \Rightarrow \int \frac{dx}{\sqrt{x(1+x)}} = \int \frac{dx}{\sqrt{x}\sqrt{1+x}} = \int \frac{2d(\sqrt{x})}{\sqrt{1+(\sqrt{x})^2}} =$$

2.5. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

$$= 2 \ln(\sqrt{x} + \sqrt{1+x}) + C.$$

$$2.928A \int \frac{(\arctgx)^2}{1+x^2} dx = \int (\arctgx)^2 d(\arctgx) = \frac{1}{3} (\arctgx)^3 + C.$$

$$2.929A F(x) = \int \frac{dx}{\sin^2 x + 4 \cos^2 x} = \int \frac{1}{\frac{\sin^2 x}{\cos^2 x} + 2^2} \cdot \frac{dx}{\cos^2 x} = \\ = \int \frac{d(\operatorname{tg} x)}{2^2 + (\operatorname{tg} x)^2} = \frac{1}{2} \operatorname{arctg} \frac{\operatorname{tg} x}{2} + C.$$

$$2.930A F(x) = \int \frac{dx}{(\arcsin x)^2 \sqrt{1-x^2}} = \int \frac{d(\arcsin x)}{(\arcsin x)^2} = -\frac{1}{\arcsin x} + C.$$

$$2.931A \text{ Deoarece } x > 0, \int \frac{dx}{x\sqrt{x^2+1}} = \int \frac{dx}{x^2\sqrt{1+\frac{1}{x^2}}} = -\int \frac{d(\frac{1}{x})}{\sqrt{1+(\frac{1}{x})^2}} = \\ = -\ln\left(\frac{1}{x} + \sqrt{1+\frac{1}{x^2}}\right) + C.$$

$$2.932A x > 0 \Rightarrow \int \frac{dx}{\sqrt{(x^2+1)^3}} = \int \frac{dx}{x^3 \sqrt{1+\frac{1}{x^2}}^3} = -\frac{1}{2} \int \frac{d(\frac{1}{x^2}+1)}{\sqrt{1+\frac{1}{x^2}}^3} = \\ = -\frac{1}{2} \cdot \frac{(\frac{1}{x^2}+\frac{1}{2})^{-\frac{3}{2}+1}}{-\frac{3}{2}+1} + C = \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} + C.$$

$$2.933A \int \frac{dx}{(1+x)\sqrt{x}} = \int \frac{2d(\sqrt{x})}{1+(\sqrt{x})^2} = 2\operatorname{arctg}\sqrt{x} + C.$$

$$2.934A \int \frac{dx}{\sin^2 x \cos^2 x} = \int \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} dx = \int \frac{dx}{\cos^2 x} + \int \frac{dx}{\sin^2 x} = \\ = \operatorname{tg} x - \operatorname{ctg} x + C.$$

$$2.935A \int \frac{xdx}{x^2-2x^2-1} = \int \frac{xdx}{(x^2-1)^2-(\sqrt{2})^2} = \int \frac{x dx}{x^2-(1+\sqrt{2})^2[x^2+(\sqrt{2}-1)]} = \\ = \int \frac{1}{4\sqrt{2}} \left(\frac{1}{x^2-(1+\sqrt{2})} - \frac{1}{x^2+(\sqrt{2}-1)} \right) d(x^2) = \frac{1}{4\sqrt{2}} \ln \left| \frac{x^2-(\sqrt{2}+1)}{x^2+(\sqrt{2}-1)} \right| + C.$$

$$2.936A \int \sqrt{\frac{e^x+1}{e^x-1}} dx = \int \frac{e^x+1}{\sqrt{(e^x)^2-1}} dx = \int \frac{d(e^x)}{\sqrt{(e^x)^2-1}} - \int \frac{d(e^{-x})}{\sqrt{1-(e^{-x})^2}} = \\ = \ln|e^x + \sqrt{e^{2x}-1}| - \arcsin e^{-x} + C \quad (x > 0).$$

$$2.937A F(x) = \ln \sqrt{4+x^2}$$
 este o primitivă a funcției $f(x) = \frac{x+a}{4+x^2}$ dacă $a = 0$ deoarece $F'(x) = \frac{1}{\sqrt{4+x^2}} \frac{x}{\sqrt{4+x^2}} = \frac{x}{4+x^2}$.

$$2.938A$$
 O primitivă a funcției $f(x) = \begin{cases} xe^x, & x \leq 0 \\ 3x^2, & x > 0 \end{cases}$ este $F(x) = \begin{cases} e^x(x-1)+1 & : F(x) = \begin{cases} e^x(x-1)+C & \text{unde } C_1 = C-1 \text{ și luăm} \\ x^3+C_1 & \end{cases} \\ C_1 = 0. \end{cases}$

2.939A $I = \int \frac{\cos^3 x}{\sin x} dx \quad (x \in (\frac{\pi}{2}, 0)) = \int \frac{(1 - \sin^2 x)(\sin x)'}{\sin x} dx =$
 $= \ln |\sin x| - \frac{\sin^2 x}{2} + C = \ln \sin(-x) + \frac{\cos^2 x}{2} + C \quad (C = k - \frac{1}{2})$

2.940A $\int \sin x \sin 2x dx = 2 \int \sin^2 x (\sin x)' dx = \frac{2}{3} \sin^3 x + C.$

2.941A $\int \frac{\ln x dx}{x(1 - \ln^2 x)} = \int \frac{\ln x d(\ln x)}{1 - \ln^2 x} = -\frac{1}{2} \int \frac{d(1 - \ln^2 x)}{1 - \ln^2 x} = -\frac{1}{2} \ln(1 - \ln^2 x) + C = \frac{1}{2} \ln \frac{1}{1 - \ln^2 x} + C \quad (x \in (e^{-1}, e) \Rightarrow -1 < \ln x < 1).$

2.942A $x \in (-1, 0), \int \frac{x^2 - 3}{x^3 - x} dx = \int \left(\frac{3}{x} - \frac{1}{x-1} - \frac{1}{x+1} \right) dx = \ln \frac{x^3}{x^2 - 1} + C.$

2.943A $F(x) = \int \frac{\cos x dx}{1 + \sin^2 x} = \int \frac{d(\sin x)}{1 + \sin^2 x} = \arctg \sin x + C, F(1) - F(-1) = 2 \arctg(\sin 1).$

2.944A $\int x^2 e^x dx = \int x^2 (e^x)' dx = x^2 e^x - 2 \int x(e^x)' dx = x^2 e^x - 2xe^x + 2e^x + C.$

2.945A $I(x) = \int x \sin x dx = \int x(-\cos x)' dx = -x \cos x + \sin x + C, J(x) = \int x \cos x dx = \int x(\sin x)' dx = x \sin x + \cos x + C_1; I(0) = 0 = C, J(0) = 1 = 1 + C_1, I^2(x) + J^2(x) = x^2 + 1.$

2.946A $\int \frac{dx}{\sqrt{1+x+x^2}} = \int \frac{dx}{\sqrt{(\frac{x}{2}+\frac{1}{2})^2+(\frac{\sqrt{3}}{2})^2}} = \ln(x + \frac{1}{2} + \sqrt{x^2 + x + 1}) + C.$

2.947A $f(x) = |x - 1|$ este continuă și admite o infinitate de primitive pe R .

2.948A $\int \cos^2 x \sin x dx = - \int \cos^2 x (\cos x)' dx = -\frac{\cos^3 x}{3} + C.$

2.949A $F(x) = \int \frac{1+x}{\sqrt{1-x^2}} dx = \int \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} - \int \frac{(1-x^2)'}{2\sqrt{1-x^2}} dx = \arcsin x - \sqrt{1-x^2} + C = F(x); F(\frac{1}{2}) = \frac{\pi}{6} \Rightarrow C = \frac{\sqrt{3}}{2}; F(\frac{\sqrt{2}}{2}) = \frac{\pi}{4} + \frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{2}.$

2.950A Pentru $f(x) = \begin{cases} 3x^2 + 2x + 1, & x \leq 0 \\ e^x, & x > 0 \end{cases}$, $F(x) = \int f(x) dx =$

$\begin{cases} x^3 + x^2 + x + C \\ e^x + C_1 \end{cases}, F(x) = \begin{cases} x^3 + x^2 + x, & x \leq 0 \\ e^x - 1, & x > 0 \end{cases}$

$F(0) = C = 1 + C_1.$

2.951A $f(x) = \begin{cases} 2x - 1, & x \leq 1 \\ x^2, & x > 1 \end{cases}$ are primitiva $F(x) = \begin{cases} x^2 - x + C, & x \leq 1 \\ x^3 + C_1, & x > 1 \end{cases}$

de unde $F(1) = C = \frac{1}{3} + C_1$. Condiția $F(4) = -8 = \frac{4^2}{3} + C - \frac{1}{3}$.

2.952A Deoarece $\int e^x \sin x dx = \frac{1}{2} e^x (\sin x - \cos x)$ rezultă $F(x) = \int xe^x \sin x dx = \int x \left[\frac{1}{2} e^x (\sin x - \cos x) \right]' dx = \frac{1}{2} e^x (\sin x - \cos x) - \frac{1}{2} \int e^x (\sin x - \cos x) dx = \frac{1}{2} xe^x (\sin x - \cos x) + \frac{1}{2} e^x \cos x + C.$

2.953A $F(x) = \int x^2 \ln x dx = \frac{1}{3} \int (x^3)' \ln x dx = \frac{1}{3} (x^3 \ln x - \int x^3 \frac{1}{x} dx) = \frac{1}{3} (x^3 \ln x - \frac{x^3}{3}) + C.$

2.954A $\int \operatorname{arctg} x dx = \int (x)' \operatorname{arctg} x dx = x \operatorname{arctg} x - \int \frac{xdx}{1+x^2} = x \operatorname{arctg} x - \frac{1}{2} \ln(x^2 + 1) + C.$

2.955A $\int_1^t (x-1)e^{-x} dx = -(x-1)e^{-x}|_1^t + \int_1^t e^{-x} dx = -te^{-t} + e^{-1} \rightarrow \frac{1}{e}.$

2.956A $F(x) = \int x \ln(x+1) dx = \frac{1}{2} \int (x^2)' \ln(x+1) dx = \frac{1}{2} [x^2 \ln(x+1) - \int \frac{(x^2-1)+1}{x+1} dx] = \frac{1}{2} [x^2 \ln(x+1) - \frac{x^2}{2} + x - \ln(x+1)] + C = (x^2 - 1) \ln \sqrt{x+1} - \frac{x^2}{4} + \frac{x}{2} + C.$

2.957A $F(x) = \int \frac{dx}{ex + e^{-x}} = \int \frac{e^{-x} dx}{1 + e^{-2x}} = - \int \frac{d(e^{-x})}{1 + (e^{-x})^2} = -\operatorname{arctg} e^{-x} + C$ sau $F(x) = \int \frac{e^x dx}{1 + e^{2x}} = \int \frac{d(e^x)}{1 + (e^x)^2} = \operatorname{arctg} e^x + C_1.$

2.958A $F(x) = \int \frac{x^5 dx}{\sqrt{1+x^3}} = \frac{1}{3} \int \frac{(x^3+1)-1}{\sqrt{1+x^3}} d(x^3+1) = \frac{1}{3} \left[\frac{(x^3+1)^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} - \frac{(x^3+1)^{\frac{1}{2}}}{\frac{1}{2}} \right] = \frac{2}{3}\sqrt{(x^3+1)^3} - \frac{2}{3}\sqrt{x^3+1} + C; F(0) = \frac{2}{9} - \frac{2}{3} + C = 0, C = \frac{4}{9}, a = F(2) = \frac{40}{9}.$

2.959A $\int \frac{dx}{e^x + 1} = - \int \frac{d(e^{-x} + 1)}{1 + e^{-x}} = -\ln(1 + e^{-x}) + C = F(x) \rightarrow -\infty.$

2.960A $f(x) = \max\{x, x^2\} = \begin{cases} x^2, & x < 0 \\ x, & 0 \leq x \leq 1 \\ x^2, & 1 < x \end{cases}$ nu este continuă deci nu

este derivabilă, admite primitive, $F(x) = \begin{cases} \frac{x^3}{3} + C, & x < 0 \\ \frac{x^2}{2} + C_1, & 0 \leq x \leq 1 \\ \frac{x^3}{3} + C_2, & 1 < x \end{cases}$

$C = C_1, F(1) = \frac{1}{2} + C_1 = \frac{1}{3} + C_2$ deci d) și f) sunt false. Rămâne e), f nu este monotonă.

2.961B Funcția $f(x) = \begin{cases} x^2 + m, & x < 0 \\ x + 2m^2, & x \geq 0 \end{cases}$ este continuă dacă $m = 2m^2$,

deci $m = 0$ sau $m = \frac{1}{2}$ și atunci admite primitive.

2.962B Primitiva $F(x)$ a lui $f(x) = xe^{-x}$ care verifică condiția $F(-1) = 0$ este $F(x) = \int xe^{-x}dx = -xe^{-x} + \int e^{-x}dx = -e^{-x}(x+1) + C$, $F(-1) = 0 = C$ deci $F(x) = -e^{-x}(x+1)$ și $\lim_{x \rightarrow \infty} F(x) = 0$.

$$\text{2.963B } \int \frac{(x+1)dx}{x^2+x+1} = \int \frac{\left(x+\frac{1}{2}\right)^2 + \frac{1}{4}}{\left(x+\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} d\left(x+\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{2} \ln(x^2+x+1) + \frac{1}{2} \arctg \frac{2}{\sqrt{3}} \left(x+\frac{1}{2}\right). F(0) = 0 = \frac{\pi}{6} \cdot \frac{1}{\sqrt{3}} + C; F(1) = \frac{\ln 3}{2} + \frac{\pi\sqrt{3}}{18}.$$

2.964B Făcând derivatele funcțiilor din enunț se observă că primitiva funcției $f(x) = \frac{x^{5n-1}+x^{3n-1}}{1+x^{6n}}$ este $F(x) = \frac{1}{n} \arctg(x^{2n}) + \frac{1}{3n} \arctg(x^{3n}) + C$. Poate fi calculată și direct observând că:

$$\begin{aligned} \frac{x^{5n-1}+x^{3n-1}}{1+x^{6n}} &= \frac{(x^{5n-1}+x^{3n-1})(1+x^{2n})}{(1+x^{2n})(1+x^{6n})} = \frac{x^{5n-1}+x^{7n-1}+x^{n-1}+x^{3n-1}}{(1+x^{2n})(1+x^{6n})} \\ \frac{x^{n-1}(x^{6n}+1)+x^{3n-1}(x^{2n}+1)}{(x^{2n}+1)(x^{6n}+1)} &= \frac{x^{n-1}}{x^{2n}+1} + \frac{x^{3n-1}}{x^{6n}+1} \quad \text{deci} \\ \int \frac{x^{5n-1}+x^{3n-1}}{1+x^{6n}} dx &= \int \frac{x^{n-1}}{x^{2n}+1} dx + \int \frac{x^{3n-1}}{x^{6n}+1} dx = \\ &= \frac{1}{n} \int \frac{d(x^n)}{(x^n)^2+1} + \frac{1}{3n} \int \frac{d(x^{3n})}{(x^{3n})^2+1} = \frac{1}{n} \arctgx^n + \frac{1}{3n} \arctgx^{3n} + C. \end{aligned}$$

$$\text{2.965B } F(x) = \int \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{1-x^3}} dx = \frac{2}{3} \int \frac{d\sqrt{x^3}}{\sqrt{1-(\sqrt{x^3})^2}} = \frac{2}{3} \arcsin \sqrt{x^3} + C.$$

2.966B Funcția $1^\circ x \rightarrow \max\{1, x^2\}$ are proprietatea lui Darboux și are primitivă, celelalte funcții $2^\circ x \rightarrow [x] - x$; $3^\circ x \rightarrow \operatorname{sgnx}$, $4^\circ x \rightarrow (1+x^2)\operatorname{sgnx}$; $5^\circ x \rightarrow [\cos x]$, $6^\circ x \rightarrow \{\sin x\}$ nu au proprietatea lui Darboux și nu au primitivă.

$$\text{2.967B } \int \frac{dx}{(1+x^2)^2} = \int \frac{(1+x^2)-x^2}{(1+x^2)^2} dx = \arctgx - \int x \left(-\frac{1}{2(1+x^2)} \right)' dx = \arctgx + \left[\frac{x}{2(1+x^2)} - \frac{1}{2} \int \frac{dx}{1+x^2} \right] = \arctgx + \frac{x}{2(1+x^2)} + C.$$

$$\text{2.968B } \int \frac{(2x-3)dx}{(x-1)^2(x-2)^2} = \int \frac{dx}{(x-2)^2} - \int \frac{dx}{(x-1)^2} = -\frac{1}{x-2} + \frac{1}{x-1} + C = \frac{1}{-x^2+3x-2} + C.$$

15. STUDIUL FUNCȚIILOR CU AJUTORUL DERIVATEI

$$\text{2.969B } \int \frac{dx}{1+\sin x} = \int \frac{dx}{1+\cos(x-\frac{\pi}{2})} = \int \frac{d(\frac{x}{2}-\frac{\pi}{4})}{\cos^2(\frac{x}{2}-\frac{\pi}{4})} = \tg\left(\frac{x}{2}-\frac{\pi}{4}\right) + C.$$

2.970C Funcția $f : [0, 2] \rightarrow [0, 2]$, $f(x) = \begin{cases} x, & x \in [0, 1] \\ 2x-2, & x \in (1, 2] \end{cases}$ nu are proprietatea lui Darboux și nu admite primitive $([\frac{3}{4}, \frac{5}{4}]) = f([\frac{3}{4}, 1] \cup (1, \frac{5}{4})) = ([0, \frac{3}{2}] \cup [\frac{3}{4}, 1])$, nu este injectivă, este integrabilă, f este surjectivă.

2.971C Funcția $f(x) = [x] - x = -\{x\}$ nu are proprietatea lui Darboux dar $f(\mathbb{R})$ este un interval (rezultă din reprezentarea grafică a "părții decimale" $\{x\}$).

2.972C Funcția $f(x) = \begin{cases} \sin \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ a, & x=0 \end{cases}$ sunt primitive pentru $a = 0$: fie $g(x) = \begin{cases} x \cos \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x=0 \end{cases}$ continuă și $G(x)$ o primitivă a lui $g(x)$; evident o primitivă a lui $f(x)$ este de forma $F(x) = x^2 \cos \frac{1}{x} - 2G(x) + C$. $(F'(x)) = 2x \cos \frac{1}{x} + x^2 \left(-\frac{1}{x^2}\right) (-\sin \frac{1}{x}) - 2G'(x) = \sin \frac{1}{x}$, deoarece $G'(x) = x \cos \frac{1}{x}$, $F(x)$ este derivabilă în origine și $F'(0) = f(0)$ numai pentru $a = 0$.

2.973C Fie $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \in (0, 1] \\ 1, & x = 0 \end{cases}$; $g(x) = \begin{cases} \sin x, & x \in [0, \frac{1}{2}] \\ 1, & x \in (\frac{1}{2}, 1] \end{cases}$. f este continuă, are primitive, g nu are proprietatea lui Darboux, deci nu are primitive.

$$\begin{aligned} \text{2.974C } a_n &= \int_0^n e^{-\sqrt{x}} dx = 2 \int_0^n \sqrt{x} (-e^{-\sqrt{x}})' dx = 2[-\sqrt{x}e^{-\sqrt{x}}]_0^n + \\ &+ \int_0^n e^{-\sqrt{x}} d(\sqrt{x}) = -2\sqrt{n}e^{-\sqrt{n}} - 2e^{-\sqrt{n}}|_0^n = -2[e^{-\sqrt{n}}(\sqrt{n}+1)-1]; \lim a_n = 2. \end{aligned}$$

2.975C Dacă F este o primitivă a lui f și $F(x)f(x) = x$, $\forall x \in \mathbb{R}$, $F(0) = 1$ atunci $F(x)F'(x) = x$, $\int F(x)F'(x)dx = \frac{F^2(x)}{2} = \frac{x^2}{2} + \frac{C}{2}$, $F^2(0) = 1 = C$, $F^2(x) = x^2 + 1$, $F(x) = \sqrt{x^2+1}$.

$$\begin{aligned} \text{2.976C } F(x) &= \int \frac{dx}{x(x+1)(x+2)} = \frac{1}{2} \int \left[\frac{1}{x(x+1)} - \frac{1}{(x+1)(x+2)} \right] dx = \\ &= \frac{1}{2} \int \left[\frac{1}{x} - \frac{2}{x+1} + \frac{1}{x+2} \right] dx = \frac{1}{2} [\ln x - 2\ln(x+1) + \ln(x+2)] + C = \\ &= \frac{1}{2} \ln \frac{x(x+2)}{(x+1)^2} + C \quad (x \in (0, \infty)). \end{aligned}$$

$$\text{2.977C } I_n(t) = \int_0^t \frac{dx}{(1+x^5)^n} = \int_0^t \frac{1}{(1+x^5)^n} \cdot (x)' dx = \frac{x}{(1+x^5)^n}|_0^t +$$

$$+5n \int_0^t \frac{(x^5+1)^{-1}}{(1+x^5)^{n+1}} dx = \frac{t}{(1+t^5)^n} + 5n I_n(t) - 5n I_{n+1}(t) \Rightarrow I_{n+1}(t) = \frac{5n-1}{5n} I_n(t) + \frac{1}{5n} \cdot \frac{t}{(1+t^5)^n}.$$

$$\text{2.978C } F(x) = \int (x)' \operatorname{arctg} \sqrt{x} \cdot dx = x \operatorname{arctg} \sqrt{x} - \int \frac{(\sqrt{x})^2 + 1 - 1}{1 + (\sqrt{x})^2} d(\sqrt{x}) = x \operatorname{arctg} \sqrt{x} - \sqrt{x} + \operatorname{arctg} \sqrt{x} + C.$$

$$\text{2.979C } O \text{ primitivă a funcției } f(x) = \frac{1}{5-4\cos x} \text{ pe intervalul } [0, 2\pi] \text{ o determinăm astfel: punem } \operatorname{tg} \frac{x}{2} = t, dx = \frac{2dt}{1+t^2}, \cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \text{ și deoarece în } x = \pi, \operatorname{tg} \frac{x}{2} \text{ nu este definită, } F(x) = \int \frac{dx}{5-4\cos x} = 2 \int \frac{dt}{1+9t^2} =$$

$$\frac{2}{3} \int \frac{d(3t)}{1+(3t)^2} = \begin{cases} \frac{2}{3} \operatorname{arctg}(3 \operatorname{tg} \frac{x}{2}), & x \in [0, \pi) \\ k, & x = \pi \\ \frac{2}{3} \operatorname{arctg}(3 \operatorname{tg} \frac{x}{2}) + C, & x \in (\pi, 2\pi] \end{cases}, \lim_{\substack{x \rightarrow \pi^- \\ x < \pi}} F(x) = \frac{2}{3} \frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{3},$$

$$\lim_{x \rightarrow \pi^+} F(x) = \frac{2}{3} \operatorname{arctg}(-\infty) + C = -\frac{\pi}{3} + C = \frac{\pi}{3} = k \text{ deci o primitivă este}$$

$$F(x) = \begin{cases} \frac{2}{3} \operatorname{arctg}(3 \operatorname{tg} \frac{x}{2}), & x \in [0, \pi) \\ \frac{\pi}{3}, & x = \pi \\ \frac{2}{3} \operatorname{arctg}(3 \operatorname{tg} \frac{x}{2}) + \frac{2\pi}{3}, & (\pi, 2\pi] \end{cases}$$

2.6 Integrale definite

$$\text{2.980A } I = \int_1^3 \frac{dx}{\sqrt[3]{x(x+1)}} = \int_1^3 \frac{2d(\sqrt[3]{x})}{1+(\sqrt[3]{x})^2} = 2 \operatorname{arctg} \sqrt{x} \Big|_1^3 = 2 \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) = \frac{\pi}{6}.$$

$$\text{2.981A } I = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{ctg}^2 x + \operatorname{ctg}^4 x + \operatorname{ctg}^6 x + \operatorname{ctg}^8 x) dx = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{ctg}^2 x + \operatorname{ctg}^6 x)(1 + \operatorname{ctg}^2 x) dx = - \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{ctg}^2 x + \operatorname{ctg}^6 x) d(\operatorname{ctgx}) = - \left(\frac{\operatorname{ctg}^3 x}{3} + \frac{\operatorname{ctg}^7 x}{7} \right) \Big|_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} = \frac{10}{21}$$

$$\text{2.982A } \text{Funcția } f(x) = \sin^4 x + \cos^4 x = (\sin^2 x + \cos^2 x)^2 - 2 \sin^2 x \cos^2 x = 1 - \frac{\sin^2 2x}{2} = \frac{3+\cos 4x}{4} \text{ are perioada } \frac{\pi}{2} \text{ (cos } \alpha \text{ are perioada } \frac{2\pi}{\alpha} \text{) și proprietatea } f(x) = f(\frac{\pi}{2} - x) \text{ deci } I = \int_0^{2\pi} \frac{dx}{\sin^4 x + \cos^4 x} = 16 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{3 + \cos 4x} =$$

$$32 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dx}{3 + \cos 4x}, \text{ cu schimbările succesive } 4x = t \text{ și } \operatorname{tg} \frac{t}{2} = u \text{ obținem } I = 8 \cdot \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dt}{3 + \cos t} = 16 \int_0^{\infty} \frac{du}{4 + 2u^2} = 8 \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \operatorname{arctg} \frac{u}{\sqrt{2}} \Big|_0^{\infty} = 2\sqrt{2}\pi. \text{ (Altfel)}$$

2.6. INTEGRALE DEFINITE

$$\text{cu } \operatorname{tg} 2x = t: I = 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dx}{1 - \frac{\sin^2 2x}{2}} = 8 \int_0^{\infty} \frac{1}{2 - \frac{t^2}{1+t^2}} \cdot \frac{dt}{1+t^2} = 8 \int_0^{\infty} \frac{dt}{2+t^2}.$$

$$\text{2.983A Aria cuprinsă între graficele funcțiilor } f(x) = |x| \text{ și } g(x) = 1, x \in [-1, 1] \text{ este } 2 \int_0^1 (1-x) dx = 2 \left[x - \frac{x^2}{2} \right]_0^1 = 1.$$

$$\text{2.984A } A = \int_0^1 (e^x + e^{-x}) dx = (e^x - e^{-x}) \Big|_0^1 dx = e + \frac{1}{e} - 2.$$

$$\text{2.985A Divizând segmentul } [0, 1] \text{ în } n \text{ părți cu punctele de diviziuni } \frac{0}{n}, \frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{n-1}{n}, \frac{n}{n}, \text{ pentru funcția } f(x) = \sqrt{1+x} \text{ obținem}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n \sqrt{1 + \frac{k}{n}} \cdot \frac{1}{n} = \int_0^1 \sqrt{1+x} dx = \frac{2}{3} \sqrt{(1+x)^3} \Big|_0^1 = \frac{2}{3} (2\sqrt{2} - 1).$$

$$\text{2.986A } I = \int_0^1 \frac{x^2 dx}{x^6 + 1} = \frac{1}{3} \int_0^1 \frac{(x^3)'}{1 + (x^3)^2} dx = \frac{1}{3} \operatorname{arctg} x^3 \Big|_0^1 = \frac{1}{3} \operatorname{arctg} 1 = \frac{\pi}{12}.$$

$$\text{2.987A } I = \int_0^1 x^2 \sqrt{1+3x^3} dx = \frac{1}{9} \int_0^1 (1+3x^3)^{\frac{1}{2}} (1+3x^3)' dx = \frac{1}{9} \cdot \frac{2}{3} \sqrt{(1+3x^3)^3} \Big|_0^1 = \frac{2}{27} (\sqrt{43} - 1) = \frac{14}{27}.$$

$$\text{2.988A } I = \int_0^1 \sqrt{\frac{1-x}{1+x}} dx = \int_0^1 \frac{1-x}{\sqrt{1-x^2}} dx = (\arcsin x + \sqrt{1-x^2}) \Big|_0^1 = \frac{\pi}{2} - 1.$$

$$\text{2.989A } I = \int_{-1}^1 x^3 \sqrt{1+x^4} dx = 0, f(x) = x^3 \sqrt{1+x^4} \text{ este impară.}$$

$$\text{2.990A Analog cu 2.985A, } I = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \frac{k}{\sqrt{n^2+k^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \frac{\frac{k}{n}}{\sqrt{1+(\frac{k}{n})^2}} = \int_0^1 \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} dx = \sqrt{1+x^2} \Big|_0^1 = \sqrt{2} - 1.$$

$$\text{2.991A } I = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{ctg}^3 x + \operatorname{ctg}^5 x) dx = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \operatorname{ctg}^3 x (1 + \operatorname{ctg}^2 x) dx = - \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \operatorname{ctg}^2 x \cdot$$

$$d(\operatorname{ctgx}) = - \frac{\operatorname{ctg}^4 x}{4} \Big|_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} = - \frac{1}{4} (\operatorname{ctg}^4 \frac{\pi}{2} - \operatorname{ctg}^4 \frac{\pi}{4}) = \frac{1}{4}.$$

$$\text{2.992A } I = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n \frac{1}{n} \sqrt[n]{2^k} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n \frac{1}{n} 2^{\frac{k}{n}} = \int_0^1 2^x dx = \frac{2^x}{\ln 2} \Big|_0^1 = \frac{1}{\ln 2}.$$

$$\text{2.993A } I = \int_0^1 \frac{x dx}{\sqrt{(x^2+1)^3}} = \frac{1}{2} \int_0^1 (x^2+1)^{-\frac{3}{2}} d(x^2+1) = \frac{1}{2} \frac{(x^2+1)^{-\frac{1}{2}}}{-\frac{3}{2}+1} \Big|_0^1 = -\frac{1}{\sqrt{1+x^2}} \Big|_0^1 = 1 - \frac{1}{\sqrt{2}}.$$

$$\begin{aligned} \text{2.994A } I &= \int_0^{\pi} \frac{x dx}{(x^2 + \pi^2)^3} = \frac{1}{2} \int_0^{\pi} (x^2 + \pi^2)^{-3} (x^2 + \pi^2)' dx = \frac{(x^2 + \pi^2)^{-3+1} \pi}{-3+1} \\ &= -\frac{1}{2} \left(\frac{1}{4\pi^4} - \frac{1}{\pi^4} \right) = \frac{3}{8\pi^4}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{2.995A } I &= \int_0^1 e^x \sin x dx = e^x \sin x|_0^1 - \int_0^1 e^x \cos x dx = e^x (\sin x - \cos x)|_0^1 - \\ &\quad \int_0^1 e^x \sin x dx \Rightarrow I = \frac{1}{2} [1 + e \sin 1 - e \cos 1]. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{2.996A } I &= \int_{-1}^1 \frac{dx}{x^2 - 2x + 5} = \int_1^1 \frac{d(x-1)}{(x-1)^2 + 2^2} = \frac{1}{2} \arctg \frac{x-1}{2}|_1^{-1} = \\ &= -\frac{1}{2} \arctg(-1) = \frac{\pi}{8}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{2.997A } I &= \int_{-1}^2 \frac{|x|-1}{x+3} dx = - \int_{-1}^0 \frac{(x+1)dx}{x+3} + \int_0^2 \frac{(x-1)dx}{x+3} = - \int_{-1}^0 \left(1 - \frac{2}{x+3}\right) dx + \\ &\quad \int_0^2 \left(1 - \frac{4}{x+3}\right) dx = -x|_{-1}^0 + 2 \ln(x+3)|_{-1}^0 + [x - 4 \ln(x+3)]|_0^2 = 1 - 2 \ln 2 + \\ &\quad 6 \ln 3 - 4 \ln 5. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{2.998A Dacă } f(x) &= \frac{F'(x)}{F^2(x)}, \text{ atunci } \int_a^b f(x) dx = \int_a^b \frac{dF(x)}{F^2(x)} = -\frac{1}{F(x)}|_a^b = \\ &= -\frac{1}{F(b)} + \frac{1}{F(a)}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{2.999A Dacă } A &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 x dx \text{ și } B = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^2 x dx \text{ atunci } A = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1+\cos 2x}{2} dx = \\ &= \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi}{2} + \frac{\sin 2x}{4}|_0^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\pi}{4} \text{ și } B = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1-\cos 2x}{2} dx = \frac{1}{2} \cdot \frac{\pi}{2} - \frac{\sin 2x}{4}|_0^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\pi}{4} \text{ deci} \\ A+B &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} dx = \frac{\pi}{2}, A-B = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos 2x dx = \frac{\sin 2x}{2}|_0^{\frac{\pi}{2}} = 0. \end{aligned}$$

$$\text{2.1000A } S = \int_1^4 \frac{x dx}{x^2 + 9} = \frac{1}{2} \int_1^4 \frac{d(x^2 + 9)}{x^2 + 9} = \frac{1}{2} \ln(x^2 + 9)|_1^4 = \ln \sqrt{\frac{13}{9}}.$$

$$\text{2.1001A } \int_{-2}^3 |2 - 2x| dx = 2 \left[\int_{-2}^1 (1-x) dx + \int_1^3 (x-1) dx \right] =$$

$$= 2 \left[\left(x - \frac{x^2}{2} \right)|_{-2}^1 + \left(\frac{x^2}{2} - x \right)|_1^3 \right] = 13.$$

$$\text{2.1002A Dacă } \int_0^{\frac{\pi}{2}} (a \sin x + b \cos x - 1) dx = 0 \text{ atunci } (-a \cos x + b \sin x - x)|_0^{\frac{\pi}{2}} = 0 \text{ deci } a+b = \frac{\pi}{2}.$$

$$\text{2.1003A Dacă } \int_{-1}^2 \left(\frac{x^2 - 4x + 3}{x-3} - ax \right) dx = 0, \text{ deci}$$

$$\int_{-1}^3 \left[\frac{(x-3)(x-1)}{(x-3)} - ax \right] dx = \left(\frac{x^2}{2}(1-a)x \right)|_{-1}^3 = -\frac{3}{2}(a+1) = 0, \quad a = -1$$

$$\text{2.1004A Să se calculeze derivata lui } F(x) = \int_0^{\arctg x} \frac{1}{1+\tg^2 t} dt. \text{ Notăm } G(t) \text{ o primitivă a lui } \frac{1}{1+\tg^2 t}, \text{ atunci } F(x) = G(\arctg x) - G(0) \text{ iar } F'(x) = G'(\arctg x) \cdot \frac{1}{1+x^2} = \frac{1}{1+\tg(\arctg x)} \cdot \frac{1}{1+x^2} = \frac{1}{(1+x^2)^2}.$$

$$\text{2.1005A } I = \int_{-2}^2 |x-1| dx = \int_{-2}^1 (1-x) dx + \int_1^2 (x-1) dx = \left(\frac{x-x^2}{2} \right)|_2^1 + \left(\frac{x^2}{2} - x \right)|_1^2 = 5.$$

$$\begin{aligned} \text{2.1006A } I &= \int_5^6 \frac{x+1}{x^2 - 16} dx = \frac{5}{8} \int_5^6 \frac{dx}{x-4} + \frac{3}{8} \int_5^6 \frac{dx}{x+4} = \\ &= \left[\frac{5}{8} \ln(x-4) + \frac{3}{8} \ln(x+4) \right]|_5^6 = \frac{3}{8} \ln 10 + \frac{5}{8} \ln 2 - \frac{3}{8} \ln 9. \end{aligned}$$

$$\text{2.1007A Pe intervalul } I = [a, b] \subset [0, 2\pi], \lim_{n \rightarrow \infty} \int_a^b \cos nx dx =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin nb - \sin na}{n} = 0.$$

$$\text{2.1008A } S = \int_0^3 \left(x^2 - \frac{x^2}{3} \right) dx = \frac{2}{3} \cdot \frac{x^3}{3}|_0^3 = \frac{2}{9} \cdot 3^3 = 6.$$

$$\begin{aligned} \text{2.1009A } I &= \int_0^1 \frac{x^2 - x + 1}{x^2 + x + 1} dx = \int_0^1 \frac{x^2 + x + 1 - 2x}{x^2 + x + 1} dx = \\ &= \int_0^1 \left[1 - \frac{2x+1}{x^2+x+1} + \frac{1}{(x+\frac{1}{2})^2 + (\frac{\sqrt{3}}{2})^2} \right] dx = \end{aligned}$$

$$= \left(x - \ln(x^2 + x + 1) + \frac{2}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{2}{\sqrt{3}} (x + \frac{1}{2}) \right)|_0^1 = 1 + \frac{\pi\sqrt{3}}{9} - \ln 3.$$

$$\text{2.1010A } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \int_0^x \operatorname{tg} t dt = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x}{2x} = \frac{1}{2} \left(\left(\int_0^x \operatorname{tg} t dt \right)' = \operatorname{tg} x \right).$$

$$\text{2.1011A } \int_0^1 e^{f(x)} + xf'(x)e^{f(x)} dx = \int_0^1 (xe^{f(x)})' dx = xe^{f(x)}|_0^1 = e^{f(1)}.$$

$$\text{2.1012A } \int_0^{\pi} \cos^3 x dx = \int_0^{\pi} (1 - \sin^2 x)(\sin x)' dx = \left(\sin x - \frac{\sin^2 x}{3} \right)|_0^{\pi} = 0;$$

se aplică teorema Lagrange primitivei $F(x)$ a lui $f(x) : F(\pi) - F(0) = (\pi - 0)F'(\xi) = \pi f(\xi) = \pi \cos^3 \xi = 0$, deci $\xi = \frac{\pi}{2}$.

2.1013A Pentru $I = [a, b] \subset [0, 2\pi]$, $\int_I \sin nx dx = \frac{1}{n}(\cos na - \cos nb) \rightarrow 0$.

2.1014A Pentru funcția $f(x) = \begin{cases} x_1 & x < 1 \\ \frac{x^2}{3} & x \geq 1 \end{cases}$ valoarea integralei

$$I = \int_0^2 f(x) dx = \int_0^1 x dx + \int_1^2 \frac{x^2}{3} dx = \left. \frac{x^3}{2} \right|_0^1 + \left. \frac{x^3}{9} \right|_1^2 = \frac{23}{18}.$$

2.1015A $I = \int_{-2}^2 2^{[x]} dx$ ($[x]$ - partea întreagă a lui x) se poate scrie

$$I = \int_{-2}^{-1} 2^{-2} dx + \int_{-1}^0 2^{-1} dx + \int_0^1 2^0 dx + \int_1^2 2 dx = \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2} + 1 + 2 = \frac{15}{4}.$$

2.1016A $I = \int_1^e \frac{\sin(\ln x)}{x} dx = \int_1^e \sin(\ln x) \cdot (\ln x)' dx = -\cos(\ln x)|_1^e = -\cos 1 + 1$.

2.1017A $I = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot \ln \left(\frac{k}{n} + 1 \right) = \int_0^1 \ln(x+1) dx =$

$$= x \ln(x+1)|_0^1 - \int_0^1 \frac{(x+1)-1}{x+1} dx = \ln 2 - [x - \ln(x+1)]|_0^1 = 2 \ln 2 - 1.$$

2.1018A $I = \int_0^{\frac{\pi}{4}} (\operatorname{tg} x + \operatorname{tg}^3 x + \operatorname{tg}^5 x + \operatorname{tg}^7 x) dx = \int_0^{\frac{\pi}{4}} (\operatorname{tg} x + \operatorname{tg}^5 x)(\operatorname{tg} x)' dx =$

$$= \left(\frac{\operatorname{tg}^2 x}{2} + \frac{\operatorname{tg}^6 x}{6} \right)|_0^{\frac{\pi}{4}} = \frac{1}{2} + \frac{1}{6} = \frac{2}{3}.$$

2.1019B $I = \int_0^{\frac{3}{4}} \frac{2x+1}{\sqrt{x^2+1}} dx = \int_0^{\frac{3}{4}} \frac{(x^2+1)'}{\sqrt{x^2+1}} dx + \int_0^{\frac{3}{4}} \frac{dx}{\sqrt{x^2+1}} =$

$$(2\sqrt{x^2+1} + \ln(x+\sqrt{x^2+1}))|_0^{\frac{3}{4}} = \frac{1}{2} + \ln 2 \text{ deci } I \in \left[\frac{7}{6}, \frac{5}{4} \right].$$

2.1020B $a_n = \int_0^{\ln n} \frac{dx}{e^x(1+e^{2x})} = \int_0^{\ln n} \frac{e^{-3x} dx}{e^{-2x}+1} = -\int_0^{\ln n} \frac{[(e^{-2x}+1)-1]de^{-x}}{e^{-2x}+1} =$

$$(-e^{-x} + \arctg e^{-x})|_0^{\ln n} = -e^{-\ln n} + \arctg e^{-\ln n} + 1 - \arctg 1 = -\frac{1}{n} + \arctg \frac{1}{n} + 1 - \frac{\pi}{4}; \text{ lim } a_n = 1 - \frac{\pi}{4}.$$

2.1021B $S = \int_0^1 (x+1)e^{1-x} dx + \int_1^2 (x+1)e^{x-1} dx = e \int_0^1 (x+1)(-e^{-x})' dx +$

$$\frac{1}{e} \int_1^2 (x+1)(e^x)' dx = -e[(x+2)e^{-x}]|_0^1 + \frac{1}{e} xe^x|_1^2 = -e[(1+2)e^{-1} + 2e + \frac{1}{e}(2e^2 - e)] = 4(e-1).$$

$$2.1022B I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos 2x dx}{1+\cos x} = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1-2\sin^2 x}{2\cos^2 \frac{x}{2}} dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{d(\frac{x}{2})}{\cos^2 \frac{x}{2}} - 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^2 \frac{x}{2} dx =$$

$$\left. \frac{x}{2} \right|_0^{\frac{\pi}{2}} - 2 \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1-\cos x) dx = 1 - 2(x-\sin x)|_0^{\frac{\pi}{2}} = 1 - 2\left(\frac{\pi}{2} - 1\right) = 3 - \pi.$$

$$2.1023B I = \int_0^{\pi} \sin 2x dx = -\frac{\cos 2x}{2}|_0^{\pi} = 0, J = \int_0^1 \frac{2xdx}{\sqrt{3+4x^2}} =$$

$$= \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{(3+4x^2)' dx}{2\sqrt{3+4x^2}} = \frac{1}{2} \sqrt{3+4x^2}|_0^1 = \frac{1}{2}(\sqrt{7}-\sqrt{3}) \text{ deci } I+J = \frac{1}{2}(\sqrt{7}-\sqrt{3}).$$

$$2.1024B A = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n+k} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{1+\frac{k}{n}} = \int_0^1 \frac{dx}{1+x} = \ln(1+x)|_0^1 =$$

$$\ln 2, B = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{n}{n+k^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{1+(\frac{k}{n})^2} = \int_0^1 \frac{dx}{1+x^2} = \arctg x|_0^1 = \frac{\pi}{4}.$$

$$2.1025B I = \int_0^{\pi} |\cos^3 x| dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1-\sin^2 x)d(\sin x) - \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} (1-\sin^2 x)d(\sin x) =$$

$$\left(\sin x - \frac{\sin^3 x}{3} \right)|_0^{\frac{\pi}{2}} - \left(\sin x - \frac{\sin^3 x}{3} \right)|_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} = \left(1 - \frac{1}{3} \right) - \left(-1 + \frac{1}{3} \right) = \frac{4}{3}.$$

$$2.1026B I = \int_1^A \frac{x \ln x}{(1+x^2)^2} dx = -\frac{1}{2} \int_1^A (\ln x) \left(\frac{1}{1+x^2} \right)' dx =$$

$$= -\frac{1}{2} \left[\frac{\ln x}{1+x^2} \Big|_1^A - \int_1^A \frac{dx}{x(1+x^2)} \right] = -\frac{1}{2} \left[\frac{\ln A}{1+A^2} + \frac{1}{2} \int_1^A \frac{d(1+\frac{1}{x^2})}{1+\frac{1}{x^2}} \right] =$$

$$-\frac{1}{2} \left[\frac{\ln A}{1+A^2} + \frac{1}{2} \ln \left(1 + \frac{1}{x^2} \right) \Big|_1^A \right] = -\frac{1}{2} \left[\frac{\ln A}{1+A^2} + \frac{1}{2} \ln \left(1 + \frac{1}{A^2} \right) - \ln 4 \right];$$

$$\lim_{A \rightarrow \infty} \int_1^A \frac{x \ln x}{(1+x^2)^2} dx = \frac{1}{4} \ln 2.$$

$$2.1027B b = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1} + \sqrt{2} + \dots + \sqrt{n}}{n \sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \sqrt{\frac{k}{n}} = \int_0^1 \sqrt{x} dx = a$$

2.1028B Notăm $y = f(x)$ deci $x = g(y)$, $\alpha = f(a)$, $\beta = f(b)$, $a = g(\alpha)$, $b = g(\beta)$; $I = \int_a^b f(x) dx + \int_a^{\beta} g(y) dy = xf(x)|_a^b - \int_a^b xf'(x) dx + \int_{\alpha}^{\beta} g(y) dy =$

$$bf(b) - af(a) - \int_{\alpha}^{\beta} g(y) dy + \int_{\alpha}^{\beta} g(y) dy = b\beta - a\alpha.$$

$$2.1029B I(a) = \int_1^3 \frac{dx}{|x-a|+1} = \int_1^3 \frac{dx}{1+a-x} = -\ln(1+a-x)|_1^3 =$$

$$-\ln(a-2) + \ln a = \ln \frac{a}{a-2} \text{ dacă } a > 3. \text{ Rezultă } \lim_{a \rightarrow 3} I(a) = \ln 3.$$

2.1030B Notăm cu $G(t)$ o primitivă a lui $f(t)$, $G'(t) = f(t)$ și fie $F(x) =$

$$\int_c^{b(x)} f(t)dt = G(b(x)) - G(c); F'(x) = G'(b(x)) \cdot b'(x) = f(b(x)) \cdot b'(x).$$

$$2.1031B \int_0^1 x\sqrt{1-x^2}dx = -\frac{1}{2} \int_0^1 \sqrt{1-x^2}(1-x^2)'dx = -\frac{1}{3}(1-x^2)^{\frac{3}{2}} \Big|_0^1 = \frac{1}{3}.$$

$$2.1032B F(x) = \int_0^1 \frac{dt}{1+tx} \text{ nu are sens pentru } t = -\frac{1}{x}, 0 \leq t \leq 1, 0 \leq t = -\frac{1}{x} \leq 1, \text{ deci domeniul de definiție a lui } F \text{ este } (-1, \infty).$$

$$2.1033B \text{ Abscisele punctelor de extrem ale funcției } f(x) = x^2e^x \quad (f'(x) = e^x(x^2+2x)) \text{ sunt } x=0, x=-2 \text{ deci } S = \int_{-2}^0 x^2e^x dx = x^2e^x \Big|_{-2}^0 - 2 \int_{-2}^0 xe^x = -4e^{-2} - 2[xe^x - e^x] \Big|_0^0 = 2 - 10e^{-2}.$$

$$2.1034B I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x dx}{\sin x + \cos x}, J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos x dx}{\sin x + \cos x} \Rightarrow I + J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} dx = \frac{\pi}{2}; I - J = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x - \cos x}{\sin x + \cos x} dx = - \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{(\sin x + \cos x)'}{\sin x + \cos x} dx = \ln(\sin x + \cos x) \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = 0 \text{ deci } I = J = \frac{\pi}{4}.$$

$$2.1035B \text{ Dacă } f_n(x) = \begin{cases} x^n \ln x, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases} \text{ atunci aria cuprinsă între graficele lui } f_{n+1}(x) \text{ și } f_n(x) \text{ care evident se intersecțează în } x = 0 \text{ și } x = 1 \text{ este } S = \int_0^1 (x^{n+1} - x^n) \ln x dx ((x-1) \ln x > 0, \forall x \in (0, 1)) \text{ deci } S =$$

$$\left[\left(\frac{x^{n+2}}{n+2} - \frac{x^{n+1}}{n+1} \right) \ln x - \left(\frac{x^{n+2}}{(n+2)^2} - \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} \right) \right] \Big|_0^1 = \frac{1}{(n+1)^2} - \frac{1}{(n+2)^2}$$

deoarece $\lim_{x \rightarrow 0} x \ln x = 0$.

$$2.1036B \int_e^a \frac{dx}{x \ln^2 x} = \int_e^a \frac{(\ln x)'}{(\ln x)^2} dx = -\frac{1}{\ln x} \Big|_e^a = 1 - \frac{1}{\ln a} = \frac{1}{2} \Rightarrow a = e^2.$$

$$2.1037B S = \int_2^5 \frac{|x^2-4x+3|}{x} dx = - \int_2^3 (x-4+\frac{3}{x}) dx + \int_3^5 (x-4+\frac{3}{x}) dx = -[\frac{x^2}{2} - 4x + 3 \ln x] \Big|_2^3 + [\frac{x^2}{2} - 4x + 3 \ln x] \Big|_3^5 = -2[\frac{9}{2} - 12 + 3 \ln 3] + [2 - 8 + 3 \ln 2] + (\frac{25}{2} - 20 + 3 \ln 5) = \frac{3}{2} + 3 \ln \frac{10}{9}.$$

$$2.1038B I = \int_{e^e}^{e^{e^e}} \frac{dx}{x(\ln x) \ln \ln x} = \int_{e^e}^{e^{e^e}} \frac{d(\ln x)}{(\ln x) \ln x} = \int_{e^e}^{e^{e^e}} \frac{d(\ln \ln x)}{\ln \ln x} = \ln \ln \ln x \Big|_{e^e}^{e^{e^e}} = \ln \ln \ln e^{e^e} - \ln \ln \ln e^e = \ln \ln e^e - \ln \ln e = \ln e - \ln 1 = 1.$$

$$2.1039B \int_0^2 \min \left(x, \frac{2}{1+x^2} \right) dx = \int_0^1 x dx + \int_1^2 \frac{2}{1+x^2} dx = \frac{x^2}{2} \Big|_0^1 +$$

26. INTEGRALE DEFINITE

$$+ 2 \arctgx \Big|_1^2 = \frac{1}{2} + 2 \left(\arctg 2 - \frac{\pi}{4} \right).$$

$$2.1040B \text{ Aria mărginită de curba } y = \frac{\sin 3x}{\sin^2 x} = f(x), \text{ axa } Ox \text{ și dreptele } x = \frac{\pi}{4}, x = \frac{3\pi}{4}: \text{ notăm } F(x) \text{ o primitivă a lui } f(x), F(x) = \frac{1}{6} \ln \frac{1+\cos x}{1-\cos x} + 4 \cos x; \text{ deoarece } f(x) < 0 \text{ pentru } x \in \left(\frac{\pi}{3}, \frac{2\pi}{3} \right), S = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{3}} f(x) dx - \int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{2\pi}{3}} f(x) dx + \int_{\frac{2\pi}{3}}^{\frac{3\pi}{4}} f(x) dx = 2 \left(F \left(\frac{\pi}{3} \right) - F \left(\frac{2\pi}{3} \right) \right) + F \left(\frac{3\pi}{4} \right) - F \left(\frac{\pi}{4} \right) = 3 \ln(3+2\sqrt{2}) - 4\sqrt{2}.$$

$$2.1041C \text{ Vezi 2.1039: } I = \int_0^{\sqrt{3}} \min \left(x, \frac{2}{1+x^2} \right) dx = \int_0^1 x dx + \int_1^{\sqrt{3}} \frac{2}{1+x^2} dx = \frac{x^2}{2} \Big|_0^1 + 2 \arctgx \Big|_1^{\sqrt{3}} = \frac{1}{2} + 2 \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) = \frac{1}{2} + \frac{\pi}{6}.$$

$$2.1042C \text{ Deoarece } f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R} \text{ este continuă pe } [0, 1] \text{ este mărginită pe } [0, 1] \text{ deci există } M > 0 \text{ astfel încât } |f(x)| < M \text{ pe } [0, 1]. \left| \int_0^1 f(x) \cdot x^n dx \right| \leq M \int_0^1 x^n dx = \frac{M}{n+1} x^{n+1} \Big|_0^1 = \frac{M}{n+1} \rightarrow 0.$$

$$2.1043C a = \lim_{x \downarrow 0} \frac{1}{x(1+\ln x)} = \lim_{x \downarrow 0} \frac{\frac{1}{x}}{1+\ln x} = \lim_{x \downarrow 0} \frac{-\frac{1}{x^2}}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \downarrow 0} \left(-\frac{1}{x} \right) = -\infty; b = \int_e^{e^2} \frac{dx}{x(1+\ln x)} = \int_e^{e^2} \frac{d(\ln x+1)}{1+\ln x} = \left. \ln(1+\ln x) \right|_e^{e^2} = \ln(1+2) - \ln(1+1) = \ln \frac{3}{2}.$$

$$2.1044C F(x) = \int_x^{2x} \frac{t^2}{t^2 + \sin^2 t} dt, (x \neq 0); F(-x) = \int_{-2x}^{-x} \frac{t^2}{t^2 + \sin^2 t} dt \text{ și punem } t = -u, u = -t, dt = -du \Rightarrow F(-x) = - \int_x^{2x} \frac{u^2}{u^2 + \sin^2 u} du = -F(x), F \text{ impară.}$$

$$2.1045C l = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \sin \pi \frac{k}{n} = \int_0^1 \sin \pi x dx = -\left. \frac{\cos \pi x}{\pi} \right|_0^1 = -\frac{1}{\pi}(-1-1) = \frac{2}{\pi}.$$

$$2.1046C S = \int_e^{e^2} \frac{dx}{x \ln x} = \int_e^{e^2} \frac{d(\ln x)}{\ln x} = \ln \ln x \Big|_e^{e^2} = \ln \ln e^2 = \ln \ln e^2 - \ln \ln e = \ln 2.$$

$$2.1047C \min_{a,b \in \mathbb{R}} \int_{-1}^1 (x^2 - a - bx)^2 dx = \min_{a,b \in \mathbb{R}} \int_{-1}^1 (x^4 + a^2 x^2 + b^2 x^2 - 2ax^3 - 2bx^3 + 2abx) dx = \min_{a,b \in \mathbb{R}} \left[\frac{x^5}{5} + a^2 x + b^2 \frac{x^3}{3} - 2a \frac{x^3}{3} - 2b \frac{x^4}{4} + abx^2 \right] \Big|_{-1}^1 =$$

$$= \min_{a,b \in \mathbb{R}} \left[2 \left(a^2 - 2 \frac{a}{3} \right) + \frac{2b^2}{3} + \frac{2}{5} \right]. \quad \min_{a,b \in \mathbb{R}} \left[2 \left(a - \frac{1}{3} \right)^2 + \frac{2b^2}{3} + \frac{8}{45} \right] = \frac{8}{45}$$

(luăm $a = \frac{1}{3}$, $b = 0$).

2.1048C Dacă $g(x) = \int_x^{x+1} f(t) dt$, f continuă atunci $g'(x) = f(x+1) - f(x)$; notăm $F(t)$ o primitivă a lui f , $F'(t) = f(t)$ deci $g(x) = F(x+1) - F(x)$, $g'(x) = F'(x+1) - F'(x) = f(x+1) - f(x)$.

2.1049C Dacă f are derivată continuă pe $[a, b]$ deci $f'(x)$ este mărginită pe $[a, b]$ atunci $\lim_{t \rightarrow \infty} \int_a^b f(x) \cos t x dx$ se obține astfel: $\int_a^b f(x) \left(\frac{\sin t x}{t} \right)' dx = \frac{1}{t} f(x) \sin t x \Big|_a^b - \frac{1}{t} \int_a^b f'(x) \sin t x dx$ și deoarece $|f(x) \sin t x|_a^b \leq |f(b) - f(a)|$

iar $\left| \int_a^b f'(t) \sin t x dx \right| < M$ rezultă că limita este 0.

2.1050C Deoarece $\int_{-a}^a f(x) dx = \int_{-a}^a f(-x) dx$ (notăm $-x = t$, $dx = -dt$) $\int_{-a}^a f(-x) dx = - \int_a^{-a} f(t) dt$ rezultă $I\alpha = \int_{-a}^a \alpha f(x) dx$, $I\beta = \int_{-a}^a \beta f(-x) dx$, $I(\alpha + \beta) = \int_{-a}^a [\alpha f(x) + \beta f(-x)] dx = \int_{-a}^a \gamma dx = \gamma \cdot 2a$, $I = \frac{2a\gamma}{\alpha + \beta}$ (sau se integrează pe $[a, b]$ egalitatea dată).

$$\begin{aligned} \text{2.1051C } I(\alpha) &= \int_0^1 \frac{dx}{x^2 + 2x \operatorname{tg} \alpha + 1} = \int_0^1 \frac{d(x + \operatorname{tg} \alpha)}{(x + \operatorname{tg} \alpha)^2 + (\sqrt{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha})^2} = \\ &= \frac{1}{\sqrt{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha}} \arctg \frac{x + \operatorname{tg} \alpha}{\sqrt{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha}} \Big|_0^1 = \frac{1}{\sqrt{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha}} \left[\arctg \frac{1 + \operatorname{tg} \alpha}{\sqrt{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha}} - \arctg \frac{\operatorname{tg} \alpha}{\sqrt{1 - \operatorname{tg}^2 \alpha}} \right]. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{2.1052C } I &= \int_1^{\sqrt{2}} e^{mx^2 + \ln x} dx = \int_1^{\sqrt{2}} e^{mx^2} x dx = \frac{1}{2m} \int_1^{\sqrt{2}} e^{mx^2} (mx^2)' dx = \\ &= \frac{1}{2m} e^{mx^2} \Big|_1^{\sqrt{2}} = \frac{1}{2m} (e^{2m} - e^m) = \frac{1}{m} \Rightarrow e^{2m} - e^m = 2, m = \ln 2. \end{aligned}$$

$$\text{2.1053C Fie } f(x) = \int_0^{2x^2} e^{2t^2} \sin t dt \text{ și } F(t) \text{ o primitivă a lui } e^{2t^2} \sin t.$$

$$\text{Atunci } F'(t) = e^{2t^2} \sin t \text{ iar } \int_0^{2x^2} e^{2t^2} \sin t dt = F(2x^2) - F(0) = f(x),$$

$$\begin{aligned} f'(x) &= F'(2x^2) \cdot 4x = e^{2(2x^2)^2} \sin 2x^2 \cdot 4x; \text{ deci } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^4} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f'(x)}{4x^3} = \\ &\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{8x^4} \sin 2x^2 \cdot 4x}{4x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x^2}{x^2} = 2. \end{aligned}$$

2.1054C Vezi 1029B.

$$\text{2.1055C Fie } f : [1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 6 \ln x - \int_1^{x^2} \frac{e^t}{t} dt \text{ și } A = f[[1, \infty)].$$

Notăm o primitivă a lui $\frac{e^t}{t}$ cu $F(t)$, deci $F'(t) = \frac{e^t}{t}$ și $\int_1^{x^2} \frac{e^t}{t} dt = F(x^2) - F(1) = G(x)$, $G'(x) = F'(x^2) \cdot 2x = \frac{e^{x^2}}{x^2} \cdot 2x = \frac{2}{x} e^{x^2}$. Dar $f'(x) = \frac{6}{x} - G'(x) = \frac{6}{x} - \frac{2}{x} e^{x^2} = \frac{2}{x}(3 - e^{x^2})$ și f are un punct de maxim în $x = \sqrt{\ln 3}$ de unde $A = (-\infty, f(\sqrt{\ln 3}))$, deoarece $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) \leq \lim_{x \rightarrow \infty} (6 \ln x - \int_1^x dt) = -\infty$.

$$\begin{aligned} \text{2.1056C } I &= \int_0^1 x^5 \sqrt{1 - x^2} dx = -\frac{1}{2} \int_0^1 [(1 - x^2) - 1]^2 \sqrt{1 - x^2} (1 - x^2)' dx = \\ &= \left[-\frac{1}{7} \sqrt{(1 - x^2)^7} + \frac{2}{5} \sqrt{(1 - x^2)^5} - \frac{1}{3} \sqrt{(1 - x^2)^3} \right]_0^1 = \frac{8}{105}. \end{aligned}$$